

M E D I C V S
MICROCOSMVS

S E V
SPAGYRIA MICROCOSMI

triplo auctior & correctior,

E X H I B E N S

M E D I C I N A M

Corpore HOMINIS tùm vivo, tum extincto doctè
eruendam, scitè præparandam &
dextre propinandam.

Autore

DANIELE BECKHERO, Dantisc.

*Medic. Licentiat. Professore publico in Acad. Regio-
mont. & Physico Reipubl. Cniphov.*

Regiom. ordinario.

Cum Indice continente medicamenta ad curandos morbos
desumpta ex corpore humano tam vivo
quam mortuo.

LVGDVNI BATAVORVM,

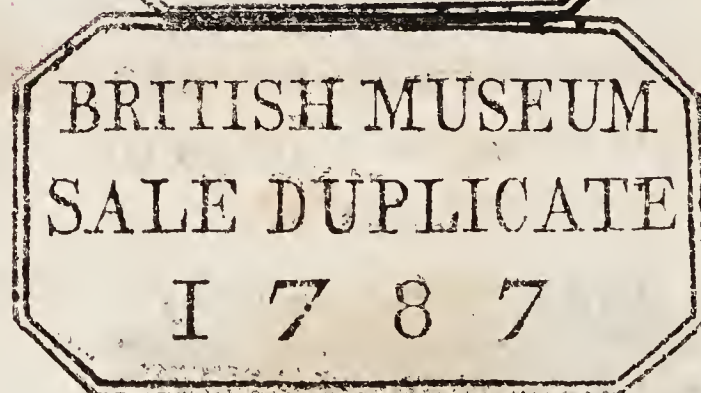
Ex Officinâ

IACOBIMARCI.

ANNO MDCCXXIII.

Ex Bibl. P. de Cardomel. MDCLXIV.

*Magnificis, Nobilissimis, strenuis atque
Amplissimis Viris,*

Dn. BVRGGRABIO REGIO.

Dn. PRÆCONSULI.

Dnn. PROCONSULIBVS & CON-
SULIBVS.

Totique adeò florentissimæ DANTISCANO-
RVM Reip. ORDINI SENATORIO.

PATRIBVS PATRIAE

Dominis meis debitæ observantiæ officio reve-
renter honorandis, venerandis.

 *Rugi Patresfamilias, Viri Magnifici, Nobiliss., stre-
nui, Ampliss. Patres Patriæ honoratissimi plantas,
quarum, vel ipsi semina terræ commiserunt, vel quas aliun-
de in plantaria sua translatas inseruerunt, accrescentes, &
salubri aurâ aspirante, arborescentes, licet vix dum maturum primis annis
proferant fructum, tamen propter uberius proventus expectationem bene-
volè aspiciunt, excolendoque maturant; Idem à V O B I S, largiter
mihi concessum affirmare non dubito: Etenim decennium jam volvitur,
& quod excurrit, quando primis studiorum meorum Medicorum annis
Hortulum selectissimis ex probato Experientissimorum Spagyrorum viri-
dario surculis insertis virentem quidem, sed imperfectum adornare cœpi,
Spagyriam intellige Microcosmi, in qua, qui plurimæ partes Corporis no-
stri vires & facultates Mineralium & Vegetabilium in Macrocosmo imi-
tentur, paucis proposui, at minus politè, & pingui, quod ajunt, Minervâ
administravi: Vestrâ vero, VIRI MAGNIFICI, benevolentia &
favoris*

E P I S T O L A

*favoris aurâ haëtenus aspirante hortulus hic pingui-ter plantatus non solum vitalis, sed multis quoque fertilis visus fuit. Hinc est, quod aliorum Cla-
rissimorum virorum æstimia, & observanda mihi autoritas, aliorum vero
vicariæ literæ me monentes, obtinuerunt, ut inchoatum hunc laborem ma-
jori cura auctiorem & correctiorem perficerem. Neque enim debui vel
Autoritatem eorum, qui mihi quondam Præceptores extitere, negligere,
vel laborem interfugere, vel etiam culpa mea committere, ut tam benevoli
affectus VESTRI Favonius, tam vitaliter hortulum hunc meum interspi-
rans sine suo, & expectatis proventibus frustratus concidat. Inductus igitur
sum animo, ut prædictum hortulum Spagyricum colendum ingrederer,
curamque adhiberem, ut tum arborescentes jam maturiori Experientiæ
judicio plantæ fomentis adhibitis corroborarentur, & fructus q. protru-
derent, tum novi subinde surculi ex probatissimis Naturæ consultorum
viridariis infererentur, stolonibus amputatis:*

*VOBIS autem, Viri Magnifici, Patres Patriæ honoratissimi, la-
borem hunc, & Tractatum, qui vestro tutelari Patrocinio, primam aspexit
lucem, feliciusque sortitus est incrementum, denuo inscribere, ut debui,
ita Patronis aliunde quæsitis, eundem destinare nolui. Nefas enim pru-
dentes duxere gentiles, id, quod uni sacrum erat aræ, alteri offerre, di-
careve: Et infrunitæ mentis indicinam Hierocles olim putavit, eorum
favorem aucupari, quorum amorem nullum naturæ philtrum nobis com-
mendaret, atque interea, in quorum sinum benevola nos conjecit natura,
tanquam ultra Herculis columnas sitos, oculis pressis insalutatos præterire.
Quemadmodum enim arcem invictam non facile extruxeris, nisi ubi vi-
vum detur fundamentum; ita non facile quenquam firmâ quis sibi con-
junget copula, nisi naturalis quidam subsit nexus. Talem autem esse Patrii
soli communionem sapientibus persuasum est, quippe, quæ alumniis suis
non solum esse, sed & benè esse largiri amat. Hac in parte de Republ.
Vestra Patria mea dilectissima summo jure ego gloriari possum. Nam,
ut taceam, quæ tamen minimè taceo, sed tacitus sæpè grata mente me-
cum revolveo, & plura, quam sum solvendo, fœnora à me exigere agno-
sco; quod in Republ. Vestra sum natus, & à teneris unguiculis educatus,
quod eadem Infantiam meam foverit, pueritiam aluerit, adolescentiam
exercue-*

DEDICATORIA.

percuferit, ad secretiora Musarum adita me intromiserit, vitam
 oribus efformaverit, intellectum beatis scientiis expolierit & quod non po-
 timum est, studij quoque Medici in Illustri Vestro Gymnasio sub
 larissimo Viro Domino D. Ioachimo Olhafio Æsculapio fe-
 lissimo, Anatomico, experientissimo b.m. & recordationis funda-
 menta & Methodum ineundi edocuerit. Ille enim est splendor florentissimi
 stri Palladii, cujus commoda immortalis nominis gloria difficillimis
 am temporibus curatis, ut ex eodem ceu Equo Trojano, omnium disci-
 narum & facultatum instructi prodeant milites. Sed hæc, inquam,
 taceam, quanti illud æstimandum, quod cum ante decennium, im-
 perfectiorem hunc ipsum Tractatum Spagyricum, tunc temporis primi-
 us studij mei Medici, inscriberem, Vos non solum usitatae VO B I S
 erga literatos solitæ (quæ etiam Vestra, ut hoc seculo rara ita ma-
 a est gloria) sed & planè singularis abundantiorisque benevolentiae
 mine me fuistis prosecuti, ut ejus rivuli in me promanarint. Ma-
 um sanè, & majus, quàm cætera beneficium, quo ita me obstrictum
 e autumo, ut si res ita ferat, ipsam hanc Vitam cum Cocro & Deciis
 o salute Patriæ lubens meritoque devoverem. Quia vero, divina sic
 lente & disponente gratia etiam hic locus, quo (donec Deo visum fue-
) vivo, me sibi jam devinctum habeat, ut affectum meum & erga
 magnif. Vras observantiam aliis nequeam documentis declarare, ideo
 hoc red hostimenti genus absque turpi ingratitude nota intermittere
 non potui: Etsi enim beneficium referre hoc tempore non valui, non agno-
 re tamen, nec prædicare non debui.

Proinde aspiciite; Viri Magifici, Nobilissimi Amplissimi, Pa-
 es Patriæ honoratissimi, aspiciite, & sereno vultu perfectiorem hunc,
 am qui ante prodiit, Tractatum MICROCOSMI Spagyricum,
 tuemini, quemque ceu hortulum vitali Favoris VESTRI & bene-
 lentiae aura interspirante virefcere & parturire fecistis, ad fructus jam
 maturiores pervenientem Sole perpetuae VESTRAE benevolentiae non
 stituite, contra omnis generis Blattarum & Sycophantarum morsus de-
 adite, meque VO B I S commendatiorem fovere pergite: Quod re-
 t; DEVM supplex oro, ut florentissimam VESTRAM Rempubl.

EPISTOLA

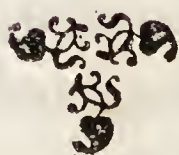
*patriam meam gratissimam ab omni malo sartam tectamque conservari
florentemque & inconcussam diutissime tueri, Vosque omnes ac singulos
sub umbra alarum suarum paternè protegere dignetur. Dabam Regi
monti Borussorum ex Museo meo: Anno salvatoris nostri. 1633*

V.V. M.M. N.N. & A.A.

observantiss. & deditiss.

DANIEL BECKHERVS

Medico-Physicus & Prof. Publ.

AD LECTOREM

Benevolum & Candidum.

A N N U S jam agitur decimus, Amice L E C T O R, quo abortum quendam M I C R O C O S M I C U M, præparationem & usum nonnullorum remediorum ex myrothecio Corporis desumendorum, exhibentem, ad manus tuas pervenire volui: Eum autem haut ingratum sibi fuisse, vel ex eo cognovi, quod exemplaria omnia in promulgata, exiguo temporis spatio distracta: taceo, quod Viri clarissimi in scriptis suis eundem citare & allegare haut gravati fuerint. Cum igitur Typographus, & cum eo amici quidam alteram urgent ejusdem editionem; correctiorem non tantum, sed & triplo auctiorem & melius dispositum, novumque quasi eundem tibi exhibere destitavi: ut sic adversus ferè omnes, tum Internos, tum Externos corporis morbos, ex te ipso statim Medicinam petere posses:

Non possum autem non, Amice L E C T O R. te paucis hic detinere, quæ duplex mihi dedecoris & inhumanitatis macula ab insulsis hominibus, in subidam sibi omnium censuram arrogantibus, inuri posse videatur, quique Tu me ab eadem liberare possis, exponere: Sicut enim, apud primis ii, queis nil, nisi propria duntaxat arrident sputa, qui me conlatores, avique Æsopici alienis plumis exornatæ dicent: Sunt & alii, qui me à Tigride nutritum, & inter Anthropophagos educatum clamant, quod in viscera humana ita sæviam, & ex partibus ferè omnibus Microcosmi medicinam parem: Verùm levia quàm hæc sint, à leviori ingenio, ingenioque profecta, ex sequentibus collige.

Primum enim quod concernit, non sanè eo infitias, pleraque (non omnia) in hoc scripto non esse mea, sed aliunde mutuata, quorum autorum nomina, bonâ quoque fide à me citata, reperiuntur: Imitatus vero sum hac in parte diligentiam apum, quæ non de propria substantia omnem illam massam, quæ in alveario earundem conspicitur, conficiunt, sed ex diversis & pluribus floribus, succum hinc inde collectum ulterius perficiunt, & miro artificio, composita quædam humano generi maximè necessaria, pertexunt: Simile quid & à me factitatum: quod enim sparsim apud diversissimos autores legi, collegi, & in unum fasciculum comportare, sicque distracta contrahendo, distractæ menti consulere volui: Excusabit, me non tantum aureum illud Flavii Albinii dicentis:

dicentis : fructus legendi is est, ut æmuleris, quæ in aliis probas, & quæ maximè in aliorum dictis mireris, in aliquem usum tuum, opportuna derivatione convertas : ut & responsum illud Aphranii, celeberrimi Poëtæ, datum his, qui eum insimulabant, quod plura sumsisset à M. Manandro : fateor, inquit, accepi, non modo, ab illo, sed ut quisque habuit, quod conveniret mihi : Verum & exempla clarissimorum : nunc dicam de Virgilio, quem non puduit millia versuum ex Homero transtulisse; nec de Cicerone, qui infinita ex Platone & Demosthene mutuatus est : Volve quælo & revolve veterum Medicorum libros, Accennæ scilicet Aëtii, Æginetæ & aliorum ex Galeno volumina sua exornantium, ut vix quidquam in iisdem reperias, quod non verbum nus ex Galeno, aliisve exscriptum sit : interim tamen omnium teruntur manibus, nihilque gloriæ & authoritati illorum decedit : Et quid apud Neotericos dicitur, quod non dictum sit prius ? Cum itaque his locis concedatur, nec ex Theatro scriptorum explodantur, me quoque summi affectu & benevolentia beare, & huic tractatulo aliquem in Bibliotheca tua locum concedere poteris.

Alterum quod attinet, nec illud tanti apud me æstimatum fuit, à capto cessarem opere, aut etiam perfectum supprimerem, cum à bene sentientium tribunal provocare, & ejusmodi *συζητά* invicem perferre animo valeam : talia autem quis in me effutire posset : Christianis infert vim charitati, qui ex corpore humano petit medicamentum : nam & tangere cadavera humana à Deo ! *Num. 19.* fuit prohibitum : Indos Anthropophagos execramur, quod in hominum sæviant carnes : Quinimò ipsi Ethnici ab ejusmodi remediis abstinuerunt, ut ex *Plinio cap. 1. lib. 28. patet* : An non Cadavera terræ demandanda sunt, qui in Cineres abeant ; non vero præparanda, ut in Essentias, Olea, Extracta, aut simile quid mutantur : Inprimis cum selectissima alia Divina Natura nobis suggerat medicamenta : Denique & usus sanguinis cuiuscunque animalis (quidni hominis ?) in Veteri Testamento fuerit prohibitus.

Speciosa sanè hæc sunt, & quæ delicatulos à lectione hujus Tractatus facile avocare possent : at, si ad Lydium veritatis lapidem ea quis affricaverit, nil genuinæ veritatis, sed fucatæ pietatis, fictæque honestatis plurimum animadvertet : Tantum enim abest, ut hac ratione charitas Christianæ vis à nobis inferatur, ut etiam eandem potius promoveamus : Proximo enim idoneis succurrere medicamentis, dolores acutissimo profligare, sanitatem restituere, & ex Orci quasi faucibus eundem eripere

pere, an non maximum Christianæ charitatis indicium? id autem partes Corporis humani ritè rectèque dispositæ effectum dant: at consentire te puto, si ex corpore vivo partes nonnullæ assumantur; vim vero inferri, inquis, corpori mortuo. at, quæso, quæ vis? quæ injuriæ? non enim quodvis corpus petimus, sed idipsum, quod ultimo supplicio affectum, & vel patibulo, vel rotæ adfixum fuit: hic sanè Christianus efflagitat amor, ignominiam propter scelera cum morte potius honestè suppressere, quàm corpus perpetuæ ignominia exemplum cum manente turpi memoria relinquere: Quot capita, vel palo infixæ, vel rotæ scelerum ultrici injectæ, vel ferali catenæ involuta, patibuloque suspensæ, cum opprobrio suo, & suorum delictorum testimonio extant: In manes inhonestè sævire, quis in eo non damnetur amore? Sæviunt ii, relinquentes in dedecus ac turpitudinem post mortem jam solventia suam pœnam corpora: relinquuntur ita, ut præterea Corvis gratum fiant pabulum: at vero an non is, se quàm turpiter proderet, qui ingratis furibus largâ manu abundantem suppeditaret victum; contra domesticis, dura manus reluctante amore, nec tenuem concederet? Non certè ab iis hi multum degenerant, qui pretiosiora corpora humana dant in nutrimentum voracibus Corvis, contra quos juvare debebant, cum odio relinquunt absque auxilio: atque neminem turpiter in talia medicamenta inestum certe scio, nisi, qui sume ingratus, majora nobis ab ipso Deo concessa beneficia imprudenter respuere anniteretur; nec enim frustra Deus hanc admirandam partibus humanis indidit virtutem, sed ut periclitantibus in certum venirent auxilium. Et quid prodesset illa vis in corpore, nisi adjuturum aliquando accederet exercitium? quinimò ex his appropriatis remediis majus divina gloria sumit incrementum, cujus fortassis intermissio in turpius divinæ laudis abiisset cum impietate decrementum: fieret autem hoc, si vel talia cadavera tristiora fierent exempla, vel furacibus Corvis feralia relinquerentur fercula: nam, quò acta majora, ita magis in laude crescunt: omninò magnum quid per hæcce medicamenta voluisse Deum, immò jam fecisse nemo abnegabit, nisi qui divinæ gloriæ pigrâ suâ ignorantia viam turpiter intercludere satageret. Christianum itaque amorem eo nemine, magis magisque exerceri, quàm vimaliquam pati dixerim: nec enim hic animus iratus, sed potius animus in quo Christianæ charitatis splendescens elucet flammulæ, dum Cadaver, quod prostabat in non moriturum opprobrium jam cum honestate abit in diu expectatum proximi periclitantis auxilium: at quis ita absurdus, qui honestum proximi auxilium violentam diceret

læsionem? quæ enim læsio esse potest, à qua omnis exulat animus iratus? quæ læsio, ubi nostri proximi certa adsunt subsidia.

Deinde, nec te moveat, Amice L E C T O R, quod, quos labis expertes Iudæos mandatum divinum se. io voluit, cadavera tangere Deus noluerit. Hæc enim Lex non ita arctis inclusa erat terminis, quasi omnem, vel minimum hominis piæ defuncti contactum inhiberet: quid enim sibi vellet; illud, quo Deus Iacobo Patriarchæ promisit, quod Ioseph manum suam super oculis ejus scilicet demortui jam, sit impositurus? Quid? quod ipse salvator, summus legis observator, loculum, in quo filius Viduæ Naimiticæ recondebatur, manu suâ contrectavit, nec tamen secundum mandatum *Num. 19.* eundem immundum propterea extitisse legimus: Et quis ita hospes in Theologia est, ut ignorèt, Legem hanc Ceremonialem, & sic Temporariam, ad Tempus tantum Iudæos obstringentem, nilque nisi umbram futuri Corporis designantem: Christo verò adventante, illam evanuisse legimus, credimus: non est itaque ut legi isti Ceremoniali collum subjiciamus, cum nos eadem non obliget; ubi vero nulla legis observatio, ibi nec aliqua ejusdem prævaricatio.

Tertiò, Indos Antropophagos in scenam producunt: quod omni humanitate exuti, amoreque proximi spoliati, ferociâ quâdam beluinâ in viscera sæviant humana, quo gulam suam carne humanâ exsatiare possint: à nobis vero non cujusvis hominis, sed ultimo supplicio affecti corpus tantum expetitur, & non ut inde victum ex crudis, sed ex præparatis medicinam apprimè necessariam desumamus partibus.

Sed quid de Ethnicis dicendû, quos adeò religiosos cum Plinio dicunt, ut usum ejusmodi medicamentorum ex C. H. desumendorum reformident? Vtroque hic caput illud Plinii intueamur oculo, non enim de partibus in genere omnibus, sed de visceribus internis ibidem agit, à quibus & nos merito abstinendum censemus: Is ipse autem multarum aliarum prtiû insequentibus facit mentionem, ex quibus medicamina parari possint: Quin potius piaculum dixeris, proprios filios Igni, imò Dæmoni vivos devorandos tradere, quod tamen gentilibus quibusdam non fuit religio: Quid? quod illos prorsus latuerit, quousque se proximi extenderet dilectio.

Quod si, quintò, Cadavera dixeris terræ demandanda esse, ut in Cineres abeant: cur ea patibulo rotæque affixa, bestiisque devoranda & dilanianda relinquis? An non, si in medicum partes humanæ veniunt usum, terræ consecrantur? Sic sanè: Homini enim, qui Terra est, me-

dicamenta propinantur; quo resoluta, omnia simul assumpta resolvuntur: Et quot post mortem non immediatè in Cineres, sed à bestiis devoratos Martyrologia testatur: quos tamen in Cineres tandem abiisse, nemo facilè negabit: Eosdem autem Omnipotens Iehovæ dextera, non tantum scite discernere; sed & ex pulveribus illis per lætissimam resurrectionem extinctum producet hominem: Moriatur, itaque corrumpatur, devoretur, destruat quovis modo, nunquam tamen ultimam sui effugiet resolutionem: Omnes enim inevitabili (Deo sic jubente) destinabimur cineri.

Urget sextò selectissima alia à Natura nobis concessa media & remedia, & quidem in tanta *ἁπλοῦς*, ut ex homine petitis non indigeamus: Sanè negare haut possum largam paternamque summi Creatoris manum tot nobis adversus sanitatis nostræ hostes suppeditasse pharmaca, ut vix minima etiam plantula detur, quæ non insigni vi polleat medendi: Verum & in Microcosmo Deus voluit esse Myropolium, unde probatissima remedia, multis parasangis reliqua superantia depromere posses: Et in Homine, qui teste Democrito in Epist. ad Hippocr. ab ipso ortu morbus est, medicinam extare voluit, quâ sibi ipsi suppetias ferre valeret: Miraris in aliis etiam Venenatis animalibus antidotum adversus venena reperiri: & Balsamum linguæ Caninæ inesse, quo inflicta sibi sanet vulnera: mirari potius & rimari divinam debes in homine Sapientiam, bonitatem, in quo tanquam in centro totius Universitatis omnium sublu-narium rerum Virtutes collocavit, ut exinde arma adversus morborum insultus depromere possis: in primis necessitate urgente, & cæteris idoneis deficientibus: Præstat enim, sic jubente amore, proximum labo-rantem honestè juvare, quàm turpiter eundem relinquere.

Ultimò, præceptum de non usurpando sanguine urges: Ast id ipsum nos non ferire, vel Cæcus videt: Sanguinis enim crudi usum, esumque & nos ipsi reformidamus, ut ex Capite de sanguine patet: præparationem duntaxat ex eodem petimus, & divina exinde investigamus confi-cienda remedia: nec alimentarem, sed medicinalem ejus præscribimus usurpationem: Quinimò hæc ipsa de sanguinis interdicto Lex sub certo respectu & ratione erat data, quâ cessante, procul dubio cessabit etiam ipsa: Erat enim, annotante Theodoro ratio legis hæc, quia sanguine victimarum fiebat expiatio, adeoque Deo in V.T. sacer erat sanguis: Hac etiam de causa vetuit Deus Iudæis esum morticinorum, eò quod sanguis ab eis non rectè fuerit separatus: Sed hæc Theologi fusius prosequuntur. Mundis interim N. T. omnia sunt munda non solum

quoad esum, sed & quoad contactum, contestante ipsa scriptura.

Vides itaque ex dictis, crassiori Minervâ tibi propositis, Amice L E C T O R, arietes illos ad debellandum meum propositum haut sufficere, meque illæsa conscientia, salvâ proximi charitate, salvis legibus, Medicinâ ex corpore humano depromptâ, uti posse. Docet & suadet id ipsum inprimis divina illa partium Harmonia, quâ pars parti laboranti, mēbrum membro affecto succurrere satagit: Similia enim similibus congaudent & conservantur: Sic partes ex animalibus brutis petitiæ, similibus nostri corporis partibus subvenire, & Medicam porrigere manum videmus, Cerebrum leporis præparatum Cerebro nostro affecto & malè Disposito opem ferre docet cum aliis Cl. Sennert. l. i. Prax. Pulmones vulpis & vituli Phthisicis & aliis Pulmonum affectibus prodesse vel mulierculæ norunt: Cor Cervi inter Cordialia numerari, & inde aquas Cordiales præparari, testantur dispensatoria: Ventriculum gallinarum præparatum specificum esse in profliganda Ventriculi imbecillitate, vel pulvis ille stomachalis Birckmanni à Quercetano in Pharmacop. Dogm. descriptus fidem facit. Hepar Lupi, hepaticos sanare, tradunt Practici, Priapum Cervi, Naturam in generatione deficientem juvare, notum est. Feliciorem vero ex usu medicamentorum ex partibus humanis desumptorum, curationis successum expectabis, cum nil humanis, laborantibusque partibus similis, & convenientius esse possit: Olfecerunt id clarissima Medicinæ Lumina excellentissimi Naturæ consulti, penes quos religiosa quoque fuit pietas, qui ejusmodi remedia præparare, & ægrotis administrare haut erubuerunt: Hos tanquam duces, secutus, MICROCOSMVM tibi exhibeo MEDICVM; cum ex proprio corpore medelam adversus diversissimos affectus depromere possis: Partes autem unde præparantur, non sunt quævis, sed minus abominandæ: Eæque *vel ex Corpore vivente, vel ex Demortuo* desumuntur: *Illæ* sunt, vel, quæ à Natura ad ressecandum destinatæ, utpote, *Capilli, Barba, Ungues*: vel, quæ sponte suâ, tanquam excrementa emanant, aut tanquam superflua à Natura expelluntur, ut *Saliva, Aurium sordes, Sudor, Lac, Menses, Secundina, Vasa umbilicalia, Galea, Urina, Stercus*, quò & *Pediculi & Lumbricis* referuntur; vel, quæ sine noxio aliquo incommodo desumuntur, ut, *Semen, Sanguis, Calculi*;

Ilæ sunt, C R A N I V M, V S N E A seu Muscus CRANII, ubi simul nonnulla de Unguento Hopiliatrico inferuntur, Cutis, Pinguedo, Ossa, Caro, de quibus omnibus libri duo propositi, agent: Tu vero Amice L E C T O R, huncce laborem meum æqui bonique consule, adversus invidorum maledicta me protege, & his, quæ utilitati tuæ consecravi, benignè ac fruiere, mihi que fave. VALE.

IN
M I C R O C O S M V M

Clarissimi Autoris, collegæ & compatriis honorandi.

Orbem dum parvo magnum deducis in orbe.
In parvo magnus, Tu simul Autor, eris.

Georgius Lothus D. Medic. primarius Pro-
fessor, & Medicus Electoral. Regiom-
Boruss.

A L I V D.

Qui reparare cupis vegetæ primordia vitæ,
Sedulo & inquiris, quid breve corpus habet.
Ac monitare studes, quàm portio quælibet in se
Vim teneat Medicam, qualiaque arma ferat.
Ne variæ, quæ hominum descendant undique laces
Corpora nostra minus tela ferire queant.
Munera multa tibi debet studiosa juvenus
BECCERE & te artis gloria digna manet.

*Ioannes Bacmeisterus, Pb. & Med. D. Profess. &
Facult. Med. Senior in Acad. Rostoch. An. 1622.*

A D A V T O R E M.

Humanum exercent morbi denso agmine corpus,
Pars nulla est mortis libera ab insidiis.
Contra quos hostes rectissima tela ministrat,
Passim Hippocratici turba sodalities:
Mirum autem in multis reperiri partibus illa,
Quæ citius reliquis visa levasse malum;
Qualia per paucis medicamina nota fuerunt.
Chemiæ tantum fota calente sinu.

*Qua dum publicitus Medicis BE(C)ERE revelas,
Atque aperis clausum quod stetit ante diu.
Laudibus & meritis te gens studiosa coronat.
Nec coelos feries nobiliore viâ.*

Benevolentiae causa

l. inque scribebam

Jacobus Fabritius, Ph. & Med. D. Princ. Mepapol.

Archiat. & Professor. Rostoch. p. t. Decanus.

Ann. 1622.

AD EVNDEM.

QVæ multi sparsim, parcè, Tu largiter uno
Das cumulo, propriique addis secreta laboris,
Quæ ceu thesaurum ditem tum scrinia servant;
Ergo; quas multi sparsim, parceque tulerunt,
Fers uno cumulo, laudes, propriamque mereris!
A Capite ad calcem, nostri tu corporis artus,
A Capite ad calcem, nos Tu laudamus, & ultra.
Sint utinam, qui rectè tui vestigia cursus
Æquent, & simili nisu mysteria prodant.
Quæ Natura imo, benè suppressit abdita abyssò,
Nec nisi subjectâ patitur se ostendere flammâ.
O quanto hæc fierent artis medicæ instrumento?

Benevole amicitie ergò scripsi.

Jochimus Stocman, Phil. & Med. D. Profess. i.

Acad. Rostoch. Ann. 1622.

IN MICROCOSMVM MEDICVM

Viri Clarissimi & Excellentissimi

Dn. DANIELIS BECKHER

Medic. Licent. & P.P. Physicique Cniphov. Ordinarium,
Collegæ & Compatriis honorandi.

Η ΔΕ ΜΙ' Η πέλει ἡλικίῃ βίῃ ἀνδρομέοιο
Ἡ' ν κτ-μή-μάρψῃ πολυαλγέα πῆματα νέσων·
Μηδὲν τ' χροιάς βροτέης μέλθ', ὅ, τι νόσοισι
Γυνοδόροις ἐνοχον μὴ ἔφυ. κτ' τῶνδε ἀπασῶν,

Εἰν αὐτῷ σμικρῷ σωτήρι σαματι κοσμος
Φάρμακα δ' Κτιστὸ σοφὴ προσέταξε πρόνοια.
Ὡν τινα οἱ ἐνιοὶ κλυτοῖο Μαχάρων ᾄδ' ἦες
Εὖρον, κ' ἔργοις, πορθάδ' ἐνέπασσον ἐοῖσιν.
Αλλ' ἐνδοξοτάτ' ἐμὲ μέρμηρα θεήλατ' ἀνδρὸς,
ΒΕΚΚΗΡΟΥ, τὰδε πάντα ὁμῶς σινελέξατο· πολλὰ
Διζομένη ἢ καὶ αὐτῇ, ἀνδ' ὀησῆσθαι, ἀόκνως,
Α' γλινόως τέτμενε, σοφῶς δαδάσκεθ' ἕκαστα.
Καὶ θνητῶν ζωτῶν μορίων ζῶντ' ἐνέκυόσε,
Τῶν γε περὶ τῶν καὶ ἄλλων, ὠμῶν τε, μένεσε
Τῷ δ' ἄρ' ἡ Φαῖς σκιδναζομένη, καθ' ἕκαστον
Τῷ γενέσιν, χεῖρ' ἐν φυσικῷ, παρώνιον ἠδὲ
Τῷ ἐν βιβλιδίῳ συλλήβδ' ἐκ τῆς τέχνης,
Πιστοτάτως τε καὶ εὐδήλως ὡς δαδῶσα δίδαξε.
Τῷ δ' ἄρ' ὠνέο ἐκ ἀνάγνωθι νέοσε γέροντε,
Ὅς καὶ Ἀπόλλωνος θεράπων, ἰδίησθ' ὑγείας
Εἰσὶ φίλ'· τῆς ἐργασίης γεννήτορ ταύτης,
Α' θανάτῳ πόνος, μεγάλῃ χάριν ἴσθι προθύμως·
Κύρμον εὐσεβέως μόρ' ἀλγόν' ἐβίβη,
Ὡς μακροχρόνιον μίν' ὀλβιον ἠδὲ σωτήριον,
Κεῖν' ὅφρα πλείω παρομοῖα βιβλία, δώη.

Φιλοφροσύνης χάριν ἔγραψε.

M. Matthæus Reimerus, Lit. Græc. P.P. & Facult.
Philosoph. p.t. Decanus.

DANIEL BECCHERVS:

ἀναγραμματιζόμενον ad B. Lectorem

ECCE LIBER! SVDAN

SVDA? HINC CELEBER.

ἐξηγητὴς.

N Ondum Calcographi fuerant exscripta labore
Scripta, quibus parvo nomen ab orbe datur:
Obstupuit gaudens summo Iove natus Apollo,
Quem Medicina summa credidit esse Patrem:

Non,

*Non, ait, infirmos posthac tot Magnus habebit
Mundus, si Parvum tam proba cura tenet.
Ante tulit Magno Parvus mala plurima Mundus.
Iam, Duce Becchero, commoda plura dabit.
Tu Becchere, DEO sate, Divis proxime, salve,
Dividua, ô frater, sceptrâ resigno tibi.
Tu Studiosa cohors SVDAN' multoque labore
Quem cernis librum nocte dieque legin'
Aureus ECCE LIBER! SUDA. sudore parabis
Aries, HINC CELEBER nomine honore clues.
Dixerat. Applaudit mox turba novena Sororum;
Beccherus punctum sedulus omne tulit.*

D. Hospiti & Evergetæ suo meritò f.

M. Georgius Segebadius.

A L I V D.

NON contemne tuo naturæ ex corpore curam,
Lapsuræ medicam quam sibi sevit inops.
Corporis explora nexas indagine partes,
Quæ variis morbis, pharmaca sparsa ferunt.
Corporis haut pars, quæ non sit medicina parata.
Corpore tam vivo pharmaca magna pete:
Corpora præsidium morbis quam mortua portant:
Auxilium præsens, corpus utrumque venit.
Invida quæ nobis negat intellectio rerum,
BECKERI hæc docti libera scripta dabunt.
Hinc tibi, si mens est, vegetam servare salutem
Egregium hunc constans, volve revolve librum.

M. Christophorus Tinctorius.

MICROCOSMI MEDICI

LIBER PRIMVS.

*De Medicina è viventis hominis corpore
desumenda & preparanda.*

CAPUT PRIMVM: DE CAPILLIS. & BARBA.

APILLI, quos hætenus inter Excrementa collocatos, & ab excremento nutritos legimus, non sine causa ad partium licet ignobiliorū classē

referuntur: ut id ipsum pluribus in parte prima Microcosmologia nostra disputat. quarta probatum est: Ad horum v. ut & aliorum pilorum formationem & productionem sunt quatuor necessaria: 1. NATURA, quæ Deo sic disponente, eosdem efformat, formalisque certas præfigit cancellos, quos prolixitate sua excedere nequeunt. 2. CALOR, quo Natura pro instrumento utitur; inde & calidiores, pilosiores. 3. CUTIS APTA & disposita, quæ nec in raritate vel densitate excedit, vel deficit, nec sicca nimis sit, nec humida: Vt enim Plantæ, neque in udoso, neque in arenoso solo, proveniunt: ita Pili, neque in siccissima, neque in humidissima cute generantur. 4. MATERIA pro capillis generandis & nutriendis conveniens:

Vt vero nil in toto universo frustra à Natura conditum est, ita nec pilos aut Capillos sine omni in Natura usu facile quis dixerit: In corpore dū sunt, variis inserviunt usibus.

1. Defendunt caput ab externis iniuriis, ne Cerebrum, alias à caloris fonte longe distitum, ossibus finitimum, omni pinguedine destitutum, vel nimio frigore læderetur, vel caloris impetu afficeretur: Ex Busbequip itinera-

rio Constantinop. narrat. *Riolan l. 6. anthropolog. c. 52.* Ianissarium quendam Constantinopoli fuisse, cui caput tanta pilorum congerie circumseptum erat, ut sclopetorum etiam ictus illesum & intactum eluderet.

2. Apertos servant cutis poros, sicq; occultæ transpirationi facilior conceditur exitus quorum tamē laxior proventus contrarium præstat: Hoc sine *Rhases* & *Avicenna* experientia edocti, testantur, frequentem capitis tonsuram acuendo visui maxime conferre, quod sic fuliginibus exitus & egressus pateat. Tonderi ad cutem in diuturno pituitæ cursu consulit *Celsus lib. 2.* Nec caret mysterio, quod Hygiæ Æsculapii filię, hoc est, sanitati, Sicyonię mulieres valetudinis curam habētes, comas suas detonsas consecrabant, ut apud Pausaniam legitur: Haut alia de causa Aristotelem attonso vertice usum fuisse narrat Laertius, quam ut valetudini suæ censuleret, quod à Medicis tempore Galeni factitatum est, qui ad cutem usque detonsi erant, ut ipse narrat. *l. 6. epidem.*

Contrariam hic fovere sententiam videtur *Lemnius, qui lib. 4. de occult. Nat. mirac. c. 8.* sanis suadet, ne barbam ac capillos ad vivam cutim deradi sibi patiantur, quod nimius eius rei usus vires depopuletur, atque homines effæminatos, mollesque præstet: quia & spiritus & calorem resolvat, atque extenuet maximam audaciæ ac confidentiæ

A

partem

partem in adeundis periculis cordi detrahat: Verum, ut ut in certis dispositionibus id aliqua ratione concedi posset: Ita universa Polonorum gens, quæ ad cutim usque sæpius in anno capillos sibi abradi curat, plus commodi, quam detrimenti inde se perferentiscere affirmat: Exemplū Samsonis, qui divinum illud robur, quo pollebat, abrasis capillis amisit, crescente capillitio id ipsum recuperavit plane extraordinarium est: sic Nisus capillo suo purpureo ab eius filia Scylla spoliatus, vita quoque privatus fuit, quam pilo incolumi mori non posset.

3 Quantum Calvities deformitatis, tantum & capilli ornamenti nobis conciliant nam.

Turpe pecus mutilum, turpis sine
gramine campus,

Et sine fronde frutex, & sine
Crine caput:

Et vere dicitur: Comam esse reverendam in senibus, reverendam in sacerdotibus, terribilem in bellatoribus, decoramin adolescentibus, comtam in mulieribus, dulcem in pueris: utque arbor ingrata est, si eius coma tollatur: ita &, Si humani corporis capilli demantur, tota pulchritudo flaccescit.

Quum n. ut habet *Tardin. c. 2.* Homo sit animal veneratione dignum, ac maiestate plenum, ita tamen ut civilis sit & mansuetus, decuit in eius vultu, qui animæ quædam imago est, maiestatem quandam humanitate plenam, atque humanitatem reverenda maiestate stipatam elucere: Itaque neque pilis fuit undique obsitus, sic enim agrestē atque ferocem vultum, brutorum instar exhibuisset: neque fuit undique glabrus & depilis, sic enim mollē & effeminatā faciem, puerilemque molliem præ se tulisset, cum igitur brutis sit mansuetior, & foemina augustior, medium inter urumque vultū obtinuit.

Inprimis vero de BARBA constat, quantum viro maiestatis conciliet, quum & in ea index facultatis divinæ, nempe procreatricis; testisque sexus & temperamenti, virtutisq; partium genitalium robur, efflorescat: scite itaq; Diogenes Barbæ abrasionē cuidam sic exprobravit: An putas, inquit, naturam aberrasse, quod potius virum te, quam mulierem effinxerit: Et apud quasdam gentes in more fuisse positum legimus ut siquid luctuosum viro contigisset, is non prius lamentaretur, quam barbam deposuisset, quasi indecorum ratus, virum cum virili ornamento, lamentis gemituq; & famineo ululatu muliebres mores imitari: quem morem apud Ebræos invaluisse ex eo colligunt, quod Esaias inter cæteras clades, barbæ abrasionem Moabitico populo interminetur: sic & apud eosdem ignominiosam fuisse, barbæ abrasionē patet ex *lib. i. paral. c. 19.* Cum enim David nuncios ad regem Hamon misisset, ut eum de patris obitu consolaretur, cum hos coniurationis suspectos Rex barbarus haberet, ex altera maxilla barbam unicuique abradi iussit; quod, cum Davidi renunciatū esset, mandavit, ut privatim delitescerent, quo usque barba erupisset, ne tam foedum & ignominiosum spectaculum populo exhiberent:

Romanis quoque augustæ nobilitatis signum, symbolumque fuit Barba: Cum enim Veteres, falso deorum cultu addicti, simulacra sua efformarent, cum iis insignibus, quibus magnum aliquid significari existimabant: Phoenisses, qui mercaturæ erant dediti, deos suos cum oculis effingebant: Lacedæmonii, ut erant armis belloque potentes nihil armis divinius & sublimius æstimantes Deos armatos, imi & Deas armatas exhibebant: Romani n. suos Deos Barbatos depingebant, quod
barbam

barbam eximiæ nobilitatis symbolum haberent : Quia etiam capta à Gallis Roma , senatores purpura induti, & barba prolixa venerabiles confidentes, inprimis pro Numinibus habiti sunt, donec eorum aliquis , cuius barbam Gallus audacius attrectaret , iniuriam baculo ultus hominem se prodidit : Et veteres Philosophos prolixam gestasse barbam vel ex trito illo patet: Barbam & pallium video , Philosophum von video:

Vt ut vero solis viris tantum Barba competat , quasdam tamen mulieres Barbatas, sed præter Nature seriem, fuisse, legimus: Testantur id binę historie Phaetux uxoris Pythæ , & Namyxiæ, uxoris Gorgippi apud Hippocrat: Idē affirmat Aristoteles de mulieribus sacerdotibus in terra Caria : sed barba illis iam adultis contigit ex suppressione mensium: Refert *Riolan. l. antrophag. p. 678.* se vidisse in Gynæceo Archiducissæ Austriæ Græcii iuvenulam , quæ à teneris annis post mensium eruptionem Barbam, instar viri, promissam cum mystacibus gestabat:

Monstrum eiusmodi vidit Wolfius aliquando Lutetiæ mystace nigro, & in cano iustæ magnitudinis, mento etiam piloso mediocriter: sic in Gyneconitide Alberti Bavarix ducis mulier promissa barba nigra fuit.

Galla Symmachi cons. & Paritii Rom. coniunx, imperatoris Iustia. filia barbam enatam sibi ob conspersionem corporis igneam, Medicorum consilio atque arte evellere noluit; maluit n. ita Deo placere, quam barba vacua ad secundas nuptias transire, ut habet *Aventinus. lib. 3. Boxur. Annal. vide schenk. in obserrat. l. 4. obs. 6.*

4. Signum aliquod interni Temperamenti hominis suppeditare possunt: Consideratio vero illa desumitur, vel ex substantia eorundem, vel ex Acci-

dentibus : Secundum substantium capilli dicuntur, vel densi, vel erecti, vel crispi , vel hirsuti & duri, vel molles, aridi & sicci.

Hinc. 1. Capilli densi materiæ capillariscopiam & compactionem, ut & caloris nativi robur & felicitatem, arguunt : Talesque dicuntur audaces, animo fortes , corpore robusti, brachiis nervosis, statura plerumq; compressiori.

2. Erecti timidum significant, hinc & timentibus eriguntur capilli : Germani, es stehen mir die haar zu berge.

3. Crispi timidum similiter notant, & referuntur ad Æthiopes : qui v. in extremitate crispi sunt, bonum denotant animum, & pertinent ad Leones:

4. Hirsuti & duri hominem audacem, & tumultuosum notant, qui facile excandescens , inultus difficile placatur.

5. Quod si contingat, ut hirsutis capillis temporum Cæsaries addatur, qua capilli in temporum angulis, q. cornuti, cristati, aut galeati efferuntur, notatur homo gravi alicui vitio deditus, adeoque in conversatione fugiendus , ceu , qui sit luxuriosus , vanus & arrogans.

6. Capilli molles & plani , hominem sedati ingenii, placabilem, mitē, humanum, tractabilem, ex parte timidum, Venereum & pacificum indicāt.

7. Capilli aridi & sicci propter defectum humidi radicalis imminens aliquod morbi periculum arguunt.

Accidentia Capillorum in colore & pinguedine consistunt , unde quoque varia depromi possunt signa.

1. Quoad colorem : hic varius est, & multiplex:

Rufi, hominem infidelem, clandestinum & insidiatorem arguunt , cholericis siquidem & sanguineo familiares. G. Rothhardt selten guter art.

Nigri ingenii bonitatem designant; at plerumque mendacii vitium aut occultæ arrogantia notam suppeditant:

Optimus capillorum color est is, qui tangente quodam nigrore vesti contingit: Hi enim censentur prudentes, cogitabundi, fideles, probi: Hisque annumerandi sunt, qui albam, vel flavam habent Cæsariem: nam & iis ingenii bonitas inde eluceffit: Observatumq; est, quod, quibus in iuventute, vel cruda virili ætate Canities oboritur, nisi hæc habeat causas altiores, illi maxima ex parte sint instabiles, impudici, & incontinentes, præsertim si ad ebrietatem deveniant: tunc siquidem Venus in Vinis, ignis in igne furit: Vide *Moldenar. exercit. Physiogn. p. 42. Guilhelmi Cratarol. c. 4. & 5. Ioannem ab Indag. introductione in Physiogn. p. Ioan. Baptist. Port. & alios.*

Historica cui placent, notet aliquando ex mulierum capillis funes fuisse confectos: sic refert Lactantius, capta à Gallis Roma, cum Capitolium obsidione arctius premeretur, iamque pene ad extrema ventum esset: ex mulierum capillis confectos fuisse, funes, quibus tormenta bellica alligarentur, in cuius rei memoriam Veneris calvæ simulacrum excitarunt: simile narrat Plutarchus de mulieribus Carthaginiensium, qui multo consultius, quam Romani, ut huiusce rei memoriam in posteros transmitterent, armatam venerem effinxerunt: similiter Iulius Capitolinus scribit Aquileienses, nervorum inopia, funes ex mulierum capillis, vibrandis sagittis confecisse: quin & trahendis navibus factos expilis funes, commemorat Pausanias.

Vtuntur insuper & capillis Naturæ consulti adversus varios humani affectus: & vel crudis vel præparatis,

CRVDI.

1. Capillos pulverisatos, inque Vino albo maceratos ictericis prodesse scribunt.

2. Massa facta è cineribus capillorum muliebrium & adipe ovina untuntur nonnulli ad membra luxata.

3. Notat *Bayrus. p. 526.* quod capilli in aceto forti macerati, imponantur vulneribus à cane rabido inflictis.

4. Idem ad excitandum Lethargicum tale quid componit: Capilli comburantur, & cum aceto in unguenti formam redigantur, naribusque massa imponatur: In eodem affectu *Senn. l. 1. pract. p. 426. seq. commendat.*

℞. Castor. ℥. ℞.

Capillo. human. ℥. j.

Aceti

succi rut. aa q. s. Misce, quo caput irroretur & fricetur:

Hollerius. l. 1. de morb. intern. p. 51. aliud habet.

℞. Castor. lap, gagat.

C. C. abrotan.

Capillorum hominis an, ℞. j. Excipiantur pice humida; fiat Fumus, qui adhibeatur naribus: quod tamen suffumigium iis minus convenire scribit, qui Epilepsia corripisolent.

Alii tamen Practici, quos & mulierculæ imitantur, simplici tantum suffumigio capillorum adversus hunc affectum utuntur. *Rondelet. capiti raso applicat:*

℞. castor. rec. ℥ ij.

Ciner. capill. prop. ℥. j. ℞.

Dissolve cum oxyrrhod, redig. ad formam unguenti.

5. In suffocatione uteri similiter eos præscribit *Weickard. in Thesau. Pharmaceut. p. 340.*

6. Adversus Apoplexiam *Holler. p. 45.* sequens componit:

℞. Capillorum hominis minutim concisorum ℥. ℞.

Castorei.

Castorei. scr. ij ſſ.

Hellebor. scr. j. Incorporentur
in Opopanace.

F. Vnguentum.

7. In hæmorrhagia vulnerum capilli cremati à Chirurgis interdū adhibētur propter vim adstrictiuam, quam obtinent.

8. Quidam, non sine superstitione in capillis contra Quartanam medellam quærent, si s. capilli patientis abrasis, aliisque in corpore dispersis & collectis pilis permixti. Ovo impo-
nantur, hocque duriter coctum, avibus ad deglutendum obiciatur: *Camerarius Centur. 7. arcan. 6.* ex Scheunemann. de morbo. sulphur. notat, quendam Quartanariū amuleto ex Barbæ pilis parato, sanitati restitutum esse, sequenti modo.

Princeps quidam civitatis Fontani in Piſtavia amantissimus defensor, ab obsidione hostis liberaturus, & com-
meatu necessariisque rebus adiuturus, cum appropinquaret, dux alter, subita-
neo Principis adventu perterritus, quod incolerat Domicilium, derasa sibi iam media barba fugitiuus dereli-
quit, & alio se propere contulit: Prin-
ceps hospitium idē fortuito ingressus capillosque humi dissitos conspiciens, cuiusnam essent à Nobili quodam Gallo, milite strenuo, ibidem propter febrim relicto, quæsit, certiorque ea de re factus, clam colligi, noduloque byssino insutos, defebicitantis collo, amuleti loco, suspendi, atque sequens retrastichon adiungi præcepit.

Iuro febrim quatrduanam

Te, per barbam Cyllenianam

Vt ab hoc corpore repedes

Ceu, me bellāte, Dux de Loges.

Convalescens itaque, qua laborabat, febre, Nobilis ducem suum secutus, eum una cum Gynecæo cenantem re-
perit, inexpectatus sanitatem recupe-
ratam duci commemorat, Condæiq;

liberalitatem, quod citra exactionem pecuniarum imperatum, se dimisisset; medendi insuper eius studium mag-
noperè collaudat, nodulumque, cuius efficacia sanitati se redditum arbitra-
batur, in quo quid reconditum erat, in-
scius ipsemet, videndum omnibus ex-
hibet, quem Dux τὸ πειράματι expe-
riendi cupidus recipit, propriosque, capillos erubescens reperit.

9. Nonnulli auro colorem amis-
sum fumo capillorum restituunt, floc-
cumque crassitie digiti carboni ardenti imponunt, aurumque tingendum cum forcipe super fumum tenent.

10. Vt mulier cum altero adulte-
rari haut possit, *VVecker de secretis. p. 256.* sequens tradit: Incide, inquit, de capil-
lis eius, & pulverem illorum tibi super
feretrū antea melle inunctum, Sparge,
& mox coeas cum muliere: & cum vo-
lueris solvere, ex tuis capillis fac simi-
liter.

Ægyptii conceptis verbis capillum pueri defectum divis suis nuncupa-
bant, ut ab adversa valetudine respi-
rarent.

PRÆPARATI.

Ex Capillis arte Chemica oleum elici potest, quod cæsariem & barbam prolixam reddit, teste Croll. de signa-
tur rerum: Modus præparandi talis est.

CAPILLIS hominis sani abrasis impleatur Retorta, & per latus in vas recipiens, non admodum valido igne arene, instituatur destillatio: manabit succus, qui cum tribus partibus aque mellis iunctus, & capillis illitus, eos-
dem copiosiores reddit: Huius succes-
sus fit melior, si capilli ad facietatem lardo suillo, prius ab omni falsedine loto, impastati, cum adiectione salis communis decrepitati, lento primum, deinde auctiori, sed non ferventi igne ad prædictum modum in Oleum de-
stillentur: Præmittere tamen hic pote-
sumus.

sumus inunctioni, id, quod habet *Lemn. l. 4. de Natur. miracul. c. 16.* ut si ij, qui barbatuli videri affectant, alendæque barbe studiosi sunt, sæpius illam segetem sibi adimi patiantur, quolaxatiss spiramentis, atq; agitatione crebra excitato calore, qui humorem elicit, affluentius pili erumpant, quod Veris potissimum mensibus tentari debet, quo anni tempore calor & humor in corpore augescit, atque in illas partes diffunditur, Vbi enim sæpius barbam refecari contingit, ut gramina densus fruticantur pili ac cæsaries; habēt enim crines rationem cum gramine ac virgultis, quæ crebrius detonsa ac demessa celerius succrescunt, ac se proferunt uberius, sæpius itaque abrafo loco linimentum hoc prædictum inungi potest.

Vel etiam sequens constans ex Crematis capillis.

℞. Radic. cannar.

Cortic. iuglandan. ust. ʒ. ij.

Capillorum humanorū combustor. ʒ. j. β.

Rad. abrotan.

Rutæ murariæ an. scr. iiij.

Ladani. ʒ. j.

Pingued. ex mech. equin.

Ol. abrotan an. q. s. F. l. a. Vngu.

Quod si quoque Capilli humani liquori mellis permixti, arte Chymica præparati, in oleum abeant, & hoc iis, quæ pilos eliciunt, iungatur, nobilius concinnabitur ad proventum pilorum remedium.

CAPVT SECVNDVM.

DE VNGVIBVS.

Varie sentit & dissentit Philosophorum & Medicorum turba degeneratione & Materia unguium: quidam illorum somniarunt, tendines vel etiam Nervos per totos digitos dispersos, tandemque in unum coeun-

tes, substantiam unguium constituere: alii, ut videre est in Ros. Anglic. p. 1034. statuerunt, Vngues nutriri ex superfluo Cordis nutrimento, hincque in Cordialibus & Pectoralibus passionibus unguum mutationes respiciendas docent: Vulgaris est sententia, Vngues inter excrementa recensendos esse, cum ex tertiæ coctionis excrementis crassioribus pronascantur, & idcirco solius appositione alimēti, imperfecta insuper prolongentur accretione.

Verum, docente Cl. *fennerto l. 7. Inst. p. 1472.* licet Vngues cæteris partibus æquiparari nequeant, veritas tamen evincit, eos non tantum esse facultatis expultricis & caloris opus, sed à facultate formatrice, quæ tantum manuum & pedum digitis insita est, & Vnguifica dici potest, effingi: Hinc, teste *Galeno 2. de administr. anat. c. 11.* Nutrimētum suum desumunt à sanguine (impuriore tamen) Immo Venam, Arteriam, Nervum in Vnguium radicem terminari, *avrosta* evincit: Nec multum ab hac sententia alienos video *Hippocrat. & Aristotel.* quorum ille *lib. de Carnib & Natura puerorum* literis mandavit: materiam Vnguium esse humidum glutinosum à calore exsiccatum & arefactum, ad extremas partus omisum: *Hic. v. de generat. animal. c. 6.* Vngues ex cibo gigni adventitio; per quem nihil aliud intelligere videtur, quam abundantem sanguinem, abundansque nutrimentum à nutritione reliquarum partium principium.

VSVS NATVRALIS.

Plato, referente *Galeno*, opinatus fuit, Deos, qui hominem construxerunt, ceu imperitos quosdam artifices, Vngues in summis digitis produxisse, eosdemque omni carere utilitate: sed *Ethnico* huic Philosopho principium illud *sophorum*,

sophorum, & antea prolatum, opponitur, Deus & Natura nihil faciunt frustra: Hinc recte *Gal. 1. de usu part. 7.* docuit, iis nobis opus esse in omni vita, omnibusque artibus, hisce potissimum, in quibus sunt exactæ manuum operationes: & cap. 10. inquit: Vngues gratia eius, quod est melius, videntur facti: cum manus quidem sine Vnguibus possint apprehendere, at, neque moles omnes, neque ita bene, ut, cum illis: dura quippe corpora facile eas effugiunt, nisi in summitatibus digitorum durissima aliqua subsistat substantia, eius loci carnem firmatura: Quia vero Ignobiliores sunt partes corporis nostri, hinc refecantur, quando digitorum extremitates excrescunt: Quod tamen olim non licebat in Navi, nisi iratis Ventis, ut habet ex *Petronio Riolan. Antropograph. l. 6. c. 51.* Senex Hippocrates dum unguium utilem & concinnam depingit formam illorum refecandorum terminos describit. *sed. 6. de offic. p. m. 778.* Vngues neque longiores, neque breviores digitorum summitatibus sint: immodice longi, quia in se mutuo concidunt, exigua corpuseula exacte apprehendere non possunt; breviores v. digitorum extremitates ad apprehendendum invalidas efficiunt, qui autem summitatibus digitorum æquantur, firmā & tutam apprehensionem reddunt: Præter hanc apprehensionis commoditatem, alium adhuc annotat Vnguium usum *Riol. l. c.* eos sc. inservire ad ficationis suavitatem, ut testatur *Socrates in Phæd apud Platonem*, qui à vinculis solutus, priusquam sorberet Cicutam, iucundissimam sibi fuisse fricationem lætabatur.

VSVS MEDICINALIS.

Hic primum Onichomantia ex Hippocrate erigitur, is enim morborum signa ex Vnguibus depromit, & salutis mortisq; instantis indicia exinde

petit: In tabe adunci fiunt, & albidi incurvantur *Petr. Nosolog. Hermes. part. 1. p. 283.* In Perigneumonia Vnguium livor & incurvatio malum portendit, ex eodem *p. 299* si in Hydrope Vngues & digiti livescant, mors confestim expectanda est. *Hippocr. l. proenot. p. 47.*

Adhæc & Morum ex Ingenii signa ex Vnguibus petuntur; sic enim *Pomponius Gauricus de sculptura p. 330.* Vngues lati colore albo, subflavoque Naturæ bonitatem; angusti, prolixiores, curvique item & carnosi, improvidum, male sensatum; obliqui, inverecundum ac rapacem; parvi, pallidi, nigri, asperique Vngues, & qui carni adhæserint, calliditatis, & ut vult *Ioann. ab Indagin.* malignitatis simul, rotundiores v. libidinis indicium: Recte tamē monet hic autor ab *Indagin. p. 267.* Signa illa Vnguibus attributa per semetipsa non satis esse idonea verum coniuncta potioribus, nonnullam habere efficaciam, videatur & *Baptista Port. in Physiogn. p. 273.*

Maculæ nonnullæ quoque in hominum inprimis sanorum vnguibus conspiciuntur, ubi calor natiqus delitescentem sanguinis partem ulterius ad radicem vnguium profudit, ibique separata heterogeneitate ab homogeneitate maculas illas albas discretim se iungit, donec tandem motu Naturæ ad vnguium extrema deveniant suntque hæ ipsæ maculæ flores. q. ipsorum vnguium, caloremque robustum designant, & sanitatem apprime compositam: De hisce *Cardan. lib. de subtilit. 14 p. 942.* sequentia habet: sunt in nobis vestigia quædā futurorum eventuum in vnguibus: In quibusdam eventus maculæ hæ ostēdunt, in aliis solum spes inanes: sed pro manus natura, & digitorum in quibus fiunt, & colorum & mutatione earum: In Pollice honores, & voluptates: in Indice, lucra: in Minimo, circa parva negotia; in Medio, cogitationes,

cogitationes, studia & labores: in *annuarii*, dignitatē: Nigrę quidem evertunt, & calamitates nunciant; albę felicitates, magnę magnas, & nitidę manifestas: parvę, parvas: In senibus & minus efficacibus spes pro factis pollicentur: Nigrę timores, non tamen adeo frequenter inanes, ut albę, spes: Natura enim humana pronior ad malum, quam ad bonum: Et ætatem & morbi, bona prohibere possunt, mala accersunt: semper tamen, ubi splendida radiaverit, plus aliquid spe, aut timore præstat. dextra quidem ex industria, sinistra ex fortuna, nisi quis sinistram habeat firmiorem: Tempus autem initii, cum in radice Vnguis apparent, effectus à quando ad summum pervenerint: Interest & hoc inter spem & timorem a effectum, quod hec quidem, ut magis procedunt, eò magis nitent & augentur, alię minuuntur & evanescunt: Tempus autem mutationis totius partis unguis, quę videtur, est, mensium trium usque ad sex: totius autem difficilior est coniectari, sed ut existimo, usque ad annum pertingere potest: Hactenus *Cardan.* vide & *Baptist. Port.* l. 5. c. 14. *Hildebrand.* p. 3. *Magia natur.* p. 195.

Deinde Vngues & insignem obtinent facultatem fere antimoniam quę facili negotio Vomitus ciere possit: Rasura enim Vnguium humorum epota in liquore conveniente, etiam minima alioquin quantitate, Vomitus infert, & Ventriculus à gravitate seu repletionem ciborum ingestorum, imò & vitiosorum humorum ibidem contentorum, levat:

Vomitorium non inelegans ex iis paratur hoc modo:

Resegmentotum vnguium humorum in tenuissimum scobem redactorum 3. j. macera aliquandiu in vini generosissimi lib. j. Donec unguis in muc-

laginem pene abierint: vinum per chartam emporeticam filtra, & adiecta spiritus v. vn. j. usui reserva:

Huius liquoris 3. j. ad 3. vj. vel Vnc. j. placide movet vomitum, ac ventriculum à quibuslibet impuritatibus sine aliqua noxa exonerat:

Præterea ab experientia, concomitante ratione, animadversum est, ressegmenta unguium è manibus & pedibus sumpta, super umbilicum, præsertim Hydropicorum cum petia ligata, alium purgare, serumq; educere: ultra tamen horam ibidem minime esse relinquendum, ne subsequatur fluxus vehementior: Vigent enim in Vnguibus qualitates similes iis, quę sunt in Cyclamine, Esula, Colocynthide: quę etiam extra applicata, purgationem inducunt: Hinc & medicamentum ex Vnguibus paratum, & ab imperito, non consideratis considerandis, administratum, nimium turbat alvum, periculumque minatur.

Quod si fiat; possumus ex *Godefrido Stegh* l. 6. *med. pract.* c. 48. ex *Weickard* tom. 2. *curation. medicinal.* l. 5. c. 2. mediculam contra id notare: suadent illi primum ea esse adhibenda, quę leniunt & laxant Ventriculus, qualia sunt: pingua lubricantia: ut, Oleum oliuarum, amygd. dulc; butyr. iuscula pingua, lac. et deinde, quę irritationem tollunt, ac sedant violentū naturę impetum, roborantque lacescitum Ventriculus, simulque facultati sunt amica: ut; Nux mosch. mac. quę cum Terra Lemnia vel Bolo armen. baccisquelauro vel iunip, an. in pulverem subtilissime trita ex iusculo possunt propinari: vel, cum melle rosaceo in Opium redigi: Extrinsecus etiam inungatur Ventriculus ex ol mastich, nuc mosch. &c.

Veckerus l. 5. *de secret.* p. 117. refert febricitantes. s. ex Tertianā, s. ex Quartana

tana, siue etiam Quotidiana liberari, si resegmina vnguuium è manibus & pedibus deprompta, ceræ involuantur, matutinoque tempore ante solis exortum alienę ianuę affigatur: Vtrum succedat, quilibet in simili casu experiri poterit; interim non sublata causa, vix tolletur effectus.

De sceleratis hominibus, habet Weickard. l. c. eos ex segmentis vnguuium fordibus illorum, atque cantharidibus æqualiter permixtis puluerem conficere, qui, si in potu vel alio modo hauriatur, hominē ad Atrophiam deducat, qua etiam demum extinguitur, nisi in tempore eidem auxilium offeratur.

CAPVT TERTIVM DE SALIVA ET MOR- SV HVMANO.

PER salivam nihil aliud intelligo, quam Pituitam eam, quæ à glandulis ad radicem linguę, inter narium foramina & laryngē, siue inter Oesophagi & asperę arterię principium, sitis, profecta, os totum humectat: Hanc gignunt glandulosa illa corpora, quæ & Amygdalę dicuntur, de quibus *Barbinius* l. 3. *theatri Anat.* c. 85. eamq; in os evidentibus venulis stillatim effundunt: A solerti id factitatum Natura videmus; quo perpetuo humore totę fauces, lingua & palatum madescant, alioquin non præstarent exoptatum à Natura vocis & deglutitionis usum: immo salivę perfusione ciborum perfractio, & prima coctio in ore exactius conficitur, ut habet *Randelet. method. curand.* l. 2. c. 7 p. 329.

Differt tamen saliva ab eo excremento crassiore, quod ex Cerebrotum per Os, tum per nares defluit, & mucus dicitur: Hoc enim excrementum effluit interdum à Cerebro humidio-

re, interdum à stomacho in os: Illa, si sanorum est hominum nulla qualitate est imbuta, sed prorsus insipida: sæpe tamen acris, acida & salsa deprehensa, ut habet *Gal.* 3. *de loc. aff.* 7. quod si à naturali iam recessit statu.

In Medicina non contemnendi notantur saliva effectus, partim miraculosi, partim Naturales:

Notat enim *Sabellicus*, nec non *Donatus Marcell.* l. 6. *de med. hist. mirab.* p. 628. *Vespasianum*, Imperatorem Romanorum cæco homini visum restituisse, quum salivam oculorum membranis indidisset, quod, ut à Victore Principe exoraret, per somnum admonitus erat: Hoc sicuti dubium, inquit *Marcellus*; ita sane certissimum, omnibusque vulgatum, Galliarum Anglięque Reges, sola saliva digito linito, cruceque signatis strumas sanare: Qui salvator noster saliva sua benedicta cæco visum vere restituerit, ex sacris patet:

Porro, Serpentes salivam hominis, tanquam aquam ferventissimam reformidare notat *Plinius* l. 28. *natural. histor.* c. 4. & ex eo *Mizaldus* l. 1. §. 38. unde & *Lucretius* cecinit.

Serpens hominis contacta saliva

Disperit, & sese mandendo conficit ipsa;

& alibi:

Humanoque cadit serpens afflata veneno:

Quod & ex *Galeno* patet, qui *lib.* 10. *de simpl. med. facult.* p. 154. imposturam quandam à se observatam notat: quum enim quidam pollicitus ei esset, incantationem sese ostensurum, qua scorprios interficeret, semel eandem pronunciavit, & in scorpionem expuit; inde rursus eam obmurmurans, iterum scorpionem conspuir, ac ubi tertio dixisset, ac conspuisset, mortuus est scorprios: quum tamen ipse *Galenus*

absque incantatione illa, aut simili, sola saliva occisum viderit scorpi-um; idque evenire scribit, celeriter à saliva esurientiū, aut sitientium; tarde autem ab illis, qui cibo potuque sunt impleti:

Saliva certe ieiuni hominis, inprimis tamen biliosi & Cacochymici maligna quadam qualitate vix caret: Hinc & morsus à ieiuno facti sunt deleteriū & inter venenata referuntur: Immo *Glandorp. in Specul. chirurg. p. 231.* existimat hominis irati morsum æque perniciosum & periculosum esse, ac Canis rabidi, similiaque fere excitare symptomata, ut quotidiana testatur experientia.

Paulus morsu eiusmodi cum venenosis confert, siquidem, inquit, maligniores multo cæteris aliis ulceribus apparent, præsertim si, qui morsū intulit, ieiunus fuerit, anteaque legumina pro cibo sumserit, atque inprimis lenticulam; asseritque se animadvertisse, quod non secus, ac si à cane rabido fuissent de morfi Hydrophobia correpti fuerint: Horum. v. symptomatum ex morfu provenientium causæ non sunt dentes, qui, ut nonnulli volunt, à Natura & primo ortu eiusmodi habent proprietatē; nam nihil venenositatis iis in est: sunt enim ossa, & quidem durissima & siccissima ad masticationem inprimis à Natura nobis concessa: Experientia quoque confirmat, talia symptomata non fieri ratione Ossis: quot enim mordentur, qui facillimo, nullo superveniente accidente, negotio curantur: Videmus infantes papillas mammarum nutricum dentibus vulnerare, unde nil nisi dolor propter partis sensibilitatem, subsequitur: Ossia quoque alia fracta partes vulnerant, nec simile quid excitant: Adhæc, quot pueri in casu fortuito dentibus vel linguam vel labia vulnerant facillimeque

curantur? Verum alia adest circa dentes materia, sputum sc. seu saliva, & quidē non omnis, alias n. morsus placati & sedati hominis & infantum, utpote, qui sputum in Ore habent, esset tam perniciosus: Ast ille morsus est periculosus, in quo sputum tantopere agitur, ut spumæ reddatur simile, & acrimoniam ac venenositatem quandam ob bilis, quæ commovetur ebullitionem acquirit: tale sputum, quia virulentiam aliquam habet, insinuat sese vulneribus à dentibus factis, & ad partes corporis circumstantes defer- tur, quod si illæ Nervosæ fuerint, tunc ob venenositatem & humoris acrimoniam stimulantur, ac ad spasmum, motus convulsivos efficiendum, irritantur: si v. Venæ & Arteriæ, has trāsīt, deferiturque ad Cor, unde calor excitatur febresque ac syncope oboriuntur: Addē, quod & non raro Gangrænā & sphacelum inducat irati morsus, quoniam caliditas illa extranea spiritus & calorem nativum primo debilitat postea superat:

Glandorpius observat. 49, historiam quandam variorum symptomatum ex morfu hominis irati excitatorum sequentibus recenset:

Vir quidam ætatis suæ annum agens 40: cum rixas ac iurgia cum quodam suorum consanguineorum homine supra modum bilioso haberet, ac alteri cedere noller, ad verbera, pugnosq; devenerunt: Tandem hic illius pollicem circa primum articulum, dentibus præsertim duobus illis, Caninis dictis, arripuit, & faucia vit, unde maximi exorti fuere dolores: ex dolore inflammatio totius manus, febris continua, inquietudo corporis, lipothymia frequentes, internus quoque capitis dolor: tempus quin etiam supra modum fuit calidum.

Huius vulneris, symptomatumque curam

curam autor ibidem subiungit, additque digitos quidem manus, sed non pollicem propter Nervi amissionem, tandem motum & sanitatem recuperasse. Vide & *VVeickard. l. 4. p. 564.* In primis *Hildanum. c. 1. obs. 84. & 85.* ubi duabus hisce observationibus historiam morsus humani & curationis eiusdem notat.

Huic sententiæ, quod nimirum morsus hominis ieiuni, imprimis ruffi aliquid venenositatis habeat, favēt & alii: *Celsus l. 5. c. 27. Paraus. l. 20. Chirurg. c. 9. Petrus de Abano de remed. venen. f. 46. Ferd. Panzett. l. 3. c. 21. & ex his VVeickard. lib. de Venen. p. 13.* Qui & sterco gallinarum, vel, ut vult *Avicenn. 2. can. tr. 2. cap. de homin.* sterco hominis illius super morsum ponunt: sic & nuces iuglandes cum cæpis, sale & melle permixtæ, & emplastri loco impositæ, morsui hominis adversantur:

Pulegium quoque, ut & maioran. in Vino & cl. comun. cocta, & in forma Cataplasmati apposita, privati valent contra morsuram hominis: Dolorem mitigant à morfu proveniente decoctum Agrimin, betonic. chamom. abrotani cum Vino factum, addito unguento popul. quo locus affectus bene fomentetur. Post sequens Emplastrum imponi potest.

℞. Galban. in acet. dissolut. ʒ. vj.
Terebinth. ʒ. iij.
Colophon. ʒ. ij. Ceræ. ʒ. v.
Ol. comm. Vnc. iij.
Minii ʒ. j.
Lithargyr. subtilis s. pulveris. ʒ. j. β. dissolvantur.

Omnia in oleo, addendo aceti rosac. cochlearia iij. Coq. sine intermissione agitando ad Emplastri consistentiam.

Quidam in curando morfu Humano exhibent pulverem cancrorum ustorum ʒ. β. cum Vino:

VVeickard. l. 5. p. 12. scribit, Vetularum

salivam ob menstrui retentionem maius redolere venenum, viresque deicere, quod illos experiri vult, qui harum salivam cantharis adhærentem imprudenter sorbent: hinc ad infantes educandos vetulas eiusmodi non bene esse dispositas Medici recte docent: Vide & *Plater. tom. 2. p. 777. & seqq. Lemn. l. 2. miracul. c. 44 & Roderic. à Castro in Medicopolitic. p. 208,* qui masticatos cibos maxime a ieiunis nutritibus, infantibus exhibendos dissuadet:

Nonnulli arma s. tela, ieiuni hominis saliva infici posse tradunt:

Vtut v. SALIVA dictis modis disposita virulentam obtineat naturam, nihilominus hominis non iracundi, sani, & ieiuni ad varios à Medicis adhibetur usus:

1. *Lemn. de occult. Nat. mirac. l. c. & Mizald. Centur. 3. memorab. §. 7. ex Galeno* docent, Salivam hominis ieiuni confricatione & illitu lichenas, mentagram, impetiginem, varos, serpiginem, & omnis generis pustulas tollere: & si cui parti corporis virulentæ bestiolæ infederint, crabrones, scarabæi, bufones, aranei tum aliæ pleræque, quæ suo contactu humores dolorificos atque inflammationes inferunt, salivæ confricatione omnes affectus considerare & discuti. Sic enim & Plinius, qui l. 28. c. 4. sic de SALIVA, ait: Hominum, inprimis v. ieiunam SALIVAM contra serpentes præsidio esse, constat: sed & alios efficaces eius usus recognoscit vita; despiciamus Comitiales morbos, hoc est, contagia regerimus: simili modo & fascinationes repercutimus, dextræque clauditis occursum: veniam quoque à Diis spei alicuius audacioris petimus, in sinum spuendo etiam: eadem ratione terna despuere deprecatione in omni medicina mos est, atque affectus adiuvere: Incipientes furunculoster præsignare ieiuna saliva: mirum

dicemus, sed experimento facile. Si quē peniteat ictus eminus, cominusue illati, & statim expuat mediam in manum, qua percussit, levatur illico percussus a pœna: Hoc sæpe delumbata quadrupede approbatur, statim à tali remedio, correcto animalis ingressu. Quidam. v. aggravant ictus, ante conatū, simili modo saliva in manu ingesta: Credamus ergo & lichenas, leprasque ieiuno illitu assiduo arceri: item lippitudines, matutina quotidie velut inunctione: Carcinomata, modo terræ subacta: Cervicis dolorum saliva ieiuni dextra manu ad dextrum poplitē relata, læva ad sinistrum: si quod animal aurem intraverit, & inspuatur, exire, rumpi scolopendras marinas sputo, item rubetas, aliasque ranas, & serpentes, si quis in hiatum earum expuat &c:

2. *Crato in cons. à Scholtzio collectis consil.* 289. in Erysipelate Phlegmonode radices Boraginis ieiuno stomacho masticatas, pustulis imponendas suadet.

3. *Platerus de extuberant.* p. 394. Dicit, vulgo ad tollendas cicatrices propriam salivam adfricare: qui & *tract.* 2. p. 900. Emplastrum quoddam ad conglutinationem ex Calce, mastiche & saliva componit.

4. *Mullerus in miracul. Chym.* p. 169. Daucum masticatum Vteri strangu-latum statim iuvare asserit.

5. *Petrus Bayrus l. 3. de oculor. aff.* c. 3. Ammoniaco à matre vel Nutrice ieiuna masticato, & in oculum pueri albugine laborantis immisso, morbum curat: Idem c. 5. livorem sub oculo à percussione factum emendat cymino inter dentes retento, & probe masticato, id ipsum in oculum sufflando.

6. *Poppius l. 1. Thesaur. med.* p. 126: Si intra aures Vermis devenerit, accipe salivam propriam, & ea inunge aures:

aut morietur vermis, aut egredietur:

7. Ad calculum vesicæ & Renum pellendum, quidam è Bdellio & saliva emplastrum componunt, umbilicoque id imponunt: quo tamen alii, teste *Gal. de simpl. med. facult. l. 6. p. 90* ad Bronchocelas, & Hydrocelas quoque utuntur.

8. Rustici triticum mansum imponunt furunculis: pollet enim vi digerendi & concoquendi: testaturque Galenus aquam simplicem, similem nequaquam producere effectum.

9. *Salomon Albert. in consil. Brendel. p. 393.* in Ganglio seu nodo malæ dextræ commendat, si mala mane, aut saliva ieiuna tantum inungatur, aut folia sambucimasticata cum sale affricetur, dum ganglion distabuerit.

10. *Ioann. de Vigo in Practic.* morfui Canis rabidi apponit nucleum iuglandis ab homine ieiuno masticatum, salivaque tinctum: idem refert, plurimum conferre ad ciendum coitum, si cubeba masticata, salivaque madefacta virga liniatur:

11. *Franciscus Ioel l. 1. practic. s. 3.* de Convulsionibus affectam partem, ubi ex crassis halitibus ac flatibus musculos obstruentibus, & in tumorem elevantibus, convulsio oritur, saliva inungendam suadet.

12. Quidam ad prohibendum, ne capilli crescant, sumunt rubiginis ferri, testarum marinarum ustarum an. q. s. & cum SALIVA hominis miscent.

13. Alii exinde diagridii probam petunt: si sc. illud salivæ misceatur, & lactescat, iustum proclamant: sin minus falsum:

14. SALIVA quoque Microcosmi admirando Naturæ miraculo Mercurius seu Argentum Vivum figitur: quod etiam sic extincto pluribus in casibus Medici utuntur.

Mesue in Antidot. distinct. 11. ad scabiem argentum

argentum Virum SALIVA hominis ieiuni mortificatum, adiecto pauco oleo laurino & aliis pulveribus, commendat; quo & in scabie utitur *serapio l. de simpl. medic. c. 385.*

Hildanus elegans describit Emplastrum ad scrophulas & scirrhosos tumores emolliendos, resolvendos & discutiendos, *Cent. 3. obs. 38.* cum Mercurio saliva humana mortificato paratum.

Crato in Consil. 289. adversus Morphoicam faciem cum levi tumore & pustulis componit similiter Unguentum cum Mercurio prædicto modo extincto: monetque salivam, hominis debere esse ieiuni, qui acetosis non vescitur, & ab allio, cæpis & similibus abstinet.

Vide *Roderic. à Fonsec. l. consult. medic. 64.* & alios Practicos, qui Mercurium saliva præparatum unguentis, Emplastris, Linimentis, tum in scabie, tum in Lue Venerea, & aliis defædationibus adhibent.

15. Quid? quod & ad Alchymiam faciat: sic *Ioannes Baptist. Birell. l. 12 alch. c. 72.* Orichalum fulgidum, aurique instar reddit sequenti modo:

Salem ammoniac. cum SALIVA ieiuni conterit, exacteque per miscet, ut fiat instar linimenti: hoc perungit vasa ex Orichalco, & prunis ferventibus imposita resiccat, tandem abstergit, & pannis lineis perfricat.

CAPVT QVARTVM. DE AVRIVM SORDIBVS.

IN cavitatibus aurium externarum excrementum quoddam Cerebri biliosum, quod aliis Cerimen dicitur, reperitur: Cerebrum quippe hominis magnum & amplum, plurimo indigens alimento, non est sine excrementorum abundantia: quæ censentur du-

plicia: alia tenuia, per futuras Cranii exhalantia: alia crassa, quæ partim per nares, partim per palatum evacuantur: partim etiam ad aures deponuntur, ut habet *Gal. 6. epid. s. 5. aph. 31. comm. 6. 2. de loc. aff. 9.* Hoc aurium excrementum in tanta sæpissime conspicitur copia, ut easdem arrodant, & purulentiam excitet.

VSVS MEDICINALIS.

Non tantum ex aurium sordibus *Hippocr. 6. de morb. vulg. s. 5. aph. 10.* Prognosin quandam desumit, inquiens: Hominibus fordes in auribus, dulcis, mortifera; amara v. non: tum enim, quando illa dulcis est, Cerebrum à naturali statu recessit, excrementumque hoc perfecte conficere nequit: sed & internum earundem usum quidam exhibere voluerunt: *Galenus tamen lib. 10. de simpl. medic. facult. p. 147.* adversus Xenocratem internum sordium illarum detestatur usum.

Cardanus l. 8. de variet. rerum c. 44. fordes hæc ebrietatem parere scribit: alii easdem Colica laborantibus in potu exhibent, præsentissimumque dicunt esse remedium.

Externus usus non ita execrandus: Commendatur a. in scorpionum ictibus, serpentumq; moribus: Nec contemnendam in conglutinandis vulneribus præbent facultatem: Hinc à nonnullis Balsamis vulnerariis fordes illæ admiscuntur, si præsertim in proprio corpore vulnera consolidanda fuerint.

Aliud à quibusdam sic paratur: fordes s. mucum ex auribus, quantum haberi potest, adde ol. nuc. mosch. expressum q. v. Coque invicem, donec lento calore oleum aliquantulum in forma Balsami inspissetur: eoque inunge vulnus.

Galen. 11. de simpl. facult. sordibus hæc fissuras & scissuras manuum curat.

Poppius l. 1. Thesaur. med. p. 93. Cerimen aurium sumit, & eo prurituriennes oculos inungit.

Quod v. pondus aureæ monetæ accedat, si fordibus illis moneta quædam ignita inungatur, experientia fidem aliquando fecit.

CAPVT QVINTVM, DE SVDORE.

SVDORE tertiæ coctionis excrementum ab omnibus membris post nutritionem dimanans, sensibilibus per cutis poros expellitur: Non tamen in omnibus corporibus æque copiosus apparet: In sanis enim, & secundum naturam constitutis, materia sudoris copiosa vix colligitur: portio quidem materiæ serosæ cum sanguine relinquatur, & in corpus distribuitur, ea v. exigua est, & tanta, quanta pro sudore levissimo, vel potius madore sufficit: Copiosior tamen si apparet, id errore victus evenire, veri simile est: qui, si diutius duret, morbos prælagire solet: unde *Hippocr. 4. aphor. 41.* Sudor multus per somnū factus copiosiore cibo corpus uti significat: quod si parcius epulanti hoc accidat, vacuatione indigere, sciendum est.

Sudores interdum sanguineos apparuisse testatur *Aristot. 3. de part. anim. 5.* quod pariter confirmatur à *Theophrasto lib. de sudor.* ex sententia *Monæ Medici*: Idem & in *lib. de utilit. respiration.* à *Galen.* adnotatum reperitur: Vide *rondel. lib. de dignoscend. morb. c. 11. & 18.* *Fernel. l. 6. patholog. 4.* *Marcell. l. 1. de Med. histor. mirab. p. 28.* *Bezirven. c. 4. de abdit. morb. causis.* *Silvaticum controuv. rs. medic. p. 26.* *Maszar. practic. medic. p. 172.* *Senn. Instit. p. 313.* *Baricell. de hydronosa Natur. p. 151.*

V S V S.

Qui ex sudoribus Naturæ consulti suas desumunt Prognoses, ex Practico-

rum libris videri potest: Interim vilissimum hoc quamvis sit excrementum eiustamen vires veteres scrutari voluerunt: valetque hic illud: Quæ neglecta iacent, pondus habere solent.

Sudore usi fuerunt contra scrophulas, si sc. is cum verbasco herba & radice mixtus, folio involuatur, inque cineribus calefiat, & à virgine ieiuna imponatur:

Odorem eius sub bracho provenientis, delinquentibus subvenire dicunt.

Quidam buccellam panis sub axillis ad sudoris usque provocationem detentam, cani obiciunt, eumque indviduum sic sibi conciliant comitem.

Narrant, quod si quis philtro fascinatū fuerit ad amandā præter voluntatem virginem, ut is novos induat calceos, miliareque unum obambulando conficiat, quo sudor animadvertatur: postq; Vinum è calceo dextri pedis sudore madido hauriat, sic ab illicito illo amore liberari, amoremque in odium converti dicunt.

Beneficio sudoris omnes fere morbose esse curabiles per transplantationem cum vegetabilibus medio Sulphuris Microcosmici præparati, vult *Mylius 7. Basil. Chym. p. 41.* secundum sententiam *Paracelsi*: Multum sane, ut de morbosica constitutione mediante sudore, secedit, ita & plurimum per eundem alteri corpori communicari potest: quod vel in Gallicis, leprosis, scabie infectis, & peste laborantibus manifestum est. Vide *Medicin. Diastatic. Tentzel. cap. 4. & seqq.*

CAPVT SEXTVM DE LACTE.

LAc est utile corporis excrementum, sanguine à rubro in candidū à māmīs verso, redundans ad fætus nutrimentū: sanguis enim mēstus (de quo plura

plura post) in fæminis superfluous & inutilis, solaque quantitate molestus, tum postquã editus est fætus ad mammas ascendit *Gal. l. de vene sect. adversus Erasistr.* tam per Venas ab Vtero exsurgentes, quam per eas, quæ à propaginibus Venæ cavæ descendunt: Eodem loci lactifica viglandularum, quas *Hipp. l. de Glandul.* mammas s. mammillas vocat; alii glandulosa corpora, sanguis in album è rubro vertitur, naturam, nomenq; lactis meretur: sic, concludente Galeno, liquet, unam & lactis & menstruorū esse substantiam, amborumq; rivorum fontes communes, Venas; Quamobrem, quibuscunq; per ætatem menses fluere cessarunt, his neque in mammillis lac amplius colligitur: quæcumque etiam purgandi tēpora adhuc habent, dumque lactant, plerumque à purgatione cessant: Animalia quoque Vtero non gerentia, neq; lactis provētu gaudēt: quibus v. id ipsum suppetit, illa etiam ad concipiendum à Natura idonea sunt:

Vt ut v. fæminis duntaxat competit: nullum tamen propterea corruptionis signū ex lactis præsentia desumi potest, cui sententiæ & Aristoteles subscripsit: Observavit n. in viris tantam lactis copiam è mammis profluentem, quanta suctioni sufficeret: sic & Cardanus Venetiis virum triginta vidit annorū, cui adeo lac in mammis abundavit, ut non solum sufficeret puero lactanti, verum etiam pro libitu saliendo prorumperet: Insuper narrant lustratores novi orbis, viros ibidem pene omnes maxima lactis copia abundare:

Alexander Benedictus l. 3. Anat. c. 4. scribit; M. Maripertum tradidisse Syrum quēdam, cui filius infans mortua coniuge supererat, ubera sæpius admovisse, ut famē filii vagientis frustraret, cōtinuatq; suctu lacte manasse papillam, quo exinde nutritus est, magno totius urbis

miraculo: Ex *Schenckii observ. 290. l. 2.* constat, civem quendam Brisacensem, ab ipsa iuventutis ætate ad annum usq; quinquagesimum quintum, ambabus mammis lacte tā copioso abundasse, ut per iocum in conventibus ebrius iam factus, cōpressis mammis, lac in assidentium è regione faciem exstringeret, atque eiacularetur:

Quod si itaq; viri lac generant, quidni & id ipsum in Virginibus concedi posset, cū in his mammae rariores sint, & ampliores, copiosissimoq; sanguine abundant: Id quod & ex historiis confirmatur:

Alexander Bened. l. 3. Anat. c. 4. scribit se vidisse mulierem, cui, cum virgo esset, menses substiterant, & lacte semper difflebat;

Vidit *Christoph. à Vega* puellam Bruggensem, cui, mensibus suppressis, lac inerat mammis: Medicus v. cui res erat commissa (accusabatur n. ab hero) constantissime affirmabat, ipsam gravidam esse, quam ipse coram hero & aliis defendit, fieri posse dicens, ut Lac habeat mulier ex sola mensium retentione citra conceptionem: Tempore tamen novem mensium transacto, manifeste constitit, mulierem honeste vixisse, & virginem esse, cui aliquibus post diebus menses profluxerunt: *Comm. ad aph. 39. l. 5. Hippocratis.*

Vidit *Rodericus à Castro*, ut ipse notat *l. 4. Medicopolit. c. 12. p. 260.* virginem quandam probis & inculpatis moribus, cui in mensium suppressione, alba nihilominus & multa purgamenta ex Vtero fluxerunt, simulque è mammis lac copiosum, ita ut cognatę de Virginitate dubium conceperint, quas tamē ipsa sufficientibus placavit rationibus: *Ioannes quidem Matthæus in controvers. question. medicin. p. 51.* negat esse verum & genuinum lac, & potius ferosam quandam humiditatem: cuius tamen decisio

decisio alibi, volente Domino, proponetur: nec n. hic animus est controversias ferere, sed potius variorum autorum observationes in medium proferre: Vt vero ordinario Naturæ motu per mammas; ita præter Naturam per Vterum & mammas fluxisse observarunt *Bauhi. & Andr. Laur. l. 1. Anat. quest. 10. Schenkius l. 2. obs. 285. Vide & Henric. Kornmann. lib. de Virgin. statu & iure. c. 9. & 10.*

VSVS.

LAC quidem à Natura Infantibus concessum est, ut eo ad sustentationem vitæ & augmentationem tam diu pro nutrimento utantur, donec ablactationis tempus appareat, nec enim solidum cibum, quia dentibus carent, dextre comminuere valent: Verum & ad alios usus à Medicis adhibetur: Et vel Interne, vel Externe.

INTERNE.

1. Lac Humanum maxime commendatur in PHTHISI & HECTICA, quum omnium sit dulcissimum, naturæ nostræ amicum, & optime nutriendum, ut testantur *Godefrid. Steg. l. 5. med. pr. p. 300. Wecker. syntag. med. p. 162. Chr. à Vega l. 3. de arte medend. c. 7. Crat. consil. 86. Hercul. Saxon. l. 2. med. pr. p. 159. Pareus Thesaur. Chir. p. 234. Mercurial. Pract. med. l. 2. p. 219. Forest. l. 4. obs. 5. p. 115. Montan. consil. 181. Al. Massar. l. 2. med. pr. p. 245. Petrus Vascus exercit. med. tr. 8. p. 774. Cl. Senn. l. 1. Practic. p. 799. Henric. Petreus l. 1. Nosolog. H. cap. de Phtisi: Francisc. Joell. 3. pr. p. 41. Plat. tr. 3. p. 584. Hildan de Gangren. p. 730 & alii Practici fere omnes.*

Lac v. illud mulieris eligatur, quod provenit è corpore sano & bonæ constitutionis: impuræ n. morbosæ & Cacoehymicæ mulieris lac, non vires medicamenti sustinet, sed corporis impuritatem secum fert: sanæ & bene constitutæ mulieris lac omnino candidum

est, suavis saporis ac globosum, cuius gutta ungui superfusa, non facile diffuit, sed instar unionis & crystallinæ guttæ subsistit integra: Tempus quinetiam, quo lac mulgetur, perpendendum censent: medio enim & florente ætatis tēpore lac emulsum, optimum: Mulier præterea non conturbanda est mariti congressu: Nutrixque optimis alimentis nutrienda, & à Vini computatione interdicenda: potus v. eius sit Hydromel aut Ptisana: Eiusmodi v. Lac ex ubere, more infantium, sugendum, aut saltem recens mulctum, calensque bibendum.

2. In *Dysenteria* præfert Lac mul. *Senn. l. de dysent. p. 139. Gal. l. 10. de simpl. med. fac: Hildan. l. de dysent. p. 48.* hic inprimis summopere Lac M. in dysenteria convenire scribit: nam & pag. 58. id sequenti confirmat exemplo:

Anno. 1607. inquit puellum trium circiter annorum ætatis. N. N. ex longo & desperato fluore alvi, modo dysenterico, modo lienterico curandū habui, cui multa tum interna, tum externa adhibui medicamenta, sed frustra: Tandem, cum de recuperanda sanitate parum spei superesset, & mater de novo peperisset, suasi, ut puellam recens natam nutrici alicui committeret, & puellum triennem, iam à diuturno morbo, viribus plane exhaustum, denovo lactaret: Paruit consilio, resque tam feliciter successit, ut paulatim constricta sit alvus, viresque ita recuperatæ, ut nunc vividus & robustus omnino puer iste existat.

3. Post Cantharidum & buprestis, quæ species est Cantharidis, assumptionem, unde vehemens stomachi & alvi dolor consequitur: Os Ventris intumescit, venterque ipse ac totum corpus attollitur, quemadmodum in Hydro-picis fieri consuevit, & lotium cohibetur, commodissimum est *Muliebre Lac*

ex ipsis mammillis assidue exsuctum, ut habet *Aetius tetrab. 4. f. 1. p. 693.*

4. In *Melancholia* lacte humano non sine magno fructu usus est *Alexand. Massar. l. pract. med. c. p. 137.*

5. In *Febribus* ante Paroxysmum *Falkop ib. secret. p. 78.* patienti inscio aliquot guttas lactis mulieris puerum lactantis novum instillatas calidi exhiberi docet.

6. Recens natis antequam lac fuant, exhibent nonnulli amygdalas trias cum lacte muliebri, & sic ab epileptico insultu tutos reddunt *Henr. Petr. Nesol. Hermet. p. 107.*

7. *Hippocrat. l. de Steril. hac habet. p. 757.* Si nosse velis, an mulier sit conceptui donea, butyrum & lac mulieris puerum lactantis in potu exhibeto, & si eructaverit, concipiet; sin minus, minime:

EXTERNE.

1. In *Oculorum affectibus*: Miris modis in hoc casu à Practicis commendatur & extollitur: inter quos *Sepal. l. 6. animadv. medic. p. 183.* scribit, mulieris lac exuberibus receter emulsum aut stillatum principem locum inter ea praesidia, quæ vehementissimum oculi dolorem demulceant, semper obtinere: Cautionem tamen hanc addit, ne eadem lactis portio diutius parti adhæreat: sæpe enim ab æstu corumpitur, & à vehementi calore oculi acrimoniam concipit: blande itaque abstergendam, aut novo lacte asperso abluendam suadet:

Crato consil. 60. Aquæ Ophthalmicæ ad ruborem oculorum Lac Mul. admiscet, in primis si dolor gravis sit: & *consil. 61.* dicit, detrahendam esse pelliculam interiorem ex leporinis auribus, eamque lacte muliebri imbuendam uno ac receti, ac madidam oculis clausis aliquotes applicandam.

Wittichius, l. quem inscribit Vade mecum

p. 110. ad oculos rubentes & lachrymantes experimentum hoc certissimum ponit: ℞. Thuris albiss. particulā, eam accende, & in aqua rosarum sæpius, 30. circiter extingue: Huic colaturæ adde Lactis muliebr. cochl. j. oculisq; instilla: sedat dolores, compescit defluxiones & dissipat rubedinem: Præmittantur tamē Vniversalia.

Idem & p. 117. myrrham dissolendam docet cum lacte Mul. & oculis lachrymantibus instillandam: prodest n. mitigando dolores, maturando, siccando & confortando:

Ranzovius hanc componit aquam Ophthalmicam cum Lacte.

℞. Aq. verben. Betonic. Vini albi. an. Vnc. j.
Tutiae præparat. Aloes hepatic. an. 3. j.
Sach. cond. Lactis muliebr. an. 3. ij.

Camph. scr. ℞.

Pulverisanda, pulverisentur & 24. horis in infusione permaneant: deinde colentur, & colatura oculi clausi abluantur:

Sennert. l. 1. de ophthalm. p. 805. seq. describit.

℞. Album. ovi Vnc. ij.
Lactis mul. Vnc. iij.
Succi Plantag. Vnc. j. misc.

Et *pag. 861: ex Gal. lib. de medicam. facile parabil.* adversus suffusionem hoc habet:

℞. Fellis Galli Vnc. ℞.
Sanguin muris 3. iij.

Cum lacte muliebri misceantur in formam collyrii.

Stockerus in praxi Med. p. 35. collyrium tale parat cum lacte muliebri, mitigans caliditatem, eamque reprimens, & repercutiens:

℞. Lactis mul. filiam lactantis 3. v.
Mucilagnis psyll. tragacanth-
C sem

fem cydon. paratæ in aq.
rosarum an. ʒ. iij.

Album. Ovi conquassati. ʒ. ij. misce,
stillentur in oculum, vel serico panno
intincto extrinsecus applicentur.

Hildanus Centur. 3. obser. 23. simile fe-
rè quid componit pro anodyno:

ʒ. *Lactis mul.* Vnc. iij.

Mucilag. fem. cydon. fœnugr.
aq. rosar. & plantag. extract. Vnc.
ij.

Tutiæ præparat. Dr. ʒ.

Croci macerati in aq. rosar. &
express. scr. ʒ. M. fiat.

Collyrium liquidum.

Et *Cent. 2. p. 51.* sequens tradit.

ʒ. Mucilag. fem. cydon. cum aq.
rosar. & plant. extract.

Lactis Mul. an. ʒ. iij.

Camph. Croc. an. Dr. ʒ.

Misce, Fiat collyr. quod tepidè ap-
plicandum, singulisque diebus ite-
randum, aliàs accescit Lac, acriusque
efficitur collyrium, unde deinde quo-
que dolorem & inflammationem ad-
auget.

Petri Hispani aquam ad visum cum
L. M. paratum describit *Mylius l. 7. Ba-
sil. chym. seq.*

ʒ. fem. fœnic. petrosel. apij, si-
ler montan.

carui, anisi, gallitric.

Rad. chelidon acori

Herb. betonic. agrimon. tor-
mentill.

rut. verben. an. partes æ-
quales, terantur & ponantur primâ
die in Vrina pueri virginis: secundâ
in Vino albo: tertiâ in *Lacte Muliebr.*
quartâ die destillentur hæc omnia, &
serua, ut balsamum, & obtura vas, ne
exhalare possit: Visum acuit, oculos
clarificat, maculas & panum delet: est-
que aqua ad oculorum caligines præ-
stantissima.

Francisc. Joell. l. 2. Pr. p. 150. sequens de-

scriptum reliquit Collyrium.

ʒ. *Lactis M. femellam lactantis.*

Aq. rosar. an. ʒ. ij.

Camph. gr. iij. Misc. F. col-
lyrium, quod manè ac vesperi lippi-
entibus oculis instilletur,

Idem p. 155. oculum sugillatum se-
quenti inungit.

ʒ. Sanguinis ex alis columbar
expressi Dr. ʒ.

Lactis mulieris temperat. ʒ. ʒ.
Misc. F. collyr. cui adiciatur thuris in-
tenuissima pollinem redacti scr. j. Vi-
de eundem: *p. 166.* qui & *p. 171.* se-
quens exponit collyrium visum clari-
ficans.

ʒ. Fellis perdic. hirci an. ʒ. ʒ.

Mellis virgin. *Lactis mul.* sanæ &
boni habitus an. Dr. ij. Misc. quod
manè & vesperi oculis illiniatur.

Al. Masarias l. 1. de Ophthalm. p. 153. in
statu sequens describit.

ʒ. Pulpæ pomi cocti ʒ. j.

Micæ panis infusæ ʒ. ʒ.

Ovum N. j.

Lactis mulier, q. s. Misc.

Plater. tr. 2. p. 305. cum dolorem fe-
dare, & ardorem compescere volu-
mus sequens ordinat, quod & habet.
Rondelet. method. curand. morbor. p. 240.

ʒ. Albumen ovi unius mediocris
agitatum, adde tantundem aq. rosarum
& *Lactis mul.* parum: si decoctum pap.
alb. loco aque rosar. sumatur, magis
fiet anodynum. Et *pag. 306.*

ʒ. *Lactis muliebr.* albumin ovi an.
ʒ. ij.

Aq. rosar. ʒ. j.

Succi chamom. melilot. an.
ʒ. ʒ. agitentur simul, & panni madefa-
cti oculo applicentur: si Opij gr. ij.
permisceantur, magis dolorem miti-
gabit.

In ulceris oculi abstersione *p. 316.*
hoc mite proponit:

ʒ. *Lactis humani* ʒ. j.

Sacch. cand. ʒ. j. ʒ. Myrrh. ʒ. j.
Misce, hoc abstergit ulcera.

Rondelet. l. c. p. 248. & seqq. collyria
parat ex sarcocolla lacte mulieris nutri-
tâ.

In super si Oculos ab insultu va-
riolarum & morbillorum tueri veli-
mus, aquis appropriatis commodè ad-
misceri potest. *Lact. mul.* ut notat *David*
Lipsius tr. de variol. & morbill.

Quum Anno 1627. Regiomonti Bo-
russ. & vicinis in locis pueri variolis
maximè afficerentur; statim in princi-
pio pro oculorum defensione, non
sine felici successu sequens præscripsi.

ʒ. Aq. rosar. euphrag. plantag. an.
q. pl.

Muliebris lactis puellam lactantis
parum.

Camphoræ gr. ij.

Croci gr. j. Misc. F. l-a. collyr.
quo sæpissimè oculi regio tepidiuscu-
lè illiniri, & gutta una aut altera inter-
dum immitti in oculum potest.

Nonnulli *Lac H.* cum Vitriolo albo
an. destillatum, ut Phlegma saltem
prodeat, relictis acrioribus spiritibus,
in inflammationibus oculorum, nec
non manillarum, adhibent, illis
placide instillatum; his v. linteolis ap-
plicatum.

Alij, contra nebulas & caliginem
oculorum succum rutæ cum lacte mu-
liebr. quæ puellum gestavit, commen-
dant:

2. In doloribus aurium.

Plater. tr. 2. p. 327.

ʒ. *Lactis mulier.* rec. ʒ. ij.

Albumin ovi agitati ʒ. ʒ.

Axung. anseris dissolutæ
ʒ. ij. Misc.

Masar. p. 166. ʒ. Philon. Roman.
ʒ. ʒ.

Lactis mul. q. s. F. linimentum; quo
tamen cautè utendum, & non nisi
summâ efflagitante necessitate,

Francisc. Ioel. l. 2. pr. p. 181.

ʒ. Opii Thebaic. ʒ. j.

Castor. medull. ʒ. ij.

Lactis mulier. ʒ. iij. dissolvantur,
percolentur, & eius liquoris gut-
tulæ aliquot tepidæ auribus instillen-
tur.

In earundem *Tinnitu Fr. Ioel. p. 188.*
sequens habet.

ʒ. Ol. omygd. amar. ʒ. j.

Succ. cæpar. aut porri ʒ. ʒ.

Lactis muliebr. ʒ. ij. misceantur,
& ejus guttæ aliquot tepidæ au-
ribus instillantur:

P. 190. hunc ponit liquorem Nar-
coticum

ʒ. Ol. rosar. *Lactis muli.* a. ʒ.

ij. in quibus cōmixtis dissolvantur
Opii Theb. gr. ij. cujus aliquot gut-
tulæ instillantur tepidæ.

In *Inflammatione aurium* commen-
dat seq. *Senn. l. 1. Pr. p. 915.*

ʒ. Lenticul. palustr. Mij

Medullæ panis in lacte mu-
liebrî infusæ ʒ. iij.

F. Cataplasma, quod auri ap-
plicetur.

Nonnulli instillant succum cycla-
minis aut ranuncul. cum quadruplo
lactis muliebr.

Vel. ʒ. Succ. cyclam. ʒ. ʒ.

Stercor columb. ʒ. j.

Lactis mulier. ʒ. j. ʒ. Misc. in
aurem guttam unam atque alteram in-
stilla, & lanâ lacte muliebri tepido
madida auris occludatur.

In *Surditate Senn. p. 940. l. 1. seq.*
describit.

ʒ. Succ. sedi maj. rec. ʒ. ij.

Lacte mulier. ʒ. j. Misc.

In purilentis auribus conficitur ex
Lacte muliebr. & croco medicina se-
cundum *Vittich. p. 131.*

I. In doloribus *Godagricis.*

Sic enim *Solenand. f. 5. consil. medic. 4.*
scribit: Amatus Lusitanus tanquam
C 2 singu-

singulare probat in articularibus, quod Turcis magnatibus familiare sit remedium, nimirum, quod introductam in cubiculum capram emulgeant in locum dolentem: sed ego plus periculi ex applicatione hujus medicamenti timendum arbitror, quod facile calcibus, rationis expers bestia, incautis inferre posset, quam sperandum levamenti: Quapropter ratio suadet, *Femineum ex ubribus lac* sine periculo salubrius immulgeri posse

Weichard. p. 500. monet, Panem syncomisticum, ablatâ crustâ, maceratum, vel decoctum in *lacte Mul.* usitatissimum esse remedium in sedando dolore Podagrico, ad cujus libram unam, postquam coxerint vitelli ovorum duo vel tres, aliquando permisce: addito paucis ol. lumbricorû vel ranarum, aut rosar: & si simul repellere volumus omissis oleis aceti modicum adjicimus

4. *Ad casum pilorum*

Petrus Bayr. p. 17. locum cum Cerebro vespertilionis in lacte muliebri dissoluto, inungit.

5. *In Icteria* pro sternutatorio ad mundificandam infectionem, coloremque laudabilem inducendum, accipit idem p. 342. Elaterium ad fabæ magnitudinem & dissolvit cum Lacte muliebr. inque nares infundit:

6. *Phthisicorum* calor sequenti temperatur linimento, quod habet *Helideus in consil.* Scholz. 80. & ex eo Weick p. 153.

℞. *Lactis muliebr.* puellam lactantis. ℥. j.

Ol. amygd. dulc. rec.
violar.

Unguenti rosar.

Butyri non saliti recent. ter.
ex aq. fragr. abluti

Mucilag. sem. psyll. cydon.
an. ℥. j.

Ceræ albæ parum. M. pro

Unguento molli, quo Renes & Spina dorsi mane & vesperi inungenda.

Navius in consil. Scholziij 259. adversus *Tabem* hoc præscribit:

℞. Olei violar. lotar. quater ex aq. lactuc. ℥. iiij.

Infrigid. Gal. toties loti ex aq. violar. ℥. j. ℞.

Mucilag. semin cydon. extractæ cum aq. Barbæ Jovis

Sem pap. alb. an. ℥. j. ℞.

Tragacanth. dissolut in aq. malv. ℥. j.

Camphor. preparat. gr. j. ℞.

Misce, adde semper duo cochlearia *Lactis muliebr.* puellam lactantis pro linimento, quo spina inungatur:

7. *Febrilis calor* eo temperatur: Sic *Gabelcoverus Cent.* 1. curat. 27. dicit febrili calori remedium esse, *lac muliebre*, & tantundem ol rosar. vel violar. cum modico aceto mixtum, dorso & circum tempora illitum: Sic post *Quartanam* ad sudorem subsequenter & calorem molestum, inungit Crato consil. Scholz. 255. seq. unguento spinam

℞. Ol. violar. Nymph.

Lactis muliebr. an. ℥. j. M.

8. *In Vteri Intemperie calida:* unguentum pro dorso & lumbis sequens ponit *Weickard.* p. 355.

℞. Ol. rosar. ℥. iiij.

Succi cucurb. vel Endiv. ℥. iiij.

Lactis muliebr. ℥. ij. M.

F. linim.

9. *Ad dolorum Hamorrhoidum* *Weickard.* p. 174.

℞. Mic. panis, si fieri potest hordeacei, & in *lacte muliebri* madea addito vitello ovorum, & Croco:

10. *Epuhema frontale* *Heurnij*: Farin. hord. M. ℞. cum *lacte mul.* aceto rosaceo, paucoque oleo rosar. misce pultis in formam, & duabus sydonibus excepta admove fronti.

11. *Even*

II. *Eventum morbi* sic colligit Fallop. *lib. de Secret. p. 103.* Si scire desideras, inquit, utrum patiens decumbens succumbet, annon: tunc accipe Vrinam ejus, & adde parum *lactis muliebr.* puel- lum lactantis, optime invicem per- misce: si lac coagulaverit, sanabi- tur: sin minus morietur.

Per destillationem *lactis hum.* cum Vitriol. alb. an. mistis, elicitor Phlegma, quod, relictis acrioribus spiriti- bus, in inflammationibus oculorum nec non mammillarum adhibent, illis placide instillatum: his v, linteolis applicatum:

BUTYRVM Denique ex lacte muliebri præparatur eximiæ & haut contemnendæ virtutis: E quo, primo cum Vino generoso & aq. euphras. an. macerato, postea cum sabulo te- neriori misto, si secundum artem de- stilletur prodibit oleum, oculorum suffusiones tollens, & ab iisdem præ- servans, si sub una vel altera duntaxat gutta bis, tervé instillata fuerit.

Elegans quoque *Ophthalmicum* ex e- jusmodi butyro conficitur sequenti modo:

℞. *Butyr. human.* ℥. j. lava cum aq. rosar. donec à sero omni be- ne mundatum fuerit, illud postea igne lento funde, & affunde sensim aquæ ex eodem lacte human. cum Vitriol. alb. destill. ℥. j. continue movendo cum spatula lignea, in fine adde Tutie præparat. & in pollinem redactæ pa- rum, ut instar linimenti fiat, quod de- inceps in majorem oculi canthum le- niter aliquoties immisum, alligato super oculum sacculo flor. chamomæl repleto, omnem Ophthalmiam subito tollit.

Hoc ipsum *butyrum hum.* in pri- mis valet adversus maculas & vesti- gia remanentia post infantulorum va- riolas.

Adversus dolorem capitis co- utitur Poppus *Thes. med. p. 68.*

℞. *Butyr. Hum.* ℥. iij.

Ol Vitriol.

Salis an. ℥. j. misce F, unguent. quo inunge partem dolen- tem.

In *Phthisi* & similibus affectibus, ubi butyrum vaccinum præscribitur, præ- stat Humanum, si in tanta haberi po- test, copia, ac assumere.

CAPVT SEPTIMUM.

DE SANGVINE

Menstruo.

Variis hoc excrementū, tum docti- tū mulierculæ exornarunt nomini- bus: vocant enim Menses, menstruas si- ve Lunares purgationes, Tépora, Ma- lam septimanam, Consuetudinem, quod illis consuetum, & solæ hoc ma- lo, singulis mensibus recurrente, per septem fere dies infestentur: Item flo- res; ut enim flos fructum antecedit, ita, ut plurimum, non nisi post hujus pur- gationem fœmina fructus profert: vel etiam, quod floris, & rosæ instar, co- lorem in sanis obtineat rubicundissi- mum.

Menstruum hoc nihil aliud est, quam sanguis in muliere superfluous, imper- fecte coctus, cruditatique nota insi- gnitus, sola quantitate peccans, quem Natura Lunatica periodo s. singulis mensibus per Vterū expurgat. Quum v. Mulier viro, frigidiore sit prædita constitutione, obque vitam sedenta- riam, quieti & otio plerumque dica- tam, calor minus excitetur, omne il- lud alimentum, quod concoctione præparatum, haut potis illa est, aut partibus assimilare, aut per halitum digerere: partem itaque sanguinis ela- borati in suam convertit naturam, par- tem singulis mensibus, sic jubente Na-

tura per Vterum excernit: Vnde concludimus, falsa esse illa, fictaque, quæ vulgo de omni menstruo sanguine ex Plinio & aliis circumferuntur: quod sc. novella vitis eo tacta, in perpetuum lædatur; quod steriles fiant tactu fruges, moriantur insita, germina hortorum exurantur, mustum acefcat, æs quoque & ferrum rubigine corripiantur, halitus mulieris menstruatæ speculi ac eboris nitorem obscuret: Et licet Zabrorum fuerit lex quædam, in qua cautum erat, ne mulier, cui menstrua fluere, domo pedem efferet, sed ibidem delitesceret, locaque, quæ calcaneo attigerat, cremarentur: tamen id plurimum superstitionis in se continere asserimus, nil vero urbanitati & honestati hic detractum censentes: Imo, cum & fætus in utero eo nutriatur, inque lucem editus, menstruo in lac verso, sustentetur, quis id simpliciter venenum & ante dictos effectus inducere, assereret: quibus tamen præter solitum immoratur, aut alio modo propter humorum corruptionem inficitur, id ex accidenti & omnino præter naturam fit, sic enim & venenum intra corpus generatur.

Locus, per quem menstrua fluere solent, est Vterus, interdum tamen ab eo deflectunt, & alium quærunt: *Cl. Sener. Instit. p. 313. ex anatom. Salamonis Alberti* adnotat, cuidam fæminæ singulis mensibus sanguinem ex Naturæ præscripto per mammas liberalissime evacuatum esse: *Amatus Lusit. Cent. 2. cur. 17.* in duobus nobilibus lactantibus se sc. id quoque observasse testatur: *Musa Brasavol.* mentionem facit mulieris, cui menstruus sanguis per ubera fluere: hæc gemellos nutrebat, qui vehementer sugentes, in lac eundem converti non patiebantur: *Rodericus à Castro l. 2. de Nat. mul. c. 11.* refert, visas sibi mulieres, quibus per minimum digitum

& annularem singulis mensibus sanguis tamdiu profunderetur, quousque per Vterum menstrua deficiebat purgatio: alteram cui per majorem sinistri oculi canthum manaret:

Bauhin. l. 1. oper. Anat. per alvum fluxisse observavit: *Ioann. Iacobus Krafft cent. 3. Hildan. observ. 12.* refert, alicui sanguinem menstruum, & per Os, & per nares ad aliquot dies copiosa emanasse, mulieremque eum expuisse, quandocumque menses suppressi essent: Sic & *Romb. Dodoneus observat. medicinal.* refert, sese providæ ac sese exonerantis Naturæ exemplum in Virgine quædam observasse, quæ carnosæ erat, calidoque temperamento prædita, sanguineque redundans: cum autem ætas adesset ad menstruas purgationes idonea, utpote sexdecim annorum, neque menses succederent, Natura per oculos superfluentem sanguinem expellere conata fuit: sanguineis guttis lachrymarum instar frequenter ex Oculis profluentibus: Vide *Schenck. l. 4. observat. 257. Marcell. Donat. l. 4. Medic. hist. mirab. c. 19. p. 409. &c.*

V S V S

Menstruo sanguine intra Vterum contento, si mulier fætum gestet, Natura pro aptissimo fætus tum nutrimento, tam incremento utitur: imo fætu in lucem edito, eundem sanguinem in Lac convertit, quo & sic familiarissimo illo pabulo sustentetur: Extra Vterum sanguis hic etsi bonus, corruptionem tamen facile incurrit, quare & nullum ejus salutarem internum Medici perhibent esse usum; licet nonnulli eundem exsiccatum pulverisatumque in calculo commendent: Verum, quia Natura maxime luxuriat in antinephriticis medicamentis, quis ita absurduserit, qui abominandum hoc medium interne usurpabit:

Sunt &, qui *philtrea* inde parant, verum

um tantum abest, ut male feriat illi
toti sui compotes, ut potius eo ad in-
aniam homines redigant, variisque
orturis exponant.

Veickard. l. 2. de Venen. c. 1. scribit,
billius usu vehementer lædi ventri-
ulum, nec non oblivionem induci
maximam, quam, ut plurimum spas-
mus, item podagra, si cholerico in po-
u propinetur, antecedunt: assumen-
em quoque temporis progressu fieri
eprolum, ob Hepar vitiatum & cor-
uptum, & si cura negligatur, homi-
nem perire.

Si quis tamen Venenum hocce as-
sumserit, sequentia ei exhiberi possunt:
Primo secundum *Steech. l. 7. c. 49.*
præmittantur Vniuersalia, deinde ex-
hibeatur 3. j. pulver. margaritar ex ag.
nelissophyll. Item Theriac. 3. j. ex ag.
umaria: Prodesse quoque scribit
Frochisc. de Viperis, qui vel per se ad
3. j. vel in decocto radic. dictamn.
cum Vino facto, addendo parum ace-
osif. citri ab initio exhiberi possunt.

Crollius Basil. Ghymic. p. 259. hoc in
casu commendat Arcan. Theophrasti:
Veickard. l. c. prodesse dicit comedere
carnem serpentum nostratium cum
anetho, sale, aliisque, quibus anguilla
condiri solet, coctam, capite tamen &
cauda ad palmum. i. e. quatuor digi-
torum transversorū latitudinem prius
abscissis.

*Ceber, ut idem refert, in lib. de florib.
Natur.* hoc remedii genus prout, di-
zens: Accipe principium nostræ ge-
nerationis, & da illi, cui exhibitum est
menstruum, & sanabitur, nam vipe-
culiari resistit huic malignitati: Vide
Gratarol. de remed. venen. c. 73.

Quid in morbo comitali. valeat se-
quentia docent: *Mylius, l. 7. Basilic.
Ghym. p. 10.* inquit. Zenith juvenu-
arum s. sanguinem menstruum primo
erumpentem cum Aceto scylitico ex

lacciniis eodem rubore infectis extra-
ctum & potui datum unice auxiliari
comitialibus inveteratis etiam hære-
ditariis seu transplantatis, ut causa non
sit nulla, quamobrem peritæ obstetri-
ces natis infantibus ex vena umbilica-
li jamjam resecta guttas ad minimum
tres statim per os infundunt, securis
postea, & per omnem vitam suam ab
insultibus epilepticis liberam judicatis:

Sic & *Vecker. l. de secret. p. 141.* ex
Cornel. Agrippa inquit: Si radix
Pæoniæ cum Castoreo & litura pan-
norum menstruosorum detur patienti,
sanari morbum Comitalem:

Verum, cum tutiora & benigniora
clementissimus Jehovah adversus e-
jusmodi affectum nobis concesserit,
merito hujus detestamur usum, obste-
tricesq; non sine causa ab eodem
abstinere possunt: Quis enim non
præferret in recens natis ol. amygd. d.
aut Syr. de cichor. cum Rhab. quæ lon-
ge usu probata & experta sunt?

Externus a. menstrui sanguis usus
nullatenus reformidandus:

Hunc cum adipe bovino ad ignem
miscent, ac podagricis doloribus im-
ponunt.

Alii virginis sanæ prima colligunt
menstrua, & linteolum eo imbuunt,
exsiccantque, & instar prætiosi conser-
vant thesauri; plurimum enim condu-
cere ferunt in Peste, apostematibus,
carbunculis, si frustum pro magnitu-
dine loci affecti abscindatur, & in a-
cetum vel aquam rosarum immerga-
tur, locoque imponatur, sæpiusque id-
ipsum repetatur.

Ad extinguenda Erysipelata exter-
narum partium multis sæpius profuif-
se certum est; cujus applicatio ita per-
agitur:

4. Laciniam cruore menstruo
alicujus sanioris famellæ infectam,
macera in aceto, donec idem discolo-
retur,

retur, & cruor omnis extractus sit: huic aceto imbue leviter sindonem rubeum aliquoties membro affecto circumplicabilem, relinque tantisper ibidem, donec sponte syndon exsiccatus fuerit, quem denuo priori liquore imbutum applica, paulo post ruborem & dolorem evanuisse deprehendes:

VVeickard, p. 613. scribit, nonnullos Verrucam non sine successu sanguine menstruo illinire.

Non vulgare quid narrat *Iosephus* l. 4. de bello Iudaic. c. 27. p. 98. è lacu scil. asphaltite in finibus Hiericho bitumen aliquod ejici, quod dum natat, ita firmiter navibus adhærere scribit, ut nequaquam inde ulla ratione separari possit, ita ut interdum periculum naufragii pertimescendum: quod tamen sanguine menstruo cum urina hominis mixto, separari potest:

Idem l. 7. ejusdem lib. c. 23. p. 146. notat, radicem quandam penes urbem Macheruntam in loco, qui Barraas dicitur, crescere, & tempore vespertino ignem lucidum repræsentare, ad quam, quo quis proprius accedit, eo radix longius secedit, donec sanguine menstruo, vel Urina mulieris imbuatur: modum quendam colligendi ibidem depingit

Ridiculum, quod ex manuscripto quodam huc de Venatione Philosophica tranfero: sic ibidem: Ad lepores congregandos & capiendos, sæpissime sum expertus, & meis oculis vidi, sequens valere: Pannum maculatum primo menstruo fume, & illud trunco affige in medium campum, interim tamen regionem illam viciniorum aliquantulum panno prius tacto & circumducito; tuncque congregabuntur, ita ut vel manibus comprehendendi, vel & bombardæ ictu sisti possint: Ne vero semper in loco illa fiat leporum congregatio, unum cape de

minoribus, eundem crema, & in pulverem redige, cineresque hinc inde sparge, sic conventus ille destruetur.

CAPVT OCTAVVM.

DE SECUNDINIS,
vasis umbilicalibus & Galea.

SECUNDINAE sic dictæ, quod secundo loco post fætum sint editæ, sunt membranæ fætum ambientes; quæ primo omium formantur, quibus & nobilior feminis pars concluditur, spiritusque ac calor feminis tegitur, & q. obvallatur: Harum non eadem est in humano fætu, quæ in brutis ratio: In his enim præsertim Cornutis tres observantur: Chorion, Amnios, Allantoides: In illo duotantum; Chorion & Amnios.

CHORION omni ex parte fætum ambiens, mollioris pulvinaris instar, omnes Venas & Arterias fulcit, & sustinet:

AMNIOS membrana fætui proxima, urinæ sudorisque conceptaculum; ex sententia nonnullorum est: his aquis puellus innatat, & in iis innocenter, ut in B. sedet, partusque inde speratur facilius, quia lævius & lubricum magis reddat Vteri osculum.

Hæ membranæ, ut intra Vterum ab omni injuria fætum defendunt, ita extra Vterum insignes hospiti olim suo fructus & utilitates conferre haut desinit: ad varios enim usus à Medicis adhibentur: Eæque vel Solæ vel cum aliis mixtæ.

Si Solæ; tunc recentes à Vena umbilicali diligenter lotæ vino eluuntur, & in clybano, vel aptiori loco igne modesto exsiccantur, & pulverisantur: Valent: 1. ad gutturis strumas tollendas, in 3. β. exhibeatur in aq. abrotan: idque quotidie Lunâ decrecente.

2. *Secundinam retentam* mirifice educit, si dicto modo præparata ʒ. ʒ. pondere in jusculo gallinarum exhibeatur.

3. *Ad perditissima philtrea*, quibuscunque modis, etiam intra corpus sumpta est præstantissima antidotus, si Secundin. præpar ʒ. ʒ. cum extracto Theriacæ an. misceatur, & exhibeatur, idq; bis singulis diebus, ut sudor eliciatur: symptomata tandem cessabunt, ac corpus pristinae restituetur integritati.

4. *Dolores post partum* mitigant, quod Rondeletius hoc fundamento docet: quia animalia bruta secundinam devorare solent, idcirco ab ejusmodi doloribus immunia esse, experientia se cognovisse in canicula sua, cum secundinam subtraxisset, dolores quoque supervenisset testatur: Weickard. p. 331. 394. 399.

Alii in *Hystericis affectibus* ejus ʒ. ʒ. in infuso fol. sen. ʒ. vj. Rad. Mechoac ʒ. ij. per aliquot dies exhibent.

5 In *Epilepsia* commendatur à Stocker. in *prax medic.* p. 19. si cum appropriatis propinetur.

6. *Conceptum* Secundinas præparatas juvare scribit Corbej. in *Gynicejo* l. 2. c. 2. p. 197.

Efficacior erit effectus, si sequenti modo præparatio instituat: Secundinas prius Spiritu v. lotas & maceratas in vitro probe clauso in fimo equino reconde, ut spatium duorum aut trium mensium in aquam limpidissimam & bene olentem dissolvantur: Cochleare unum hujus exhibeto Epileptico, in & ante Paroxysmum, postea eandem dosin toto decrementis Lunæ tempore continuato.

Cum aliis quoque rebus Secundina permiscetur, & in usum veniunt.

1. In *Melancholia*:

Mylium Basilic. Chym. tr. 2. de Auro hunc pulverem D. Iodoci Hartmanni depingit.

ʒ. Flor. borag. bugloss.

violar. rorism. an. ʒ. j.

Matris perlar. ʒ. j.

SECUNDINAE præpar.

Cortic. citr.

aurant. an. ʒ. ij.

Rad. bugloss. ʒ. ij.

Margar. lapid. ʒ. pretios.

Ossis de C. C. an. ʒ. j.

Fol. ʒ. Nu. xij. Omnia probe contrita misce: F. Pulvis.

2. In *Epilepsia per consensum*.

Finckius in *Encheirid Dogm. Hermet.* p.

41. hunc tradit pulverem:

ʒ. *Secundin. mulieris torrefacta*, primiparæ filium enixæ ʒ. ʒ.

Cranii masculi anter. decolati calcinat. ʒ. j.

Pulver. pullorum Corvi mense Martio torrefacti. ʒ. ij.

Coagul. lepor. ʒ. j.

Rasur. C. C. ʒ. ij.

Castor. ʒ. ʒ.

Succin. albiss. ʒ. ij.

Gran. & rad. pæon. visc. quer. an. Luna decresc. collect. ʒ. ʒ.

Ambra, mosch. an. ʒ. ʒ.

Specier. Dianth. pleres archont.

lætific. Gal.

Corall. margarit præparat. an. ʒ. j.

Misce & pulverisentur optime in Epilepsia ex Ventriculo, aut matrice, aut aliis causis oborta.

Alium habet ejusdem virtutis Conrad. Kunrad. part. 2. medull. destillat. p. 426.

ʒ. SECUNDIN. simili modo præparat. ʒ. ij.

Sem. pæon. Visci quern. an. j. t. collect.

Cranii hum. Stercor. Pavon. an. ʒ. j. Omnia tenuissime pulverisata, & mixta inde vitro, insperge tantum Spir. Vitrioli, aut Spirit. Sulph. per campanam facti, ut materia prædicta incorporetur: materiam exsiccatam exime, & adde.

D.

Liquor.

Liquor. perlar. & Corall. an. ʒ. j. ad quantitatem totius adde Sachar, optimi tenuissime pulverisati :

Dosis ʒ. ij. in aq. Pæon. aut alia appropriata.

3. *Ad impotentias & incantationes* averendas sequentem describit Tincturam Mylius in *Antidotar.* p. 94.

ʒ. Castor. genital. Cerv. piper. long. an. ʒ. j.

Satyr. cal. aromat. galang.

Sem urtic. meliss. borag. betonic. an. ʒ. ʒ.

Spec. latic. G. Diamb. diamosch. d. an. ʒ. j.

Theriac. Venet. ʒ. j.

SECUNDINAE PRAEPAR.

ʒ. ij.

Sachar. lib. ʒ. Infunde omnia in Vino anisato, digerantur, ut f. Tinctura : Si fortiolem desideras, adde scroti taurini juvenis pulverisati, formicar. caudæ stinc. marin. testicul. gall. &c. quantum placuerit.

4. Si animacula in Ventriculo ex quacunque etiam causa animadvertuntur: secretum dicit esse Hartmann. in Praxi pulverem *Secundina primipara* cuius ʒ ʒ. ad ʒ. ij. cum ʒ. j. extracti Theriac. vel cum aq. Theriacali Croll. aut mistura simplici absorbtus, talia, vel per maleficium, vel aliunde nata citissime enecat : Postea per alvum convenientibus expurganda.

5. Petr. Bayr. p. 427. notat, quod mulier, quæ modo peperit, cupitque certis de causis per aliquot annos sterilis esse, ligare debeat in secundin. infantis, tot grana Cataputiæ, quot annos ineptam se ad concipiendam exoptat.

Ad secundinas pertinet GALEA, quæ est velamen aliquod prædictarum secundinarum, quo facies obducitur: Nam si egre magnoque conamine in-

fans ex angustiis Vteri eluctatur, ipsaque mulier strictioris sit angustæque naturæ, hærent membranæ prædictæ in mediis spatiis, illasque exuvias abstergi contingit, non secus, quam pelliculam in fronte, aliaque corporis parte extimam cutim atterimus, ubi per angustam rimam arctumque foramen sumus elapsuri; non secus ac coluber, cum senectam exuere vult, se per angusta locorum inferre solet.

Cornelius Gemma, ut habet Riolan. l. 6. *anthropograph.* p. 610. existimat, separatam & peculiarem esse hanc tunicam Amnio multo tenuiorem, sed tamen solidiorem, limbo purpureo, veluti fimbria cinctam, atque sic capiti totiusque ad umbilicum penitus obvolutam, non sine ingenti periculo pueri, nisi quam celerrime detrahatur, ut ipse in primo genito suo filio, qui Galeatus in orbem venerat, observavit. Verum peritiores Anatomici portionem esse Amnii Tunicæ deprehenderunt, quæ interdum collo exquisite aptatur, propter umbilicum ea parte circumvolutum: quare, cum fœtus non potest istam membranam excutere, cogitur capite velato in lucem prodire.

De hoc velamine f. Capitis multum multa nugantur, ac puerperis metum, spemque injiciunt:

Si enim nigricanti sit colore, tantum ex Tripode pronunciant deliræ ignaræque mentes, multa infantibus futura infesta, multaque sinistra impendere, ac spectris, strigibusque fore obnoxios, denique insomniis, nocturnaque inquietudine divexandos, nisi hoc comminutum potui exhibeatur. Quod si rubicundum illud sit, egrægium illum fore vaticinantur, magna que dexteritate ac successu omnia effecturum.

Hæc superstitiosa, anilisque opinio etiam veteribus insita erat: Refer enim

enim *Alius Lampridius in vita Antonini Diadumeni* eum hoc velamine natum ab ipso Ortu felicem fuisse: credebant enim Veteres pileum istum naturalem non tantum puero felicitatem portendere: verum etiam gestanti ad felicitatem conferre: Id obstetrices rapiunt, ac credulis advocatis vendunt, quo se iuvare putant in declamando & perorando: Quidam comment. super Canones refert. Præsum Clericum accusatum fuisse, & deprehensum cum isto pileo à muliere quadam accepto.

Ioannes Chrysostomus non semel in sermonibus suis Obstetrices objurgat propter has præstigias & magicas imposturas: vide *Lemn. lib. 2. de occult. c. 8. Mizald. Cent. memorab. §. 8.*

Hollerius l. 1. c. 41. & Knobloch. disput. anat. 8. de Involucr. Velamen hoc maximam vim contra Colicam habere asserunt.

Tandem hic VASA VMBILICALIA examinanda, quæ nec ipsa suis destituuntur utilitatibus: Hæc dissecta Umbilicum constituunt, intra Vterum v. ad nutritionem & vitam fœtui faciunt: Horum vasorum longitudo non caret admiratione, licet enim in fœtu, dum magnitudine Muscæ cernitur, recta sit & brevis, vixque in fœtu unius mensis, digito longior, indiestamen usque producitur, ita ut in partu extensus umbilicus nostratis ulnæ dimidiæ longitudinem æquare possit: Interdum in ea laxitate ita se invertit, & contorquet fœtus, ut nodus in medio contrahatur, qui in fœtu atrophie & mortis causa esse solet propter cōmeatum alimenti interceptum: In tanta longitudine, ni umbilicus ruptioni esse & obnoxius, nodis quibusdā ad robur distinctus est, non interceptus, ex quibus Obstetrices mulieris fecunditatem agnoscunt. Sic enim *Riolan. l. c. p. 617. ex Avicenn.* Cum mulier primum

partum edidit, umbilicus infantis inspicere debet, qui si in parte, qua ventri proximus est, rugas seu Nodos non habet, mulieri deinceps sterilitas portendenda: sin vero nodos ostendit, tot partus ac liberos matri promittit, quot numero nodi seu rugæ in eo deprehenduntur: alii addunt, si modico spatio inter se nodi distent, modica pariendi intervalla significare; si longius, longiore etiam temporis intervallo matrem concepturam atque parituram esse. præterea Nodi si rufescant, masculos partus; si candidiores sint, feminas significant: Quæ omnia tamen ridicula putat *Columbus*, cum in extremo fœtu tot vel plures nodi appareant, quam in primo: Fides esto penes experientiam!

Quamprimum vero ex ergastulo Vteri emerit fœtus, rescantur vasa Umbilicalia, nodoque religantur, quod solerter & industrie faciendum, ne incommodum infanti conciliet: juxta cutem enim præcisa, mortem inferunt: *Helena Soror Constantini, Iuliani Cæsaris conjunx*, cum in Galliis marem genuisset, infantem hoc perdidit dolo, quod Obstetrix corrupta mercede, mox natum præfecto plusquam convenerat umbilico, necavit, uti ex *Ammian. Marcell. refert. Rioli. l. c.*

Insuper justa & legitima præsectio multum quoque facit ad vitæ commoditatem, quia penis & Vterus umbilici proportionem sequuntur: In feminis brevior umbilicus Vterum ad conceptionem ineptum reddit; laxior, immoderatū coeundi desiderium adfert, quod de Pene etiam licet affirmare.

Sed usum videamus: Præcisum umbilicum nonnulli valere dicunt adversus Colicos dolores; ejusmodi remedium *Rhases. & Trallianus* commendaverunt, eoque tanquam amuleto utendum, suadent:

Poppius v. l. 1. Th. med. p. 371. ejus
 ʒ. j. cum Vino generoso exhibet in
 eodem affectu: Si virescit, inquit, sit
 umbilicus puelli: si fœmina, fœmellæ.

Alexander Bened. literis prodidit, Vm-
 bilici infantis portionem sponte deci-
 duam quoquomodo in cibo vel potu
 sumtam, restibilem fecunditatem con-
 ciliare: In brachiis gestatum, conce-
 ptum inhibere:

Existimant alii particulam illam
 pulverisatam plurimum valere epilep-
 tico puero exhibitam.

Retulit mihi aliquando Iuris con-
 sultus Megapolitanus, ibidem loci por-
 tionem illam umbilici deciduam re-
 centem adhuc supra bacillum duci, ut
 cavitas conspicua maneat: per quam
 postea conspiciendos sæpe infantes co-
 gunt, quo sic acutiorem videndi facul-
 tatem contrahant.

Poppius lib. 1. Thes. med. p. 188. con-
 tra maculas puerorum, quas ex Vtero
 prodeuntes secum ferunt, *Muttermah-*
len dicit valere, si sumatur umbilici
 decidua pars, eaque cum aqua vitio-
 rum, *Seldwicken* destillata, misceatur
 & indiester locus inungatur; & relin-
 quatur ibidem, donec siccescat; tam diu
 quoque id continuetur, quam diu ma-
 ter te gestavit sic affecta.

Nonnullæ matres magna supersti-
 tione Vmbilium delapsum curiose as-
 servant: existimantque si in pulverem
 redactum Viro juveni propinent,
 eum protinus amore captum iri: at ô
 fabulas pueriles! Allegoricum tamen
 & secretiorem interpretationem si iis
 adscribas, forte succedet: Si sc. puellæ
 eo deveniunt familiaritatis, ut s. palpan-
 dum viro Vmbilicum suum s. spectan-
 dum offerant, dubium nullum est,
 quin Igniculus ii concepturi sint, &
 facile descensuri in placidum amorem,
 ut habet *Laurenb. in disput. Anatom.*

Ad partum accelerandum sequen-

tem pulverem efficacissimum tradit
VVeickard. thes. Pharmac. p. 396.

ʒ. Cineris Vasorum Vmbili-
 calium infantis ʒ. ij.

Sem. plantagin. petrosel.
 an. ʒ. j. ʒ.

lavendul. ʒ. iiij.

Piper. long. galang. an. ʒ. j.

Cinamom. ʒ. ʒ. Fiat pul-
 vis subtilissimus:

Hujus Pulveris. ʒ. ʒ. ij.

Confect. alcherna. totidem

Trochiscor. de myrrh. ʒ. ʒ.

Castor. ʒ. j. Sumatur id
 cum aq. Sabinæ & artemisæ equalibus
 partibus.

CAPVT NONVM.

DE VRINA.

VRNA, teste Galeno, est serū hu-
 morum in Venis contentorum,
 quod tractrice vi Renum à massa san-
 guinea separatur, per Vreteres in Vesi-
 cam demittitur, & tandē à Natura ex-
 cernitur: Secūda enim concoctio, quæ
 in corpore nostro peragitur, vulgo di-
 citur *Sanguificatio*, quæ duplicia suppe-
 ditat excrementa. 1. Bilem flavam,
 quæ partim in cysti sua colligitur, par-
 tim ad intestina stimuli gratia deman-
 datur: 2. Serum, quod vel statim ab
 Emulgentibus tractum per Vreteres ad
 vesicam ablegatur; vel, quando totum
 corpus pervasit, tanquā sanguinis ido-
 neum & perpetuum vehiculum, tan-
 dem regreditur, & beneficio Renum
 ad vesicam transit: Constat ergo
 Vrina duplici materia, tam aquea, &
 potulenta, quam seroso sanguinis ex-
 cremento: quod serum non simplex
 est, sed mixtum, continens insignes
 virtutes Salis ammoniaci ex nutri-
 mento ingesto hausti, cujus ratione &
 insignes, infinitasque, ut jam dicetur,
 obtinet operationes:

Natura-

Naturaliter hæc quidem per Vesicam egreditur, verum & alium quandoque Natura molitur viam: Sic notatum ab *Ant. Beniven.* puerum quendam ex ano evacuassee Virinam *medic. obs. c. 7.* ibidem quoque refert, se vidisse mulierem, cui illatum vulnus in coxâ, cervicem vesicæ inciderit: ac subinde incuria Medici adeo conglutinatum occaluit, ut penitus iter Vrinæ obstruxerit, sed ea nihilominus carne paulatim erosa, coxa altera extrinsecus erupit: Inde, quoad vir ille vixit rite profluens, reddita est. Novit & ille alium, qui glande colis clausa natus, paulo infra eam itinere patefacto urinam reddebat:

Amatus Lusitanus Cent. 1. curat. 23. refert exemplum cujusdam, cui quoque glans penis à nativitate non erat perforata, qui circa testes habuit foramen, per quod Vrinam reddidit:

Beniven. l. c. c. 90. insignes & notatu dignas refert historias: Vidisse se, dicit, & puerum & puellam, cui meatus urinarius esset obstructus, & aliunde fluxerit Vrina: alter quidem ex angusto admodum foramine, quod paululum infra glandem urina ipsa vi sua effecerat, emingebat, sed non absque ingenti ejulatu, & genitalis membri tumore; altera ex loco, qui est infra pectinem paululum supra vulvam urina reddebat, nullis interim apparentibus signis & indiciis, unde ipsa naturaliter efferri debuerit.

Fernel. l. 6. Pathol. c. 13. cuidam ex Umbilico Vrinam solutam scribit: *Fallop. de Vulner. c. 12.* per femur militem mingentem vidit: Vide *Schenck. l. 3. obs. med. 338. Marcell. Donat. f. 4. p. 497.* V S V S.

Plurimi lucro maxime inhiantes Vrinæ inspectionem adeo extollunt, ut etiam omnia tum interna, tum externa corporis vitia, tanquam ex Tripode pronunciare haut erubescant: Verum, ut in

certis illius inspectio non rejicitur, sed, si in primis aliæ concurrant circumstantiæ, suus ipsi merito relinquitur locus, ita abusus merito damnandus, quod & *Forestus, Fabricius Hildan.* & alii pluribus docent, exemplisque multis declarant: ad quos lectorem remitto.

Sunt, qui non tam ex Vrina cruda, ejusque inspectione, quam ex destillata certiorum desumi posse docimam existimant.

Reusnerus in annotat. ad libell. Iodoci VVillichii de Vrinar. probat. p. 286. hæc habet: In probatione Vrinarum à Spagyricis inter Neotericos, tres morborum principes, juxta tres corporis Vrinæ partes, constituuntur: Nubes, Mercurialem principem indicat s. animalem in Capite: Enæorema, Sulphureum s. spirituale, in media corporis parte: Hypostasis denique falsum s. corporeum, qui inferiorem hominis aulam s. caulam sibi vendicat: Porro, ut principes hi morborum, illorumque extracta arcana & discrimina recte dignoscantur; necesse est, ut accurata omnium elementorum fiat separatio & sequestratio: alias laterem lavabimus: accuratam autem, non superficiariam, aut confusam elementorum secretionem desideramus: qua non tantum unumquodque peculiari vase conservatur: verum etiam sic ad unguem examinatur, ut in separatione exactissime cognoscamus: quodnam Elementum alterum, non duntaxat quantitate & multitudine, sed etiam mensura & pondera excedat: Quo perfecto, prima fundamenta scientiæ fideliter jacta sunt: qualitas enim personæ, & genus principis morbi patet, num vid. sit Mercurialis, num Sulphureus, an vero Salsus: A separatione vapores ascendentibus certam cucurbitæ partem occupant, situ respondentem parti corporis humani, in qua fomes morbi residet, speciemque

ciemque & naturam affectus adeo dilucide repræsentant : ut, cui elemento & principi malum sit ascribendum facile appareat; Pondus a. Vrinæ totius, ad pondus Vrinæ sani hominis dijudicandum : quod est Vnciarum octo. & drachmarum trium, vel quatuor: Idcirco, si hoc pondus excedat Vrina, maximam Tartari copiam indicat : si præsertim hoc magna copia, post separationem conspiciatur: Vnde præsumimus, Phlegmaticos capitis Catharros, è Ventriculo oriundos, jam defluentes à nimia siccitate partium subjectarum in Tartarum coagulari : quo facto impeditur libera respiratio: Sanguificatio in hepate retardatur: vitalis in corpore spiritus labascit, gravesque morbos inde posse oriri, periculum est; ut Hemiplegia, Paralysis, Spasmus dolores matricis, Lithiasis, Scabies, Scorbutus, sive Sal resolutus, aliaque similia mala Tartarea. Morbi Mercuriales ac Sulphurei citius agunt, ac vehementius urgent, quam Tartarei: cum enim in illis tenuiores ac acriores inveniantur vapores, quam in Sale resolutio, plurimi eleventur flatus, qui pro vario in Cucurbita vel capitello loco, & pro variis coloribus ac substantia varia varias affligi partes denotant: Hinc Vertigo, sibilus aurium, Phrenitis, Paraphrosyne, Ophthalmia, Cephalalgia, Cardiacæ, Lipothymia, Syncope:

Meliores sunt illi vapores, qui in alembico in aquam concrelescunt; deteriores. v. qui inter Separandum crassiores subinde evadunt, propter terrestrem, & idcirco rebellem nimis materiam: unde maxima virium prostratio, & gravia animi deliquia: si fumi imprimis impetu quodam versus sinistram Cucurbitæ partem ferantur; Si qui vero supremam Capitelli regionem occupant, alicujus corrosionis participes sunt: unde Cerebri morbos

acutos generant, memoriam turbant, intellectum debilitant, subitum calorem & æstum in toto corpore, maxime a. facie excitant, quem nos die stiegende hitze nuncupamus: exanthemata item illa producant, quæ nobis sunt die Sinnen: denique non raro apoplexia hominem è medio tollunt: Si tales vapores in medio fere cucurbitæ versus sinistram latus moveantur, omnis generis morbos in matrice indicant; & periculosissimos, si in gyrum convolutur: lidè de similibus esto judiciū:

Pluribus hanc Vrinæ destillatione, & exinde proveniens judicium pertractat Paracels. in *Anatom. corporis vivi*, quæ in *Appendice Chyrurgie magna* reperitur, à pag. 58. ad pag. 70. quo avidum lectorem remitto :

Hæc tamen omnia utut pulcherri-
mis depinguntur coloribus, minus tamen aliis doctoribus arridet Medicis, inter alios *Libavii* videamus judicium, qui in *Comment alchym. p. 2. l. 6. p. 192.* hæc habet: Frivola & inanis est Vrinæ destillatio & judicium, quod judicio Paracelsistæ cujusdam inepti quidam in admiratione habent: Quamquam enim in corpore humano quodlibet membrum suum habeat excermentū, idque possit permisceri Vrinæ: nulla tamen est ratio, cur eo recurrat, unde venit, ne dum descriptionibus in vase obediat, ibique subsistat, uti tu Cor designasti & reliqua: Si tantopere servat lotium familiaritatem membri sui, cur expulsum est, tanquam alienum? cur Natura sibi constituit emunctoria, quibus seget, quod est molestum? Nec objici possunt Essentiæ Vrinales, quæ necessitudinem Veterem observent, nihil deponit Natura ex integro sui thesauro, nec quod ex corde prodiit, inveniet tam lyncæum, qui agnoscat de essentia cordis esse: Sed facessant stulta: fortuitum fuit, si quid inde divi-

divinatum, quin fraudulentum, cum etiam quodcunque indicaveris, imperiti ægrotantes in se agnoscunt, & nonnunquam res aliis judiciis patuit:

Veri artifices non aliam Vrinę resolutionem, non aliud iudicium agnoscunt, quam quod in superioribus est expositum, servata proprietate singulari: Itaque si quid tale moliendum sit, cognita universa patientis, vel cujuscunque etiam sani sit Vrina, dispositione, quantum fieri in præsens potest, primum integram ut effluxit, censent, postea, ut refrigerata, & quiescens evasit: Ex sola parum patet de morbis Cerebri, pulmonum, veneno spirituali, & similibus, sæpeque patientibus membris aliis, ut Oculo, auribus &c: coctionis instrumenta & sanguis bene habent: ita in febribus aliquando sunt sanæ, nec nonnunquam Natura expellit causas morbificas nullo facto morbo: & aliquando diversitate coctionis diversissimæ prodeunt, sicut & exercitatione varia: Igitur mingitur interdum ruffa, biliosa, à sano: cruda, alba, item à sano post meri, venive potum paulo indulgentiorem &c. Sola si tunc est, incerta est: crebram si poscas, & diversis temporibus emissam, metus est, ne interim bona agendi occasio prætereat: Omnino itaque ejus constitutio cujus est, una est scienda, si velis ex ea aliquid ad medendū & non duntaxat ad Naturæ morem, cognoscere: Si patent necessaria ad bene agendum, nil urget iudicium Chymicum: Interdum tamen misturæ, naturaque succorum in corpore existentium, sicut & discrassiæ tam latent, ut vix dignosci queant qualesnam sint, quid potius abundet, quid magis affligat, humorne peccet solus, an etiam Intemperies sit, aut sola hæc affligat, quid obstructions pariat, & cetera: Itaque etiam hanc operationem instituere

possumus, & lotium suo tempore exceptum primum ad quantitatem & pondus revocare statim, cum adhuc calet naturaliter: postea per quietem sedimentum & refrigerationem procurare in quo tunc notanda erunt, quæ occurrerent signa, & corpus totum iterum expendendum, ut constet, quidnam spirituum una fuerit, quamquam hoc soleat potius ex vasis intervallis, quam statim deprehendi: Si enim non tantus est Vrinæ locus, ut prius, secessus spirituum factus est multus, paucus pro differentia intervalli: Vt a. scias qualisnam sit ille spiritus, matule statim impone alembicum, & sic una opera utrumque expedies: crassas partes postea per chartam mundam cola, & quod hæsit, quale sit iterum nota: facile autem agnoscēs pingua, sanguinem, arenas, Phlegma, pus, fursures, fursureaceas secretiones, pilosæve & reliqua: Si tamen interius quoque nosse satagis, prout erit copia, ita igni examina-bis, vel ad Solem torrendo, destillando, sublimando, urendo. &c. quæ apparent, sensuum iudicio circumspecto discernes: quod per chartam transiit iterum sine quiescere, & per se iudica secundum differentias sensiles: deinde Cucurbitę infunde, & destilla, usque ad medias, & amplius; destillatum per se aestima. Quod in vase remansit, item considera primum, postea sine refrigerescere, & vide, num quod sedimentum sit, aut pinguedo, vel nebula, vel Corona concreta in vase veluti topheæ: talis enim fieri solet, si succi corpulenti insunt: attende etiam qualis sit & reliqua: hinc injice culmos vel bacillos, & detine loco tepido, ut Sal accrescat: quo facto humorem residuū iterum cola, & vide, quidnam in vitro adhæreat: Solent enim plerumque vel arenulæ, vel crysalli parvi consistere, nonnunquam & lentor quidam: cola-

tum quod est, novo vitro coque ad spissum usque, quod fines paulatim per se coagulari, & postea variis modis, naturam ejus explorabis: Inde vix fieri potest, quin plura deprehendas longe accuratius, quam si inspicias tantum: Videbis hic nos non raro decipi Tincturis spiritualibus, & judicare biliosam, quæ non est:

Alii non admodum dissimilem alium, &, ut existimant feliciorem & magis expeditum sequentem ponunt modum;

Vrinam hominis morboſi debito tempore collectam, & cucurbita convenienti exceptam, destilla ex arena ad consistentiam instar mellis in fundo restitanti: ejus evaporatæ cape particulam quandã nucis avellanæ quantitatem æquantem, ac eandem super laminam cupream ignitam modice in medio depressam in loco aliquo à Ventis & aliis turbis libero, saltem lucido, pone, diligentissime observaturus, tum colores flammæ ardentis, tum fumum, tum residuas in lamina feces, & tum unum, aut alterutrum, aut nullum præſtet animadvertendum deque his sincere judicandum:

Quod si igitur primo aliquantulum ardentis Vrinæ fuerit fumus cæruleus, designat dolores capitis, & gravedines ejus vehementes à vaporibus ex inferioribus partibus ad Cerebrum exsurgentibus, ibidemque postea condensatis, & ad subjacentes partes cadentibus: unde fiunt Ophthalmia, surditas, uvulæ casus, tonsillarum inflammationes, angina, tussis, asthma, Pleuritis, Peripneumonia.

Si flamma fuerit instar Mercurii vivi designat inflammationem Hepatis vel Renum, aliosque calores præternaturales, totum corpus infestantes, tales sunt, febres, tum Ventriculi, tum Hepatis & Renum.

Si neque fumus, neque flamma conspicitur, sed Vrina sensim evaporando post se feces albicantes reliquerit, morbus haut magnus & difficilis judicatur: immo de salute ipsius patientis pronunciationem certam & firmam pollicentur.

Si simul ardendo fumum emittit, ac insuper feces albicantes relinquit, designat quidem morbum duplicatū, & cum multa symptomatum syndrome conjunctum, quia vero subsidencia albicans residua fuerit, de felici sanitatis reditura proventu non dubitandum: balsamum enim vitæ nondum plane corruptioni obnoxium esse probat, nihilominus his signis denotantur febres acutæ, seu Causæ, & malignæ pestis intoxicationes, aliaque gravia incommoda.

Si neque flamma, neque fumus, neque ullæ feces, aut admodum nigrae & livida in lamina cuprea relictæ fuerint, certissimum mortis vel imminentis, vel cito superventurae testimonium præfert:

Sunt quoque, qui per hanc probationem post ejusmodi morborum designationem, non aliam curam abhibent, quam, quæ ex ipsius Vrinæ spiritu, Oleo, & Sale fixo seorsim in medicamentosas vires, alioqui admodum felici exhibitione desumitur.

Verum hæ ipsæ curæ, quum satis exquisitis causarum momentis haut circumseptæ sint, saltem analogiæ quid fidei facit, nec subsint demonstrata exempla, merito ut incertæ relinquendæ sunt.

Alia adhuc præparatio & separatio Vrinæ ad judicia facienda reperitur apud *Liban. Syntagmat. arcan. Chymic. l. 7. p. 353.* quam & haut fundamento carere existimat: In Vrinam ægroti guttam aq. alcali mimmittit, & sic statim fieri dicit Elementorum separationem;

rationem; ex *predominante* judicabitur de ægritudine: *Aqua alcali* sic paratur:

In fufum ftannum projiciantur Argenti vivi calefacti, purgatique ꝑ. iiij. beneq; mifceantur, ut fiat amalgama: hoc lava prius aceto diftillato, poſtea aqua fervente: exſiccato adde lapidis arenofi (intelligitur Soda, vel alcali, unde ei nomē aq. alcali) lib. ij. include bene armatæ retortæ, & diftilla per Cineres, cū videris liquorē prodire, continua ignem continenter, donec totus extillaverit: prodeunt circiter ꝑ. iiij. quas cuſtodi (Hanc quoque dicit eſſe mirificam in omni febre, unde *Febri fugum* mirabile nominatur: ſique unicam guttam in aquam ſtillaticiam infuderis, ſtatim ſeparatur, & diſcedunt feces ad fundum: clarum defunditur, & præbetur ad febres: debet a. aquæ cyathus unus eſſe: datur tribus horis ante paſtum; prodeſſe etiam ſcribit, anhelofis cum Syrupo pectorali; ſermonem, loqui non valentibus reſtituere, fœtumque mortuum expellere.

Hanc aquæ alcali præparationem, explicationemque Libavii fruſtaneam eſſe opinatur *Mylius lib. 7. Baſil. Chymic. p. 37.* ſic enim ille:

Aquæ illius deſcriptio à Penoto allata, non eſt ſyncera: Libavius eam explicationem reddere voluit, ſed fruſtra: Primo enim pro lapide arenoso ſubſtituit Sodam. ſ. ſalem alcali, deceptus titulo eo, quem Penotus dixit, aquam nempe iſtam vocari aquā alcali ſecretam: deinde in *Tom. 2. f. 144.* Dubitat de Sale alcali, & priorem Penoti operationem ad aliam accomodat, quæ eſt ex Hydrargyro & Mercur. ſublimato, ſed æque Sophiſtice: tantum nempe prævalet opinio verę experientię, à qua qui deſtituuntur, ſola contemplatione cum ſtolido ſupercilio ſibi aliſque applaudentes, non poſſunt non graviffimorū errorum machinatrices eſſe: alioquin Mercur. crudus cū

lapide arenoso i. e. arena pura & ſicca ita ut hæc illi ſuperemineat ad palmę integrę altitudinem, ex cucurbita humili deſtillatus, in aquam limpidaſ tranſit, quæ aliquoties per matraciū vel phiolam reſtificata, flavescit tandem, ac inſtar Nepetæ olet: Vtrum v. aqua hæc præſtet illa, quæ à Penoto recensetur, dubita mus.

Deinde Vrina ad aliarum quoque rerum judicia expetitur:

1. *Ad cognoscendum Vtrum conceptio ceſſet ratione maris vel femina, & Vter horum cauſa ſit ſterilis matrimonii?*

Petrus Bayrus p. 426, & ex eo Fernel. l. 6 Pathol. p. 610. nec non Conradus Kunrad. p. 1. medull. deſtillat. p. 102. accipe, inquiunt, duo vaſa fictilia ſignata, ut unum ab altero dignoſci queat: utrique impone hordeum: Vir calide mingat in unum, mulier in alterum, dimittantur in loco frigido per dies duodecim: culpa in eum referenda, cujus hordeum non germinaverit.

Aut ſumatur furfur frumenti, & ſimiliter in duo vaſa fictilia inde, virque & mulier in diſtincta illa mingat, hæc probe munita, novem aut decem dierū ſpatio immota in loco aliquo ſtent: tempore hoc exacto, in cujus vaſculo furfur fetidum, vermesq; reperientur, iſ ſterilitatis cauſam intra ſe fovet: ſi vero in neutro vaſe tale quid obſervatur, neuter quoque erit in cauſa, & poterunt iis idoneis mediis & remediis ſuppetiæ ferri.

Aut injicatur Lens in unius cujuſque Vrina, & cujus efflorefcit, ille culpa caret.

Aut etiam, ſi explorare volueris, utrum mulier ad concipiendū ſit idonea, tunc ſuper malvam ſylveſtrem Vrinā ejus fūde: ſi illa tertio die arida fuerit, omnino minus idoneā illā habeto.

2. *An mulier gravida ſit?*

VVeckerus de ſecret. p. 176. Si experiri voles id, fac, ut lotium reddat, in vaſ æneum,

Æneum, & noctem unam acum ferream & propolitam in illud demerge: si pragnans erit, maculis rubris distinguetur: sin minus, nigrescet, vel ferruginem aut æruginosa evadet.

3. *Vtrum conceperit masculum vel feminam.*

Petrus Bayr. p. 435. Fac, inquit, duas in terra foveas, in unam pone triticum, in aliam hordeum: in utramque immitte de Vrina pragnantis, cooperiendo cum terra: si primo germinaverit Triticum, pariet filium: si vero hordeum, famellam concepit.

4. *Vtrum Elephantiasi quis correptus sit?*

VVecker. p. 129. Elephantiacos sic deprehendes ex lotio, cui plumbiusti cineres inspersi sunt, nam si subsidunt, nullum est contagium: sin fluitant, & in Vrinæ superficie hærent, certissimæ labis signum ostendunt.

5. *Vtrum quis intoxicatus sit?*

Conrad. Kunrad. p. 1. medull. destillat. p. 104. Coque, inquit, in olla nova ad ignem Vrinam hominis, quæ si ebullierit, liber erit à veneficio; sin minus, eo correptus est.

6. *An quis Feste correptus morietur?*

Vrinam infecti in matulam mundam infunde, in hanc guttulam lactis muliebris puellum lactantis injice; si lac recta lupernatat, æger sanitatem pristinam statim recuperat: sin. a. medium matulæ occupat locum, non quidem statim valetudini restituitur, sed aliquo elapso tempore: si denique ad fundum descendit; vitam quoque in fundo esse, & mortem pestifero imminere, portendit. *Reusner. l. c. p. 339. Conrad. medull. destill. pag. 1. pag. 130.*

7. *An patiens in merbo succumbet?*

VVeckerus ex Mizald. p. 128. inquit: Tradunt urticam viridem horis 24. in

lotio decumbentis maceratam, ejus statum prælagire; Salutem quidem, si eadem viridis ibidem perstet: sin minus, mortem vel ingens periculum: Aliam probationem describit. *Conrad. Kunr. l. c. Vtrum agrotus illo mense, quo decumbet, à morbi præsentis violentia superabitur & morietur:* Immitte Vrinam patientis in vas vitreum, idque agita, donec urina spumam concipiat, deinde auriscalpio Osseo ex auribus tuis Cerimen extrahe, & spumæ illi ad Vrinam usque impone: si spuma illa statim separabitur, & evanescet, agrotus adhuc illo mense superstes permanebit: si vero spuma illa integra perseverat, morietur illo mense: hocque signum sæpissime certum & experientia fuit confirmatum.

8. *Vtrum quis interna, sed occulta Hepatis & Pulmonum corruptione laboret?*

Cond. l. c. p. 93. Si quis, inquit, cibum averfatur, & malum illud pertimescit, optime explorabit: si enim Vrina ejus in patinam furfure triticeo repletam calide immittatur, eaque agitur & misceatur; perque noctem in loco aliquo relinquatur, tunc si vitio aliquo dictarum partium laboret, vermibus repletum conspicias surfur.

Tantum de docimasia & Prognosi ex Vrina desumenda: Sequitur jam qua ratione Vrina adversus infinitos affectus usurpari possit.

Vtimur vero vel liquore ipsius, vel sedimento, quod Ludum dicitur.

Liquor, seu Vrina sine sedimento assumitur vel Cruda vel præparata:

CRUDAM vel Solam, vel cum alio mixtam adhibemus.

SOLA VRINA valet:

1. *In Tineis capitis:*

Si ea caput patientis per dies novem abluatur: Deinde v. & finus columbinus, & ponatur in ollam, & cum aceto forti bulliat ad spissitudinem, & super

super caput emplastretur per duos vel tres dies: veletiam, ut habet *Mullerus in miracul. Chymic. p. 106.* ℞. Ol. laurin. ℥. j. lardi veter. ℥. vj. misce pro Vnguento, & unge locum alteratum ter in septimana: Imo & furfures capitis plurimum abstergit, eosdemque funditus removet, si cum Nitro imprimis misceatur.

2. In Epilepsia.

Stockerus pr. med. p. 16. tradit in Epilepsia puerorum per aliquot menses exhibendum esse lambendo Syr. de Cichor. cum Rhab: quia à tota substantia curat hunc morbum, & simul præservat: postquam v. ambulare incipiunt, Syrupum illum propinandum docet cum propria Vrina, cum mire commendetur.

3. In Oculorum suffusione.

Crato consil. Scholtz. 148. in ejusmodi affectu Vrinam pueri impolluti commendat, rationemque hanc addit, quia humanum fel in se contineat: omnium autem animalium fel valet in oculorum affectibus: Rectius tamen Salinæ naturæ vis illa adscribi potest: sic enim & Tutiam, Sachar. condi, Sal. Saturni, & alia similia in simili affectu præscribimus

4. In Lachrymarum fluxu:

Stockerus l. c. p. 45. dicit: Lavare oculos intus & extra cum Vrina propria, lachrymas siccat, & pruriginem tollit.

5. In doloribus aurium:

Sive hi sint ab ulcere, sive à verminibus, non sine successu ii tolluntur, si Vrina pueruli calens in aures immittatur, nam Salina sua qualitate humiditates absorbit, vermes enecat, & sic sublata causa effectus evanescit: ob hanc abstergendi vim à multis quoque commendatur in ulceribus aurium *Conrad. Kunr. p. 95. VVeiskard. Thesaur. Pharmac. p. 101.* nec non adversus ver-

mes, imprimis si Vrina hominis senioris calida immittatur: alii tamen malunt cæpam & hyssop. cum Vrina contundere, expressumque succum auribus instillare.

6. In deperdito auditu.

Munderer. in medicin. militar. p. 189. Siquis, inquit, tempore Pestis vitio hoc laborat, Vrina propria calida aures lavet, interim quoque fideliter eadem abstergat, nam nimia humiditas nocet auribus.

7. Contra dentium sordes:

Has enim Vrinam optime mundare & abstergere ex *Strabon. l. 3. Docet. Reusner. p. 309.* aliud vero dentifricium componitur in *Medulla destillat. p. 96.* si scil. farina Orobi permisceatur cum Vrina, ut fiat instar linimenti, quo dentes fricandi.

8. Ad tremorem membrorum:

Forest. l. 8. observat. 5. insch. & Rondeletius de medicam. extern. p. 1127. Vrinam propriam egregie in illo casu conferre docet, si sæpius ea membra tremula laventur: habetur enim pro experimento indubitato, quacunque etiam de causa tremor oboriatur; sive ex Venere, vel vini potatione, vel argento vivo, vel aliunde: alii hic Vrinam pueri præferunt.

9. In Obstructionibus:

Munderer. l. c. p. 124. scribit, Vrinam propriam jejuno Ventriculo haustam, ab humorum putredine præservare, obstructionsque Hepatis & Lienis referare: Et hac de causa commendatur quoque.

10. In Hydrope:

Mizaldus Cent. 1. §. 12. ex Hermete profert: Si hydropicus homo, vel Ictericus propriam Vrinam jejunus per aliquot dies biberit, valde juvabitur: quod & affirmat *Conrad. in medull. destillat. part. 1. pag. 97.* ubi suadet in initio Hydropis vel propriam, vel etiam

etiam pueri impubis Vrinam esse assumendam, haustumq; illum per aliquot dies continuandum, miris enim modis pellere Vrinam scribit hisce & subscribit *Plater. tract. 3. p. 287.* Maxime v. hæc omnia confirmat historia *Fabrit. Hildan. quam cent. 3. observ. chyrurg. 51.* nobis exhibuit: Quidam, inquit, ex domesticis nobilis cujusdam viri, natione Sabaudus, septuagenarius, sed robustissimus, morbisque raro obnoxius An. 1597. Tertianæ febre mirum in modum arefactus & extenuatus fuerat, ita ut post menses sex ab eadem curatus in ascitem inciderit; quocirca corpore prius purgato ex consilio prædicti Nobilis, singulis matutinis in aurora, unum vel alterum haustum propriæ Vrinæ ebibebat: Id cum spatio quatuor mensium continuasset, & interim hydragogis aliquoties purgatus fuisset, quin etiam optimam victus rationem observasset, tumor Ventris & tibiarum paulatim subsedit, tandemque plenissime convaleuit.

11. In Ictericis:

Non postremo loco ponitur haustus Vrinæ propriæ singulis diebus mane assumtus, & per aliquot dies continuatus. *Pansa in Pharmac. itiner. p. 187. Medull. p. 98.* Et *Reusnerus p. 319.* sequens externum habet; Fimum equinum cum Vrina ægri sic misce, ut pultis referat consistentiam: hæc linteolo excipe, & in Camino suspende, ut fumo semper sint exposita: Retulit mihi aliquando D. Braun Medicus & Professor Marpurgensis, quendam Ictericum nullis medicamentis potuisse restitui, postmodum sualu alterius propriam Vrinam vesica suilla excepisse, & hanc in furno fumo exposuisse: seque observasse ad exsiccationem Vrinæ in vesica, ipsam quoque Ictericam evanuisse.

Nonnulli Vrinam ægri cum ra-

phano contuso colant, & de colatura Ictericis mane & vesperi exhibent:

Fernelius l. 2. de abditis c. 17. refert, quendam profiteri, se Ictericum omnem sanare si laborantis Vrina mane in ollam emicta Igni sensim effervescat, dum tota in vapore exhaletur diebus novem continuis.

12. In Vrinæ retentione;

In primis post casum Vrinam puellæ calidam potandam exhibent: sic & *Plater. tract. 3. p. 287.* mictionem urinæ potum impellendo accelerare docet.

13. Ad ciendam alvum.

Plinius l. 28. c. 8. refert, Barbaros urina quinque annis inveterata magno plausu usus esse: sed barbarum hoc est remedium.

14. In procidentia Vteri.

Hippocrat. l. 2. de morb. mulier. p. 729. fomentum ex Veteri urina adhibitum non averfatur.

15. In suffocatione.

Rodericus a Castro l. 2. de morbis mulier. p. 161. inquit: Quidam de munditie parum folliciti matulam cum lotio veteri naribus admovent.

16. Adversus lumbricos:

Plater. tom. 3. p. 978. Vrinam propriam haustam commendat.

17. Contra impotentiam.

Mizald. cent. 7. memor. §. 2. VVecker. l. 5. de secret. natur. p. 254. Si per nuptialem annulum sponsus mingat, fascino & Veneris impotentia solvetur, quæ a maleficis ligatus fuit.

18. In rhagadibus.

VVeickard. thesaur. Pharmac. p. 273. Vrina propria manus sepe abluisse scissas in multis profuisse testatur:

19. In scabie manuum & pruritu totius corporis.

Et sic quoque eadem singulis diebus mane & vesperi loca scabie infecta lavari possunt.

20. *Contra ficus ani.*

Si Vrina patientis mista cum succo chelidoniae minoris expresso, saepius ficus laventur, paulatim eæ contrahuntur, & dolore sopito resiccantur ex prælectionibus Botanic. Cl. Domini D. Ioannis Bacmeisteri Medici & Professoris Rostoch: celebrissimi, præceptoris olim multum honorandi: jam in *ayios*.

21. *In Podagra.*

Præservationis ergo tutissimum est mundare sæpe pedes cum Vrina propria *Veickard. p. 499.* immo sunt, qui fateantur, se usos maximo cum successu: exemplo fullonum, quos, quia in Vrinis pedibus versantur, podagra non sollicitari conspiciebant: Immo si quis ob iter dolorem quendam tibiæ aut lumborum contraxit, totum crus lavet vesperi, cum se confert cubitum: sic sequenti die expeditius iter continuare poterit: Medicinam hanc studiosis, qui dum Minervæ litus in peregrinis oris sequuntur, sæpe loco equorum pedibus propriis utuntur, commendat *Reusner. p. 332.*

22. *In Peste.*

Plurimi hoc in casu Vrinam propriam hauriunt: teste *Veickard. p. 478. VVecker. de secret. pag. 122.* & confirmat usum *Munderer. tract. de Pestilent. p. 397.* inquit, Nonnulli ex plebe Vrinam bibunt propriam, hoc sese pharmaco adversus pestifera luis contagia munientes, quod quidem medicamenti genus tametsi sordidum sit, non improbamus: Vrina enim omnis falsa cum sit, corpora à putredine conservat, meatus omnes aperit, & abstergendo noxam eluit, quæ etiam aliis in morbis ab obstructione viscerum natis, bibita, plurimum quandoque prodest.

Quin & ego plurimos novi, qui in

Peste illa decenniali, quæ ducatum Borussiae ab Anno 1620. ad annum 1630. continuo afflixit, Vrinam propriam sine omni molestia mane jejuno stomacho hauserunt, & à contagio immunes permanserunt.

23. *In febribus intermittentibus: nec non*

24. *In Incipiente Lue Venerea* iisdem de causis haustus ejus continuatus à multis commendatur.

25. *In cancro.*

Hujus Curationem à lotionem cum Vrina inchoat *Reusner. l. c. p. 324.* dum inquit: Lavetur primo omnium Cancro urina ægri, in qua ebullierit Vitriolum Romanum, & inspergatur sequens pulvis: Bufonem terrestrem unum & cancos duos combure in olla nova in pulverem: Hoc facto, parati sint hi Trochisci, qui mirabiliter Cancros absument, & Polypos narium.

℞. Calcis vivæ, arsenic. citrin. an. ʒ. ij.

Vitriol. ærugin. alumin. an. ʒ. j.

Gallar. acaciæ, balauft. an.

ʒ. ʒ. Trita in mortario æreo exposito igni, aut Solis ardori inspergantur aceto acerrimo; id subinde repetatur, novumque affundatur: Quinto die Trochisci formentur: siccentur in umbra: reponantur loco frigido & sicco: qualis est patens Aquilonibus: Tempore usus diliuntur Vino, atque in linimentis adhibentur.

26. *In ulceribus.*

Hæc enim Vrina perfanari dicit *Reusner. p. 306.* Ulcera digitorum, inquit, pedis maxime, quæ ex illusione atque offensione essent inflicta, sæpe numero, ubi nim. Phlegmone carerent, & ipse curavi: eaque in servis & hominibus rusticis, quos iter ingredi absque medicis erat necesse; siquidem

linimento ulceri imposito, ac insuper linteo supervoluto ac ligato, quoties mejendi incesceret cupiditas, in digitum ferri urinam præcepi: nec ante absolvere, quam bene esset curatus: Nam & si quem alium ruri sine medico agentem, Vrinam ulceribus perfundentem audissem, non vetui: ubi scil. in partibus Thorace inferioribus usque ad imos pedes ulcus constitisset: si quidem ulcera aut capitis, aut faciei urina perfundi sinere averfabar.

27. *In vulneribus:*

Vulnera carnosæ feliciter ea curari testis est *Paracels. part. 1. chirurg. magn. tr. 2. c. 5.* Et observavi, quod Anno 1628. Præfectus quidam Culinæ Sereniss. Electoris Brandeb. ob plurima furta pessime commissa carceri inclusus, mortemque ignominiosam veritus, cultello vitam sibi finire volens, vulnus in Thorace sibi inflinxerit, idq; Vrina propria consolidaverit: hic v. sanatus laqueo in patibulo vitam finivit.

28. *In contusione.*

Locum contusum vulgares nonnulli Vrina propria linteo, vel chartula cærulea excepta feliciter foveant. *VVeickard. p. 530.*

29. *Ad Sustentationem virium.*

Hac enim sola per septem usq; dies quendam sustentatum fuisse sequens refert historia: An. 1552. ad Nonas Februarii quidam senex sexagenarius, dum in colle D. Sebastiani in villa Ludovici Dheiræi puteum foderet altum pedes 40. egesta terra desuper irrudenti ad profunditatem triginta quinque pedum oppressus est fossor vivus, qui incumbenti periculo, quod forte præsens habuit, tabulatum opponit: sub quo reclinatus, & à cadenti mole protectus, aeris & spiritus aliquantum retinuit: quo septem dies noctesque vixit, sine cibo & somno sola VRINA

epota stomachum roborans, & omnis doloris expers, atque adeo mæstitiæ. Quin etiam spei plenus (quam in solum Deum collocaverat) identidem auxilium sibi salvo inclamans, sed à nemine auditus, cum tamen ipse superorum motus, strepitus & verba audiret, horasque sonantes numeraret: Post septimum deinde diem, cum ipsi jam conclamato pararetur pheretrum: effossusque esset magna ex parte puteus, repente audita est vox ejus de profundis clamantis; quam primum secutus est pavor, ac si spiritus exauditus esset subterraneus, mox clamore perseverante, injecta spes, ac accelerata effossio, donec vivus & valens hausto prius vini calice, per funem evectus est, viribus adeo integris, ut ad se tollendum, neque se ligari passus sit, neque aliena ope uti voluerit: sensu v. adeo sano, ut etiam jocabundus, crumenaque prompta & pecunia numerata, diceret, se cum benignis hospitibus diversatum: aquid quos ne teruncium septem dies impendisset: Et mox ad opus est reversus superstes adhuc, quum hæc scriberem: *Schenck. l. 3. observat. medic. 41.* Historiam v. hanc *Bartholom. Anul. in picta Poesi* circa finem seqq. descripsit.

Vivus humum subiit, qui foderat:
ante sepulchrum

Ipse sibi, ingenti mole superposita.

Vivus & ad manes descendit: ut
Amphiaracis

Hicque horas Centum, & septuaginta fuit:

Horas, quas potuit tantum numerare, dies non:

Nullum namque vident infera regna diem.

Hebdomadem duravit, agens tel-
lure sub alta;

Lucis, somni expers, aeris atque
cibi.
Ergo quid interea fecit? bibit: &
bibit undam,
Quæ refluebat eo, fluxerat unde
prius.
At postquam superis jam lux octa-
va refulsit:
Ac egesta cavo chasmate terra
fuit:
Crediderant quem pridem homines
periisse: repente
Alter ut Alcides ad superos re-
diit.
Viribus integris, sensu & sermone
valenti,
Sanus ad extremos vixit & inde
dies.
Quid mirum, infernis potuit si ex-
cedere regnis?
Vt jubet infera lex: ederat ore
nihil.
Quam nisi dicta esset violasse Pro-
serpina legem:
Ad superos salva lege reversa fo-
ret.
Porro, ne quis & hoc fictum putet
esse; ego vidi
Scriptor: quid visu certius esse
potest?

CRUDA ALIIS PERMIXTA,
usurpatur.

1. *Ad de albandas cicatrices:*

*Mylius l 6. Basil. Chym. p. 888. hoc
describit;*

℞. Rad. Ireos, Cucumer. a-
grest. an. lib. iij.

alth. lilior. an. lib. ij.

Racemorum maturorū lib. ℞.

Dictamn. ℞. iij.

H. Fabar. patietar. an. M. j.

Fl. nenuphar. malv. an. P. j.

Panis hordei lib. j. macerentur

in Vino albo, vel sero caprino, & fiat
l. a. destillatio: adde

Raphan. ℞. ℞.

Sem fr. 4. an. 3. j.

Vrinæ puellæ lib. ℞. Insolentur
& servantur usui

2. *contra pilorum productionem:*

Si cum farina fabarum misceatur
Vrina impedit pilorum proventum
Paracelsus in manual. p. 52.

3. *In suffusione Oculorum:*

Tanquam expertissimum & sæpe
probatum remedium valet, si cum V-
rina pueri sani Sal armoniacus subli-
matus misceatur, & aqua coletur; ea-
que oculi sæpius laventur.

4. *Pro confortatione visus:*

Commendatur ad confortandum
visum, si baccae lauri pulverisate, & in
pollinem redactæ cum Vrina pueri
misceantur, & parum pulveris gummi
arabici addatur, inque æneo vase ad
usum servetur, quo oculi sunt inun-
gendi; *Holler. p. 143.*

Capivacc. in Consil. Scholtz. 58. parari
dicit medicamentum è succo fæniculi
& allii, quod confert ad oculorum af-
fectum, si cum Vrina pueri impolluti
administretur.

Ad pustulas & saniem oculorum.

Reusner. p. 317. ℞. Ova tria, &
coque in tantam duritiem cum aceto,
ut testæ semoveri apte possint; hinc al-
bumen extrahendum: cui addatur
Vrinæ pueri puri & masculi ℞. j. mis-
ceantur, & colentur cum expressione
per pannum: servetur expressum in
Vitro, de quo ter in die aliquid im-
mittatur Oculis.

6. *In casu Vvulæ.*

Vt humiditas Vvulæ absumatur,
commendatur in *Medull. destillat. p. 1.*
pag. 69. gargarismus ex Vrina, cui pa-
rum Croci pulverisati sit per & im-
mixtum: sic quoque in Angina non
parum Utilitatis Vrina exhibet.

7. *In spleneticis passionibus:*

Vbi inprimis insignes adsunt dolores: Collige Vrinam patientis q. plac. adde cineres foci, & misce, ut fiat instar linimenti, quo sæpissime locus affectus inungendus: vel etiam linteolum eo madidum & calidum imponatur, ut per horam ibidem permaneat, sæpiusque repetatur.

8. In Paralyfi.

Zuingerus in consil. Scholtzianis 51. Vrinam pueri commendat, si cum ea pars affecta prius, quam sese ad sudorem componat, brachium nempe & pes linteo aspero fricetur madefacto Vrina puerorum, in qua Sal ustulatum fuerit solutum, ita ut in unam mensuram Vrinæ manipulus unus Salis injiciatur.

Rondelet. p. 133. seq. in Paralyfi parat. linim. ℞. Ol. Castor. ℥. iiij. Ol. rutæ ℥. ij. Ceræ q. s. F. linim. tempore inunctionis adde Vrinæ pueri parum.

9. In Erysipelate:

Haut vulgarem sequentem dicunt medicinam: Flores Sambuci q. pl. coque in decenti quantitate lactis vaccini ad medias: colaturam in duas divide partes: altera pro potu matutino utere, ut, si fieri posset, sudor subsequatur: alteram v. partem lactis vicissim in Ollam infunde, & calefac, inque eo smegma aliquod optimæ notæ dissolve, adde quoque Vrinam propriam, quam jejunus emisisti, permisce hæc omnia, ita, ut nullum appareat smegma: hac mixtura linteolum imbue, & supra locum Erysipelate affectum pone; extrahit miris modis calorem, tumorem discutit, ægrotumque pristina restituit sanitati.

10. In Epilepsia puerorum.

Inprimis si orta sit è lactis concretionem in Ventriculo commendat *cl. Senn. l. 1. prax. pag. 651.* seq. ℞. Fol. Ulmi. p. iiij. Coque in Vrina pueri,

adde butyri recentis ℥. ij. F. Cataplasma, quod applicetur Ventriculi regioni.

Vel. ℞. Fol. malv. absinth.

ulmi. an. P. j. coque in Vrina pueri, cum butyri ℥. ij. addito pauco fermento & Ol. Nardino. F. Cataplasma applicandum ventriculi regioni.

11. In mensium defectu mulierum:

Accipe Vrinam pueri, & cum allio contuso, aut inciso misce, & coque in vase tecto ad medias: exinde vapores Vtero debitis modis admittantur; vel aliis modis iidem excipiantur.

12. In podagricis doloribus.

Commendatur, si foenum græcum in Vrina hominis coquatur ad pultis consistentiam, cui & parum olei rosat. aut papav. albi addi potest, quod loco affecto applicetur, & sæpius renoveatur: Et *Plater. tr. de dolor. p. 751.* sequens describit unguentum.

℞. Ol. femin. lini recent.

Sambucin. lumbricor. an.

℥. β.

Croci. gr. iiij. Camphor. g. ij. misce, inungantur partes, involvantur linteo madefacto in Vrina pueri. Et *pag. 746.* inquit. In Vrina calx viva extinguatur, & cum ea per resistentiam aut colaturam depurata, locus dolens foveatur

10. Qua ratione Moschus ea adulteretur notat *Catelan. lib. de Confect. alch. c. 11.* nam à re foetente moschi vigor augeri potest.

VRINA PRÆPARATA.

Fit illa præparatio vel simplici & rudiori modo: vel artificioso magis & spagyrico:

Ad simplicem Vrinæ præparationem referuntur, tum prædicta, & jam enumerata nonnulla, tum mox enumeranda medicamenta.

Ad varios vero & diversos affectus Vrina cum aliis remediis miscetur & præparatur.

1. *In Oculorum affectibus.*

Extollitur hic sequens Aqua Ophthalmica, quam *Holl. r. l. de intern. morb. p. 133.* describit, quaque cæco per novennium visum restituisse testatur.

℞. Succii apii, fœnicul. Verbē. Chamædr. pimpinell. caryophyllat.

Salv. Chelidon. rut. centum-nod.

morsus gallin. farinę volatil. an. j.

Piper. crassiuscule triti. Nucis moschat.

Lign. aloes an. ʒ. iiij. Omnia immergantur in Vrina pueri incorrupti, & sexta parte Vini Malvatic. bulliant brevi tempore, tum exprime, & percola: repone in vase vitreo bene obturato: hora somni singulas guttulas singulis oculis instilla: Hanc totidem verbis describit *Mullerus in miracul. Chymic.* & eam valere scribit, ad conservationem visus & oculorum, & ad purgationem omnium macularum.

2. *In lactis copia tollenda.*

Sume folia apii palustris, & cum foliis buxi cocta in Vrina & aceto apponantur mamillę loco cataplasmati.

3. *In Cruris affectu.*

Vbi in primis unum longe majus altero conspicitur: Ejusmodi curationem configuatam reliquit nobis *Plater. lib. 3. observ. p. 627.*

Quidam lanius vir robustus crus unū triplo majus altero crure sano habebat: idq; licet multis prius usus esset remediis, non decrefcebat, sed magis adhuc augebatur: quod inspiciēs, cum viderem, impressam non remanere foveam, carnositatem potius quandam, quam expituita aut flatibus distensionē

esse judicavi: erat a. tumor indolens, etsi non nihil ruberet: atq; licet diuturnum jam esset malum, tamen ut temperanter viveret, admonui: Purgavi illum pill. coch. ut bis sudaret in septimana in Stnpha imperavi: biberetque hora una ante illius ingressum, Guajaci decoctum: deinde crusillinire præcepi Aqua vitæ, in qua infusa essent Salvia & Thymus: Tandem jussi fascia involvere crus eo modo, sicuti in consilio pro Oedematoso superius explicatum, & pedem immergere in sequens lixivium.

℞. Ciner. querc. & ossium combustorum q. s. transcoletur Vrina pueri, & aqua fabrorum ferrata, & parum Vini ad mensur. iiij. quibus adde Salis P. ij. Alumin. Sulphur. viv. an. ʒ. ʒ. baccar. laur. ʒ. j. utatur: cum continuaret hæc, & fasciam indies gestaret, cepit sensim subsidere crus, fuitque liberatus.

4. *In Consumptione corporis desperata.*

Vbi scil. alia medicamenta nil proficere valent sequentem curam Magi-cam notat. *Hartmann. in prax. medic.*

℞. Ovum recens: coq; in Vrina patientis in cellula nova, ut urina Ovū plane contegat, ebulliendo, donec Ovum indurescat, quod ubi factum fuerit, remove ollulam ab igne, & Ovum coctum hinc inde foraminulis perfora ligneolo acuto, ut foraminula pertingant ad vitellum: postea idem Ovum perforatū in eadem Vrina reliqua coque, semper vertendo Ovum, donec Vrina plane consumpta fuerit: postea Ovum sic paratum sepeli in acervo formicarum: quando itaque Ovum à formicis absumtum & exesum fuerit, mirabili sympathia consumptio corporis desinit, & nutritio sequitur pristina & elegans: Valet & huc cura in febribus.

5. *In Febribus.*

F

Similem

Similem fere Magicam curationem habet *VVeickard. in Thesaur. Pharmaceut. p. 432.* ℞. Ovorum recentium No. iij. coque tamdiu, donec exteriores cortices ab illis removeri possint, postea macerentur per noctem in Urina ægri, & mane ante ortum Solis omnia simul ponantur in acervum s. cumulum formicarum, & eger brevi tempore sanabitur, modo confidentia adsit.

Non ab similem modum describit *Reusner. p. 334. seqq.* Si quis Chronica laborat feбри, accipe ejus Urinam matutinam, quam in vas æreum vel ferreum infundes, huicque addes vitellum & albumen Ovi: quæ bene mixta ebullire fines: his completis, inde in ollulam omnia, quam obturabis optime, ne ullis perspiraculis aer ingrediat: & illam in cumulum formicarum, satis facta profunda fovea, colloca: Si morbus est lethalis, momento diem æger obibit suum: sin minus, post vehementem Paroxysmum, se liberum ab omni molestia extemplo sentiet.

Alii alios referunt modos ex Urina pro curatione febrium:

℞. Portionem Salis fabæ majoris magnitudine, liga hanc in panno lineo, quem in Urina ægri macera, integro die: postea sine exsiccare in cineribus calidis, donec ruborem quendam acquisiverit: Hoc remedio mane & vespere utatur æger cum pane.

Vel. Recens Ovum in urina ægri bulliat, quod in piscinam, ubi pisces sunt, conjiciatur, & momento febrim cessare dicunt.

Vel. Subige farinam cum Urina ægri ad formam placentulæ: coq; hanc in furno, instar panis: objice piscibus, ut ab iis devoretur: abit febris, maxime Quartana.

Platerus tract. 2. pag. 168. contra febriles insultus inunctionem pul-

sum sequentem describit.

℞. Succi rutæ.

Urinæ pueri an. partes æquales: misce, unge vel lava omnes pulsus paulo ante invasionem Paroxysmi.

6. In Tympanitide.

Venter ea fomentatur, ut habet *Hartmann. in prax.*

℞. Urinæ pueror. mund. lib. iij.

Lapid. prunell. ℥. iij. bulliant invicem ad Ignem lentum ad casum tertiæ partis urinæ: hac urina calida fomententur in petiis, facta insuper frictione cum manu.

Sic & *VVittich. p. 376.* notat, Emplastrum confici posse ex Sinapi & Urina pueri ventrique Hydropico imponi, ut venter detumescat.

Reusner. p. 323. hoc habet:

℞. Emplastr. de bacc. laur. ℥. j. ℞.

Vngu. Agripp. radic. ebul. an. ℥. ℞.

Stercoris vaccin. columbin. an. ℥. ij.

Sulphuris vivi ℥. iij. ℞. cum Urina infantis, & melle q. s. F. pro ventris regione, cataplasma molle.

Gabel Koverus sequens depingit:

Sedeat æger in stupha sicca, lapidesque igniantur, qui Urina patientis aspergantur, ut ex vapore excitato sudorem patiens concipiat, prout vires ferunt: mox sese in lectum ponat, & de sequenti aqua haustum assumat.

℞. Baccar. Junip. maturar. q. v. superfunde. V. malvatic. ad eminentiam simplicem, ut baccæ tantum optime humectentur: Stent in infusione per 14. horas: postea contunde, ut fiat instar pultis: unde aquam destilla: de hac propina ægroto, & si super dormire voluerit, caret omni noxa.

Cl. Sennert. l. 3. Prax. p. 269. in Tympanit. hoc Cataplasma. commendat:

℞. Stercor. vaccin. capr. an. ℥. iij.

Pulv. rut.

Semin. cum. an. Vn-
ciam dimid.

Cum Vrina pueri in-
corporentur adde
Sulph. ℥. iij.

F. Cataplasma.

7. In Gangrana:

Hanc nonnulli curant, si cum Vrina patientis Sal armoniac. coquatur, & decocto locus affectus calide foveatur.

8. In podagra preservatione.

Premiſſis Vniversalibus sequens decoctum proponit Plater. l. 2. observ. p. 474.

℞. Ossium diversorum combustorum cum ligno Quercino cines, per quos coletur aqua fabrorum extinctionis ferri, addita mens. j. Vini rubri & Vrinę pueri: fiat lixivium satis efficax, in quo decoquantur Pruna sylvestria ad usum siccata ad. P. j. vel. ij.

Salvię, Chamępyt. an. M. j.

Salis P. j. Vtatur frequenter, præsertim corpore purgato: pedesque podagrę obnoxii sæpe in eo immergantur mane & vesperi; sic per biennium totum, quædam ab hoc hoste libera fuit.

9. Quin & Clysteres ad varia morborum genera ex Vrina paratos apud Practicos legimus:

Ad Colicum dolorem in Consil. Scholtz. 109. Helidorus de Paduanis sequentem præscribit.

℞ Succi Parietar.

V R I N A E pueri an.
℥. v.

Olei rut. Vini cocti an.
℥. iij.

Ovorum lutea. No. ij.

Salis ℥. j. F. Clyster.

In inappetentia febrili Ioubertus, referente Duncanotr. de febr. p. 806. hoc clyisma parat, & applicat in declinatione morbi.

℞. Vini albi ℥. vj.

Vrinę puerorum ℥. v.

Mellis despumat. ℥. ij.

F. Enema, quod mucosa evacuat, & a Ventriculo pituitosa educit: sed si quis efficacius desideret, infundent prius aliquid Phlegmagogi.

In curatione calculi & cachexia duplices ex Vrina compositos habet Clysteres Salamon Albert. in consiliis à Brendelio collectis consil. 89.

1. Vt ex abdomine simul aquam educat. p. 326.

℞. Fermenti acris ℥. j. β. Coq. quantum satis, addito Salis parum: colaturę sume ℥. viij. quibus circa decoctionem dissolve.

Vrinę pueri impub. ℥. iij.

Mellis despumat. ℥. j.

Ol. rutacei, ℥. ij. Misce.

2. Vt alvus modice fluat, & illac serum profluat.

℞. Linarię M. j. Coq. in iusculi carnis lib. j.

affusâ Vrina pueri impub. ad
℥. j. β.

Olei rutac. ℥. j.

Electuar. hier. Nicol. ℥. ij. M.

In Anasarca Plater. tr. 3. p. 289. sequens conficit Enema, feces educens, stimulans, & abstergens, flatusque discutiens, cui admiscet Vrinam hom,

℞. Herbar. emollient. 3. vel.
quatuor ad M. iij.

Mercurial. vel Betæ, Pulegii
Calaminth. an. M. j.

Flor. chamomel. Sampſuc.
Centaur. min. an. P. j.

F 2

Rad.

Rad. Irid. Enul. asar. an. ℥. j.
Sem. fœnicul. Carui vel ci-
min. an. ℥. ij.

F. decoctio in aqua vel decocto
Hordei s. cicerum, dissolve in f. q.

Benedict. laxat. vel. Hier.
℥. ℞.

Vrinæ. ℥. ij.

Olei rutac. aneth. an. ℥. j. ℞.

Salis parum. m. F. Clyster.

Ibidem abstergentem alium Clyste-
rum minus operosum ponit:

℞. Vrinæ pueri lib. j. cui &
lixivium addi potest, Ol. de lilio, vel
chamom. ℥. ij. m. F. Clyst.

Sequentia duo Enemata ad Anasar-
cam commendat *Reusner. pag. 321.*

℞. Puleg. utriusque. cala-
minth.

Majoran. an. m. j.

Agarici in panno ligat. ℥. j.

Sem. anis. fœnic. rut. an. ℥. ℞.

Fl. anthos, stæchad. arab. an.
P. j.

F. decoctio: in lib. j. dissolve.

Vrinæ pueri, vel muriæ pi-
scium ℥. j.

benedict. laxat. ℥. ij. misc. F.
clyster.

Vel. ℞. Radic. cyclamin. ebul.
asar. an. ℥. ℞.

Fol. mercurial. brassic. marin.
eupator.

absinth. puleg. an. M. j.

Sem. carui, petrosel. genist.

anis. an. ℥. iiij.

Polypod. q. Senę Alex. an.
℥. ℞.

Flor. genist. M. j. Coq. in f.
q. aquæ ad lib. j.

Colaturę addantur

Vrinæ pueri. ℥. j. ℞.

Diaturb. cum Rhabarb. ℥. v.

Bened. laxat. ℥. ij.

Ol. rutac. & Irin. an. ℥.
j. ℞.

Salis commun. ℥. j. F. Enc-
ma, quo sæpius utatur Hydropicus.

Aliud Enema ad *Asciten* cum Vrina
paratum.

℞. Parietar. pedis columb.

Rutæ, folior. sambuc. cicla
an. M. j.

Chameleæ, brassic. marin. an.
M. ℞.

Anis. fœnicul. an. ℥. ℞.

Apii, petrosel. an. ℥. j.

Fl. anth. genistæ an. P. j.

Asari ℥. ℞. Fat decoctio in
aqua fontana.

In decocti lib. j. dissolve.

Benedict. laxativ. ℥. j.

Vrinæ pueri ℥. ij. misce F.
Clyster,

Reusner. ibidem sequentem subjungit
clysterem præstantissimum, flatus dis-
cutientem, aquam educentem, ad hy-
dropem, asciten, adjuncta Tympanit. à
scirrho jecinoris.

℞. Vrinæ pueri impub. ℥. x.

His incoque fermenti ℥. j. ℞.

Semin. fœnicul. aneth. an.
℥. j. ℞.

Mellis despumat. ℥. j. F.
clyster.

In podagra. Plat. tr. 2. pag. 707. acre
hoc purgans & divertens habet E-
nema.

℞. Radic. bryon. vel rad. Cu-
cum. asinin. Hermod. an. ℥. vj.

Agaric. asari an. ℥. ij.

Herb. erysim. pulegii utrius-
que, absinth. an. M. j.

Sumitat. Centaur. P. j.

Sem. rut. erysim. an. ℥. ij.

Fat decoctio, & in f. q. Colati dis-
solve.

Mellis ℥. j. ℞.

Vrinæ pueri ℥. ij.

Hier. logod. ℥. iiij.

Succi nasturt. aquat. ℥. j.

Ol. amygdal. amarar. ℥. iiij.

Salis

Salis parum. M. F. clyster.

Immo ex sola Vrina parari possibile quid ibidem docet, additis proli-
bitu oleis destillatis.

10. *In cicatricibus oculorum.*

Antonius Portus l. 4. de peste cap. 43.

In distollendis VRINAM pueri in
urno in vase æneo coagulata valere
scribit.

SPAGYRICA VRINAE PRAEPARATIO

Premittimus hic optimo jure Aquæ
& Spiritus simplicis destillationem;
quæ ab aliis aliter instituitur.

Conrad. Kunr. p. 1. med. dest. p. 105.
hunc habet modum:

℞. Vrinam hominis sani q.
pl. collige eam in vase aliquo, stet per
mensem vel etiam amplius, ut sic sub-
sideat, & purum ab impuro separe-
tur: tunc inde eam in vas vitreum
capacissimum bene lutatum, alembico
imposito, pelle per Vrinam lento pri-
mum ignis gradu, mox fortiori, ut
media quantitas ejus evocetur: Re-
manentiam remove, cum ob summum
fætorem nullius sit usus: Destillatum
v. cohoba i. e. destillationem illam
adhuc semel repete, ut prius, & rema-
nentiam vicissim remove: sic rectifi-
catur Spiritus Vrinæ, qui instar Spi-
ritus Vini flammam concipit: In hac
destillatione quoque Sal Vrinæ Vola-
tile adscendit, de quo postea.

Hartmann. in notis in Croll. Spiritum
Vrinæ sic parat:

℞. Vrinæ puerorum duode-
cim annos & infra natorum, vinum
bibentium, sufficientem & magnam
quantitatem, putrescat in Cucurbitis
probe munitis in fimo equino per
mensem Philosophicum, qui est die-
rum 40. Finito putrefactionis tem-
pore, urina destilletur per alembi-
cum ex arena in receptaculum satis
capax, donec omnis humiditas abla-
ta fuerit: destillatam tertio à capite

mortuo rectificetur, ut exinde postea
spiritus juste elevari possit.

Ex phiola itaque longioris colli-
cum suo alembico & recipiente jun-
cturis undique probe, beneque muni-
tis, ac per spongiam oleo olivarum
parce imbibitam & leviter expressam
in collo orificii statuminatam per fer-
vens Balneum destillatio instituat, ut
elevator Spiritus Vrinæ instar cry-
stalli, ac alembici spondylibus adhæ-
rebit, nulla concomitante humiditate
aquea, sed solo spiritu volatili pro-
deunte: Hæc vero destillatio ad
completam elevationem totius spiri-
tus continuanda est:

Feces post Spiritum in phiola resi-
duæ, abjiciantur, quod vero superne
sublimatione prodiit, cum aqua plu-
via destillata solvitur, & colligitur, si-
milique modo ex phiola, ut prius, per
spongiam oleosam destillatur, idque
sexies repetitur, semper aquam recen-
tem destillatam capiendo. Hic deni-
que ad summam puritatem deductus
Spiritus Vrinæ, inque phiolam Her-
metice clausam conditus, per quinde-
nam lento calore B. roridi digeritur,
donec totus in liquorem limpidum so-
lutus sit: Huic postea additur æquale
pondus spiritus seu Alcoholis Vini ex
vino ipso facti, & correcti, qui ambo
in frigidissimum locum positi elapsa
hora una vel altera in albissimum Sa-
lem coagulantur, qui Sal denuo per
lentum calorem B. vaporosi in phiola
Hermetice clausa spatio 20. vel 30.
dierum in liquorem vertitur dein-
ceps asservandum: Hujus usus in-
signis est in auri solutione, ut postea
monebitur.

Zwingerus seqq. modo *Orionium*
suum S. SPIRITVM VRINAE
præparavit.

Vrinam puerilem in vase aper-
to sine per quatrimum per se fer-
mentari:

mentari: deinde lento igne abstrahere aquam foetentem per alembic. in B. destillando: Cum acris liquor succedit, muta conceptaculum, & hunc seorsim excipe: Rectifica eum denuo, & primam aquam acrem, quæ spiritualis est, serva, reliquias, quas ex mutato sapore cognosces, neglectis: Mitescere enim incipiunt guttæ acri Spiritu subtracto: Spiritum in novam cucurbitam injectum destilla de novo, & accipies Spiritum Orionium, qui per lintea applicatus Pleurionis, crebraque mutatione eas sanat, *Libav. Syntagm. arcan. pag. 443.*

Spiritum hunc *Vrinæ Balsamum* appellat *Reusner. pag. 313.* qui & merito Catholicon dici potest remedium, ob insignes, quibus pollet, virtutes:

Vt enim cruda adversus plurima corporis nostri mala utimur: ita præparatam majori cum fructu adhibere poterimus.

Ut imur Spiritu *Vrinæ* in Pulmonum affectibus cum appropriato pectorali: In *Hydrope* præstantissimum est medicamentum: menses suppressos movet, resistit corruptioni, putredinem arcet, hinc omnis generis febres sanat, solvit obstructions jecoris: In retentione *Vrinæ*, ut & calculosis affectibus mira præstat:

Sic refert *Vnzerus in simplic. anti Nephritic. catalogo pag. 202.* sibi à quodam Chymico probatissimo relatum, qui nonnullis calculo renum, vias urinarum simul obstruente laborantibus, exhibitione Spiritus *Vrinæ* rectificati cum convenienti liquore permixti, præsentaneum auxilium attulit, adeo ut non solum in posterum *Vrina* libere profluxerit, verum etiam simul copiosæ arenulæ & lapilli comminuti fuerint.

Valet & Spiritus ille in *Podagra*, ut habet *Popp. l. 3. thesaur. p. 648. Libav.*

l. 1. arcan. chym. p. 430. potestque aliis antipodagricis admisceri, & tum interne, tum externe usurpari.

In *Ictericia* sequens ponit *Popp. l. c. p. 262.*

℞. Syr. Chamomill.

verben. rosar. an. ʒ. ʒ.

Spiritus *Vrinæ* g. viij. misce pro duabus dosibus.

Adversus Nephriticos dolores: Cum oleo *Vrinæ*, cui infunditur aliquid olei de spica ob odorem. F. inunctio calido modo, & superpositis paniculis pectini in spina dorsi & lumbis ac circumquaque *Poppius l. c. p. 374.*

Si vero in Spiritu *Vrinæ* solvantur oculi canceri, & hoc solutum per syringam membro virili immittatur, optime resolvit calculum vesicæ *Pansani Apotec. Domestic. p. 117.*

In *Peste*. g. vj. aut 8. in aqua levistici exhibet *Poppius in Hodogetic. Chymic. p. 234.*

In *Stranguria*, spiritus *Vrinæ* g. viij. in vino exhibet *Popp. l. c. p. 522.*

Similiter in *Diabete* cum brodio carnis *Idem p. 525.*

Extremus usus est 1. In *Podagra*, si Spiritu *Vrinæ* vel simplici, vel cum aliis mixto membra affecta foveantur, & perse exsiccentur, idque quater in die repetatur, resolvit causam *Podagræ*, doloremque figit.

2. Si membra frigore fuerint correpta, & inde tumorem aut aliud vitium contraxerint, optime fricentur hoc spiritu: interna tamen remedia non negligantur, imprimis ea, quæ sudorem provocare possunt.

3. In oculorum hebetudine: Si succi è Cichor. Floribus. ʒ. j. misceamus cum Spiritus *Vrinæ* gutt. vj. & in oculos nonnullas guttulas instillemus *Popp. l. c. pag. 90.*

4. In *Surditate* ex Catharro: Tunc Spirit. *Vrinæ* & Vin. malvatici an. q. s. mi-

f. milcemus, & destillamus hos duos spiritus, & guttas tres instillamus auribus, perque octiduum continuamus.

m. p. 123.

Spiritus hic Vrinæ non acerrime coelectus, egregie extrahit Tincturam smaragdi, si ejus sufficientem quantitatem fundas super Smaragdi pulverem in ferreo mortario frictum, & linguas aliquandiu in calido, probe roturato vitro, donec satis cerulea appareat Tinctura: imprægnatum dentata, & destilla, ut ejus extractum appareat instar cineritii coloris: Ex hoc Spiritum V. extrahe viriditatem, quæ est essentia Smaragdi, si paululum eadem, Spiritu V. per destillationem revocato, crassiusculam subsidentiam nata fuerit.

Hujus usus statuitur eximius ad Cerebrum. Dos. à gr. iiii. ad vj. vel. viij, cum vehiculis convenientibus: curat Melancholiam, Phrenitidem, & insipientia Cordiale: palpitationem Cordis mirificet tollit, syncopas solvit, sperma auget, mulieres fecundas reddit, menses superfluos, & hæmorrhoides extitit, dysenteriam, & quemvis alvi fluxum etiam diuturnum curat: In peccatis denique, aliisque febribus malignis sufficienti præservationi & Curationi ultimum prodest.

Hoc Spiritu Vrinæ præparatur Vitriolum, cujus usus singularis est:

℞. Spiritus Vrinæ q. v. superinde hunc Vitriolo in pulverem alium per digestionem præparato, & rursus exsicca: exsiccatum destilla per tortam, & præpone in recipiente Vrinæ ℥. iij. destilla, ut artis est, deinde in Igne vaporoso lento destilla chylegma, sic accipies Vitrioli Spiritum crystallinum, qui per rectificationem est arcanum in Phthisi, Peripneumon. aduico. &c.

Conficitur & ex eo Aqua antipoda-

grica apud Quercetan. in Pharmac. Dogmat. restituta p. 119. sequenti modo.

℞. Aq. destillat. f. Spiritus Vrinæ pueri vinum bibentis lib. iij.

Spermat. ranar.

tapsi barbat.

filicis an. lib. ij. ℞.

His adde Theriac. recent. ℥. ij. ℞.

Vitrioli. Salis fusi.

Alumin. an. ℥. iij. destillentur hæc ad siccitatem per cineres; huic aquæ adde.

Salis Vitriol. i. e. è suo Colchotare extracti ℥. j. ℞.

Camphor. Croc. an. ℥. ij. misce: Ex hac aqu. foveantur partes dolentes tepide, sepe renovando nova immersione linteola: Vel ex muria Salis & Vrinæ pueri an. simul mixtis, destilletur aqua ad eosdem dolores placandos.

Ingreditur, denique compositionem Misturæ adversus Tartareos Cerebri affectus, quam seq. describit Poppius Thesaur. p. 61.

℞. Liquor. Margarit. Coral-
lor. an. ℥. j.

Oculor. cancr. ℥. ij.

Sem. urticæ ℥. j.

nasturt. hortens. ℥. j. ℞.

Petrosel. ℥. iij.

Saxifrag. ℥. j.

Visci querni ℥. ij. Ova pulverisata indantur vitro: adde Spiritus Terræ sigill. ℥. vj.

Vrinæ ℥. ℞. Vitrum probe muniat, & per 14. dies stet in leni calore ad circulandum:

Dosis cochlearia duo aut tria, pro qualitate naturarum & personarum:

S A L V R I N Æ.

Duplicem obtinet; Essential. f. volatilem & Fixum: De Sale volatili, superius dictum est, quod in destillatione Spiritus simul ascendat: Fixum vero alio paramus modo:

Vrinam

Vrinam pueri q. s. accipe, & supra Ignem tamdiu fac ebullire, donec incraffetur, & materia quædam nigra remaneat: Hanc in igne instrumento idoneo probe calcina per aliquot horas: solve calcinatum in aqua communi, & præpara instar alterius Salis communis, qui & solutione & coagulatione ulterius elaborari potest, ut albedinem contrahit.

Vires Salis urinæ sunt.

1. Si pulverifetur certo experimento subvenit omnibus oculorum morbis extrinsecus, si modicum ipsius bis in die oculis inspergatur.

2. Ad confortandum Ventriculum. Popp. l. 2. thes. med. p. 295.

℞. Salis Vrinæ fix.

nitri præparat. an. 3. ij.

Galang. macis. Cubebar. an.

℥. 3.

Pimpinell. Cortic. aurant. cal.

aromat. an. 3. vj.

Zingib. 3. vj. misce F. pulvis. dosi. 3. j. quo mane utatur.

3. Ad educendum fætum mortuum sequens Tinctura paratur.

℞. Salis Vrinæ. 3. ij.

Pulver. sabin. calaminth-
montan.

Cinam dictamn. Cretic.

myrrh. Castor. an. 3. 3.

Crocigr. v.

Farin. cicerum rub. 3. 3.

Capill. Vener. 3. j.

baccarum laur. decorticatar.

℥. 3.

Fiat omnium infusio cum Vino, & lege artis paretur Tinctura.

4. Vbi contra obstructions pugnandum Salem hunc adhibere possumus: est insuper diureticum insigne.

Dosis gr. iij. in convenienti liquore.

5. Solutio Lunæ Sale hoc quoque perficitur.

℞. Salis Vrinæ q. v. affunde quintæ essentiæ vegetabilis Philosophicæ q. s. pro solutione: postea abstrahere, hoc reitera & tertio semper repetendo cum recenti Sale, & quintæ essentia magis rectificatur: Cum hoc solve calcem Lunæ, & destilla, & Vnica essentiæ Vncia, trahit vel auri 3. 3. super alembicum. Myl. Basil. l. 2. pag 68.

Vel. Calcina Lunam perfectissimam cum Sale Tartari, & Sulphure, ut artis est, calcinato postea adde recentis Salis Tartari & Salis Vrinæ an. partes æquales: superfunde etiam de Spiritu Viri Tartarifato, digere, putrefac, & deinde destilla Lunam per alembicum, & digere postmodum in oleum. Idem. ibid. p. 82.

6. Sale hoc Mercurius Iovis elicitur.

℞. tenuissimam limaturam Iovis q. v. misce cum Sale Vrinæ & Sale communi, ut artis: postmodum putrefac in B. M. per quatuordecim dies ac noctes: hoc tempore elapsa destilla per descensum, & in aqua quæ est in Recipiente invenies Mercurium Iovis:

Curat Luem Veneream, purgat viscera reserat, solvit obstructions Pulmonum: &c.

7. Ex hoc Sale Spiritus quoque elicitur, qui Spiritus Salis Orionii dicitur, sequenti modo à Libav. Syntagm. arcan. p. 445. delineatur:

Hominis sani Viri Oenopotemperate viventis, Vrinam putrefac in ampulla ampla sub fimo pro octiduum: ablatis impuritatibus coque ad mellis consistentiam: huius immisce arenam, ut evadat dura massa: Torre hanc & pulverifatam qua stillaticia pluviali perfunde, Salem extrahe, quem pluribus solutionibus

lutionibus & filtrationibus purgatum destilla, ut halonitrum, aut Tartarum.

Vfus hujus spiritus est in tophis podagricorum, calculo, aliisque morbis Tartareis.

8. Nec non *Mercurius Microcosmicus*, cujus descriptionem habet *Poppius l. 2. thesaur. med. p. 231. seq.*

Collige primū Vrinam, pueri impubis. s. q. putrefiat per aliquot tempus, inde destilla Spiritū, quem probe serva, nequid exhalet; materia residua exsicceetur, & reverberetur, ut omnis fœtor secedat; extrahe inde lege artis salē; Hujus ℞. lib. β. argill. lib. v. misce invicem, & formentur globuli, qui exsiccati destillentur per Retortam igne aperto, sic habebis *Spiritum Salis Microcosmici*, quem inde vitro longioris colli, & accipe spiritum antea servatum & sensim, sensim instilla, guttatim quidem, sic exorietur ebullitio & stridor: Sedato illo motu, adde alembicum, & primum inde Phlegma destillando elice, donec materia exsiccata appareat; postea muta alembicum, & probe munito vase per arenam destilla secundum gradus ignis, postea urge, sic sublimabitur materia instar salis armoniaci, quem serva:

Hic est *Mercurius ille Microcosmicus* summum arcanum in doloribus Pulmonum, & Thoracis, Phthisisque remedium;

Dosis gr. vj. usque ad in Vino, vel alio Syrupō.

Cum hoc Mercurio Microcosmico parat Idem p. 368. confortativum maritici.

℞. Mercurii Microcosmici 3. j.
C.C. usti præparati. 3. β.
Salis Margarit. Corallor.
Essentiæ Opii, Papaver. an. 3. j.
Arcani Vitriol. 3. j.
Spiritus Vini rectific. 3. iij.
misce invicem & in vase clauso leni

calore extrahe Tincturam, inde fume 3. j. cum 3. j. Syrup. violar. & utere: poteris interdum addere ol. Cinam. & Caryoph. guttas pro libitu.

Valet & hic Microcosm. Mercurius in Lue Venerea, teste *Poppio l. 3. thes. p. 744.* si 3. j. in Vino assumatur, & quotidie repetatur, donec signa morbi immutentur: Est enim in hoc Mercurio, in quo Medicus, præmissa divina clementia confidere possit.

Vt & in lepra specificum esse, asserit idem pag. 803. cum non tantum in hoc casu per sudorem, sed & per alvum operationes suas edat.

pag. v. 588. In contractura similiter Mercurium hunc commendat: si scil. resolvatur in Spiritu Vini, & cum dimidia parte Aquæ vitæ circulatæ misceatur, de qua mixtura 3. β. in Vino, vel aqua præparata conveniente exhibendus.

Pag. 647. præparat inde Pulverem antipodagricum purgantem sequentem.

℞. Fol. Sen. 3. j.

hellebor. nigr.

Ossium human. an. 3. β.

Mercurii Microcosmici

Scammon. Hermodactyl. an.

3. ij.

Salis Corall. rub. 3. j.

Sachari tabarzet 3. ij. β. M. F.

pulvis subtilissimus: de quo 3. ij. usque ad 3. exhibeantur:

QVINTA ESSENTIA Vrinę.

Hujus delineatio reperitur apud Poppium in Hodegetico Chymico p. 192.

Collige Vrinam hominis sani juvenis, annorum 30. qui simul castitati & munditiei studet, Vinumque pro assiduo assumit potu: sintque ejus men-

furæ 40. aut 50. infunde in vas ligneū, inferius angustius, superius v. angustius, quo sic feces in fundo subsident: vas illud claudatur, & muniatur, stetque per quatuor aut quinque menses, ut Vrina putrescat; quo enim longius ita Vrina subsistit, eo etiam majorem concipit putredinem, & major quantitas spirituum inde elicitur: Destilla id ipsum: sic primum spiritus acerimus, mox Plegma egreditur: utrumque seorsim collige: Remanentiæ superfunde spiritum destillatum, & ex arena vicissim destilla: sic Sal crystallinus in alembicum adscendit: quem vicissim cum remanentia conjunge, & inde destilla: idque repete quatuor aut quinque vicibus: Ultimo fortiozem ei suppedita ignem: materiam exime, & sensim reverbera, ut incandescat: postea inde cucurbitæ, & affunde ipsi prædestillatum Phlegma, pone in loco calido ut separaretur purum ab impuro: filtra, & puram aquam destilla, Phlegmaque inde separa, sic remanet Sal albissimus in fundo, quem cū Spiritu & Sale volatili junge, & in vase optime clauso serva, inque Igne vaporoso ad putrefaciendum per binos menses colloca: Vitrum aperi, & affunde Spiritum Vini, materia solvatur, fecesque separentur, illudque, quod Crystallinum est serva.

Vera hæc est Essentia, verusque Spiritus subtilissimus Vrinæ, quo miracula in Medicina peragi possunt.

Aliam habet *Faber in Myrothecio Spagyrico l. 1. c. 12.*

Sumatur, inquit, V R I N A hominis sani, cujuscunque sit ætatis, modo non decrepitæ, Sole & Iove in Piscibus existentibus, & colligatur maxima in quantitate, ad libras circiter viginti: His adde ad celeriozem putrefactionem Spiritus Vini libras quinque, imponatur simul in vase

vitreo optime clauso ad putrefactionem in fimo calido per mensem donec nigrescat per quam optime Vrina, deinde destilla lentissimo Igne ut separatur Spiritus Vini, quem cognosces striis destillantibus in Capite alembici, cum cessant prædictæ striæ, muta recipiens, & collige Plegma Vrinæ, donec fumi albi apparuerunt in capitello alembici, & in Salem albissimum congelati fuerint: Salem separa à capitello alembici, & custodi in vitreo vase optime clauso, feces combure fortissimo Igne, & calcina tamdiu, donec albescant cineres, ex his deinde Salem extrahe Plegmate proprio suo si vis, aut Phlegmate Vini, & calcina tamdiu, & solve & coagela, & iterum calcina, solve & congela, donec Sal albissimus sit, & purus ab omni feculento excremento; hunc Salem priori conjunge: & adde his tertiam partem ponderis sui, Vini Spiritus, ab omni Plegmate vindicati, & serva, poterit etiam loco Vini Spiritus addi Spiritus Terebinthinæ rectificati, & servari.

Vires & usus Essentia Vrinæ humanæ.

1. Calculum renum, vesicæque rumpit, & atterit, earumque partium ulcera brevissimo conglutinat tempore.

2. Gonorrhæam virulentam citissime sanat, si cum eo granum unum aut alterum Camphoræ solvas.

3. Vulnera, ulceraque externa, eo peruncta ad Cicatricem perducit.

4. Difficultatem mejendi quamcunque cum Sp. Terebinth. citissime tollit.

5. Putrefactioni internæ resistit, necat vermes, & à febribus putridis præservat.

6. Tem-

6. Tempore Pestis, summum est contagionis præservativum.

7. Tumoribus applicatum tepide cum linteolis aut gossipio ad maturitatem perducit.

Sumitur in aq. Cinam. ad quantitatem granorum decem usque ad duodecim mane jejuno stomacho, & post potum deambulandum est, si fieri potest: Eo n. modo purgat mitissime & Vrinæ excitat.

Hiscæ subjungenda est separatio quatuor Elementorum ex Vrina, quam *Libavius l. 2. alchym. demagister. p. 109. seq.* describit:

Destilla, inquit, Vrinam totam: feces tere, affunde aquam ad tres digitos, & macera: destilla iterum: potes hoc & quarto repetere: & exhibunt duo Elementa: aqua sc. & aer: separa in B. caput mortuum, irriga Plegmate, & pone in cella, donec crystalli gignantur: Exime eos, reliquum destilla, quod restat in fundo, iterum irriga Phlegmate, ut lapilli emergant, idque donec nulli amplius existant: Hos lapillos ablue per aquositatem: pulverisa & destilla, extraheque ordine partem aqueam & Igneam, terra in imo manet: aqueam materiam conjunge prioribus aqueis, & aereis.

Sequuntur jam Spagyricæ præparationes compositæ cum & ex aliis:

1. Aquæ Ophthalmicæ: quarum *Prima* est, *Rondelet.* quam habet *method. curand. morbor. p. 255.*

2. Rad. fœnicul. aristoloch rotund. an. lib. ʒ.

Herb Chelidon: rutæ: summittat. fœnicul. an. M. iij.

Fl. rosar. recent. Centaur. minor. an. P. iij. macerentur simul in melle, addendo VRINÆ pueri impubis lib. ij. idque in vase æneo per decem dies, agitando tantum quarto quoque die, & æruginem

radendo, & simul miscendo: destillentur omnia simul, & aqua servetur usui: Radices incidantur in taleolas: Vas æneum reponatur ad Solem, vel in fimo: Hæc aqua, quia liquidissima est, & in canthos efflueret, ut alia, liquida, ei dolorem faceret, si adnatam contingeret, inspissanda est mucilagine, cum prædicta aqua extracta, vel vitello ovi, & mucilag. gummi tragacanth: adhibeatur è directo pupillæ tantum in palpebris.

Secunda: Francisci Ioelis l. 2. prætic. f. 1. pag. 160. quam & paucis tantum immutatam *Altomarus* habet, & ex eo *VVeckerus lib. 2. antidotar. spec. pag. 463.*

3. Herbarum recentium exsiccatarum tamen.

Fœniculi, rut. euphras.

betonic. verben. tormentill.

Gallitr. anagallid. chelidon. an. M. j.

Fl. rosar. sylvestr. Cichor..

agrimon. periclym. an. M ʒ.

Contusa omnia misceantur, & cucurbitæ vitreæ imponantur, quibus admisceantur.

mellis virginei lib. v.

Vrinæ in fantis.

Vini generos. Roris cælestis in mensibus Majo aut Junio collectis per fœniculi virentis herbam mundissimo linteolo collecti & expressi an. lib. ij. qui liquores affundantur herbis, & per 14. dies digerantur, vitro bene clauso in ventre equino, ac tandem exento vitro in furnum arctum, & cinere tenui plenum collocato, eique cucurbitæ alem-bico vitreo imposito artificiosissime destilletur: aqua v. extracta ter ad feces siccari incipientes refundatur, ac subinde iterum destilletur.

Præclare suffusioni, & omnibus fere affectionibus opitulatur, frequenter instillata oculis.

Tertia: Quercetan. in Pharmac. dogmat. restit. p. 90.

Componitur, inquit, Aqua quædam Ophthalmica ex lib. ij. Vrinæ pueri, additis ℥. iiij. Vitrioli, totidem Vnciis Tutia: ex quibus omnibus per dies aliquot maceratis: deinde per cineres ad siccitatem destillatis fit aqua ophthalmica, cujus guttulæ aliquot inflammato oculo aut debilitato admoventur.

Quarta. D. Fabritius Medicus Princip. Megapol. & Professor Rostoch. sequens in usu habuit Collyrium cum Vrina paratum.

Primo. ℞. Herbar. recent. fænicul. rut. euphras.

verben. chelidon. lactucæ Sylvestr. an. M. ℞. exprimatur succus, & servetur.

Secundo. ℞. Flor. rorismar. salv. rosar. an. P. j.

Sem. fænicul. ℥. j.

sileris montan. ℥. ℞.

Gran. Iunip. ℥. j.

Caryophyll. Piper. long. an. ʒ. ℞.

Sarcocoll. nutrit. in aq. fænicul.

Aloes succotrin. an. ʒ. j.

Camph. Vitriol. alb. an. ʒ. j.

Tut. præparat. ʒ. j. contundantur, & aspersis Vrinæ pueri sani.

Vini albi an. q. s. reducantur in pastam, destillentur in cineribus.

Tertio. ℞. Saniei emanantis ex Epate capræ cum felle inciso, & tosto. q. h.

Succi superioris reservat. q. h.

Fellis gallinar. ʒ. ℞.

Aquæ antea destillat. q. h.

Mellis anthosat. ℥. ℞. Misce & destillentur in B.

Quinta: Petri Hispani, quam describit VVecker. l. c. pag. 462. & Reusner. pag. 319.

℞. Sem. fænicul. petrosel. apij.

Sileris montan, anis. carui gallitric.

Rad. chelidon. acori

H. betonic. agrimon. tormentill.

rut. verben. an. partes æquales: terantur & ponantur prima die in Vrina pueri virginis: secunda, in Vino albo: tertia in lacte mulieris, sive asinæ: quarta die destillentur hæc omnia, & ferventur, ut Balsamum, & obtura vas, ne quid expiret:

Visum acuit, & oculos clarificat, & maculas & panum delet.

Sexta. D. VVolfius Medicus olim Cassell. hanc commendavit, ut habet Myl. in antid. pag. 540. & paucis immutatam Reusner. p. 316.

℞. Herb. Chelidon. euphras. rut.

majoran. verben, betonic. an. M. ij.

Sem. fænicul. sileris montan. an. ℥. ℞.

Rad. cal. aromat. ʒ. vj.

absinth. hortens. M. ℞.

Fl. cyan. rosar. an. M. ℞.

Thuris, aloes, myrrh. an. ʒ. ij.

Aq. rosar. lib. ij.

Vini malvatic. aq. rut. an. lib. j.

Vrinæ pueri lib. ℞. In fundantur omnia per quinque dies, postea l. a. destillentur in vase vitreo, destillatum vase cooperto optime reservetur.

Septima, Ranzovii hoc circumfertur.

℞. Herbar. fænicul, absinth. apii, rut.

euphras. Salv. betonic.

pimpi-

pimpinell. Carduib. an. partes
æquales: Hæc omnia simul in mor-
tario contusa misce, ac Vrinam pueri
infunde.

Deinde. ℞. Granor. piper
tus. No. xv.

mellis cochl. ij.

Camphor. 3. j. Hæc omnia
simul in mortario contusa, per linteam
exprime, & colaturam sive succum in
vitreo vase conserva, ac inde singulis
diebus vespere & mane guttam unam
in oculum patientis instilla: animad-
vertendum tamen est, quod hæc aqua
per spatium novem dierum Soli est
exponenda, & destillanda antequam
in usum feratur.

II. Spiritus Antepilepticus Puerorum.

Hujus mentionem faciunt. *Clarissim.*
Senn. Instit. p. 1217. Libavius l. 2. alchym.
tr. 2. p. 129. Finckius in Enchirid.

℞. Vitriol. Vngaric. lib. iiij.

Vrinæ puerorum sanor.
recens collect. Mens. ij. f. lib. 8.

Digere hæc vase clauso in B. octo
Diebus (alii mensem ponunt Philoso-
phicum) postea destilla ad siccitatem
duplex Phlegma: quorum primum
commendatur ad omnes oculorum
inflammationes leniter oculos lavando:
alterum ad dolores podagricos lenien-
dos: Relictum in fundo misce cum ar-
gilla, & ex igne nudo per retortam de-
stillata, sic elegantissimus prodibit spiri-
tus: tandem urge vehementissimo ig-
ne, donec nihil amplius destillando
prodierit: exemptum Spiritum rectifi-
ca ex B. à Phlegmate, postea urge per
retortam ex arena habebis ea ratione
spiritum antepilepticum puerorum: cu-
us guttæ aliquot in aq. Pæon. rad. &
fl. tilia, & lilior. convall. ad gratam
aciditatem mistæ, pueris convulsis,
tum in ipso Paroxysmo, tum post eun-

dem exhibentur: non neglectis aliis
Cerebrum roborantibus.

Spiritum hunc *Cl. Sennert.* sic ex-
hibet.

℞. Hujus Spiritus 3. j.

Aq. rad. pæon. Flor, tilia
an. 3. j. misce, & in Paroxysmo co-
chleare dimidium exhibet, & post pa-
roxysmum iterum aliquid.

Ego sequentem cum hoc Spiritu
præscribo misturam Nobilem.

℞. Aq. flor. til. calendul. ce-
rasor. nigr. 3. iiij.

hyrond. compos. Cephalic.
aur. Dorncr. an. 3. j. β.

Liquor. C. C.

antepilept. cum Sale Cran. H.

Spiritus Ceras. nigror. an. 3. iiij.

Syr. è fl. pæon. 3. j. β.

Spiritus Vitrioli Antepil. g. xx.

Misce.

De hac mixtura cochleare unum
exhibetur: dosis augeri, minutive po-
test, pro ratione ætatis: hoc ut plurimis
proluit, ita in primis Nobilissimus qui-
dā Borussus à *Xreügen* annorum 14.
qui à prima infantia Epilepsia divexa-
tus fuit, tandem non neglectis aliis o-
ptime convaluit.

III. Extractio Lunæ Antepileptica:

℞. Laminas Lunæ, & Sulphur
vivum, stratifica & cœmenta ex arte
purissime, Sulphure combusto, & in
totum deflagrato, calcem edulcorato:
huic calci super funde acetum destilla-
tum, quo viriditatem extrahat (si in
cella reposueris, dabit Vitriolum, quod
hic nolumus) acetum vicissim per B. à
viriditate abstrahere, edulcora, ut ante,
quo Calx evadat subtilior: Huic animæ
extractæ hoc menstruum sequens su-
perfundes.

℞. Vrinæ puerorum quantum
f. hanc superfunde Vitriolo purissimo
Vngarico, & pone ad putrefaciendū,
postea B. lente destilla, remanentiam

tere subtilissime, pone in retortam, ex arena destilla lentissimo Igne, attamen aperto, ne Vrina frangat vasa: & primo observa venientes spiritus, ultimo Oleum viride Vitrioli: Hoc oleum rectificabis, & superfundes animæ Lunæ, & tenebis totalem thesaurum in cura Caduci: habebis enim eximium specificum Epilepticum, Apoplecticum & Cephalicum.

IV. Medicamentum Antipodagricum:

Hoc est *Mund' veri*, quod legitur *tr. de Vitriol. p. 51.*

Dissolvitur Colchotar in Vrina hominis sani, ut fiat instar pultis, deinde exsiccatur, rursusque Vrina inspergitur, iterumque siccatur, atque hoc ter, quaterve repetitur, tandem Colchotar hoc retortæ ad latus inclinatæ inditum furno imponitur, ac instituta destillatione acre Phlegma elicitur, cuius portio aliqua Oleo verbasci. Sambuci. populi aut ranarum, vel ex floribus Calthæ palustris parato, permisceri, & pro fluxionis Podagricæ conditione dolenti parti applicari & superponi poterit.

V. PANACEA SOLARIS, cujus præparatio hæc est:

℞. VRINAM puerorum vinum bibentium q. s. illam pone ad putrefaciendum, postea inde destilla spiritum in B. M. istamque destillationem semel adhuc repete, & adscendit spiritus candidissimus, illum probe serva, ac retine: quia subtilissimus est: ab alembico hunc penna separa, tradeque permiscendum Salem sublimatum s. spiritum destillato: & adde Spiritum s. alcohol Vini rectificatū æqualem partem & funde in phialam Hermetice clausam, ac pone in cellam (nam in calido disrumpitur) & coagulantur aliquantum spiritus intra octiduum:

cum quibus, ut sequetur procedendum est.

℞. Marcasitam bonam, quæ Chrysocalchos potest nominari continentem Solificatum Sulphur, præpara, vel, separa primo, post sume salis ammoniaciter antea per communem Salem sublimati tres partes, marcasitæ Chrysocalchos unam partem, sublimam forti Igne, tunc secum attollit Sal armoniacum Sulphur flavo rubrum in alembicum: ℞. Hoc sublimatum Sal armoniacum & Sulphur, exsolve una in aqua calida, & infunde guttatim oleum Tartari; tunc cadit Sulphur auri in fundum, resolvunturque Sal ammoniac. & Oleum Tartari in aquam, edulcora, ut Sulphur nullam retineat acerbiter, sicca leni igne affunde jam Mercurium Vegetabilem ac animale, vel CrySTALLISATUM Spiritum ad altitudinem digiti noli ponere in calorem, sed in arenam in cella vitro bene luto munito si consistit, instar sanguinis rubescere reserva quatuor septimanas bene munitum, & unientur invicem anima tunc exime & destilla in B. M. Spiritum, affunde iterum, hoc repetes sexies, per hanc cohobationem aurum omne solvitur: Estque thesaurus humanæ viræ & valetudinis, ineffabilis: Iam

℞. purum aurum, resolve Aqua Regis ex Sale nitro & Sale armoniaco an. facta: abstrahere illam quam in B. M. quater ad olei formam affunde iterum, destilla ad siccam cæcem, edulcora pura aqua pluviali destillata: tunc sicca: imbebe calcem instar pultis, cum medicina tua in præparata, pone una per quatuor septimanas in B. M. vasis probe ac bene clausis, & videbis omnem materiam in sanguinem transmutatam: hæc pone in cinerem & subijce ignem adhibe

adhibito vero ejus gradu, quatuor septimanarum spatio evadit lapis fuscus, fusilis in Igni instar vitri, illum exime, contere tenuissime, imbibere de novotribus unitis spiritibus digere vicissim in B. M. postea coagula de gradu ad gradum; quo sæpius imbibis, eo medicina fit nobilior:

Observe in præparatione, omnes, qui in Natura sunt, apparebunt colores, noli autem commoveri, nam meum jam est filere:

Hujus medicinæ gr. j. per se vel cum vehiculo sumtum, curat, quod cupis, modo spes vitæ restet, in operatione prima non est admodum efficax; in altera v. efficacior, & sic deinceps.

VI. *Spiritus metallicus extrahens Vitriolum Metallorum:*

℞. Vrinam pueri vinum bibentis q. p. ac in aheni leni admodum igne, ne ebullitio sequatur, Phlegma inutile evapora ad consistentiam ipsius Vrinæ mollem, instar Syrupi: Hoc reponde in phiola longissimi colli, & attato alembico in loco frigidiorē destilla ex ferventi B. & prodibit Spiritus Vrinæ instar nivis sese in alembicum elevans, quem diligenter collige & serva: accidit autem interdum, ut calefcente alembico, idem in eodem solvatur, & in subjectum vas instar aquæ lymphidæ dilabatur: Ex fecibus cum aqua destillata calida, extrahe Sal, ac per evaporationem, ut in crystallos beat, quas diligenter repetitis solutionibus & coagulationibus collectas, cum Spiritu V. priore conjunge, sæpius eundem ab iisdem, multis coagulationibus destillando, donec omne sal fixum fuerit volatile factum, inque spiritum absumtum Super Spiritū Vrinæ funde Spiritū V. correctum æquali pondere, eundemque ab eodem leni calore B. evoca, qui, si semper re-ens adjectus, & post destillationem

ablatus fuerit, omnem aufert fatorem, eidem gratum conciliando odorem. Hic spiritus super limaturas metallorum fusus ex iisdem Vitriolum elicit, nominatim v. ex Luna, pretiosum illum colorem, quem pictores ultra marinum vocant.

VII. *Glacies animalis non carens utilitatibus: Quercetan. lib. designat. rerum pag. 125.*

℞. Vrinam adolescentis Oenopotæ, depuretur s. a. cui adde Vitriol. Roman. aut Vngarici duplum, pone ad digestionem in M. B. tepido per sex vel octo dies, in uno aut distinctis alembicis vitreis. Hac digestionē peracta augebis ignem B. ut bulliat aqua: Mox imposito capitulo, adhibitoque recipiente destillabis aquam: Ac ea quidem, quæ primo exhibit, erit insignis aqua ophthalmica: Secunda, priori paulo acrior ad dolores podagricos tepide cum linteolis applicata confert: estque hæc una antipodagricarum mearum: Perge ita urgendo calorem B. aut etiā per cineres calidos, donec materia in alembici fundo restet instar mellis: Quam postea infundes in Vas ferreum, & adhibito igne spatula ferrea continuo agitabis, ne adhæreat: hocque eousque continuabis, donec omnis liquor vi ignis exhalarit, & resideat solum Sal Vitrioli atque Vrinæ in fundo siccum & in massa quadam: Hanc pulverisatam in cornutam bene lutatam immittes adhibito amplo recipiente optime signato, ne spiritus exhalare possint: admove ignem vehementem, quali opus est ad parandā aquam fortem: sed tamen ita moderandus est Ignis per gradus, donec ad summum perveniat: & videbis tandem recipientem impleri spiritibus albidis undiq; qui in summo illo calore, tanquam in nubibus aeris congelabuntur in glacies quaquaversū per

per recipientis capacitatem descendentes: Haut secus sane, ac præ ingenti frigiditate hyemis & aeris, nubes atque vapores in nivem glaciale s. squammulas congelatas arboribus adhærescentes conspiciamus: Ita spiritus hi salis, ignis non frigoris vehementia concresecunt in glaciales illas particulas, & quasi in media etiam flamma: Sic duo hi prædictorum Salium, vulgo Philosophis pro calidissimis habiturum in glaciem congelantur per virtutem coagulativam salis armoniaci acidi nature, quem in se continent: Hæc glacies adservari potest ad modum Salis Nitri: de qua si Scupul. unum aut dimidium exhibeas in juscule, vino, aut liquore convenienti, ingens erit remedium ad omnes obstructions Hepatis atque lienis, provocat Urinas, & est specificum remedium ad dissolutionem calculi: Eadem glacies redacta in aquam (non convertitur facile in humido) insigne ac præcipuum est remedium ad inflammationes & gangrenas, quas subito extinguit.

VIII. *Aurum potabile crollianum* à D. Hartmanno in notis correctum.

℞. Menstruum illud ex Spiritu Urine & Vino complete confectum (de quo supra in præparat. Sp. Urin. Hartm. dictum:) solvatur in ea calx auri, per extremam reverberationem in summam tenuitatem redacta, in lento calore in solutionem instar sanguinis rubentem: Hæc solutio digeratur vase Hermetice clauso per mensem, à fecibus tandem separata solutione, abstractoque ex lentissimo B. calore Spiritu solvente (in eodem usus in posterum adhuc dum, & quasi perpetuo sufficiente) aurum manet in forma olei rubicundissimi, suavem odorem de se spargentis, & in quolibet liquore solubilis: proptereaque hoc oleo auri potabilis veri locum sup-

plere, eique succedaneum esse potest. Idem porro exaltatur s. purius, activiusque redditur, quando nempe Spiritu Solari à suo corpore separato Soli la Tinctura, in qua potentissima virtus duntaxat, residet per alembicum elevatur: Solutione itaque auri per arenam ex vase humili, Igne aliquantum fortiori destillamus: sic enim post partem menstrui primam cum reliqua ejus parte ipsa auri Tinctura per alembicum transit instar sanguinis, relinquendo post se in fundo vasis terram adamantinam, nigram spongiosam & levem ipsum a. menstruum quod cum T. auri prodiit in B. saltem tepido per alembicum. separamus, relictâ Tinct. in fundo vasis cum Spir. V. tenerrimo, servamus, eundemque ternis vicibus etiam amplius denuo separamus: Hoc igitur est aurum protabile, & quidem illud ipsum, quod hodie ex Anglia habetur apud D. Francisc. Ant. Medicum Londinensem: Non illud quidem Philosophicum & verum, hoc enim illud multis modis superatur, ac longe aliud est, neque illud Angelicanum justissimam auri potabilem *δοκιμασιαν* sustinere potest, reducitur & cum corpore suo denuo in gratiam reddit, quod à vero auro protabili Philosophico alienum est; Ceterum potest quidem in usu Medico idem præstare, quod alias de auro potabile Philosophico sperandum esse cernit Chymiatrum, quamvis hoc agat rebus suis nec exaltatis atq; astralibus modis æque medeatur omnibus.

Spiritus Vini ad hanc præparationem necessarius seq. modo fit.

Vinum generosum, quale est panicum vel Ungaricum aliquandiu in fimo, vel in B. M. ejus vicibus digere, per dies 14. vel septimanas quatuor: postea per phiolam spiritus destilla, eundemque aliquoties eam

eandem phialam rectifica, donec ad summam tenuitatem pervenerit: cujus libras duas misce cum recentis Vini ejusdem ℥. vj. & per phialam denuo eandem quantitatem librarum nempe duarum nec plus, nec minus destillando prolice, ac ita deinceps eadē quantitate duarum nempe librarum cum recenti vini Homogeneo septies vel octies semper de novo addita, ac toties destillata lib. ij. alcoholis vini spirituosissimi ac fortissimi tandē deprimuntur, reliquo Vino, ad residuos vinosiores spiritus exinde destillandos reservato: Hic vero Spiritus in vase Hermetice sigillato, asservandus est: est enim penetrantissimus & subtilissimus:

De præparatione calcis Solaris subtilissimæ vide *Croll. p. 211.*

IX. Oleum Salis viride: De quo *Libav. l. 2. Alchym. tr. 2. p. 159.* Sali communi, inquit, ustulato affunde *Vrinam* puerorum, digere per octiduum loco calido: trajice per filrum, coagula, solve in marmore, solutum age per retortam triplici luto munitam, igne reverberii, fracto vase exime caput mortuum, tere, refunde destillatum, digere & destilla; idque potes repetere novies vel decies: vel salem sublimam, solve & destilla: Nonnulli in sale soluto per raphanum extinguunt lateres candentes, ubi fat sunt poti, destillant: alii Igni eliquant Salem, & in eo restinguunt lateres: sales, qui foris accrevit, abstergunt, lateres destillant, ad podagras cum oleo granorum ex ebulo.

X. Oleum Sulphuris: quod à nonnullis sic paratur:

℞. *Vrin.* puerorum antea despumatæ lib. xvj.

Calcis vivæ recent. lib. iij. simul ferveant ad tertias, mox per filrum excolentur: tum addentes.

Sulphuris vivi optime in pulverem redacti lib. j. simul ferveant, dum medietas absumatur in vitreo vase, aut vitro oblinito: inde per filtrum percolatur: postea vase vitreo, pileoque rostrato imposito, destillat liquor, primo perspicuus, deinde oleum aureo colore:

Hoc ad nervos contractos: ad Cancrum malignaque & antiqua ulcera, & ad frigidos affectus exterius utuntur.

Vel. Sulphur ignem non expertum cum *Vrina* pueri octo diebus in fimo equino calido macerato, habens deinde catinum magnum, valde cavum, in quo collocetur cucurbita ad latus, luto incrustata, quæ Sulphur continet, prius tamen instrato fundo catini cineri calidissimo, & prunæ addantur, dum tota humiditas egressa sit: addatur deinde recipiens vas, & rimæ stipentur glutine ex farina & candido ovi, linteo circumducto: Postea carbones flagrantissimi assidue supra cinerem illum calidum aggregentur, donec spiritus atque oleum egredientur, quod colligendum est, ut oleum Calchanti, & similis est usus.

XI. Præcipitatio denique Mercurii cum Vrina fit sequens: Solve in duabus Vnciis aquæ fort. Mercurii bene purgati unc. j. solutioni adde aquæ communis calidæ ℥. iij. ac infunde postea *Vrinam* hominis sani recentem, ac ejus tantum, quantum ad deliquium ipsius Mercurii requiritur: præcipitabitur hoc modo Mercurius incarnatus, qui aliquoties aqua communi edulcoratus, solum secessus movet. Dos. à gr. vij. ad xij.

In Alchymia usus *Vrinæ* quoque est rarius: Fitque.

1. *Diana* s. aqua aurea & argentea ad metalla mutanda in aurum vel argentum;

gentum: de qua *Libav. l. 2. alchym. tr. 2. p. 162.* ejus descriptio est talis: *Vrina puerorum* duodecim annorum libras decem purifica filtrando sæpe, & decoque in ahenò ad consistentiam crassiusculam: Infunde in cucurbitam firmiter lutatam satis capacem, ut tertia pars sit vacua: appone alembicum cum foramine in sùmo & cono exemptili, ut si non tota *Vrina* caperetur à cucurbita, possis residuum suo tempore infundere, loca in arena, pone ad fundum catini: destilla primum igne lento, donec abstruxeris aquositatem: quum videris albos spiritus discurrere per cucurbitam & adscendere, muta receptaculum, & ignem intende: Prius tamen pondera receptaculum, pondusque nota: aucto igne exhibunt guttæ graves coloris punicei, quæ ne concrecant suppone rostro catinum cum prunis: destilla fortiter donec cessent: Salem album, qui in rostro coagulatur, solve: guttas, quæ exierunt, tere & pondera: adde tantundem aluminis, & Salis petræ: compone in vitro, claude: agita utraque manu: & solven- tur in aqua: sine quiescere: clausum vas & resiccatum loca in arena vel cinerem, ignem lenem subjice: Nam si validior est, vas frangitur, & sat multa arena intersit inter vas & catinum: Facta solutione in arena aperi vitrum, & effunde in retortam lutatam probe: appone receptaculum grande: & bene agglutina: destilla per gradus, donec receptaculum rubeat à spiritibus: intende ignem, donec cucurbita excandescat: Sine paulatim refrigescere: Serva aquam in vitro bene clauso: Quod si vis facere aquam auream, cape partem unam auri calcinati: sin argentam, unam argenti, & duas aquæ destillatæ: Misce & in cucurbita vel retorta digere in arena per horas quatuor, cavendo, ne ullus spiritus effu-

giat: Vbi bene imbibit aquam Calx, sine refrigescere: transfer in arenam: adjice receptaculum beneque junge: destilla lente, ne vas frangatur: Vbi bene incaluit, auge ignem & aqua specie spiritus cum calce soluta ascendit & exit: tandem pelle fortiter ne tamen nimium, ne diffiliat vitrum: Si tota calx metalli non exiit una, refunde aquam capiti mortuo trito: digere una, & destilla, ut ante, donec calcem totam eduxeris cum aqua: id quod experieris, si antequam destillaveris, ponderes materiam & receptaculum: Si enim destillari pondus respondet impositis, totum extractum erit:

Hæc est aqua illa aurea vel argentea, ad mutandum Mercurium in Solem vel Lunam.

2. *Cementatio* quoque peragitur *Vrina. Myl. l. 2. Basil. Chymic. pag. 34.*

℞. *Vrina* putrefactæ q. v. destilla exinde Spiritum, ut artis est, & quod sublimatur id redde destillato, extrahe etiam cum Phlegmate hujus Spiritus sensim abstracti. Salem ex capite mortuo calcinato, vel reverberato, & hunc etiam simul reddito suo Spiritui & Sali volatili: putrefac hæc in B. roris, usque dum fiant unitum menstruum, quo tali modo utaris.

℞. Vitriol. Salis ammoniac. an. ʒ. ʒ. pulverisata misceantur & super infundantur cum dicto Spiritu *Vrin.* pone in digestionem fimi vel Terræ, usque dum reddant aquam rubicundam: Hanc reserva: Nunc fume auri limati partem unam: Mercur. viv. optime cum aceto repurgati p. ij. amalgamato invicem, & reconde in vitro, ac super infunde aquæ rubicundæ coagula duodecies, postea pulverisa, & utere pro cæmento ad Lunam.

3. *Fixatio Luna* per sequens cæmentum *Idem. p. 52.*

Accipio

Accipe farinae laterum ℥. j. β.

Salis fusi

Vitriol. calcinat. an. ℥. j.

Sanguin. dracon.

Flor æris virid. an. ℥. j. β.

His pulverisatis & mixtis superfunde *Vrina*, sale armeniaco imprægnatę: taliter humecta species dictas, ut supra facta est mentio, & tertius cœmentationis, gradationis ac fixationis modus est in promptu: cum quo Lunam tuam cœmenta, calcina ac funde: sic habes, quod desideras.

4. *Crocus Martis.*

In *Vrina* clarificata, abjecto sedimento solvuntur Salis triti M. iij. colantur, despumanturque diligenter inter coquendum: In decocto solvuntur Vitrioli triti, Salis ammoniac. ℥. iij. Coq. iterum cum despumatione: In decocto infunditur limatura clalybis, & coquitur donec indurescat & possit teri: Pulvis in sartagine ferreo plano, igni validissimo reverberatur, versaturque diligenter cum rutabulo, donec instar lucidissimę violę appareat.

5. *Oleum Martis.*

℞. limatur. ferri q. v. imbibe *Vrina*, postea calcinatoties in fornace reverberationis, donec impalpabilis reddatur, colorisque sanguinei, tunc pone in cucurbitam vitream optime lutatam: imbibas quoque *Vrina*, & fac destillare more aquę fortis per horas 24. semper ignem augendo: & habebis oleum spissum rubicundissimum: Experientia istius olei: rubificentur laminę cujusvis metalli, si extinguantur in isto oleo, statim accipient colorem auri (Sophistici.) *Myl. l. c. pag. 254.*

6. Vt aurea vasa nitorem & splendorem concipiant:

℞. *Vrin. human.* lib. x. coq. cum Sulph. ℥. v. Tartar. ℥. x. injectis in vas æneum aurum calefactum immer-

ge, permitteque fervere, donec croceum evadat ad instar auripigmenti: inde frica setis, & ablue aqua dulci, tripolique poli. *Libav. Syntag. arcan. Chym. p. 52.*

7. Vt ferrum nimis molle induretur.

℞. *Vrin. adolescent.* lib. j.

Fuliginis M. j.

olei lini ℥. iij. Misce, coque, & in fervente jure cultros extingue, accipient aciem optime temperatam. *Libav. l. c. p. 231.* aliud habet idem p. 232. Vermes maji & lumbrici terrestres, tunduntur, exprimuntur: succo additur verbenę cum aceto tritę expressio, cum pari omnibus *Vrina* virili: In hac mistura ferrea restinguitur: mirumque est tam firmam rem Naturę recipere temperamentum, & oleo aliisque pinguibus leniri & lentescere.

7. *Chrysocolle* ea paratur: *Reusner. p. 307.*

Hac utuntur ad auri glutinationem: Fit autem figura phiali, confecto mortario ex ære rubro, habente pistillum ejusdem materię: in quod mejente puero pistillū circumages identidem: ut non tantum à mortario quid abundet; sed etiam à sese non nihil deterat, id quod pluribus deinceps diebus peragitur: donec *Vrina* crassitudinem adsequatur mellis. Faciendum vero id in Sole: nam facilius in aere, ejusmodi ab ære quid deteritur: aut si Sol absit, calidas esse ædes saltem convenit: Hoc medicamento misto iis, quę curandis ulceribus rebellibus sunt idonea, utimur, ceu optimo:

7. *Salis ammoniaci* s. *armoniaci* confectio: quę multiplex est.

Andreas Casalpin. l. 1. de Metall. c. 20. hanc ponit.

℞. Partes quinque *Vrinę humanę*, & partem unam Salis commu-

nis, & partem dimidiam fuliginis linorum, his simul coctis usque ad consumptionem humiditatis, reliquum sublimatur in Salem ammoniacum, hunc iterum in sudorem dissolvunt, & congelant, & à sale communi sublimant, & est optime præparatus.

Vntzer. in Physiolog. Salis p. 65. tres hoc perspicuos parandi Salem ammoniacum habet modos.

1. Sit tibi in promptu primo sufficiens quantitas *Vrinae hominis* vinum bibentis, immitte illi calcem vivam, probeque hæc duo invicem agita. Postea in hoc lixivio, antea bene percolato, dissolve Salis communis fusi, & tenuissime triti, quantum vis: Posita in æheno, humiditatem ad lentum ignem sensim evaporare finito, usque ad pultis quasi consistentiam: affunde rursus prius lixivium, & tamdiu illud coque, donec materia sicca remaneat: Quæ lixivii reaffusio, & tertio repetenda: Quando autem ebullierit ad dimidiæ partis consumptionem, tunc indatur cucurbitæ cum alembico super imposito, & humiditas omnis per destillationem abstrahatur, abstractus liquor denuo adfundatur, & destillatione ad siccitatem usque extrahatur: Qui labor & tertio reiterandus: & sic tandem in fundo cucurbitæ tibi restabit Sal quidam, albi subcinerei coloris, qui Ammoniacus dicitur.

2. Vel. *R. Urina pueri* lib. x. adde salis communis partem dimidiam, Misce ad ignem in olla, & solve: adde fuliginem, effunde in vas, & sine coagulare: Coagulatum transfer in ollam operculatam cum foramine in summo bene obsigna luto, colloca in fornacem & coque: ubi videris exire fumum album, foramen claude, & ignem intende per 2. horas: refrigeratum tandem exime.

3. Antverpiæ ita hodie componi solet.

R. Salis communis optime torrefacti lib. x. superfundantur *Vrinae* prius optime filtratæ, & per destillationem abstractæ libræ totidem, adjiciendo simul fuliginis Camini, Mij. Lixivium hoc tamdiu coquatur, donec pultis consistentiam acquirat: Materiæ huic denuo libras decem *Vrinae* affunde, eamq; per ebullitionem evaporare sine, idque adhuc bis reiterandum, donec 40. libræ urinae abstractæ fuerint: Facta & peracta ultima coctione, tandem materia pultis consistentiam nacta, conjiciatur Catino superius lato, inferius acuminato & angusto, insuperque vitreato, & ad lentum carbonum ignem residuam humiditatem perfecte vaporare finito: sicque Salem Ammoniacum optimum habebis.

Vide *Libav. Syntagm. arcan. l. 8. pag. 464.*

8. *Salis Nitri compositio: & purificatio* 5. exaltatio:

Sic enim *Vntzer. loc. c. p. 75.* Loca, in quæ *Vrina humana* crebro effusa est, apta sunt ad præparationem Nitri: Hinc & *Libav.* dicit nonnullos vocare salem petræum ex quamvis *Vrina* collectum salem.

Libav. Syntag. p. 469. hanc ponit Nitri præparationem, quam quarti gradus esse dicunt: Halonitrum pulverisatum, & secretum per cribrum prima vice solve *Vrina* vinipotæ: cola: coagula: Secunda idem perage affuso vino: tertia aceto: quarta vino stillaticio: in quo si nolit consistere, adde *Vrinam* vinipotæ, & Salem: Coque ad regulam & concreffet.

L V D V M V R I N Æ.

Hoc nihil aliud est, quam sedimentum illud Tartareum, quod & fundum occupat.

occupat, & simul matulæ adhærescit: quod nec ipsum suis destituitur facultatibus: Vtimur eo vel simplici, vel præparato:

Simplex illud adhibemus teste *Reusn. p. 107.*

1. In Erysipelate, si eo locus affectus foveatur.

2. Mixtum cum oleo salic. & probe temperatum mundificat palpebras, aufert cicatrices oculorum & assimilat carni vicinæ.

3. Mitigat dolores uteri, & suffocatis ab Utero succurrit.

4. Calculum pellit: sic enim in *Theaur. Eponym. p. 41.* legimus: Ego nuper audiui Empiricum quendam calculos vesicæ in quibusdam curasse cum borace mixta aqua ardente ad spissitudinem fere mellis, admixto etiam tartaro, aut facie urinæ è matula: debebat per quatuordecim dies hoc medicamento uti, ita ut semper parum ejus bibendo vino, etiâ in prandio & coena admisceretur: Si materia hæc exsiccata in vas aliquod vitreum indatur, & Spiritus Vini affundatur, bene contacta & munita in loco calido stet, tunc exinde subtilissima natura extrahitur, & spiritui Vini communicatur: sic melius resolvit expellitque Tartarum.

Præparatur vero ex Ludo hoc oleum sequenti modo:

℞. Ludi q. p. sicca, & in crucibulo ad albedinem calcina, deinde in Porphyre tere, & in loco frigido pone, sic abit in oleum: quod magnarum est virium: De eo 3. j. cum aq. aliqua appropriata mixtus & propinatus exhibetur contra calculum: Tartarum siue in Renibus, siue in Vrina solvit: Hocque medicamentum Paracelsus dicitur Patentivum: Exinde idem aliud acuativum sequenti modo parat.

℞. Terebinth.

Ol. lini. an. quartam unam, destillentur bis, fiat cohob. cum his.

℞. ocul. cancr. lapid. lync. spongiæ.

Olei Ludi ol. lin. an. 3. j.

Saxifrag. 3. ij. M. quo locus affectus inungendus: Tandem concludo præsens caput de Vrina: Quum Vrina tot & tantos habeat affectus, non mirum, quod Veteres Imperatores interdum vectigalia ex Vrinis fecerint: quemadmodum refert Suetonius de Vespasiano: quem Tito ipsum reprehendenti, odorandam pecuniam ex Vrina vectigalibus exactam porrexisse scribit: & poposcisse, num male oleret; quod ipso negante, ait: atque ex Vrina venit. Hinc Symbol. ejus.

Lucri bonus odor ex re qualibet.

CAPVT DECIMUM.

DE STERCORE

Humano.

COrpus nostrum, ut à Neotericis quid mutuemur, duplex intra sese fovet excrementum: Internum scil. & connatum: & Externum siue adventitium: Interna excrementa sunt impuritates tribus principiis intrinsecis ipsique Balsamo animali à prima transplatione radicaliter adhærescentes, quæ Spiritibus mechanicis subjacent, sed digesti temporibus opportunitatem nactæ, in actum erumpunt, & spirituum imperium eludunt: dicuntur sal siue excrementum humanum, *Sal natura*: Externa, sunt excrementa rerum naturalium, mucilagines nempe impuræ Tartaræ & Sulphuræ, quæ principiis ipsorum elementorum, seu Balsamo radicali vegetabilium & mineralium,

quo noster Balsamus restauratur, per-
tinaciter cohærent: Nutrimur enim
non solum ex animalibus, sed etiam
ex vegetabilibus, & resolutis minera-
lium spiritibus, qui primū sunt omnis
generationis, nutritionis & augmenta-
tionis fundamentum: Inter hæc restat
Sulphureum illud & fatidum, quod
à Natura per occidentalem corporis
regionem ejicitur: Postquam enim
cibus dentibus contritus, in ore altera-
tus, motu lingue, gulaque hiant de-
trusus, & per gulam in Ventriculum
dimissus, ab eodem per retentivam
facultatem ministerio obliquarum fi-
brarum arctissime complectitur, & eo-
usque retinetur, donec omni ex parte
à facultate Ventriculi concoctrice,
propriaque ejus substantia, adjuvante
tamen & partium adjacentium calore,
concoctus & elaboratus sit tandem in
unam formam ac massam ptisanæ
Cremori haut absimilem, quæ Chylus
dicitur, mutatur: Hic per orificium
inferius emissus, ab intestinis primo
abripitur, & à concoctrice illorum
non nihil adhuc elaboratur: Quum
vero materia hæc sit Heterogenea,
partesque obtineat diversas, quasdam,
à Natura in utile alimentum mutan-
das, quasdam, quæ mutari nequeunt,
è corpore extirpandas, sequestratio
instituitur exacta: succusque laudabilis
pro ulteriori elaboratione per venas
Lacteas ad Pancreas, hincque ad He-
par: excrementitius vero & crassior pars
per alvum non sine fæore ejicitur:
Hunc fæorem Steeghius naturalem,
dicit esse excrementis, propter partium
densitatem; quibus continentur: cali-
da enim & humida dum concludun-
tur & obstipantur, fumos statim colli-
gunt fatidos: mediocres, dum alvi
calor naturalis vincit: plures, quando
is est nimius, seu præter naturam: ve-
luti in Putredine, unde ei fætor fo-

cus: Humor autem crudus dum ege-
ritur, non subactus à calore, caret fæ-
tore: faciunt tamen huc non parum
ea, quæ assumuntur, quorum alia aliis
fatentia magis generant excrementa:
dicitur aliis *Sulphur fatidum* quod &
flammam instar Sulphuris concipiat,
& quid pingue in se contineat, deinde
quod insignem obtineat fæorem: aliis
Zibetha occidentalis, partim, quod rite
instituta digestionis fætor ille auferri
& laudabilis ei conciliari possit odor,
tum quod ex occidentali corporis par-
te proveniat naturaliter: Nam natu-
ralis Locus per quem emittitur hoc
excrementum est alvus, at per alia
quoque loca rejecta esse notarunt Me-
dici: Coloniae puellam viginti anno-
rum tertio quoque die alvi excremen-
ta per os evacuantem, idque ultra
triennium continuasse vidit *Posthius*:
& *Roderic. à Vega*, l. 6. de loc. aff. p. 459.
per umbilicum sordes has expurgatas
observavit: Vide *cardan.* l. 18. de sub-
tilitat. *Alexand. Benedict.* lib. 20. c. 34.
Marcell. Donat. l. 5. c. 4. p. 575. *Schenck.*
l. 3. de excrem. p. 450. & seqq.

V S V S.

Hujus sane excretio, ut maxime ne-
cessaria est homini, quum sit excre-
mentum, non tamen plane abjectum
censendum, nam adhuc vim ac facul-
tatem quandam obtinere testantur
porci, alimentum, ex eodem quæren-
tes:

Internus quidem ejus usus non adeo
delicatus, & commendatus, licet non
tantum præparatum, sed & crudum à
nonnullis commendetur:

Novi quendam, qui ex hujus Bal-
sami fætidus usu ab Icteria tridui spa-
tio se convaluisse, testabatur.

Joannes Anglic. in *Rosa Angl.* accipit
Sulphur hoc occidentale, desiccatur
& pulverisatum ad 3. ij. & cum melle
Vinoque

Vinoque ante Paroxysmum febrilem propinat, huncque tridui intervallo profligari asserit:

Externe tamen eo usi sunt jam Gale-
ni tempore: sic n. ille l. 10. de *simpl.
medicam. facult.* Quidam, inquit, assidue
Phlegmone ad guttur existente, vexa-
batur, adeo vehementer, ut suffocatio-
nis subiret periculum, unde sanguinem
mittere coactus: in hunc cum forte
quis incidisset, pollicitus est, se exhi-
biturum medicamentum expertum,
seque ante sanguinis missionem accersi
iussit, si quando rursus aliqua in parte
gutturis emicuisset Phlegmone: Hic
vocatus medicamento illito statim ho-
minem curavit: alter vero, cui idi-
psum communicatū erat Galeno quo-
que manifestavit: Erat autem *stercus
pueri*, qui per biduum lupinis cum o-
ptimo pane satis fermentato, nutritus
erat, cum melle attico ad lavorem
tritum:

Ad ligatos & maleficiatos à mulieribus
hoc habet *Vecker. de secret. p. 107. &
254.* Si in amantis calcem stercus
amate ponatur, ubi odorem senserit,
solvitur amor: nam odiosa est hæc res,
& ab Ovidio diducta in l. 1. de reme-
dio amoris.

Ille tuas redolens Phineu medica-
mina mensas,
non semel est stomacho nau-
sea facta meo.

Adversus *navos seu maculas Origina-
les*, quæ variæ sunt, memini à mulieru-
lis commendatum excrementū illud
nigrum, quod infans recens editus pri-
mo per podicem ejicit: si emplastri
modo imponatur: & illud annotat
quoque *Veickard. p. 621. & Popp. l. 1.
thes. med. p. 188.*

Fætor ejus naribus attractus matuti-
no tempore, præservat à *peste*, referente
*Munderero. medicin. militar. pag. 125. &
confirmante id experientia.*

Hoc odore s. potius fætoe mœschus,
si ipsi ob vetustatem de odoris suavita-
te multum decesserit, in sacculis ligatus
ad latrinas appensus vi fætentis anti-
peristaseos ardoris augmentū recipit,
quamvis deinceps odor durabilis ac
constans non sit. *Catelan. de confect.
alcherm. c. 11.*

Imo si Coralia colorem suum
quavis etiam de causa, amiserint,
facilime latrinis appensa, eundem re-
cuperant.

Sed & cum aliis idipsum misce-
tur:

Experimentum Peuceri contra *An-
ginam* tam veram, quam notham notat
Veickard. seq. p. 133.

♂. Stercor. canin. albiss. ex-
siccant. ℥. β.

Excrementi alvi de puero exsic-
cati. ℥. j.

Stercor. aut Nidi Hirundin.
℥. ij.

Glycyrrh. pulveris. & cribrat.
℥. j. β.

Sach. cand. ℥. iij. Misce &
Fiat pulvis subtilissimus, subigatur cum
Syrupo violar. aut melle rosac. colato
exhibeaturque in forma Eclegmatis.

Idem p. 537. In *cancro* inunctionem
hanc componit efficacem.

♂. Succu plantag. bursæ pastor.
Nicotian. Solan.

Actirutac. an. ℥. iij.

Ol. rosac. ℥. ij.

terebinth. ℥. j. ducantur in
mortario plumbeo: adde Pulver. ly-
thargyr. ℥. β.

lapid. hæmatit. ℥. ij.

Antimon. crud. ℥. j.

Corall. ustor. & lat. ℥. ij.

Perlar. ℥. j.

Camphor. ℥. j. β.

Cancorum fluviatil. ℥. j.

Stercor. humani in furno exsic-
cati & usti ℥. iij.

F. l. a. Unguentum.

Ex Nicolao Rocheio sequens ponit Corbejus pag. 312.

℞. Herb. Robert. Verbasc.
Scabios. caprifol.
aneth.

Stercor. human. an. equal. part. combur. in cinerem : ejusque cineris ℥. iij. cum liquore stillaticio Solani ℥. vj. contempera pistillo in mortario, ejusque mixture aliquid ulceri cancroso infunde est Expertissimum.

Non caret admiratione illud, quod habet *Sebastian. Munster. lib. 4. Cosmograph. sub titulo de Lapponea* : Incolas sc. ejusdem loci variis technis uti, ad sistendas in cursu medio naves : eorundem tamen conatum impediri, si *Stercore virgineo* navis internæ partes inungantur : illico enim priorē repetere navem cursum : Spiritus enim navim quasi sistentes & tenentes, fātore fugari scribit.

Præparatur vero ex Stercore H. Aqua & oleum seq. modo :

℞. *Sulphur. occidental.* Microcosmi juvenis non pueri, sani non morboſi q. pl. exsiccentur in aere vel furno lento tamen igne, postea per cucurbitam destilla, igne primum lento, sic prodibit Phlegma : tandem cum aliis spiritibus oleum, si urgeatur : utrumque per Balneum rectificetur :

A Q V A.

Hæc oculorum tollit panos & ungues : reliquis etiam passionibus tunicæ conjunctivæ s. annatæ sæpe obvenientibus medetur, si guttula una vel altera instilletur, faciei quoque conciliat colorem : pili augmentum inde recipiunt, si locus hac continuo laverur, ulcera curat corrosiva sinuosa, exedentia, *Matthiolus. l. 2. in Discor pag. 73.* fistulasque, *VVeickard. p. 574.* cica-

trices manuum removet, ut habet *Plater. tr. 3. p. 394.* Intus sumtam prodesse ajunt, Comitialibus, Hydropicis, lapidemque Renum & vesicæ pellere idem *Matthiol. d. l.* insuper contra morsum canis rabidi, venenatorumque animalium præstans est : Cancroſa loca non sine fructu ea levantur *VVeick. p. 537.* *Corbejus p. 313.* *Plater. tr. 2. p. 847.* Bubonibus gulæ adversatur ex Cardano *VVecker. de secr. pag. 201.* Valet & contra induratos tophos *VVeickard. p. 501.*

O L E U M.

Hoc capitis tineas pellit, erysipelas exulceratum carcinomata *Matthiol. d. l.* lichenes, impetiginesque saltem illitū curat : podagricis doloribus subvenit : cancerum curat, eundemque mortificat. *Libav. l. 2. alchym. p. 142.* & *Syn-tagm. arcan. pag. 413.* optimum est in ulceribus *Plater. de dolorib. p. 947.* *Scheunemann. l. de morbo Sulphureo.*

In eodem aurum signatum, pondere suo depravatum, extinctum, pristinum pondus vel etiam majus recuperat *Mizald. c. 1. §. 12.* *Paracel. in Manuali secundo pag. 57.* qui & affirmat hoc accensum non consumi in æternum piscesque in aqua omnes inde congregari : Alii hujus beneficio Mercurium coagulant : nam durum instar Iovis condere inde Mercurium scribit *Fabron. l. 3. de secret. p. 193.*

Zibetha Occidentalis.

Tandem ex Sulphure hoc fatidicum ZIBETHA conficitur, occidentalis dicta, quæ suavissimo odore non cedit Orientali : legitima saltem ejus instituitur digestio : sic enim & Opium alias fatidissimum, ob immaturum Sulphur quod in se continet, convenienti digestionē fātorem suum immutat

mutat, & fragratissimum emittit odorem.

Vtrum vero præparationes, & subtiles insitiones in terram ex stercore elicitę quid præstent, penes eos fides esto, qui experientia sunt suffulti.

Purgationem vero Magneticam & secretam, qua absentes beneficio hujus Sulphuris fætidi purgari possint, vide l. 2 c. 6.

CAP. VNDECIMVM.

DE PEDICVLIS.

QUum vilissima hæc animalcula à Nonnullis quoque in Medicæ usum trahantur, optimo jure pauca de iisdem notanda sunt, quædamque non minus jucunda quam utilia præmittenda.

Familiarissimū quidem & omnibus notum Capita hominum à pediculis infestari, de quo *Rondelet. meth. cur. morb. p. 18. Forest. l. 8. obs. 14. Hollerius p. 453. & alii*: Rarius vero est, imo rarissimum, quod universum corpus ab iisdem infestetur: Innuere id videtur *Cal. l. 11. de simpl. medicam. facul.* dum ait: Quibus ergo affatim sunt mali succi in corpore, iis ingens provenit pediculorum numerus: Et confirmare id illorum exempla videntur, qui & ad interitum usque, ab iisdem excruciatii sunt:

Historiæ eorum vel ex veterum, vel ex Neotericorum scriptis sunt desumptæ.

Rhodigin. l. 14. lection. antiq. c. 13. ex Aristotele, Plinio & aliis testatur, Pherecidem huic morbo expositum fuisse, ad quem cum visendi gratia Pythagoras discipulus advēisset, ac quonam pacto haberet, sciscitatus esset, immittens digitum per januam, inquit: *ἄρα; ex corpore palamest.*

De Sylla Tyranno eodem morbo perempto sic habet Q. *Ser. nus*:

Sylla quoque infelix tali languore peresus, corruit, & fædo se vidit ab agmine vinci.

De Speusippo Eurymedontis filio Philosopho Atheniensi: Acasto Pelia filio: Mumio Iuris consulto, & Platone Philosopho idem refert Plutarchus. Antiocho id quoque accidisse ex historia sacra docemur:

Honorificum Vandalorum regem, quum octo annis Christianam religionem infectatus esset, pediculari morbo extinctum testatur Volateranus.

Arnūlphum Imperatorem post Carolum Crassum, cum ad templorum spoliationes animum convertisset, pediculis consumptum interiisse authores sunt. Baptista Egnatius Platina, Paulus Æmilius & alii.

Recentior est historia, quam habet *Amat. Lusitan. Cent. 3. cur. 58.*

Novimus, inquit, hominem Olyssiponæ non ignobilem, qui ex Phthiriasi miserrime obiit: ita enim, per universum ejus corpus pediculi scatebant, abundabantve, ut duo ejus servi Æthiopes nihil aliud curę haberent, quam ex ejus corpore pediculorum cophos plenos ad mare, quod prædictam civitatem præterlabitur, portare. Erat autem homini huic cognomen, si recte teneo, Tabora: dicitque ibidem apud Hiberniam & Islandiam homines semiferos subuculis croco infectis vestiri, ut pediculos fugent, quas per sex menses & amplius gestare solent.

Admirandum fane quod ex Diodoro Siculo rerum antiquarum lib. 4. de Acridophagis gētibus notat Donatus, de medica histor. mirab. p. 59. Propinquante senecta pediculos alatos, non solum visu varios, sed specie hor-

ridos ac turpes in corporibus nasci, ventrem primo, tum pectus, tum pectus, deinde totum corpus parvo tempore exedere: Qui morbum patitur primum, veluti scabiei cujusdam pruritu allectus, corpus scalpit, voluptate simul & dolore perceptis, deinde exuntib⁹ pediculis simul effluente sanie, morbi acerbitate, ac dolore percitus unguibus corpus magno cum gemitu lacerat; tanta vero vermium copia effluit, aliis super alios, tanquam ex perforato vase scaturientibus ut deleri nequeant, hoc pacto sive cibi, sive aeris causa miserum sortiuntur vite finem. De Pediculis alatis vide ex Mercuriali *Tardium in Phycogl. pilor. p. 94.*

Vsum seu finem generalem ponit *Averrh. 12. metaph. comm. 18.* eos scilicet dari à Natura, ne ipsa otietur; sed magis particularem adsignat *Q. Serenus. c. 5. in-*quiens.

Noxia corporis, quædam de corpore nostro

Progenit Natura volens abrumperè somnos;

Sensibus & monitis vigiles intendere curas:

Sed quis non paveat Pherecydis fata tragædi, &c.

A nonnullis commendantur tres vel septem in cera obvoluti & sic deglutiti contra Ictericam, monet tamen *Pansa in Pharmac. privat p. 184.* eos primum necandos esse, cum quidam vivos eos deglutierit, postmodum v. iidem in corpore aucti ventrem & intestina eroserunt, ut miserrime homo ille obierit. Valent & ad febres fugandas: Alii sunt qui eosdem adversus Urinæ retentionem assumunt, nec reformidant eosdem.

Duretus in annotat. Holler. p. 453. hoc ex illis desumit Prognosticum: Qui alopecia aut Ophiasis, aut achore laborant, non habent pediculos: quod si ii

supervenerint, signum est adventantis, & jam restitutæ pristinae valetudinis.

CAP. DVODECIMUM. DE LUMBRICIS.

VT in Macrocosmo plurimi generantur Vermes in locis canosis ex putri materia, ita & iidem in Microcosmo in partibus cavis, raris, calidis & humidis proveniunt: varii iidem sunt: In præsentiarum duntaxat de Lumbricis agam, & quid circa illos tum ratione signorum, tum remedii exinde petendi occurret, proponam: Qui mirandas lumbricorum species cognoscere cupit, consulat *cap. 26. l. 4. donat. Rondelet. Plater. obs. l. 3. p. 289. Holl. Cl. Senn. tr. 3. prax. cap. proprio & alios.*

Nonnunquam lumbrici longi ac teretes sursum enituntur, ac per os, naresque erēpere conspiciuntur, quod à nonnullis prodigii quiddam simile visum est: quum id insito quodam Naturæ motu facere soleant, si quando homo diutius jejunos perstiterit: tunc enim stomacho morsus inferunt, ciboque expleri cupiunt: quibus cum nihil obiciatur, quo ali vitamque tueri possint, in sublime feruntur, cibumque ad gulæ usque meatum venantur: Sentiant enim sagacitate quadam Naturæ per illas partes in Ventriculum delabi alimenta, & cum nares perviæ sint, atque ad gulæ tramitem spectent, eoque se conferunt, factaque titillatione, vel sternutamento ejiciuntur: vel primoribus digitis prehensi eximuntur: Quod quidem in sanis multoties accidit:

In ægrotantibus vero si id contingat, non absque imminentis mali præsagio fit: Tanta est enim in hujusmodi corporibus

corporibus contagio, eaq; putredo, atque humorum inflammatio, ut exitialem vim morbi perferre nequeant: itaque erumpunt foras, sed morbi ævitia, non Critice, nec naturæ vi incitati: Interim tamen semel observatum à me hic Regiomonti in puero quodā annorum circiter quinque; cui gravissime decumbenti, & jamjam animam agenti, cujus & parentes omnia circa defunctum necessaria parabant, ingens lumbricus vivus paululū in ore apparuit, mox vero ab astantibus totus extractus: puer ille statim quasi ab Orco revocatus, bene sese habuit, & pristina restitutus fuit valetudini.

V S V S :

Microcosmi quidem lumbrici præparati, omnis generis Vermes Microcosmi proprietate quadam occulta, expellunt: Num vero idem præstent lumbrici à puero jam depulsi, rursusque exsiccati & exhibiti, asserere non vult *Finck. in Encheirid. pag. 145.* propterea, quod *Tabernemont. in Herbar. german. l. 1. c. 5.* testetur ex his ipsis arefactis, & sem. lantonicis exhaustis, certo vermes generari: hancque fraudem & imposturam Agyrtarum & & Histrionum execrandam & detestandam esse dicat.

Verum aliud experientia docuit: aliud quoque experientissimi Naturæ consulti literis prodiderunt: inter alios v. sequentium testimonia ad fero:

Levinus Lemnius l. ocul. pag. 132. hæc habet:

Multa sunt, quæ lumbricos exigant, perimantque: sed nihil efficacius exsiccat in tegula ignita vermibus, exhibitoque illo pulvisculo verminantibus, confestim reliquos inhærentes corpori de jici continget.

Pareus l. 9. Chirurg. c. 5. inquit:

Cape Vermes, qui jam excreti fuerint, vel sponte prodierint, siccentur in patina ferrea candente, in pollinem redigantur, cum Vini vel alio liquore convenienti, exhibeantur per os, reliquos vermes promte necare creduntur.

Idem habet *Gabelcoverus pag. 260.*
Henric. Petreus tr. 2. Nosolog. p. 145.

At *Mylius l. 7. Basil. Chym. pag. 47.* scribit: Præcipuum & omnium facillimum adversus vermes remedium parari, ex lumbricis, quos infantes per annum dejecerunt: qui vino albo prius sunt lavandi, deinde in ollam vitream indendi, & olla optime lutata in furno, in quo modo panificia cocta fuerint, adeo exsiccandi, ut in pulverem redigi queant: de hoc pulvere sic parato exhibe 3. j. ad summum, vel per se, vel cum jusculo & vino, & mira inde colliguntur: Quidam tamen à metu hujus pulveris, ne aliquid de vermium seminario remaneat, seq. die propinant diaiurbith cum Rhab. sic in totum eorum fieri expulsionem affirmant.

Vel. ʒ. Pulver. lumbric. Microcosm. præparator. 3. iij.

Corn. C. præparat.

Spod. corall. rubor.

Sem. acetos. an. ʒ. j.

Coriandr. præpar. ʒ. ij. Misce.

Dosis 3. j.

CAPVT XIII.

DE SPERMATE.

SPERMA est succus à testibus elaboratus, ut tandem principale constituat generationis principium: Testes quippe præpagandæ speciei destinati, instar reliquarum partium attrahunt id, quod in massa sanguinea sibi magis est familiare, idque in vasorum

involutis elaborant, spiritu vivifico, proximo facultatis generatricis subiecto, futuroque materia complantati, singulorum membrorum perfundunt: Tale ab utroque parente in Vtero materno permixtum semen varias ibidem subit alterationes, elaborationes, ut in perfectum denique abeat fœtum: Hujus dignitas scilicet majestas ad generationem hominis destinata, non potuit quibusdam in Naturæ arcana irrumpentibus persuadere, quin ex eo universalem illam Lapidis Philosophici Medicinam olim confectam esse jurejurando contenderent: magnum certe impietatis & perversissimæ persuasionis argumentum.

Nec desunt, qui ad alios usus idem præparant; non utiles quidem, sed abominabile tamen: ex eo enim parat MUMIAM MAGNETICAM, hominem aut alia animalia, quibus talia exhibentur in amorem indissolubilem erga eum, ex quo Medicina illa desumpta est, rapientem:

Quod si Impotentia virilis, incantationibus, seu sæpe à personatis diabolis fit, vel aliis quibusdam ludicris rebus, Satanæ ope efficaciter operantibus, ligatis scilicet membris ad generationem à Natura factis, introducta, perfecte tollenda sit, finem optatum se adsecuturum non desperabit: si sperma recēs, nec aeri expositum in Ovo forbili cum pulvere macis diligenter mixtum ejusmodi ligaturam passo exhibuerit, mirifice omnem etiam inveteratam tollit, virumque ad procreandam sobolem habilem reddit: Successus in quodam Nobili Gallo aliquando fuit exoptatus.

In alios porro usus tam bonos, quam malos, Sperma hoc trahi non est dubium: sed quia talia summam redolent impietatem, non immerito silentio hic omnia involvimus.

CAPVT XIV.

DE SANGVINE.

Coctione prima, ut supra dictum, in Ventriculo feliciter peracta chylus ibidem confectus, & à crassioribus fecibus depuratus, illico beneficio Lactearum venarum ad Pancreas tandem ad Epar defertur; innataque Hepatis vi in sanguinem transmutatur (sive effundatur succus ille in substantiam Hepatis, sive Hepar vini suam per venas illas graciles ac tenuissimas exerat) Hujus portionem Epar sibi aliquam, ut ea nutriatur, assimilat; residuum per venam cavam ejusque infinitos ramulos in totum corpus, omnesque partes distribuitur: In vena Cava adhuc magis perficitur, sanguisque purior redditur: Qui tamen, dum in Venis adhuc continetur, non plane Homogeneus est naturæ, sed diversas obtinet partes: quum enim universæ partes chyli, qui est materia sanguinis non plane ejusdem sint Naturæ, sed aliæ magis temperatæ, aliæ aliis calidiores, aliæ frigidiores, aliæ sicciores, aliæ humidiores, etiam massæ sanguinæ non eandem obtinebunt naturam, etiam si omnes sub forma sanguinis contineantur: Hinc & diversa sortiuntur nomina: pars enim temperatior & optima in specie dicitur Sanguis: calidior & siccior Biliosus, frigidior & humidior, Pituitosus; frigidior & siccior, Melancholicus; ex qua massa, tanquam ex Penu, singule partes sibi familiare trahunt alimentum.

V S V S.

Hic duplex dari potest: alter est *Internus*: dum scilicet Natura ipsa in corpore

pore eo utitur pro alimento : alter *externus*, quo Medici : tum ut exinde signa quædam hauriant, tum ut medicamentum inde concinnent: de hoc agendum nobis erit:

Primum itaque ex sanguine è Vena secta detracto desumuntur *significationes* nonnullæ, quas paucis *Franc. Ioel. l. 4. f. 5* : annotavit : ex quo sequentia deponere volui : Etsi sanguis dum adhuc fluit, & calore suo est imbutus, simplex & unicus humor apparet: tamen ubi refrixit, & congelatus est, hæ quinque partes ab invicem segregantur, & singulæ in singulas suas secedunt regiones : Bilis flava sanguinis concreti tenet superficiem : Humor Melancholicus in fundo subsidet : Sanguis autem rubens & Pituita pallidior medium Cruoris locum obtinent, serumque his omnibus supernatat.

Vt. a. varietas & vitium sanguinis commodius dignosci queat, sanguis in Venæ sectione ad minimum in tres pelvículas stanneas aut vitreatas terfas acundas excipiendus est, in primo sc. medio & profluxionis ultimo tempore : Sanguis primum exsiliens è Vena proxima, significat de partium incisarum tantum, & in eis contenti sanguinis constitutione : Qui in medio fluxu excipitur, sanguinis qualitatem in Venis majoribus contenti ostendit : Qui vero ultimo loco excipitur, viscerum, Epatis sc. & Lienis crasim & constitutionem indicat.

Præcipue a tria in Sanguine considerata : Substantia, color & admixta.

1. Substantia cruoris è salubribus corporibus detracti, ubi concreverit, debet esse moderata, non crassa, aut tenuis; non torrida, siccave aut diluta, sed moderate concreta, non divulsa,

nec nimio sero perfusa, sed proportionaliter tantum conspersa, colore rubea, nullo terro odore imbuta, & sapore dulcis.

2. Sanguis in superficie siccus & retorridus, nullo prorsus humore perfusus, siccam Cordistemperiem a præternaturali calore ostendit.

3. Sanguis crassus, lentus & tenax, pituita crassa & viscida corpus repletum indicat, unde obstructions metuendæ, quas comitatur putrefactio & febris.

4. Tenuis vel non dilutus Sanguis, qui non concrevit, corpus humoribus repletum, & omnes fibras in sanguine esse corruptas & direptas monstrat.

5. Sanguis, qui non facile finditur, crassus est, & tenax & Pituitæ lentæ abundantiam docet.

6. Sanguis econtra, qui facile finditur, tenuis est, & plus justo aquosus.

7. Sanguis, qui fissionem non patitur, sed statim ubi attingitur in partes discerpitur, putrescere omnes humores in venis ostendit.

COLORES quoque sua habent documenta:

1. Rubicundus, & per superficiem æqualiter floridus color durescentis sanguinis boni & saluberrimi est index.

2. Citrinus color bilis flavæ exuberantiam in sanguinea massa prodit.

3. Ad albedinem vergens color, redundantiam Pituitæ naturalis ostendit.

4. Lactus color sanguini admixtus nativi coloris extinctionem signat, mortemque præsentem minatur.

5. Niger, lividus aut plumbeus color, atræ bilis, & putrefactionis index est.

6. Varii coloris cruor variorum humorum confusionem in sanguinea massa ostendit, quod si contactu cruor resolvatur in partes exiguas, extremam putredinem humorum in venis declarat.

Denique admiscantur sanguini varia, quæ etiam nonnihil indicare videntur.

1. *S E R V M.* vel aqua albicans, concreto sanguini innatans: vel Epatis inbecillitatem & refrigerationem, ut in Hydrope: vel renum attractricis facultatis debilitatem, obstructionemque ut in calculo, vel multam potus ingurgitationem ostendit.

2. Aqua citrina cruori innatans, bilis flavæ ex sanguinea massa non sufficientem segregationem ab Epate, & præternaturalem ejus constitutionem arguit.

3. Spuma cruori concreto adhærens, aut fervorem & incendium, aut agitationem vehementem, à flatulentis spiritibus in Venis inclusis, ejus humoris, cujus colorem refert, commonstrat, ut, spuma rubra sanguinis, citrina, bilis flavæ, alba, Pituitæ: livida & subnigra, Melancholiæ.

4. Bullæ magnæ per superficiem cruoris, adulterinos spiritus in Venis inclusos arguunt.

5. Granula, aut arenæ, si in fundo pelvium in cruore deprehendantur, lepram aut elephantiasin, aut morbum gallicum designant.

6. Pinguedo, aut adiposa materia per summam cruoris partem diffusa, quæ obducta est pellicula, araneorum telis simili, in obesis corporibus nihil insoliti, in macilentis autem adipis colliquationem & macorem totius corporis innuit.

Hiscæ addimus, qui cognoscenda lepra sit, quod sequenti instituitur modo:

¶. Sanguinem hominis suspecti, impone ei Saturnum pulverisatum, qui si supernatat, suspicionem solvit: sin minus, eandem confirmat, tum enim Lepra, vel est in via, vel jam totum corpus pervasit:

Vel. ¶. Ovum recens, impone in vasculum aliquod, instituaturnæfectio super illud, quod si ovum fuerit instar cocti, leprosum proclamabis hominem, sin crudum appareat, sanum dices.

Haftenus de significationibus Sanguinis: sequitur *Vsus Practicus medicinalis*:

Vtimur vero vel Crudo vel Preparato.

Circa Crudum sanguinem quæritur: *Vtrum is potus ad Epilepsiam aut etiam alterius morbi curationem quid conferat*:

Fuerunt enim non tantum olim nonnulli, inter quos *Hollerius pag. 92. Mizald. Cent. 3. §. 21. VVecker. de secr. p. 142.* Orpheum & Archelaum proferunt, qui morbo comitiali lapsos confestim liberari à convulsione dicebant, si ex quacunque corporis humani parte labra epilepticorum irrigarēt: Immo novi hic Regiom. civem quendam, qui suasu muliercularum adamantem cutem aperuit, & sanguinis promanantis guttulam unam atque alteram filiolo suo Epileptico exhibuit: at miserrimo exitu!

Sic dydimus Medicus extracto sanguine è pedis pollice labra epileptici inungebat:

Ætius tetrabil. 2. serm. 2. c. 15. inquit: Si magnum pedis ægri digitum divideris ex quacunque parte, & destillante sanguine labia ipsius collapsi illeveris, statim excitabitur ab Epilepsiæ paroxysmo.

Quin & hocce temporis reperiuntur nonnulli, existimantes, sanguinem decollati haustum maxime facere ad abigen-

obigendum Epilepticum insultum : Rationes insuper in medium adferre allaborant :

Primo enim existimant, hausti sanguinis alterius hominis, præsertim optime valentis, & violenta morte interemti, sanguinem Epilepticorum morbidum, non parum emendari, inque meliorem statum transferri: cum enim ille assumtus, tam operosa, quam alia devorata elaboratione & coctione in Ventriculo & Epate, minime indigeat, sed promptissime ob similitudinē rapiatur in venas, sanguine minus laudabili turgidas : idcirco eum sic attractum, alterius sanguinis impuritates, ac morbificas Tincturas, nobilitate suæ essentiae alterare, & temperare posse, credibile omnino videri existimant: Immo plurimos spiritus vitales & animales in sanguine recenti & hausto ob levitatem celeriter ascendere, Cerebrum versus tendere, sese cum partibus corporis nostri conjungere, sicque eos antea languentes vel exsolutos, facile excitaturos instauraturosque dicunt.

2. Quia nonnullorum animalium Sanguini hæc vis ac proprietas adversus Comitialem morbum inest: humanum quoque utpote nobiliorem, eandem obtinere arbitrantur: sic enim Aquilæ, Cervi, agni, testudinis, mustelæ sanguinem epilepsię mederi probati scribunt autores; vide *Augen. Tom. 2. consultat. & epistol. medicinal. l. 8. Vecker. in antidotar. special. l. 1. s. 24. Bayr. l. 2. Practic. c. 16. & Aldrovand. l. 1. part. 1. Ornithol. & Tom. 1. l. 12. cap. 13.*

Verum maxime falluntur, quicumque eam amplectuntur sententiam, nec enim rationes hæc ejus sunt momenti, ut poculum hoc cruentum licentia boni Medici cuidam propinari possit;

Rectius itaque à Sanioribus statuitur Negativa, quæ & sequentibus roboratur fundamentis.

1. Quia ex poculo hoc Sanguinis H. crudi plus periculi, quam commodi expectandum: Sanguis enim, ut omnes Medici, & ipsa fibrosa sanguinis substantia testatur, extra vasa facile concrescit, & putredinem incurrit, idcirco maximopere pertimescendum, ne ita epotus, calore ventriculi, aliorumque viscerum in similem concretionem citissime abeat, atque ita plurima symptomata cum vitæ periculo inferat: quod nonnulli ex Taurini cruoris haustu experti sunt: Nam Midas Rex Phrygiæ, Psammetichus Rex Ægyptiorum, Æson pater Iasonis, & Themistocles fato suo miserabili id contestati sunt, ut id *Vntzerus tr. de Epileps.* ex auctoribus propriis refert.

2. Quia morbus hic ex haustu sanguinis excitatur, nam id confirmat antecedens ratio, cum concretum hunc extra vasa sanguinem, putredo statim excipiat: ex putredine v. non nisi vapores putridi & maligni generari possint, qui Caput ferientes, Cerebrumque vellicantes occasionem paroxysmo præbent: Id confirmavit olim Magnus ille Orthodoxæ Ecclesiæ Theologus D. Fridericus Balduinus b. m. in quadam disputatione Inaugurali, referēs, audaculum quendam præservationis ergo sanguinem jugulati haussisse, qui tamen subito in Epilepsiam incidit, quum tamen ea ante hac nunquam tentatus fuisset: Similem aliquando narrabat historiam Cl. D. Ioannes Bacmeisterus Medic. & Profess. Rostochiens. præceptor olim meus & hospes honorandus.

3. Lubrica est illorum experientia, qui sic sanatos Epilepticos proferunt: licet enim Celsus de quodam id affirmet, qui jugulati gladiatoris calido epoto

epoto sanguine, liber à Comitali morbo evaserit: tamen confusæ id fundamento nititur experientiæ:

4. Sanguis sui animalis obtinet Naturam, hinc facile actiones & Naturam jugulati patiens induere potest. Quod vel sequens confirmat historia:

Literis prodidit Iulius Capitolinus Faustina M. Antonii Philosophi uxorem, cum sanguinem gladiatoris illius, quem unice deperibat, calide exceptum ebibisset, statimque cum marito concubuisse, gravidam factum peperisse commodum hominem ferocissimum, ac crudelissimum, qui gladiatoris ac pugnis cruentis Rempub. Romanam fere attrivit: Imo videmus ex hausto aliorum animalium sanguine, simile quid in potatoris naturam deferri: & memorabilis est illa historia, quam habet *VVeinrich. l. demonstr. c. 15.* de Puella quadam V-ratislaviensi:

Hæc, inquit, mollior, non multorum annorum, cum publice spectaret à carnifice latronem capite truncari, territa spectaculi fæditate, in Epilepsiâ incidit: multa pro remedio tentata, sed frustra omnia: ex vulgo quispiam suavit: felium sanguinem porrigi utile esse, quo ebibito, malum non difficulter cessaturum: offertur, accipit misera, infelici admodum eventu: paulo post enim felis naturam induit ex intervallo, & quod id animal in ædibus solet, id illa imitatur, voce, saltu, gestu, vestigiis, cum mures in silentio venatur, in angustissimis etiam, quibuscunque potest foraminibus, idque ita diu, dum Paroxysmi vehementiam remiserit.

5. Hominum natura, sanguine Humano epoto, audacior evadit, ita, ut instar beluarum, exluta omni humanitate obvios quosvis adoriantur: Confirmat id historia Langii, quam

l. 1. epistol. p. 385. sequentibus delineat verbis:

Pastor quidam sicarius & homicida, duos habebat filios, quos sibi in sui facinoris & latrocinii subsidium adscivit: at, cum pater juniorem, ad tam sæva obeunda facinora pusillanimum agnovisset, occiso in sylva Ottonis tabellario, quod à recto itinere deviat, pater, panem sanguine occisi madidum, filio esurienti edendum præbuerat; quo degustato, tanquam demonis æstro percitus, sese ad quævis perpetranda facinora longe audacior factum, dum de eo & patre sumeretur supplicium, & frater etiam una meritis penderet penas, ingenuè confessus est: Vide ibidem plura de Iudæorum perversa malitia, & pueros Christianos necandi audacia & perversitate:

A hæc & id ipsum confirmare videtur id, quod habet *Dion. Græc. l. 2. de Cæsar.* ubi mentionem facit Caligulæ quarti Roman. Imperatoris, cujus Crudelitatis & malitiæ, nec ad matrem, nec patrem, sed Nutricem, quæ ipsum lactavit, refert: illa enim, ultra id, quod esset crudelis, & barbara, sæpissime oras manumillarum sanguine illiniebat, & fricabat, infantemque exsugere permittebat: quod & ipse factis comprobavit: non enim contentus erat infinita multarum hominum cæde, verum sugebat etiam sanguinem de gladio suo, vel sica, & lambibat lingua sua, sæpiusque exoptabat, ut totus mundus unam testam haberet, ut sic uno omnes ictu decapitare quiret, & solus regnaret in terris.

6. Quia sanguinis animalis bruti adhuc viventis & animati gustatio & comestio populo Israelitico ab ipso Deo severissime prohibita fuit. *Gen 9. vers. 4. Levitic. 3. vers. 17. 7. vers. 26. 17. vers. 10. 19. vers. 26. Deuterom. 12. vers. 16. 23. vers. 15. 1. Sam. 14. v 32.* quanto

quanto ab eodem potationem humani sanguinis, & quidem calidi, spiritibusque vitalibus pleni, nobis Christi nomen professis, nunc interdictam, putandum erit:

Hinc recte concludit *Vnzerus l. c. p. 235*. Pronunciamus ac statuimus, sanguinis humani calentis potum, Comitiali morbo correptis, porrectum, non solum inhumani, ac truculenti quid in se habere, verum etiam ob metum coagulationis & corruptionis in Ventrículo cum ingenti periculo vitæ assumentis conjunctum esse: Quapropter ab ejusmodi cruento potu, ut quisque, cui propria salus cordi curæque est, diligenter sibi caveat, nec vanis vanorum ac superstitiosorum hominum persuasionibus, temere sibi imponi patiatur, publice nunc omnes monitos volo.

Sic & *VVeickard. Thesaur. Pharmaceut. p. 51*. inquit. Potio hæc sanguinis mera est fabula anilis, & potius Dæmonum præstigiæ, quos Magi Diabolorum antistites, cæde humana & sanguinis effusione delectari sciunt.

Mirum me herle, quod nonnulli ex Practicis Humano & juvenili sanguine internas senum partes irrigandans censent, ut reviviscant & juvenescant: *Marsilius Ficinus cap. 11. l. 2. de vita comparanda* ita loquitur:

Quos Hæstica senilis excipit, liquore humani sanguinis destillato Medici quidam reficere moliuntur, nihilque prohibet, quo minus senio jam confectos sanguinis potu reficiamus, cum communis & vetus sit Opinio, sagas quasdam infantium sugere sanguinem, quo viribus juvenescant: Cur non & nostri Senes, inquit, omni auxilio destituti sanguinem adolescentis, sani, læti & Plethorici sugant more Hirudinum ex vena brachii secta ad Vnciam unam vel duas moxque

sachari & Vini tantundem assument: Ratio Ficini, & aliorum Medicorum consilium hac in parte probari videtur: Sanguis enim humanus, cum sit Natura omnibus humoribus temperatior, humanæque Naturæ familiaris, utpote calore, spiritu, vitaque plenus; cur non erit Senibus salutaris, præsertim, cum lactis humani usus & à Galeno, & ab omnibus Medicis laudetur.

Verum enim vero ex ante dictis manifestum est, nulla ratione & Senibus poculum illud truculentum concedi posse: Neque imaginandum est, inquit *Francisc. Ranchin tr. de morb. Senum sect. 2. c. 2. p. 497*. Senes juniores fieri posse ex potu sanguinis puerorum, cum non detur regressus à Senectute ad juventutem, ut experientia istius remedii vanitatem & abominationem demonstrat: qui enim sanguinem humanum ex ipsis hominibus sorbent, & carnibus humanis vescuntur, ut & Barbaris notum est, non propterea longiori vita fruuntur, aut renovantur.

Sanguinis haustu olim fœdera fuerunt inita apud Scythas, ut habet *Sollinus c. 35. Florus l. 4. c. 1. Herodot lib. 4*. Sauciarunt enim se, exceptumque sanguinem, ubi permiscere degustarunt, idque mansuræ fidei certissimum putarunt pignus:

Valerius Maximus l. 9. c. 11. Sarracenum adversus patrem suum Tigranem Armeniæ Regem ita cum amicis conspirasse, scribit, ut omnes dextris manibus sanguinem mitterent, atque invicem eum sorberent: sed hæc ad Politicam: vide *Schonborn. Polit. l. 4. c. 35. p. 464*. vide & plura apud *Liban. p. 2. singul. p. 164. &c.*

Crudum Sanguinem in Hæmorrhagia narium nonnulli commendant:

Crato consil. à Scholtzio collectis, cons. 71.

conf. 71. inquit: Si cum aqua fragorum, sanguis, qui effluit lamina ferri candente exceptus ut pulverisatus assumatur, vel pulvis ille, cum pulvere lapidis carptionum mixtus imponatur fluxum narium compescit.

Mund. rer. m. dicin. n. militar. pag. 307.

Si quis adeo vulneratus, ut sanguis sisti nequeat, accipe sanguinem profluentem, & in ferreo vase excipe, & exsicca penes ignem, ut in pulverem abeat, hunc in vulnus immitte, unde illico sistitur fluxus.

Libav. in Apocalyps. Hermet. part. 3.

p. 314. Hæmorrhagiæ sanationem ex intervallo ex aliis hanc ponit: dum inquit:

Vt hæmorrhagiam s. sanguinem etiam incisis omnibus venis emanantem sistas, absente, qui patitur fluxum per plurima milliaria à loco patientis, modo habeantur aliquot guttulæ sanguinis illius, qui emanavit: Cape Vitriolum. q. v. redige in pulverem; mitte in capsulam ligneam; afunde seu instilla aliquot guttulas sanguinis in Hæmorrhagia: impone Vitriolum & abstersionem tege, ut fiat S. S. S. repone in aliquo temperato loco, nec frigido admodum, nec calido: Sistetur momento sanguis sive præsens sit, sive absens ægrotus.

Porro Aqua illa, quæ Sanguini per Venæ sectionem emisso, innatat, optime dolores mammillarum puerperis mitigat, si linteola ea imbuantur.

Wittich. l. 2. p. 92.

Wackerus p. 130. ex Cardano commendat Balneum primogeniti filii, ubi illius sanguinis sunt reliquiae leprosis: hoc enim eo restitutos vidit; causam à sympath quærendam esse dicit: corruptior enim, inquit, sanguis per arterias & Venas ingressus, corruptionem attrahit: Est a. Sanguis,

qui à partu effunditur, & potentia qualis noster, & corruptior, & viribus adhuc partus ac pueri calidior: quocirca vehementer urget & purgat, & e. tinguit, veluti radii Solis, ignis flammam obruunt, & evanescere cogunt.

Secundo: Preparari potest Sanguis Humanus variis modis, variaque exinde conficiuntur medicamenta.

Præmittimus hic illam præparationem, quæ Ægypticæ & Magicæ perficiuntur actiones: ut autores eorundem volunt, licet plurimum dubii subsit, nec veritas suis destituatur difficultatibus: &c.

I cujus Paracels. in manual p. 51. meminit, de qua & Ernestus Burggravius libellum integrum conscripsit, eaque in notis Hartmannianis supra Tyrocin. explicata, legitur:

✱. Sanguinem humanum calentem è Vena Basilica emissum, adde Spiritum Vini summe exaltatum, antea in præparatione Urinæ ad auri solutionem traditum, rite observato utriusque pondere, quod pro libitu & ratione Objecti proportionaliter majus aut minus esto, qualis est sanguinis ad alcohol Vini, tripla, quadrupla vel quintupla; mista per filtrum traiciantur, & in Pelicano ansato Hermetice clauso, tertiam saltem eius partem complexa, in B. digeruntur, donec naturali quadam fermentatione tota capacitas vasis à mixtura illa occupata, & separatio puti ab impuro instituta fuerit: purum, quod est aurei coloris, servatur seorsim, & exaltatur per Cucurbitam vitream cum suo Recipiente firmiter & continuo ferruminatam, solo syphunculo, per quem liquor intromittendus est, à collum suum permeabili, decies vel duodecies ex B. cohobando, donec pretiosus liquor perfecte præparatus fuerit:

Iste

Iste tandem adaptato ellychnio, ex consueto artificiose parato, in Lampade Solari vel Lunari, vel vitrea radiis Solaribus per speculum concavum in ellychnium coactis, accensus, sanitatis vel morbi certissimus index reponitur:

Lampas enim s. lumen hoc semel incensum, ardet jugiter, quoad homo ille, è cuius aptatur sanguine, vitalem ducit spiritum, atque eodem quo eundem inflat ipse, horæ sive momento s. punctistitio, simul cum eo extinguitur: Insuper: Si flamma luculenta sit, elevata, tranquilla & immota, nihil homo iste, quod vel corpori, vel animo grave sit, aut molestum, sentit: Sin. v. secus habeat, & assurgens flamma varie scintillet, aut depressior sit, aut nebulosa & torpida, indicium tibi anxietatis, tristitiæ, cæterorumque pathematum esto: perpetuo enim ex congenitis Microcosmi influxibus astralibus ac naturalibus inclinationibus (cum & sanguis ille à sanguine ipsius hominis & corpus ejusdem à substantia hujus ipsius sanguinis à quo sanguis ad præparandam Lampadem, mutuo quasi sumtus est, enutriatur) flamma ista pro statu & habitu istius hominis sive prospero, s. adverso emicat, & spectandam sese præbet.

Hoc oleum, sive hanc flammam, ignemque inextinguibilem, ad aliquot annos micantem, inventum aliquando fuisse ajunt Patavii in Italia: ibidem enim in monumento vetustissimo urna fictilis inventa cum inscriptione hujus Hexastichi.

Plutoni sacrum munus ne attingite fures:

Ignotum est vobis hoc quod in urna latet:

Namque elementa gravi clausit digesta labore

Vase sub hoc modico, maximus Olibius.

Adsit sæcundo custos sibi copia cornu,

Ne pretium tanti depereat laticis:

Intra hanc urnulam erat altera cum inscriptione horum versuum:

Abite hinc pessimi fures:

Vos quid vultis cum vestris oculis emissitiis.

Abite hinc vestro cum Mercurio petasato, caducæatoque:

Maximus maximo donum Plutoni hoc sacrum facit.

Rursus intra hanc urnulam, reperta est lucerna adhuc ardens intra duas ampullas, alteram ex auro, alteram ex argento, purissimo quodam liquore plenas, cujus virtute creditur per multos annos lucernam hanc arsisse.

II. *Cura Magnetica*, qua difficiles & periculosi morbi plurimi nulla potione Medica, aliisve sumtis Pharmacis sanantur: cujus processum tradit, *Ernest. Burgrav. l. c. pag. 129. sequentibus.*

Primum, inquit, mense Majo, vel Icteria, vel Hydrope, aut ipsa fere Lepra, cæterisque id genus morbis laboranti, Media brachii incidenda est: invigilandum a. huic negotio unice, ut ipsa Media, non ejus loca alia, feriat: Vena sic perite incisa, sanguis quantum duo exinanitorum ovorum compleant putamina, vitreæ phialæ commodum rostratæ immittendum, è vena adhuc calentis, ut ovorum putaminibus in hunc usum præparatis modo insequenti citissime possit infundi. Gallinæ ova duo aut tria erunt summen- da recenter parta: in extremitatibus utrisque subtiliter perforanda:

vitellum cum albumine ex iis efflandum: membrana deinde alba vitulina, aut Ovina, aut alia tenaci ac solida alterum foramen glutine fabrorum capsulariorum probe obturandum: quod ubi siccatum fuerit, luto Cretenfi & Ovi albugine constipandum, & quoad eius fieri poterit limo viscoso compingendum & consolidandum, utque exsiccet, agendum: Quo sic expedito, sanguis repente, ut è Vena adhuc calet, exinanito Ovi putamini infundatur: & sic modicum reponatur, quoad obriguerit paululum & coagulatus sit: Hoc facto, alterum illud foramen arte & cura eadem obstruendum, & ut exsiccet, similiter agendum: Hoc compendio aliquot ovorum putamina in hunc usum aptari possunt, quæ sanguine ægri illius adimpleta Gallinæ subicienda, & ad dierum quatuordecim aut trium septimanarum spatium, ut iis incubet, veluti cæteris ad pullos generandos suppositis, curandum: Quod si gallinæ plura valetudinariorum plurimum sanguine ova sic adimpleta, pro genuinis suis queant subjici, ejusdem res erit efficaciam: Decurso temporis illius spatium, & putrefactione oborta, resumenda erunt ova illa, & in diem totum seponenda, post aperienda: quo facto, ægri illius sanguinem à continua illa digestionem Monstro similem videbis, fætoe longe teterimo: Hunc ergo exemptum porco vel Cani sub custodia biduum & tri-duum etiam esurienti, pani recenterpisto inditum, aut alii cibo mistum obice devorandum: Porco tamen satius erit objici: si quidem dolore concitato, latratus ejulantes & queruli à Canem circumcirca viciniam molestiores, ac minus ferendi, excitarentur: Sic tanquam in speculo apparebit in porcum aliudve animal tran-

flatam esse ægritudinem: sive ab Ictérico, sive ab Hydropico, sive Phthifico, & id genus aliis: Quod in bestia liquet evidenter, & in homine sine ullo doloris sensu valetudini pristinae restituto, & adversa illa in bestiam immigrare iussa: quam à deglutita illa Mumia aliquot hebdomadas sub custodia asservatam, telo trajicere, aut aliter conficere fas est, ne soluta, vel in pueros, vel in alios sæviat, eosque lethaliter inficiat:

Sunt qui transplationem morborum Sanguinis beneficio instituunt, & eundem ex certa parte extractum frutici vel arbori inferunt: Derivatur enim vi occulta operationis Magneticæ omnis corruptio & ægritudo partis morbidæ in Truncum, cum quo Mumia illa committitur, & quamlibet arborem, quæ vegeta est & viva: simulatque enim hic Magnes hunc succum ceu ferri imbecillis imbibit, non desinit per hanc Mumiam allicere & attrahere, quoad totam, unde illa est ægritudo, substantiam elicuerit, & ad se pellexerit, omnemque morbi fomitem atque mineram in se quasi transplantat: nec aliter frutex in alimentum suum convertit vitiosum illud morbi seminarium, quam serpentis venenum Ciconia: at si imbecillior sit, quam ut malignum illud virus possit subigere, elanguet & emarcescit, atque hoc modo Phthisin & febrium cohortes, cæterosque morbos fuisse curatos, & à fide dignis accepimus, & oculati testes sumus, inquit *Burggrav. pag. 139. vide Medic. Diastatic. Tentzelii.*

Non possum non vere affirmare: me aliquoties Odontalgiam etiam desperatissimam, tali modo & medio, profligasse: Sanguine scilicet exgingivis dentis dolentis cum bacil-

lo ex falice, detracto, & juglandi floridæ & vegetæ implantato:

III. MAGICVM quoque PHILTRVM ex Sanguine parari potest.

Nonnulli Mumiam ex fani corporis sanguine paratam, putaminibusque, ut paulo ante dictum, inclusam, una cum testa ponunt in furnum pistoris tamdiu, quam solent pinsere panem, postea eximunt, & usui reservant: quicunque enim hominum aliquid de ea assumerit, immo attigerit, trahitur is ad alium, unde sanguis fuit prolectus, ut ferrum ad Magnetem: Et notum est, Rusticos hoc arcano pecorum gregem & capras, vel anseres, vel columbas ita sibi devincire, ut ad alios dominos nolint divertere, & animum reverendi non deponant, consuetudinemque remeandi domum, more solito, non deserant; nec fiant, quod dicitur, occupantium, quod secus fieret: Sunt & Venatores, qui hoc arcano feras sibi conciliare norunt, ut in ipsa pene retia easdem pertraxerint.

Hartmann in notis Beguinis privatim traditis de Philtro ex S. H. parando, sic inquit: Sapius autem usu venisse animadversum est, quod inter diversos duos odia & similitudines vigentes, quin etiam inter uxorem & maritum jurgia & rixæ, odium intollerabile procrearint, & alter alterum tanta mentis aversatione & acerbitate infectatus fuerit, ut neque præsentis vultum, neque absentis recordationem tranquillo animo ferre potuerit: Cuius odii memorabile exemplum est patris, filium ex conjugate legitime natum haut alio modo aversantis, quam, quo nonnulli felles reformidare, nec ulli aspectu, vel

alio sensu ferre solent, idque is tum statim à partu fecisse dicitur, tum etiam subsequente ætate: Cum enim pater juberetur recens natum amplecti, abhorruit, nec postea ejus præsentiam in eodem contubernio absque animi deliquio tolerare potuit: Factum itaque est ab amicis, ut, cum puer decennis cum aliis pueris, uno eodemque habitu vestitis, inscio patre in convivio ministrasset, neque dum à patre agnitus fuisset, pristinam tamen affectionem, pater præter omnem spem, passus fuerit, animi deliquio cum algore & sudore invadente: jussus ergo filius discedere, perpetuo postea divortio à patre est junctus:

Huic itaque abominabili affectui sequens ex *Sangu. H. Hartmannus* parat remedium:

*. Sanguinis ex Basilica sinistri brachii ejus personæ, quæ ab altera odium patitur q. plac. eundem è Vena profluentem in tantundem alcoholis Vini optimi per infundibulum immitte: digere vitro bene clauso per plusculos dies, postea destilla ex B. vaporoso per alembic. ad siccitatem:

Ejus aquæ destillatæ exhibe alteri personæ, quæ odium alit in Vini haustu, jejuno Ventriculo ʒ. j vel duas, aliquoties repetendo, & mirabili admodum metamorphosi animi dissidentium conciliabuntur, omnium rixarum fomites seu irritamenta cessabunt, modo præter hanc medicinam etiam piorum consolationes & jucundæ suasiones accedant: malevolorum v. garritus & nugæ abarceantur: Hac ratione conjuges furis rixarum agitati, redintegrato pristino favore in individuum amorem mutuosque amplexus rediisse explorata & confir-

mata apud Philosophos experientia fidem facit.

Sequuntur aliæ ex Sangu. Microcosmi præparationes, & quidem primo Simples destillationes: sicque primum in usum Medicum venit.

Aqua Sanguinis. H.

Huius præparatio sequenti instituitur modo

℞. Sanguinem Microcosmi purum, ex Basilica aut Mediana hominis sani, qui bonæ sit constitutionis, nec eundem propter infirmitatem sed abundantiam, & quidem non timido & fracto, sed alacri, ac præsentis animo emitter, extractum; humorem aut aquam cum sanguine procurrentem adime; deinde sanguinē istum adhuc calentem per cinerem in Retorta, vel in B. per alembicum lento igne tamdiu destilla, donec omnis aqua extracta sit, & ne residuum comburas, diligenter animadverte, ne aqua vel turbida sit, vel fæteat.

Virtutes & Vires.

Hollerius pag. 209 in *Phthisi* ad restaurandum aquam hanc commendat, si ejus ℥. j. bibatur, membraque affecta ea foveantur: Hinc & *Thesaurus Evonym* tradit, quod exigua ejus quantitas sumpta omnibus viribus exhaustos restituat

Matth. Martin. tr. de Schorb. tradit liquorem hunc extrinsecus admotum artus marcescentes roborare:

Poppius cap. de Epileps pag. 62. In Epilepsia ea utitur, dum inquit: Si homini sano vena secetur, in conjunctione Iovis & Veneris & ex sanguine illo aqua destilletur, patientique exhibeatur, liberabitur à morbo:

Fistule si illa laventur, purificantur & sanantur:

In combustionem membrorum s. ab Igne. s. ab aqua facta circumliga aqua hac locum affectum, sic æstus extrahetur:

Paracelsus vult, quod in loco tenebricoso aut solitario nullus nobis oboriri possit terror; si ea facies lavetur: Is & vitrum ei impositum mollius reddit:

Fallopianus l. de secret. p. 191. de hac aqua hoc habet: ℞. Mercurii q. p. ablucum aqua S H idque aliquoties repetere, & iterum exsiccat, tandem indurescit Mercurius, & tractabilis fit instar Lunæ.

Hæc Aqua S H compositionem nonnullorum medicamentorum ingreditur, paraturque cum ea.

I. Aqua Ophthalmica.

Hanc descripsit Croll. Basil. Chym. pag. 195.

℞. Vini Malvatic.

Aqua Sanguinis Humani.

stillatic albumin ovorum coctione induratorum an. lib. j.

rosarū rubra. alb. an. ℥. iij

Chelidon. rutæ.

euphras. fænicul.

Valerian. fumiterr.

puleg an. ℥. ij.

Mellis Virginei cochl. j. ℞.

Alumin. roch. Sach. cand.

Vitriol alb. an. ℥. ℞

Camph. ℥. iij.

Salis euphras. fænicul.

Satur. an. ℥. j.

Essent margarit.

Corallor. an. ℥. ij.

Caryphill. Zingib.

Mastich. an. ℥. j.

Tutiæ præparat. i. e. in aq. rosac

& Vino Cretico an. sexies extinctæ, & tenuissime tritæ. ℥. j. ℞.

Aloes ℥. β. Terenda terantur, & misceantur, stent in vitro clauso, aut caloris digestionem per mensem, vel quod melius sub dio Soli & rori exponatur per 40. dies, quotidie aliquoties movendo, sic demum insolata promenda usui.

Valet ad omnes oculorum affectiones, inflammationes, lippitudines, nebulas, fistulas & ejusmodi: Modus applicandi generalis hic est: Iaceat in lecto æger supinus, & injecta intra apertos oculos aquæ gutta cum pluma gallinæ indatur: claudat, refectque oculos infirmus, ut per oculorum cavitates intrusa aqua per oculum diffundatur, id bisterve in die fiat, & curabitur.

¶ *Confortans Catholicum,*

Hoc reliquit in scriptis *Arnoldi Villanovan.* ex quo depromsit *Nyllius*, & inservit suo *Antidotar.* p. 788. & *Basil. Chym.* 11. de Auro.

¶ Roris Majal. destillat lib. ij.

Sachar. ℥. viij. Coque ad consumptionem Roris Majalis, adde deinde.

Aq. destillat. fl. vel corticum citri.

Meliss. an. ℥. j. Incorpora ad Solem fortissime bene agitando cum spatula: & sic permitte stare in vase vitreo subtili cooperto per tres dies, donec inspissetur: postea.

¶ *Aqua st. latic. Sanguinis Hum.* ℥. ij.

Sanguin. dracon. ℥. β. di-temperat totum miscendo cum jam superaddito Sacharo, & fortiter incorporatur ad Solem: deinde.

¶ Croci Orient. ʒ. iiij.

Moschi ʒ. β.

Auri foliat. ʒ. j.

Ligni aloes ℥. j.

Corall. rubr. ʒ. β.

Rosar. siccar. ℥. β.

margarit. ʒ. β. incorpora fortiter, & sic permitte vas coopertum, donec exsicceatur: F. Electuar. confortans mineram omnium virtutum.

III. *Unguentum Sympathie contra Podagram*, quod idem describit lib. 5. de secretis. p. 183.

Sanguis, inquit, Podagrici per Phlebotomiam aut ventosas tractus, servetur, ipso tamen inscio, qua in re hoc uti velis: Destilla ter Mariæ Balneo in aquam:

¶ Hujus Aquæ Sangu. H.

℥. ii. quibus addes.

Olei rosar. Suponis Venet. liquesfacti an. ℥. β.

Axungia human. ursin.

Succi barbæ Iovis. an. ℥. j.

medullæ bovis ℥. β. Omnia

lente coquantur in æneo vase, donec in spissitudinem Unguenti convertantur: assidue tamen agitentur, ne courantur: postmodum in augmento Lunæ octavo die, semel patientis plantæ ferro pungantur, ut solet pro ventosis applicandis fieri: partes, dolentes itidem ad hunc modum etiam aperiantur, & calidissime perungantur unguento superaddito, ut penetrer: sic fiet, ut in novum Septimanis abeat Podagra: Unguentum hoc decem annis in suis viribus & virtutibus conservari potest in loco temperate frigido.

Si quis tamen per Aquam, Spiritum elaboratiorem intelligit, is sequentem notare poterit descriptionem, aut ex sequentibus aliam eligeret.

Mense Majo hominis sani & juvenis bene temperati vena est incidenda, sanguisque cucurbita munda excipiendus, donec tertia ejus pars occupetur: agglutinatoque alembico cæco in B. detinetur, donec sanguis intumescens totam cucurbitam impleat, id quod

quod fit mediocri calore: Destillatur postea Aqua, quæ non magni æstimator, quanquam elaboretur ab aliis amplius & usurpetur ad extractionem Salis: Reliquiæ in Retortam infusæ, applicata Retorta alia pro Recipiente, in cineribus destillantur, clausis luto juncturis, & resiccatis: destillatione peracta, reclusis commissuris, liquor refunditur super feces, iterumque destillatur: idque fit novem vicibus: semper Capiti mortuo destillatum re-affundendo, ut color subsequatur rubinus: attendere a. oportet in destillatione, ne nimio Igne feces comburas in carbonem, sed tantum ad siccum destilles.

Vocatur hic Spiritus à *Libav. l. 8. Syntagm. arc. cap. 20. Oleum Caleste*, quo opinari nonnullos scribit, restitui posse in agone constitutos, ni definitus moriendi terminus advenerit: Resuscitationem mortuorum medicam indigitarunt Lullius & Democritus.

2. OLEUM SANGVINIS MICROCOSMI.

Variis modis hoc ipsum parari posse, legimus apud Naturæ consultos: & quidem primo ex *RESIDVO* illo, quod remansit in prima destillatione, qua Aquaeducta fuit: Residuum enim illud pulverisatur, & in duas dividitur partes: Vni parti adfunditur Acetum Vini destillatum, quod cum Spiritu Vitrioli corroboratum est, ad duorum digitorum superenimentiam, inde Retortæ & sensim destilla ex arena: Liquor tunc exibit. ignem postea urge, donec *Oleum* egrediatur, quod separatum permiscetur Unguento contra Luem gallicam: Liquorem v. & acetum exhi-

beatur ægroto: Dosis à ʒ. j. ad ʒ. ʒ. in Vino:

Alteri v. parti adfunde Ol. Iuniper. vel Terebinth. & destilla per Retortam ex arena: destillationem illam repete: sic exit Balsamus ex viva Mumia, quo affectus morbi Gallici inuncti curantur, & paralysis membrorum inde proveniens sedatur.

Aliam descriptionem proponit *Foppius l. 3. Thes. Med. pag. 741. sequentibus*:

* Sanguinem recentem hominis sani, separa eundem a suo Phlegmate, inde Cucurbitæ vitreæ, luto optime claude, vitrumque in Igne vaporis ad putrefaciendum colloca deinde destilla Phlegma in B. lento igne: Materiæ residuæ post destillationem adde quartam partem Salis Vrinæ volilis, misceantur invicem vitrumque vicissim claude, & per mensem ad putrefaciendum reponet tandem destilla, sic Oleum rubicundum, instar Balsami egreditur: hoc tertio rectifica: sic habebis Medicinam auro ipso præstantiorem, inprimis in morbis & ulceribus malignis & impuris, intus & extra usurpando.

Vel, ut habet idem autor l. 1. * Sanguinem hominis sani, aqua remove, & adde uni parti sanguinis duas Salis puri; exsicca leni calore postea iude Retortæ, & destilla, egreditur Oleum cum liquore; separa quodvis: & accipe liquorem, ad acetum ligni Guajac. an. & adhuc mel destilla: De hoc exhibe ʒ. Oleum v. unguentis idoneis commiscetur:

Caput mortuum reverbera, & cum aqua calida misce, ut ea in balneo lavetur.

lavare possit : cui tamen & alia Salia addi poterunt :

Nec inelegans est modus sequens conficiendi Oleum, quo tutius Interne uti possumus :

℞. Sanguin. homin. sanorum & juvenum Venas primo Vere incidentium satis magnam quantitatem : adde alcoholis Vini præstantiss. partem tertiam, & in Cucurb. probe munita in F. E. digere, putrefaciendo per 40. dies : deinde destilla è Cineribus per alembic. & prodit una cum aqua Oleum elegans, separa Phlegma ab Oleo, destillando per B. lene : Oleum postea per Retortam è cineribus rectifica per se novies repetendo eandem destillationem : sic admodum nobile fiet Oleum : alii sine additione Spirit. Vini sanguinem in digestionem præparatum ex Cucurbita incurvata novies destillant, ut habet *Andernac. Dial. l. 7. p. 641.*

Hoc præstantissimum est ad Caducum etiam inveteratum sanandum : sicjus ℞. β. in aqua Pæoniæ singulis diebus per mensem integrum à Luna nova incipiendo, Epileptico exhibeatur : Prætereaque singulis Noviluniis, semel per integrum annum ℞. j. repetatur : Interim Diætæ simul exacta habendaratio, sic certissime morbus tollitur, malignitas ex toto corpore propellitur, partesque roborantur. *Andern. Dialog. 7. de Veter & nova medic. pag. 641. & ex hoc Hartmann. in notis supra Beguin.* qui Balsamum sanguinis humani vocat, dicitque valere in Capitis doloribus inveteratis, Cerebri affectibus, loquela amissa, asthma &c. immo in tota medicina, non neglectis necessariis, valere ait :

Datur à g. 6. ad xij. in vehiculo conveniente : addunt alii, si Oleum

hoc redificatum superfundatur auro calcinato, aurum solvi, potabileque reddi, ut sit thesaurus incomparabilis, & Epilepticis plus conferat.

Ad Paralyfin hoc ipsum oleum commendatur cum aq. roris. à *Mulero pag. 120. & à Cl. Sennerto l. 1. part. 2. c. 27. pag. 555.* ad inungendas partes Paralyticas : inprimis si aliis permisceatur linimentis.

Ad Pulmonem exulceratum, Pleuritin, fluxus ventris, Apoplexiam valere scribit *Libav. part. 2. Alchym. pag. 143.*

Phædro literis prodidit, se soluto dulci Microcosmi (quod *Libav. Syntagm. arcan. pag. 415.* Oleum, salem, aut Essentiam quintam sanguinis dicit esse : quum sanguis sit principium materiale corporis nostri, vehiculumque humidi radicalis, & caloris nativi, vel, ut decies ipse pronunciat in Mose : Vita & anima tamen est in eo) decies dato resolutionem & tabem utriusque brachii sanasse : addita tamen etiam unctione externa ex oleo Philosoph. & Pingued. taxi.

Notemus hic summum Oleo huic inesse factorem, inprimis si per se sine additione alicujus destilletur : Sic. n. *Sala aph. 18.* Impossibile est, inquit, à Sanguine & carnibus quorumcumque animalium Oleum sine adustione destillare : neque virtutibus corporum suorum Olea hæc respondent ; propter deterrimum, putridissimumque odorem, usus ejus sit interdictus : Externe quidem propter facultatem, quam habent, Salinam, deterisivam ac penetrantem usurpari possunt : Verum enim vero, & factor ille per repetita cohobia, & aliarum rerum additionem corrigi potest, ut sic internus quoque ejus remaneat

usus : Si cui tamen minus arrideat, de Essentia quinta, mox depingenda prædicti Olei loco assumere poterit :

Evonymus in Thesaur. pag. 164 Oleum quoddam sanctum s. vivum Hugonis Gordonii, quo ille plurimas gravissimas ægitudines curavit, describit sequentibus.

Sanguinis rubicundi de homine sano, ætatis annorum viginti quinque, aut triginta libræ tres.

Spermatis Ceti, medullæ bubulæ, utriusque libra : Libav. lib. 8. Syntagm. arc. c. 20. moschum & alia addit.

Destillentur in alembico bene lutato, & exhibit aqua prima alba, altera pallida, tertia flava, quarta rubea & crassiuscula : Oleum sic destillatum cum Luna pariter crescit, decrescitque, quamobrem Sanctum cognominant: Quod si ægroto, qui & vires omnes, & loquendi facultatem amiserit tres guttas cum Vino perexiguo infuderis, mox & loquetur & validior erit.

Si quis quotidie hujus olei guttam cum cochleari Vini biberit, animo alacri & corpore per omnia membra robusto evadet: & senectutem prorogabit quam fieri potest longissime, nec ab ullo veneno lædetur : Curat etiam fistulas, fracturas veteres, & chronica ulcera, si vini lotionem prius sicciora evadant. Vulnera recentia triduo sanat illitu : Ficus ani internos externosque curat : Medetur variis affectibus, lepræ, morpheæ, paralyfi, & aliis, si quis jejunos guttam cum Vini albi cochleari biberit.

3. Quinta Essentia.

Hanc alii aliter elaborant; *prima* sit *Vlstadii*, quam delineat *l. de secretis*

Nat. c. 14. & eandem Libavius l. 2. Alchym. tract. 2. pag. 127. paucis contractam sic describit :

Sanguinem, inquit, è Vena hominis sani recens extractum permittite coagulari, aquam innatantem abjice, adde decimam partem Salis, macera in fimo vase clauso per dies 40. donec sanguis in aquam vertatur : Fimum sæpe renova : destilla aquam, usque ad siccitatem, feces in marmore lævigata, & misce cum sua aqua, digere, destilla cum cohobiis, ut essentia cum aqua prodeat per alembicum : aquam hanc cum Essentia diu circula : postea segrega Phlegma, & relinquitur Quinta essentia Sanguinis : Hæc, referente *Vlstadio l. c.* in omnibus ægritudinibus ex nimia sua nobilitate & virtute maxime est sustentativa naturæ humanæ, & citissime ægrotantem à quocunque morbo liberat.

Secunda est Poppii, de qua agit in Hodogetico Chymico p. 187.

R. Sanguin. rec. hominis sani, in Vitro bene munito stet per mensem in leni calore ad putrefaciendum; deinde sensim exinde destillando provoca, primo Spiritum s. Salem volatilem, hunc remanentiæ re-affunde, & iterum destilla, laboremque hunc cohobando sexies repetendum demum verus elicitur spiritus qui in alembico aut Recipiente instat glaciei adhærescit, quem serva : & leni calore Phlegma destillando evoca : donec spissa remaneat in fundo materia, & cuticulam superius contrahat, tum in cellam repone, ut crystallifetur materia : tunc Oleum separa, & plus inde Phlegmatis, ut prius, evoca, ad spissitudinem, & cuticulæ productionem, denuo ad crystallifandum repone : totiesque id repete, donec nulli amplius conspiciantur

spiciantur cryſtalli: Ex capite mortuo Salem fixum debito modo extrahe, & purifica, ut cum cryſtallis miſce, & per menſis ſpatium putrifica; deinde in B. roris per menſem unum quoque colloca, & ſic ſenſim deſtilla, donec Spiritus & Phlegma prodeat; mox ignem urge, & cum oleum fætidum egredietur, ab operatione ceſſa ſpiritumque ei affunde, & fortiffimo igne deſtilla, rurſumque deſtillatum reafſunde, & deſtilla, cohobationemque hanc ſexto repete: tunc quod ſublimatum eſt phiolæ anguſtioris colli indatur, & ad coagulandum ſeponatur, ſic Sal rubeus, inſtar rubini inde fiet: Cui Spiritum Vini affundes, & in Igne circulatorio collocabis, fecesque ſeparabis, purum v. ſeparabis, inſtar pretioſiffimi Theſauri.

Tertia eſt Petri Ioannis Fabri, qua l. I. Myrothecii Spagyrici cap. 8. ſequentibus deſcribitur:

Colligatur Sanguis humanus ex Adoleſcentibus ſanis, florido vividoque colore præditis, & quadratæ ſtaturæ hominibus, Mercurio ſupra Horizontem conjuncto cum Sole in Geminis, vel Virgine, quod ſolet potiffimum contingere, intra menſes Maji & Auguſti, ſingulis annis, ut ex ephemeridibus clarum erit cuilibet rimanti: Colligatur a. maxima in quantitate in vasis argenteis, aut vitreis, & cuſtodiat in umbra coopertus, ne pulvere ſordido & feſtucis contaminetur, donec concreſcat, & ſeorſum humorem per ſe omnem evomuerit, quem per inclinationem ejicies, & à ſanguine concreto ſeparabis: Huius Sanguinis concreti, & à ſeroſo humore ſeparati, accipe libras ſaltem quinque, quas cito per-

miſcebis cum libris decem optimi Spiritus Vini à Phlegmate puri, & ſimul conjunges in phiala vitrea fortiffima, movendo & agitando materias, ut diluatur ſanguis, & perquam oprime permisceatur Spiritui Vini: Hanc materiam optime clauſam in B. tepido, aut cineribus tepidis digere per quatuor aut ſex dies, donec ſpiritus perquam optime tingatur, & ſanguis ſit omni ex parte diſſolutus: Cave, ne in digeſtione calor invaleſcat ſupra naturalem calorem, quia tunc temporis Sanguis coqueretur & concreſceret magis, nec diſſolveretur: dum diſſolutus eſt ſanguis, ſuperpone phialæ caput alembici, deſtilla lentiffimo Igne, & ſepara Spiritum vini, donec guttæ ſtillantes incipiant lacteſcere: tunc temporis vas Recipiens mutando, ignem pedetentim augebis, donec ceſſet deſtillatio, quæ ceſſata, ignem iterum multiplicabis, & Sal nive candidior ad caput alembici aſcendat; hunc Salem cuſtodies, & aquæ lacteſcenti prius egreſſæ conjunges: Feces deinde fortiffimo igne combures tandiu, donec albefcant: ex his Salem elicies cum Vini Phlegmate puro & nitido, ter aut quater deſtillato, ſequenti modo: Accipe has feces calcinatione albefactas, & his ſuperpone Phlegmatis Vini maximam quantitatem & in catino ſtanneo bulliant (cave, ne in cupreo) per horam: bullione peracta & aqua frigeſacta impone phialæ, ut feces decidant omnes in fundo: deinde per inclinationem, quod clarum erit effunde in alembicum & deſtilla ad ſiccitatem uſque: Salem iterum violentiffimo calcina igne, per ſolve, ut prius, & congela, & opus ſimile reitera, donec ſummopere niteſcat

Sal, & purus putus, & clarus sit valde: Hunc Salem phialæ impositum optime obturatæ, & reverberabis in fundo reverberii per quindecim dies, aut plus, donec colorem rubeum acquisiverit: hunc Salem benedictum, coloratum & tinctum dissolve in Spiritu Vini, quem separasti à tuo primo sanguine, dum sanguis cum eo digerebatur, & ponantur simul in digestionem lentissima; donec perquam optime tingatur Spirit. Vini: tinctum Spiritum Vini, clarum & nitidum per inclinationem effundes in alembicum, & in B. lentissimo Igne destillabis, donec cesset destillatio: Tincturæ deinde, quæ in fundo remansit, adde Salem volatilem sanguinis, quem conjunxisti, cum aqua lactescente, quam custodiendam præcepi: Sit a. Sal iste, & aqua lactescens septima destillatione purificata, antequam conjungatur: Conjuncta simul deinde circulentur lentissimo Igne, & singulis octo diebus superposito capiti alembici vase circulatorio, separetur quicquid aquosum extrahi poterit, quod est reservandum pro summo arcano in omnibus affectibus oculorum: dum aquosum istud omne erit separatum, quod in fundo remanet, custodiendum est, pro summo sanguinis arcano & Quinta essentia: Potest etiam brevius, sed non efficacius parari hoc arcanum, si Sal volatile sanguinis purum putum separetur per sublimationem à sanguine, & in lentissimo igne ovo vitreo, optime clauso fixetur, donec colorem rubeum acquirat.

Vires & usus Quintæ essentiæ.
Sangu. Micr.

1. Balsamum est summum & vires naturalis Balsami longe superat, tum in conservandis à corruptione corporibus, tum in sanandis vul-

neribus cujuscunque generis, tum in curandis ulceribus quibuscunque, intrinsece sumtum & extrinsece admotum.

2. Adversus pestilentem auram, dum omnia fere remedia negligit fortissima pestis, summopere efficax & præservativum.

3. Leporam incipientem susque deque tollit: antiquam v. mitigat, ejusque ferociam reprimit, adeo, ut vita longiori fruantur leprosi, arcano prædicto utentes.

4. Paralyfin, & omnes nervorum affectiones extrinsece admotum, & intrinsece sumtum certissime curat.

5. Podagram, quamcunque Arthritidem illico, & quam citissime lenit, & frequenti usu tutissime sanat, & jucunde.

6. Hæcticis, Phthisicis, Catharrois & tussientibus summum est sanitatis asylum.

7. Hemicraniam, & quemcumque capitis dolorem frequens ejus usus tandem disperdit.

8. Quartanam, & omnem Melancholiæ speciem curat.

9. Intellectum & omnes sensus accuit.

10. Senectutem fortissima juventutis conservatione prohibet, canitiem retardat.

11. Vulnera & ulcera interiora, & exteriora brevissimo conglutinat tempore.

12. Omnibus demum morbis accommodatur, & vires æmulatur fixi vitalis spiritus, ex Centro terræ depromti, quem antiqui omnes Philosophi Vitæ nostræ verum & unicum propugnaculum dixere, & aurum Dei, quo utitur Deus, ut redimat à morte omnia

omnia & annihilatione: Vfusejus est cum aquis Cinamomi, anisi, idiusculis, cum Theriaca tempore pestis ad quantitatem drachmæ unius jejuno Ventriculo.

Idem in *Falladio Spagy. p. 39.* similem fere Q. Essentiam ex Sanguine H. parat, sine omni tamen additione: quam & fere similem, verbis duntaxat non nullis differentem describit *Rhemanus in disertat. Chymiatechnic. pag. 71.*

Primo educitur sanguis in sufficiente quantitate, hic aeris externi facultate concretus, tractu temporis in umbra arescere incipit, ut humiditas superflua aquosa ad nutrimentum illius humiditatis rudiculis apposita, sensim evanescat. Tum materia hæc pulverisata vase vitreo, ad distellandum apto, cucurbitæ vitreæ sc. indenda est, & capitello ipsi appposito, juncturis quam optime clausis, levissimo Cinerum igne pellenda est hæc materia ad capitellum, que primo in forma lactis, oculis ipsis sese ostendit: Secundo, Sal crystallinus ascendit, lateribus capitelli affixus, ut Cera fluens, summopere tamen volatilis, quem segregare oportet, & bene custodire, ne pereat: Ultimoque ascendit Oleum rubicundissimum, novo capitello excipiendam, & illico augendus est ignis, ut quicquid est Olei ascendat, reliquumque in fundo remanens comburatur in cinerem albissimi caloris, tuncque frangitur cucurbita vitrea, nec unquam potest tantum ignis pati, quantum necesse est ad illam calcinationem: Præstat itaque, ut postquam Oleum totum ascenderit, cineres, qui in fundo Cucurbitæ vitreæ nigri coloris reperiuntur, extrahant, eosque reponant tigillo terreo, fortissimo i-

gue per Hebdomadam in furno vitrario aut simili, usque ad illam albedinem calcinandos: unde Sal artificiose, ut ex supradictis, liquet extrahendus est, solutionibusque filtrationibus, evaporationibus, & desiccationibus toties reiteratis ad summam puritatem redigendus: Postmodum Sal volatilis crystallinus, ut Cera fluens quatuor aut quinque sublimationibus, à suis impuritatibus vindicandus, & in unaquaque sublimatione vas sublimationis infernum mutandum: aut illud idem per quam optime detergendum, antequam Sal ascensus iterum solus, in illo reponatur, & iterum scandat levissimo Igne ad supernum capitellum, donec puritatem quam maximam adipiscatur: Oleum etiam rubeum iterum destillationibus quamplurimis purificandum venit, donec rubini claritatem & splendorem acquirat, ac aliquantulam fixationem, in Igne satis magno permanentem, & interim odorem gratissimum: Ultimo hæc tria certo pondere & mensura conjungenda sunt, Sal puta volatilis, Sal fixus & Oleum rubeum, ignique levissimo & continuo per quam longissimum tempus commendanda, ut ignes actione continua & longa in vase apto & Hermetice clauso, tandem hæc tria figantur, & in ignis asperitate quiescant, fluant ut cera sine fumo, quod postquam factum reperitur, ipsa experientia completum est. Fides & veritas hujus tanti arcani, ultra rationes Physicas infinitas, penes experientiam est: Hinc Ægyptiorum antiquorum quorundam Sophi, ipsius Elephantiasis verum habuerunt remedium, non ex Balneo ipsius, sanguinis humani: ut perversè afferit Medicorum quorundam Parisiensium summus, sed ex Arcano sanguinis supradicto,

dicto, cujus inventionem Ægyptiis solis deberi facile crediderim: unde summa cum injuria ab Historicis quibusdam tribuitur illud crudelius morbo ipso remedium Ægyptiis: Id a. forsan evenit, plebejo quodam rumore: cum illud remedium in arcanis fuerit apud Ægyptios, plebja eorundem turba tanti secreti nō conscia, sanguinem puerorum, ut saniozem, & spiritu illo vivifico pleniorē Medicos Ægyptios conquirentes cernens, Balneum eo sanguine parari putabat, vel quod Mediocrum horum quis ad eludendam turbam, tale portentum illi tanquam verum affirmaret, ut non amplius quēreret, quid inde fieret, & ne fractor sigilli cōlestis & Hermetici esset, &c.

Rhenanus prædicto loco Q. *Essent.* quam *ARCANVM* vocat, hisce delineat.

✱. Sanguinem hominis juvenis, qui non exceſſerit annum trigessimum, sani, viri, non fæminæ, pone in matratio amplo vitreo optime clauſo, & sine, ut putrefcat per se in frigido, donec per putrefactionem fiat instar vini rubelli, & sit in liquida consistentia, qui prius erat coagulatus: Peracta putrefactione (quæ intra decem vel duodecim dies perficitur,) ponatur in retorta ampla, in qua etiam poterit putrefieri, & allutato magno Recipiente, ita pellantur Elementa quatuor, ut Aqua, quæ primo manabit, lentissimo Igne eliciatur, qua cessante, aucto ignis gradu, prodibit aer instar nebularum, qui validissimorum est spirituum, & nisi regatur, vas proculdubio disſumpet: aer hic in oleum album concreſcit: Tertium

erit Ignis s. Oleum rubrum, quod aucto Igne sub & super debet pelli: videbis flammam ignis penetrantes in vas Recipiens: Cum hoc igne circa finem audies cum strepitu stillantem Mercurium vivum: cum strepitu, inquam, quia cæteræ omnes substantiæ sine strepitu emanant: pelle summo Ignis gradu ad siccitatem usque: feces s. terram in Retorta restantem cape, & aeri expone in catino vitreo per 5. aut 6. dies humectabitur, & si digitis versas, ac manibus alteras, videbis & invenies in fundo Mercur. currentem, cujus ℥. ij. ex una libra sanguinis eliciuntur: melius separabis; si feces istas aqua stillaticia cadente abluas, quam Sale aliquo prægnantem reserva: Caput mortuum in Crucibulo tecto summo Ignis gradu calcina ad albedinem: Salem ablutione extrahe s. a sed vide ut fiat in vase vitreo, quia alia vasa, ut fictilia, Sal iste sua subtilitate penetrat: Salem ita præparatum reserva ad usum dicendum:

✱. Tria Elementa mixta Ignem, aerem & aquam, quæ simul rectificentur, dato Igne per gradus in arena quinquies vel sexies, tandem veniendum ad separationem: Aqua s. serum blande eliciatur ad usus dicendos: Aer coagulatur in Oleum album, cui supernatat Ignis rubicundus: ista duo simul excipiantur, dato igne & aucto per gradus, ponantur in duabus parvis Retortis, toties fiat Rectificatio (duodecies vel 20.) donec nullæ feces restent, i. e. totum rubicundum separetur, & quod poterit uniri, uniatur cum albo, restetque oleum albiſſimum instar adamantini pellucidum: Accipe hujus Olei quantum vis, & cum suo Sale pon

in Ovo Philophico, quod sigillatum colloca in forno arcanorum & per gradus dirige.

Quarta est *Beguini*, quæ lib. 3. *Tyrocin. Chymic. cap. 1.* sequentibus depingitur:

℞. Quantitatem satis magnam Sanguinis virorum sanorum in flore ætatis constitutorum, pone in vase Circulatorio justæ capacitatis in B. M. continue bulliant, donec draco propriam caudam devoraverit i. e. donec omne Phlegma fuerit absumentum: Vasis refrigeratis materiam exime, eamque in particulas scinde: & per Cucurbitas altas, eodem B. calore, Phlegma destillatione separa: Destillatum super id, quod remansit, reaffunde in B. bulliens in iisdem vasis circulatoriis per decem dies, ut supra: postea Phlegma destillando, & propriæ terræ reaffundendo, ut supra, quinquies eundem processum repetendo, & ultimo totum Phlegma destillatum reservando: Vasis frigefactis materiam exime, Retortæ amplæ inde, adhibito Recipienti capaci, destilla ex Cineribus Elementum aeris (spiritus) Igne graduato: Nubeculis in recipiente disparentibus Ignis intendatur, ut Elementum Ignis in forma Olei rubri egrediatur, sub finem sublimabit se aliquid de Sale Ammoniaco: Vasis refrigeratis: separa spiritum ab Oleo, vel blanda destillatione B. vel per tritorium: Spiritum cum Sale Ammoniaco reaffunde fecibus, digere per triduum, & per Retortam novam destilla: sub finem dando Ignem ad Sublimationem idoneum, ut totum Sal Spirituale, vel saltem maior pars sublimetur, & cum Spiritu in Recipiente misceatur: Novum Spiritum fecibus reaffunde, di-

gere & destilla toties, ut supra: donec Terra privetur anima, quod cognosces, quando super laminam candentem posita, fumum non ediderit: Notandum, antequam spiritus animetur, debere septies rectificari, singulis vicibus Phlegma & feces separando: & pars ejusdem seorsim reservari, pro dissolvente parando; & nigrum nigrius nigro (caput mortuum) calcina in Reverberio spatio quinque dierum Igne moderato, in vase undique clauso: donec nigredo vertatur in albedinem subflavam, & tandem in rubeum colorem: tum terra apta erit ad susceptionem spiritus animati: imbibere terram proprio Phlegmate, & per 24. horas in cineribus digere, & destilla: hoc ter repetendo: Terræ desiccatae da decimam partem sui spiritus animati: digere in B. quantum satis: postea humiditatem insipidam destillatione blanda separa: reaffunde novam partem spiritus animati, postea septimam, sextam, quintam, quartam partem: tamdiu cum quarta parte imbibendo, donec terræ in duplum sui ponderis accreverit: Pone jam terram prædictam in cucurbitam altam, cui Alembicum cum receptaculo, rimulis diligenter constipatis, & da ignem cinerum, spatio duorum dierum, quousque fumus ille mundus & albus ascendat, & instar Talci ad latera cucurbitæ hæreat:

Hujus Mercurii meteorisati ℥. j. misce cum septem Vnciis Spiritus rectificati, non animati: digere per biduum in B. postea destilla per Cineres, deinde per B. cum reiteratis cohobiis, donec nullas relinquat feces: tandem per quadraginta dies circula.

Vsus ejus quoque est Tincturam è metall. & lapid. extrahendam: Sed & tum.

tum hæc, tum aliæ descriptæ ad supra-
dictos quoque valent affectus:

Adversus *Epilepsiam* tale quid exin-
de componit *Poppius l. i. Theſaur. med.*
pag. 63.

℞. Essentiæ Sanguinis. Hum.

℥. j.

hirundin. gr. iij.

Visci quern. ℥. j.

Cranii hum. ℥. ℞.

Aq. pluvial. destillat. ℥. iij.

Syr. fl. pæon. ℥. ℞. M. pro u-
na dosi;

Et pag. 65. ℞. Essentiæ Sangu H.

plantag. an. ℥. j.

Spiritus Camphor. gutt. vj.

Vitriol. ℥. ℞.

Salis. C. C.

Cranii human. an. ℥. ℞.

Roris majal. destillat. ℥. iij.

misce, & ægroto exhibe in conjun-
ctione Solis & Lunæ.

Antequam ad alias deveniamus
præparationes, non sine causa quæri-
tur, cur *Beguinus* in descripta Q. E.
præparatione Sanguinem humanum
Draconis s. *Serpenti* assimilet.

Hic notare possumus ex *Ægyptio-
rum* schola idipsum depromptum esse:
non enim tam liberali more *Ægyptii*
secreta sua pandebant sed characteri-
bus solum & variorum monstrorum
figuris ea involvebant, & Q. Essentiæ
Sanguinis Hum. præparationem, sub
figura *Draconis* s. *Serpentis* caudam
suam sub guttur attractam occultantis
in *Saturni* dextra manu, occultabant:
explicationem hujus Characteris u-
beriore vide apud *Fabrum* pag 43.
*Pallad. Spagyric. & Pier. in Hiero-
glyphs.*

2. Queritur: Vtrum ex Sangu-
ne Humano *Mercurius* vivus elici
possit? Affirmati ex *Beguini Tyro-
cin.* pag. 256. colligitur, ibidem n. au-

tortestatur, se novisse *Lutetiæ* plures
viros fide dignos, & præcipuæ autho-
ritatis, dignitatisque, qui non modo
è mineralibus, sed etiam ex Sanguine
Human. prius calcinato, & ex Plan-
tis etiam *Mercurium* vivum elicuere:
Verum licet ex Sale, Sulphure &
Mercurio etiam corpora animatorum
constare dicamus: non tamen *Mer-
curius* vulgi intelligitur, sed *Philosophi-
cus*; nō currēs, crudus sed animalis, qui
proportione Humoribus respondet:
nihil enim est in corpore, quod non
prius fuerit in Semine, at exinde *Mer-
curiū* vivum extrahi posse, nemo dixe-
rit: si tamen per *Mercuriū*, Salem illum
è sanguine sublimatum & meteorisa-
tum, *Mercurii Philosophici æmulum*
quis intellexerit, libenter subscribimus:
& sic vide processum *Rhenani* antea
depictum: aut tam diu iudicium no-
strum hac de re suspendimus, donec
certiorem aliquam consequamur no-
ticiam: vide haut dissentientem *Vnt-
zerum* tr. de *Mercur.* pag. 107.

Composita è sanguine Human.

1. Spiritus Antepilepticus *Plateri*.
quem tr. i. p. 85. describit, & est seq.

℞. Sanguin. Hum. è recentem
jugulato, vel Vena aperta hominis
sani collecti libram dimidiam.

Radic. Pæon. recent. incis.
℥. ij.

Sem. ejusdem ℥. ℞.

Hyfop. Rut. an. Mj.

Cranii human. ℥. j. eliciatur
aqua: mox dum calet: cujus datur
℥. j. ad præcautionem.

Magis compositū ibidem sic parat:

℞. Sanguinis Hum. ℥. iij.

Hirundin. pullorum Nu. xv.

Picæ, cuculi pullor. Nu. iij.
aut si haberi non possunt, hiruudinum
Nu. xxv.

Cranii hum. ℥. j.

Castor.

Castor. $\mathfrak{z}$. β . Rad. pæon.
quart. j.

Sem. ejusdem. $\mathfrak{z}$. j. Scyll.
præpar. $\mathfrak{z}$. ij.

Visci quern. $\mathfrak{z}$. β .

H. rut. hyfop. an. Mij.

betonic. majoran. salviæ.

Fl. rofar. lavendul. an. Mj.

Cinamom. $\mathfrak{z}$. ij.

Gariophyll. Nucis mosch.

Cubebæ.

Piper. an. $\mathfrak{z}$. j.

Vini malvatic. lib. iij.

Aquarum lilii convall. florum
tiliæ an. $\mathfrak{z}$. ij.

Aq. vitæ. $\mathfrak{z}$. j. macerentur per

horas tantum aliquot, ne corrumpantur, destillentur: datur ab $\mathfrak{z}$. β . ad $\mathfrak{z}$. j. præservationis gratia: Epilepticos v. in Paroxysmo exhibita, ex citat.

2. Spiritus Antapoplecticus.

$\mathfrak{z}$. Spiritus Sangu. Microc.
dephlegmati & ter rectificati lib. ij.

Infusi fl. lavend. lib. β . misce & destilla per B. ad medietatem: idem repetetertia vice, deinde adde Spir. V. rectific. $\mathfrak{z}$. ij. ferventur in vitro bene clauso:

Dosis à g. iiij. ad vj. usque xx. cum vehiculis convenientibus: Valet ad curandam Apoplexiam & Paralysis in principio statim, præmissis Vniversalibus, administratum: & in Asthmate & Perisi cum decocto peitoralibus conducit.

3. Specificum Antepilepticum.

Hoc habet *Poppius* p. 65. l. c.

$\mathfrak{z}$. Rad. pæon. pyrethr. an. q. pl. affunde Rorem Majalem & destilla per B. aquam: deinde.

2. $\mathfrak{z}$. Sanguinis Hum. à Phlegmate suo bene purgati, $\mathfrak{z}$. iij.

Spiritus Vini lib. β . & hoc misce, & destilla per Baln.

Tertio cum Spiritu V. de Cranio humano & Visco q. extrahatur Spiritus subtilissimus: Hos tres spiritus misce, & per aliquot dies circula: de qua mistura $\mathfrak{z}$. j.

Spiritus Vitrioli $\mathfrak{z}$. iij. Misc. & patienti in die ter singulis vicibus $\mathfrak{z}$. β . in Vino exhibeatur.

4. Aqua Vitæ Microcosmica.

Hæc apud *Mylium* in *Antidotar.* pag. 514. reperitur, & sic paratur.

$\mathfrak{z}$. Sanguinis Hum. lib. j. separa à Phlegmate:

Salis Tartar. probe depurati ac defecati tantundem,

Vini circulati tantum, ut ad duos digitos emineat. Misce, & digere per mensem, deinde destilla per alembic. & exhibit liquor flavus cum paucis oleo, sublimabitur etiam Sal, quæ tria seorsim separabis: Liquorem solummodo recipies, & cum fol. Hellebor. nigr. ac melissæ macerabis, ac vicissim rectificando destillabis, sic constabit pretiosus liquor, ac sanus: Ejus odorem, si placet, promovebis cum gr. j. ambre & ij. moschi.

Hæc aqua nobilis dicitur vehiculum esse, qua Aurum potabile, Aurum vitæ, Mercur. Vitæ, solutiones gemmar. metall. ac mineral. appropriamus: Diaphoresin præstat maximam, curat interna & externa.

5. Mumia Vitæ.

Quam Chymici nonnulli abutantur voce Mumie ex capitulo de Mumia patebit: interim & Sangu. Hum. præparatione Mumiam elici posse, non veram, sed quæ viribus ei respondeat ex seq. descriptione constat: quæ ab aliis mutuata reperitur apud *Myl.* lib. 5. *Basil.* Chym. pag. 623.

℞. Sanguinis ex homine valente & sano extracti q. pl. lento Igne arefieri curabis in sartagine testaceo vernice illito, indefinenter agitando, dum in pulverem siccum, & fusci coloris redigatur, tum.

℞. istius pulveris ℥. xij.

Aloes succotrin. ℥. ij.

Myrrhæ elect. ℥. j. β. Hæc tria simul in pulverem terantur, & cribro excernantur: deinde succo citrorum clarificato. F. massa, quæ in scutella vitrea dissolvatur cineribus calidis imposita, ut exhalet humiditas succi: demum frigescere sinatur & asservetur: Hanc haut secus ac pretiosam aliquam gemmam servabis:

Mumia v. dicitur i. quod Sanguis ex homine vivente extrahitur 2. quod Sanguis verum est Elixir humani corporis: receptaculum Spiritus Vitæ: verum Ens Microcosmi: vitalis omnium membrorum tam grandium, quam parvorum essentia: in summa, fons infinitis arcanis scattens: Medicus enim, qui eam rite præparare, & uti convenit, administrare novit: is ea tantum non omnes morbos, qui ex sanguine proveniunt, feliciter curaverit: Ex hac Mumia duo Mercurii, duplex Sulphur, duo Salia substantia in proprietatibus plane differentia, separantur, quæ non in Medicina saltem, sed & in Chirurgia locum haut postremum jure obtinent: Ex hac sequens componitur Antidotus.

℞. Aq. Vitrioli secund. ℥.

x x x.

Rad. Chelidon. in umbr. siccat.

angelic. odorat. an. ℥.

iiij.

H. Veronic. sicc. cum fl. ejusdem Miiij.

Aq. ardent. ex bacc. Junip. rectific. ℥. xij.

Mumia vitæ. ℥. iiij.

Opii Thebaic. præparat. ℥. iiij.

Croci opt. ℥. ij.

Olei succin. alb. ℥. j.

Spiritus Vitrioli cordialis. ℥. x.

Aquam ardentem ex baccis Juniper. sic parabis. ℞. Ligni Juniper. abradi lib. v. Aq. baccar. Junip. bocciale unum, infunde per horas xxiv. & per B. subtiliorem partem destilla: Opium v. sic præparatur: Incide Opium minute, & laminam ferream calefacito: postea tantillum succi arantiorum acerb. insperge, & ferro subinde eousque versa, dum sumto paulululo & refrigerato, videas, num ita induruerit, ut pulverisari possit: ne tamen comburito.

Totius antidoti compositio hæc est: Radices & herbæ aliquantum contunduntur: postmodum in aquam Vitrioli vitreo vase contentam, immittuntur: Vas bene occlusum per octo dies in F. E. ad digestionem sepeliatur: ita, ut nullus expirationi locus fiat: postea ex fimo eximito, & per Cineres lento igni omnis humiditas destilletur: Liquori huic destillato, aqua ardens Juniperina affundatur: additis Mumia & opio pulverisatis, Croco, Oleo succin. & Spirit. Vitrioli: quæ omnia circulatorio inclusa, ascendant totum mensem, & vel in arena, vel in Sole circulentur, postea summa cum diligentia subtile à spisso per inclinationem separetur: quod instar balsami pretiosi ad usum servetur.

Virtus.

Liquor iste antidotum contra pestem, aliaque Veneni genera presentaneum est, bis aut ter in septimana mane jeuno stomacho exhibetur: Dosis est à semisrupulo ad integrum pro

pro vice plus minus, pro ætate cuiusque & infectione dominante: Calidæ complexionis hominibus cum aquis destillatis: frigidæ a. cum Vino, aut iusculo propinatur: Infecto dosis duplo augeatur, sudore per duas aut tres horas in lecto provocato, & singulis Octo horis semel repetatur, donec ex indiciis constet, venenum à corde simul omne depulsum: postmodum omni mane præservationis loco, liquorem istum sumere pergat infectus, donec plane fuerit curatus, ne venenum denuo ad primum suum Centrum redeat: Liquor iste venenum in cutem revocat, maturat, & emarginat.

6. Aqua Sanitatis.

Hanc ex notis Hartmann. describunt. *Gluckrad. & Myl. Antidotar. pag. 514.* Veteribus a. sic dicta fuit, ob insignes, quibus pollet, virtutes.

℞. Sanguinis Hom. juvenis & carnosus lib. j.

Succi flor. chelidon. major. mellis virgin. prius bene dedespumati an. lib. β.

Salis torrefacti M. j. misce addendo.

Pulver. macis caryoph. Zing. cubeb.

galang. cardamom. mastich. granor. Iunip. Cinam. an.

℥. j. β.

Xyloaloes. ℥. v.

Moschi opt. ambr. gryf. in aq. rosar. dissolut. an. ℥. j. recondantur omnia in phiola Hermetice clausa, eandem subtus terram defodiendo per mensem unum: postea destilla: & quoslibet liquores auctis Ignis gradibus successive egredientes serva: Iisdem usibus interservit hoc destillatum, quibus Balsamus sanguis Hom. nisi

quod hic omnia efficaciora:

7. Liquor Pleuriticus.

Descriptio hujus sequentibus tradita apud *Mylium l. 5. Basilic. Chym. p. 617.* reperitur:

℞. Aq. Vitriol. secund. ℥. ix. Succi Carduiben, balsamic. ℥. vj.

Aquæ Sanguinis Hum. per Cinerem dest ℥. iiij.

Spirit. Vitriol. acid. ℥. ij.

Succus Cardui bened. balsamicus sic extrahitur. ℞. Succi Carduib. lib. j. aquæ vitæ à Phlegmate purgatissimæ ℥. iiij. infunde in vas vitreum bene obturatum: Solique vel alii loco calenti ad dies xxxvj. expone: deinde per chartam cola, & serva: atque hæc est ratio, qua omnes quarumcumque herbarum succi essentiarum possunt, ut nunquam corrumpantur, nisi resecti fuerint in loco calido, ita, ut spiritus Vini exhalet: Hyeme frigori expositi instar turbidi lactis congelascunt: calori restituti dissolvuntur, nec calore, nec odore, nec transparentia, nec subtilitate, nec efficacia vel minimum deperdita.

Compositio liquoris est hæc: Liquores omnes simul commixtos in vase vitreo totum triduum in arena circulato: hinc residuum turbidum succi separati videbis, postmodum liquorem per chartam cola: qui limpidus erit, instar auri, serva ad necessitatis occurrentiam, optime obturatum.

V I R T V S.

Liquor iste vires contra Pleuresin permagnas habet: considerandum tamen hic quoque vulgatum illud: melius est prævenire, quam præveniri: Id quod fiet, si mox, ubi vel

leve aliquod indicium morbi istius senseris affecto duas drachmas liquoris istius cum jusculo calido illico propina: sudorem, nulla interjecta mora, provoca, venamque Basilicam ex opposito punctiois incidi cura: immo, si necessitas postulat, ex utroque brachio, sanguinem, ea quantitate, quam fert cuiusque complexio, elice: sed & ipse liquor duplo aut triplo urgente necessitate augeri potest: liquor iste sudorem, lotium & sputum ciet, & specifica sua virtute morbum illico in suo Centro indagat, & sanguinem in suo fluxu retinet: Sumtus interdum per intervalla mane grassante Pleuritide rarum Elixir præstat, quo corpus ab internis apostematibus & supurationibus defendatur: In conquassatione totius corporis sanguine extra suum Centrum per juncturas aliquas excurrente, cum infusione betonic. aut fl. hypericon. millefol. pentaphyll. & similibus mane & vespere propinatus sanguinem illum ad locum suum retrahit: coagulatum mundificat, & consolidat: In fracturis ossium cum infusione consolidæ aut serpentariæ porrigitur, quæ infusio cum Vino, aut jusculo fieri debet.

ARCANVM in Contractura sequens cū **SANGVINE MICROC.** delineat Poppius l. 3. Thesaur. med. pag. 618.

℞. **MVMIA M** ex viva Mumiæ extractam i. e. ex Sanguine humano: Accipe a. primum Spiritus Vini optimi lib. β. huic stillantem aut erumpentem ex Vena hominis sani sanguinis admisce adhuc calidum anatica proportione: deinde ℞. Theriac. solutæ cum Spiritu Vini, utriusque lib. dimid.

Spiritus Terræ sigillat.

℥. iiij.

Hæc omnia invicem misce, ex Retorta destilla, & secunda vice rectifica, & serva: De qua ℥. ij. exhibentur: Per sympahiam quandam curat Contracturam, Spiritus n. Vitæ in sanguine delitescens, in corpore resistentem corroborat, quo Tartarei humores eo felicius absumentur.

7. Oleum Cœleste. seu Arcanum Sanguinis H.

Describitur & commendatur id ipsum à Paracels. lib. 3. de Natur. rerum, qui est conservatione rerum naturalium.

℞. **SANGVINIS HVM.** puri & synceri lib. ij. relinque in vase ligneo non metallico, donec omnis aquositas sponte sua, sine ulla alia motione se parata fuerit, quam decanta: super sanguinem coagulatum, & ad magna quoddam redactum funde Salis comm. spiritum s. Aquam, ut vocat Paracelsus: & continuo hic cum sanguine mistus spiritus, rubori pristino eundem restitutum postea nunquam putrescere sinit, sed perpetuo conservat in vigore: Hoc arcanum, fecibus, post aliquot dies, remotis, vocat Paracels. Ballamum super omnia Balsama:

Ejus usus est in renovando sanguine per universum corpus: ideoque in Hydrope, qui sanguinis stagnantis, & quasi corrupti Cataracta est, omnium maxime commendabile fore, dubium non est ullum: Est enim Hydrops à Sale Microcosmico resoluto, ac limites suos egrediente, sanguinisque massam à statu integritatis in peiorem aquam velut reponente: quia v. ad Arcanum hoc imprimis Salis spiritus assumitur, isque alias in Hydropis, morbi nempe contumacissimi eradicatione felicissi-

felicissime usurpetur, consequens est, mundificationem sanguinis ab utroque, nempe, à Spiritu Salis, & sanguine pro Spiritu Salis rectificato, multum adjutam iri.

Cæterum præparatio Spiritus Salis ad hanc extractionem necessarij docetur à Paracels. in Chirurg. mag. pag. 120.

℞. Salis Comm. albissimi, aliquoties fusi q. pl. (ideo a. fundi debet ut sic Salis spiritus arsenicales pereant.) illius pulverem cum succo raphani expresso misce, & agitando solve, post resolutionem cum silicibus vel laterū pulvere ad Salem triplo vel quadruplo ex Retorta Igne nudo, & postremo vehementiori destilla; destillatum cum optimo Spiritu Vitrioli rectificato analogis partibus conjunge, & quinques per cornutam rectifica: Hoc spiritu etiam Tinctura Solis extrahi potest.

Aliud, quod & Arcanum Tartari. dicitur: Hoc ex triplici Sale f. Tartaro componitur, Minerali sc. Vegetabili & Minerali: cujus genuina descriptio hæc est:

℞. Tartari albiss. lib. j. Nitri finissimi lib. ℞. pulverisentur tenuiter, & affuso alchoole Vini correctissimo, ut quatuor digitos supernatet, obstructis diligenter orificiis, macerentur in B. triduum integrum; postea per alembicū destilletur leni igne Spiritus V. qui simul & seorsim cum residua servetur: Deinde Mense Majo accipe Sanguinis hominis sani, & integre juvenescentis q. f. exsicca in arena, donec in pulverem redigiqueat: ex quo cum Sp. V. antea ex Tart. & Nitr. destillato extrahe Tincturam crebris affusionibus & destillationibus: donec nempe libram semis extracti Sanguinis habueris; residuas à sanguine feces, tanquam in-

utile magma abjice: ab hac Tinctura leniter per alembic. Sp. V. evoca, & tandem Balsamum f. Mumiam sanguinis in fundo restitantes, in Cineribus exsicca, ut pene pulverisari possit: Denique Spiritum Vini hac destillatione evocatum affunde reservato Tartaro & Nitro simul junctis, & relinque aliquandiu, ut puriores partes in Spiritum Vini transeant, impuriores v. relinquuntur, quibus invicem probe beneque disjunctis, rejectis nempe fecibus, imprægnatum à Tart. & Nitr. spiritum junge cum sanguinis pulvere, & juncturis vasorum bene clausis statue in capaciore Cucurbita in B. per duodecim dies, postea paululum bulliente B. per alembicum abstrahere menstruum: remanente in fundo pretioso arcano Tartari.

Ejus guttulæ aliquot usque ad ʒ. ℞. exhibitæ, subinde repetita eadem dosi, obstructions omnes totius corporis expedit, in primis Hepatis & Mesenterii, Hydropem aufert, febres in primis Quartanam tollit, Pleuridi unice auxiliatur, sitim levat: Externe Herpeti, ac quibusvis oesthionem, pustulis faciei, morpheæ non absimilibus, mentaque illitum, mirabiliter medetur.

8. Ceratum ex Pelle Arietina.

Hoc in Pharmacop. August. p. 260. sequentibus delineatur:

℞. Sanguinis Hominis ruffi
℥. ix.

Lithargyr. lapid. hæmatit.

Sanguin. dracon. boli armen.

Opii.

mastich. ammoniac. mumie.

Galban. thur. costi. lumbricor.

an. ʒ. ℞.

Picis nigræ f. navalis.

Græcæ f. Colophon.

M 3

Ceræ

Ceræ alb. rubr. an. ʒ. j.
 Rad. consolid. major, minor.
 an. ʒ. iiij.
 Rosar. rubr. myrrh. aloes an.
 gr. xvij.
 Succ. hypocistid. gallar. im-
 maturar.
 Balauſtior, Aristoloch. rotund.
 an. ʒ. vj.
 Visci querni, Terebinth. an.
 ʒ. ij.

Cujus præparationis modum vide
 loco allegato: Valet a. ad membro-
 rum luxationes: præcipiæ v. Hernio-
 sis adhibetur.

9. Linimentum Sarcoticum.

Fabritius ab Aquapend. p. 820. de Vul-
neribus cum sang. H. linimentum se-
quen s componit

ʒ. Gummi arabic. aloes an. p. j.
 Thuris resinos. p. ij.

Sanguinis humani pulveris. p.
 ʒ. misce cum albumine Ovi ad mel-
 lis consistentiam:

Renodeus in dispensat. l. 3. p. 570. di-
cit, quosdam sanguinem humanum
admiscere emplastro Enterocelæ di-
cato.

10. Sal Ammoniacus.

Denique & hujus Salis confectio-
 nem nonnulli cum Sangu. H. atten-
 tant: sic n. *Fallop. lib. 3. secret. pag. 185.*

ʒ. Sanguin. human. lib. j.

Salis commun. lib. ij.

Aq. fontanæ lib. vj. Hæc in-
 vicem misce, donec Sal omnis lique-
 scat: filtra, inde coque tandiu, donec
 aqua fuerit absumpta: residuum in fun-
 do serua: id dicitur Sal armonia-
 cum.

Obſigno tandem hoc caput illo,
 quod habet *Gal. l. 10. de simpl. medicam.*
facul. p. 148.

Sanguis, inquit, suillus, humano
 maxime temperie est similis: si qui-

dem & carnes suum humanis sunt si-
 miles: comperti enim sunt Hospites
 & coqui complures, qui humanas
 carnes pro suillis venderent: tametsi,
 quicquid edissent, nullum omnino di-
 scrimen percipere potuerint: Quin &
 ipse narrantes audiui viros fide dignos,
 sese in diversorio publico ius esitasse
 delicatum cum carnibus suauissimis:
 Cæterum, cum jam pene saturi essent,
 inuenisse digiti partem anteriorem,
 quæ videlicet ad Unguem est: quo
 perculsi, & metuentes eos, qui agebant
 in diversorio, ne se quoque vorarent,
 ceu eirei assueti, protinus illic quidem
 exiere, ac vomitu redditis, quæ ede-
 rant: ita iter denuo ingressi sunt: ita-
 que jure quispiam existimet: Suillum
 sanguinem humano esse similem:
 quisquis ergo sanguinem humanum
 morbo alicui utilem esse ait, in suillo
 primum id comprobet; & si non ean-
 dem, similem saltem actionem osten-
 det: *Idem l. 3. de alim. facult. p. 50.*

Si quis tamen & Hircinum seu
 Cervinum sanguinem substituere &
 exinde inprimis Oleum conficere vo-
 luerit, consentientem habebit Hart-
 man. in notis *Beguin. & Ander-*
nac. l. c.

CAPVT XV.

DE CALCULO.

DE CALCULO in corpore H. ge-
 neratione hoc capite pluribus age-
 re, lubens supersedeo, cum ea in
 Voluminibus Medicorum abunde
 tractetur: Tribus v. quod dicitur, ver-
 bis, de ea differere placet: Si, quid
 est in Macrocosmo, in Microcosmo
 quoque observare licet, plurimum sa-
 ne lucis Mineralium cognitio ad La-
 pidem & Calculorum generationem,
 suppe-

suppeditabunt : Videmus in Thermis, aliisque fontibus, typhos ac styrias lapideas concrefcere, & in montium cavitatibus ac speluncis è succis stillante aqua, styriastales, immo columnas prægrandes concrefcere : quin & fontes & lacus reperiuntur, in quibus stirpes, ossa, & alia in eccla, infini quadam Metamorphosi in lapides commutantur: Quod certe Soli calori aut frigori, multo minus tantū siccitati ascribi poterit: alias n. & aliæ aque, eadem caloris & frigoris potentia pollescentes, eundem ederent effectum: Videmus in ipsis Vrinis lapides concrefcere : si enim Vrinæ (ex falso sc. & Nitroso humore constantes) præcipue magis Salsæ, acres, limosam lutosamque materiam continentes in matulis afferventur, sabulosa materia iis adhærescit, & diutius, si ibidem retineantur in lapideam quandam & Tartaro, vel calculis, que interdum ejiciuntur, non dissimilem concrefcit substantiam : Quare ista causa generandorum lapidum ejusmodi vix est, quæ tantum ab externo frigore, vel calore in lapideam mutetur duritiem, sed internum aliquod curationis & coagulationis requiritur principium, ita tamen, ut Renum arenosa, calculosaque constitutio accedat, quæ facit, ut materia illa Tartarea à sanguine secreto in fero delitescens, & ideo ad Concretionem in Renibus & Vesica aptior, coagulationem subeat: Vnde, si præcavere velis, ne Calculus de novo generetur, ea exhibeas oportet, quæ & materiam, è qua Calculus generari possit, evacuent, abstergant, & quæ dispositionem illam Renum tollant:

In omnibus autem fere corporis nostri partibus generatio fit Calculi, in Cerebro, in palpebra, sub lingua, in tonsillis, & faucibus,

gutturæ, pulmonibus, circa basin arteriæ magnæ, in arteriis Cordis, mammis, Ventriculo, Intestinis, Mesenterio, Vena portæ, Hepate, & ejus tunica, vesicula fellis, Liene, Venis Hæmorrh. umbilico, Vtero, glanduloso corpore vesicæ adnato, Vreteribus &c. Vide *Clariss. Senn. in Instit. pag. 228. Vntzerus de Nephritid. Schenck. l. l. 3. obs. 358. Donat. l. 4. c. 30. Hildan. c. 5. obs. Vesal. l. 5. de fabrica hum. corp. c. 9. Dodonaum in obs. Forestum & alios.*

V S V S.

Vt gravissimos CALCULVS in corpore excitat cruciatus, ita ut non tantum varia sæpissime inde excitentur symptomata, sed & vinculum vitæ nostræ dolores Nephritici & similes à calc. provenientes, disrumpant; ita & eidem Calculo vis quædam concessa est dissolvendi calculum : Tanta enim est Creatoris nostri Clementia, quod & in ipsa morbi mortisque causa, causam simul sanitatis & vitæ delitescentem demonstraret: Sic sane similibus Similia curantur : non tam sua duritie atterendo & affricando materiam, ut quidem opinatur Mercatus, sed potius interna quadam vi, Spiritu Salino proficiente, eam dissolvendo, qualem operationis modum Coralia in Spiritu Salis optimo soluta, demonstrant.

Vtuntur v. CALCULO MICROCOSMI præstantissimi Medici, inter quos *Christoph. Virsung.* ejus in pollinem redacti quotidie 3. j. ex aqua Saxifrag. vel Raphanor. exhibet.

Petrus Hispanus & Gattinaria dicunt: Lapidem humanum potui jejune datum, frangere lapidem.

Faventinus scribit: quosdam affirmare, Lapidem per lotium ejectum pulverisatum & exhibitum in aq. Saxifr. medicinam esse laudabilem, & à proprietate educere lapidem: Se v. experientia certa edoctum, exhibere cum aq. flor. caryoph. sylvestr. vel aq. Polygon.

Platerus tr. 2. pract. p. 573. pulverem ex æquis partibus Lapid. Microc. & Iudaici componit, & cum Hydromel. vel aq. fœniculi contra Renum Calculum exhibet: ab aliis quoq; ut *Pans. de Neph. p. 144. Henric. Petr. tract. 2. Nosolog. pag. 330 Hollerio, Fuchs. Iacob Sylvio* & aliis commendatur.

Compositum pulverem Lithontripicum magnarum virium ex Calc. H. describit *Veickard. in Thesau. Pharmaceut. pag. 285.*

℞. Nucleor. persic. exsiccat.

℥. ℞.

Gland. torrefact.

Ossium mespillor. an. ℥. ij.

Sem. alkekeng. genist. petrosel.

levistic. nasturt. milii Sol: lappę minor.

fœnicul. melon. an. ℥. j.

Succin. alb. C. C. usti.

maxill. lucii pisc. ocul. cancr.

Calculorum ab ipso ægro excretorum,

Lapid, Iudaic. Spongię an. ℥. ij.

Ciner. passer. Troglodit. f.

Reguli

lumbricor.

sanguin. prepar. hirci an. ℥. j.

Rhabarb. elect. ℥. j. ℞.

Zing. Cinam. Piper. an. ℥. ℞.

Sachar. cand. ℥. iiij. F. pulvis

subtilissimus, qui summe efficax erit, si ℥. j. cantharidum, abjectis harum extremitatibus adjiciatur: capiat coch. j. cum decocto convenienti: Et si do-

lorem mitigare volumus, Sem. hyosciam. ℥. ℞. adde possumus.

Non vero tantum Crudus, sed & præparatus propinatur: sic enim *Petrus l. c. CALCVLVS* inquit ex humano corpore exsectus, vel excretus cum Sulph. & Nitro calcinatus, & cum succo Berberis depurato, extractus, potentivum est ad omnes calculos totius corporis: Hujus præparationem *crollius pag. 247 Basil. Chym.* suppeditat, & talis est:

℞. CALCVLOR. Human. sufficientem quantitatem, calcina igne primum moderato, post validiore: pulverisatum cum Sulphure & Nitro æqualibus portionibus reverbera, donec in pulverem albißimum vertatur: Solve cum succo Berberis clarificato, in leni Cinerum igne, donec totus solutus sit, rejectis exiguis fecibus abstrahere menstruum per destillationem vel evaporationem, & manet Sal ipsum in fundo, qui tandem in marmore in loco frigido humido expositus, vertitur in liquorem:

Hujus g. vj. ad ℥. ℞. in Vino exhibitæ Luna decrescente, potenter ipsum Calculum in corpore humano sospitantem solvunt, & per Vrinam expellunt:

Liquor f. Oleum ejusmodi exinde parari potest, ejusdem usus earundemque virium.

℞. Pulver. calcul. ℥. j.

Olei Tartar. per deliquium facti: ℥. ij. misce & in matrasso digere in B. per quindemum, postea eodem temporis spatio exsicca lento Igne arena, extremo pulverisa: affunde Spiritum Vini, quem postea leni. B. calore evoca, & remanebit oleum.

Cum hoc liquore componit *crollius in Basil. Chymic* medicamentum quoddam specificum omnia septem membra principalia respiciens, & est tale:

℞. Liquor

℞. Liquoris Calculi Microcosmi.

Cryſtall. an. ℥. j.

Spirit. Vitriol. ver.

Salis Cranii Hum. an. ℥. β.

Ol. ſuccin. ter. vel quater per aquam majoran. rectif. ℥. ij.

Tinctur. Croc. Oriental.

granor. alchem. an. ℥. ij.

Salis Margaritar, Corall. an. ℥. j.

Ol. Cinam. macis an. ℥. β.

Lactis Sulphur. ℥. j.

Extracti ſpodii ℥. j. β.

Magiſter Tartar. ℥. j.

Antimon. diaphoret. ℥. β.

Tinctur Croci Martis.

Chelidon. Rhabarb. an. ℥. j.

Cum extraſta, & inſpiſſata Theriacæ Eſſentia, melle Iuniper. conſerv. roſar. addendo pro libitu ſach. roſac. redigantur omnia ſupradicta diligenter miſta in juſtam Electuarii conſiſtentiam, addita moſch. ambr. an. ℥. j.

Vſus ejus eſt in deploratis morbis, ubi nec ægro, nec ipſi medico conſtat de genere morbi.

Dofis à gr. ʒ. 6. 7. uſque ad 10. in Vino, vel Aq. Carduib. vel alia aq. appropriata.

Cum calcinato Calculo Microc. Poppius ſequens parat Nephriticum l. Theſaur. medic. p. 528.

℞. Calculi Microc. calcinati.

Salis Oculor. Cancr.

Lapid. duri: ſeu Cryſtall: Silicum.

Iudaic. Lyncis, Spongiæ.

Sal. Tartar. Ludi Corall. rubr.

Perlar.

Spirit. Vitriol. Salis Tartar. deſtilla.

Terræ ſigillat. Reſolv. ex his ſingulis vel omnibus, q. pl. Aceto deſtillato, toties repetendo effuſionem, donec omnes ſoluti ſint: ac inde para Salem, Acetum abſtrahendo;

Dofis à ʒ. j. ad duos;

Hartmannus praxi ſuæ, quam in manuſcript. nonnulli habent, ſecretiorem quandam Calculi præparationem adjungit, quæ ſic habet.

℞. Pulveris Lapidis Microc. p. j.

Carbonum præſertim ſaginarum p. ij. miſce invicem: poſtea in tigillo ſuperne regula teſto, ure in fornace ſigulina per 24. horas, & ſpiritus carbonum duritiem lapidis, beneficio Ignis emollit: ipſi v. carbones non abſumuntur: Huic miſturæ affunde aquam ferventem, vel coque in eadem & pulvis Calculi ſolvitur in aquam citrinam, qui color eſt, à Sulphure ſætido ipſius Ludi ſ. calculi: Si quid reſiduum fuerit ab hac ſolutione, denuo exſiccetur, & adjecto pulvere Carbonum recenti, viciffim calcinetur, ut antea: Solutiones omnes evaporando redige in Salem: denuo conjunge cum an. pulv. carbon. & viciffim calcin. item ſolve in aq. Cum ebullendo, ut ſincerior pars poſt evaporationem repetitam tranſeat in Salem candidiſſimum ſæpius in Cryſtallos abeuntem, ſi in loco humido frigido aliquandiu reſiſtus fuerit: Hunc elegantem Salem conjunge cum Spirit. V. optimo, & ex Retorta per multa cohobia tamdiu deſtillando urge, donec penitus cum Spiritu V. tranſierit: Poſtremo Spiritum V. in leni B. aufer, & relinquitur oleum Ludi ſ. calculi humani.

Hujus guttæ à tribus ad duodecim in liquore convenienti aliquoties exhibetæ ſingulis diebus tantum ſemel, omnes obſtructiones totius corporis aperiunt, inque mucilaginem, pene ſine omni dolore calculum compactum redigunt, & ad expulſionem diſponunt.

*Hactenus de Medicina partium
Microcosmi Viventis.*

MICROCOSMI MEDICI

LIBER SECVNDVS.

*De Medicina è Cadavere Humano desu-
menda præparanda & usurpanda.*

CAPVT PRIMVM.

DE CVTE.

CUTIS, Emunctorium Vniuersale dicitur, mediam obtinens Naturam inter Carnem, & Nervum; in cuius constitutione pars spermatica prævalere videtur, cuius ut plurimum colorem repræsentat: Crassitiem aliquam obtinet, non tamen talem, qualis in reliquis reperitur animalibus, quæ & à carne sine dolore avelli nequit, cum omnium fere vasorum extrema in eam desinant: Spiracula ejus vix apparent, quia Epidermidis interjectu occæcata: in excoriata, sunt inspicienda: In humida cute minus patent, quam in arefacta, quoniam absumto humore, quo madescere tenuis & pellucida evadit, ut ex ea quandam Persarum Regem, fenestras comparasse, referat *Orobasc. comm. in aph. Hipp.* ut recitat *Amatus Lusitan. C. 4. curat. 100.* Sed in ista tenuitate, insigne quoque robur obtinet, ut ex pelle humana Zischkæ Bohemi, velut ex Corio belluino, Tympanum resonans confectum fuerit, ut docet *Æneas Sylv.* Et pellionum arte apparata, crassa & intus tomentosa evadit, similis omnino pelli Cervinæ, quam Hispani & Neapolitani parare solent, ut ex ea calceos æstivales conficiant, & gestent: teste eodem Amato: Inter omnia Coria, inquit *Herod. l. 4.* hominum fere

& crassum maxime, & candore splendidum, multi apud Scythas totos homines excoriatos, & supra ligna extensos, supra equos circumferunt: alii pro amiculis utuntur &c. Hinc & Cambyses ea usus est in terrorem judicis, cuius parenti, injusta judicia exercenti, viventi adhuc cutim detraxerat, & folio, cui filius insedit, induxerat: similem pœnam minatus filio, si vestigiis parentum insisteret.

In Corpore quidem vivo Cutis ad varios à Natura destinatur usus, ut ex Anatomicis patet: qua & Medici nonnulli, Taleacotii præcepta observantes ad curtorum reparationem utuntur: Detracta v. non contemnendos in Medicina exhibet usus: Si enim rite dextreque præparetur, commendatur.

1. In Convulsionibus Epilepticis si pars aliqua cutis vel universum corpus, vel etiam collum cingat: sic enim in Viro quodam sexgenario aulico Epilepsiæ paroxysmum sedatum esse memini.

2. In Convulsionibus aliis, Si *Hildanus centur. 3. observat. 9. pag. 53.* in convulsionibus brachii sinistri cum maximis doloribus post inunctionem brachii & Nuchæ cum oleis convenientibus, applicat circa carpum cingulum ex corio humano; unde & convulsionem sedata sunt.

3. In Difficili Partu mulierculæ ad eam, tanquam sacram anchoram confugiunt, & parturientis ventrem ea obligant.

4. Ad Ariduram & contracturam Nervorum articulorumque nonnulli ex Cute humana chirothecas faciunt, sicque plurimum juvare afferunt.

5. In Colica abigenda quidam ea corpus cingunt.

6. In Vulneribus Cranii *Poppius l. 1. Thesaur. med. p. 184.* sequens parat.

8. Cutim humanam nondum præparatam, coque ex ea viscum limosum, cui admisce ossa humana combusta:

CAPVT II.

DE PINGVEDINE.

PINGVEDO ex sanguinis puri elaborati & absolute cocti portione oleosa, tenuiore & aerea è venistenuioribus, roris instar exsudante, generatur, quæ intrinseca sua os, & pinguis facultate coalescit: Hæc, si mediocriter sese in corpore nostro habet, non parum utilitatis præstat, dum partestuetur; dum spatia inter musculos, vasa & cutim vacua replet, corpusque album, pulchrum & æquale reddit: dum vestis instar calefacit, caloremque nativum fovet, effluxum sua visciditate prohibendo, crassitie ac densitate meatus occludendo, ne frigus penetrare valeat: dum & interdum in summis inediis alimentum exhibet. Verum, si & eadem excedat, molestiam haut exiguam creat: immo & periculum suffocationis interdum minatur:

Philippus Ingrassia tract. 1. de Tumorib. præter naturam affirmat, se nonnullas vidisse mulieres, ita obæsas, ut progredi, atque sine alicujus adminiculo à cubi-

li vel terra surgere haut potuerint: De Illustrissimo quodam refert Donatus l. 1. histor. medic. mirab. c. 1. qui ita obæso fuit præditus corporis habitu, ut in ingentem molem excrecente pinguedine, carnis pinguedinilque plexuræ circa collum & in abdomine, quam maxime conspicerentur: in quorum medio, cum ætatis tempore dolere cæpisset, convocatis ministris, quidnam mali subtus latitaret, aspicerent mandavit: qui primum exelam cutim invenere, postmodum procedente tempore erumpentes vermiculos conspiciunt, quod malum, cum nullis præsidiiis profligari potuisset, tandem strenuum heroem necitradidit.

Qui vero excedens Pinguedo ad somnolentiam faciat & disponat, præter quotidianam experientiam testatū facit Dionysius Tyrannus, qui præpinguis, & nimium obæsus, sopore ita profundo fuit detentus, ut nisi acubus pungeretur, non excitaretur, referente Athenæo: qui & postmodum obæsitate illa suffocatus est, notante *Æliano l. 8. variar. histor. Vide Schenck. l. 2. observ. medic. 22. Forest. l. 10. obs. medic. 72. 73.*

Naturam habet admodum penetrantem Pinguedo, quod non tantum effectus illius attestatur, dum, ut postea dicetur, materiam compactam, attenuat dissolvit, absomit, doloresque figit: sed id ipsum etiam confirmat id, quod notat Kornmannus in sepulchro Ducis Alexandri Florentiæ, quod, cum ex candidissimo marmore, crassoque constaret, pinguedinetamen cadaveris transeunte fædatum est: tum etiam basis decidentibus in eam guttulis columnarum: Sic & Alphonsi Avali, quamvis medicamentis plurimis, tum sale ac sabulo siccatum esset cadaver, pinguedo transmeans plumblū in subjectas è loculo petias, decidens eas fædavit.

V S V S.

Ob insignem illam penetrandi vimquam a Spiritu Salis volatilis obtinet, maxime commendatur in plurimis affectibus, tale medium exigentibus: sed & aliis nobilioribus virtutibus prædita est.

Internus quidem usus Pinguedinis rarus est: Externus frequentior: Si tamen ea dextre parata sit, vel patienti inscio, vel etiam, ipsi consentienti propinari poterit:

Gregorius Horstius Archiater Vilmensis in Epistola quadam, quam habet *Hildan. Cent. 2. pag. 340.* scribit, se cuidam ad sanguinem collectum dissolvendum expectorandumque interius diebus aliquot matutino tempore Pinguedinem Humanam recentem in iusculo Cerevisiæ ad Vnciam dimidiam exhibuisse, quo remedio dolores & punctiones internæ leniebantur, & sanguis concretus ad exitum præparabatur, ita ut consequenter per tussim & sreatum concreti sanguinis frustra copiose satis & cum facilitate rejicerentur.

Alii usum ejus multis modis extollunt in Phthisi: verum cum, ut dictum Natura humana à tali remedio abhorreat, vel patienti inscio cum cerevisia calefacta, loco butyri exhibeatur, vel Pinguedo Canina dextre collecta & præparata, aut aliud conveniens Pharmacum substituatur.

Puella Epileptico aliquoties portiuncula *Pingued. human.* propinata fuit, unde pristinae sanitati restitutus dicitur.

Henricus Schenis in Apothec. Spagyric. pag. 15. eam destillatione præparat: dum inquit: Axungia hominis sani, & ultimo supplicio affecti, recens cum aqua pluviali destillata sæpius destilletur, non ingratum exhibet saporem:

similisque est Pinguedini, quæ ex lacte muliebri colligitur, & Butyrum Microcosmi dicitur.

Externè frequentius adhibetur, & quidem in variis casibus.

1. In doloribus:

Hos enim miris modis demulcet, materiamque ipsam attenuando, dissolvendo, discutiendo, aggreditur: *Hildanus Cent. 3. obs. 75.* infanti, cui tormina & dolores maximi, inquietudinesque continuæ aderant, ut lugere non posset, cuius venter & prædurus erat, ac inæqualis, veluti si hinc inde lapides inclusi fuissent, præmisso *Emmate* linimentum hoc adhibuit.

℞. Axungia Humanæ.

Ol. lilior albor.

Pingued. gallin. an. ʒ. ʒ.

Vnguent. dialth. ʒ. ij. Misc.

F. linimentum.

Idem C. 3. *obs. 59.* in doloribus circa fundum vesicæ, & collum matricis, non neglectis aliis hoc Ventrem, coxas & genitalia inungere curavit.

℞. Axungia Humanæ.

Ol. de vitell. ovorum.

amygdal. dulc. an. ʒ. ʒ.

lumbricor. terr.

aneth. an. ʒ. j. Misc F linim.

Idem c. 1. *obs. 23.* in doloribus gravissimis per totum brachium, ita, ut de convulsione periclitaretur sequenti partes affectas inunxit linimento.

℞. Axungia Humanæ.

Vulpin.

Olei lumbricor. an. ʒ. j.

Succ. lumbricor. ʒ. ʒ. M.

F. linim.

Idem tractat. de vulnere quodam sclopeti pag. 61. hoc ha. et linimentum anodynum, quo femur totum & os sacrum inunctum: quodque fere cum antecendente convenit.

℞. Pin-

℞. Pinguedinis Humanæ.

Ol. de vitell. ovor.

amygdal. dulc. an ʒ. j. β.

lumbricor vulpin.

aneth. rosar. an ʒ. j. m.

F. linim

Idem C. 3. *observ.* 100. aliud componit anodynum seqq.

℞. Ol rosar ʒ. ij.

lumbricor.

Axung. Hum. an. ʒ. ij. misce.

Cataplasma discutiens, quod simul dolorem compescit, sequens habet

Weickardus l. 4 pract. p. 568.

℞. Herb malv. parietar.

abrotan. an. Mj. β.

Flor. chamomæl.

summitat. melilot.

Fl. sambuc rosar, incarnat. an.

Mj. Coquantur in Vino ad molli-
tiem, & pistentur: deinde brodio hu-
jus decocti adde.

Farin. fabar lini tosti.

ſænogræc. furfuris macri
an ʒ. j.

Ol anethin amygd. amarar.
an ʒ. j. β.

Vnguent. populeon. ʒ. j.

Pinguedinis Humanæ. ʒ. β.

Spiritus Vini, aut loco hujus,

quando adest inflammatio substitue
Aceti Vini quantum satis esse videbi-
tur: quibus omnibus permixtis co-
quantur sartagine ad formam Cata-
plasmatis, quod applicetur calide, &
renovetur bis in die.

2 In convulsionibus & doloribus:

Quidam ex infelici Antimonii usu
post hypercatharsin nimiam dolori-
bus maximis brachiorum & crurum,
simul & convulsionibus &c corre-
ptus fuit: huic *Hildanus*, ut videre est
C. 3. pag 549. præmisso Cor iali,
brachia, crura, simul & spinam dor-
si sequenti linimento calide inunxit.

℞. Pinguedinis Humanæ.

ursi

Olei lumbricor. an ʒ. ij.

amygd dulc.

liliorum albor violar an.

ʒ. j. misce pro linim: unde dolores qui-
dem optime remiserunt, sed is nihilo-
minus ob humidum radicale violentia
medicamenti absumtum, animam pla-
cide deo reddidit.

Idem cent 3. *observat.* 10. pag 53.
matronæ cuidam convulsionibus bra-
chii sinistri cum maxime doloribus
correptæ, brachium & nucham seq.
inunxit

℞. Ol lumbricor vulpin.

lilior an. ʒ. ij

Philosoph. terebinth an ʒ. β.

Pi guedinis Hum ʒ. j. Misc.
pro Linim.

Holl r us l. 1 de morb. intern. p. 78. in
convulsione, Cervicem, spinam scapu-
lam seq. inungendam docet linim.

℞. Axungia Hum. ʒ. j.

Ol. terebinth. lumbricor. an.
ʒ. ij. misce & simul liquefiant.

Horstius lib. 1. obs. med. cin. 15 in Con-
vulsione maligna ad ulteriorem mali-
gnæ materiæ dissipationem & Nervo-
rum corroboracionem sequens Cata-
plasma ad integram spinam ordinavit.

℞ Sem. lin. ſænogræc. an lib. β

Fl chamom fol. salv an. Mij.

Castor ʒ. ij Coque in aq. &

Vini æquis portionib. adde.

Ol rutacer

Adipis human an. ʒ. β. F.

Cataplasma, quod frequenter calidum
applicetur.

Hildan, tract. de Gangrena & Sphacelo
adversus Spasmodum ex repletionem seq.
præscribit linimentum, quo tota spina
dorsi inungenda.

℞. Axungie Humanæ. ʒ. iiij.

Ol. lumbricor. vulpin. an ʒ. ij.

Succi lumbricor. ʒ. j.

Ol. terebinth. Cera.

de Castor. an. $\mathfrak{z}$. β . misce, applicetur tepide!

In convulsione v. ex siccitate seq. pag. sequenti ordinat: quo similiter pars affecta, totaque spina dorsi inungenda.

℞. Pinguedinis Hum.

Olei violarum.

amygdal. dulc. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Succilumbricor. vieri $\mathfrak{z}$. iiij.

Misce & applica calide.

Siv. convulsio propter consensum, h. e. ratione doloris, inflammationis, tumefactionis trunci fuerit ad dolorem sedandum, inflammationem extinguendam & intumefactionem membri resolvendam ac dissipandam sequens adhibet.

℞. Pinguedinis Hum.

Ol. Salv. aneth.

Ol. Charnomæl.

vulpin.

Succi lumbricor. terrestr. an.

$\mathfrak{z}$. ij.

Ol. Terebinth.

Aq. Vitæ an. $\mathfrak{z}$. j.

Croc. $\mathfrak{z}$. j. misce F. linimentum.

Ambrosius Paræus sequens linim. in affectibus nervorum præcipue ex causa frigida ortis summopere laudat: quod similiter cum Pinguedine humana paratur:

℞. H. Salv. chamæpit.

major. rosmarin.

rutæ, lavendul. an. Mj.

Flor. chamomil. melilot.

aneth. hyperic. an. P. iiij.

Baccar. laur. Iunip. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Rad. Pyrethr. $\mathfrak{z}$. ij.

Mastch. assæ odorat. an. $\mathfrak{z}$. j. β .

Terebinth. Venet. lib. j.

Ol. lumbricor. aneth.

catellor. an. $\mathfrak{z}$. vj.

Ol. Terebinth. $\mathfrak{z}$. iiij.

Axungie Hum. $\mathfrak{z}$. ij.

Croc. $\mathfrak{z}$. j.

Vini abi odoriferi lib. j. β .

Ceræ. q. s. Contundenda; condundantur: pulverisanda pulveriscentur, postea coquantur cum oleis & axung. in vase duplici F. linimentum s. a. adde in fine Aq. Vitæ $\mathfrak{z}$. iiij.

3. In Paralyti.

Glandorpius in Specul. Chirurg. p. 107.

proponit curam, qua, adhibita inter alia Pinguedine humana, Cubiti & totius manus motus, maxima cum felicitate recuperatur: Prius sequens fomentatio instituta.

℞. Rad. alth. rec. alth. major.

an. $\mathfrak{z}$. j. β .

H. alth. malv. violar. an. Mj.

Salv. major. an. M. β .

heder. terr. ablinth. comar. hy.

peric. an. P. iiij. bulliant simul in s. q. aquæ communis: Deinde hoc inungebatur linimento:

℞. Ol. lumbricor. terrestr. ro.

far. an. $\mathfrak{z}$. β .

vulpin. lil. albor. an. $\mathfrak{z}$. iiij.

Chamom. Vnguent, dialt.

cum gummi.

Axungie Humanæ an. $\mathfrak{z}$. i.

Misce pro linimento.

Fomentatione facta, & inunctione appronatur sequens Emplastrum super alutam distentum.

℞. Cerot. Oxycroc. $\mathfrak{z}$. β .

Empl. de melilot.

mucilagin. an. $\mathfrak{z}$. vj.

Cum s. q. Axungie Humanæ

misce. F. linim.

Antiparalyticum Vnguentem *A. serinum* seq. habet *Senn. l. i. præpag. 549.*

℞. Anserem veterem pinguem, suffocetur, deplumetur, & enteretur: Exenterato inde.

Ceræ flavæ, Butyri ovilli

Salis commun. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Pingued. vulpin. $\mathfrak{z}$. iiij.

cati sylvestr. $\mathfrak{z}$. ij. β .

porc.

porcinæ ℥. ij.

Axungia Humanæ ℥. j.

Medull. crurum asin. bovis,
cervi. an. ℥. j. β.

Pulv. thuris, farin. fabar.

Siliginis an. ℥. ij. quibus omnibus repleatur, & confuatur, veruque tranfigatur, & affetur, vel ollæ vitreae inditus lento igne affetur, ubi cavendum, ne aduratur, Liquor exstillans usui servetur.

Dorncrellius in dispensatorio p. 100. exinde suum componit unguentum Paralyticum, & tale est.

℞. Axungiae Humanæ ℥. ij. β.

Ol. chamom. ℥. iij.

lumbricor terr. vulpin.

moschellin. an. ℥. ij.

De piperib. d. castor. an. ℥. j.

Aq. antepileptic. aur. lib. β.

Spiritus Terebinth. ℥. j. β.

Coq. in duplici vase ad aquæ antepilepticæ consumptionem, deinde adde

Ol. spicæ. ℥. ij.

nuc. mosch. stillatic. ℥. iij.

Iuniper. ℥. β.

succin. ℥. β.

rorismar. g. iij. Misce & fiat

cum s. q. Ceræ citrinæ s. a. Vnguentum:

Quod felicissime inungimus membris Paralyticis: Non enim solum modo materiam nervis, musculis atq; tendinibus præter naturam inhærentem digerendo absorbit, verum etiam partes nervosas calefaciendo confortat, & ad suas actiones obeundas revocat, & membra, ab atrophia, assiduo fere Paralyseos comite, præservat, frigidaque arthritidi confert: Fiat a. inunctio mane & vespri in loco calido, medicamentis tamen universalibus præmissis.

Poppius cap. de Apoplex. pag. 52. hoc in simili casu adhibendum, habet.

℞. Pingued. human. medull. ex cruribus human. ℥. β.

Ol. macis, menth. an. ℥. j. misc. pro Linim. quo inungenda membra paralytica.

Idem in Thesaur. Medic. variis Vnguentis & linimentis Pinguedinem humanam admiscet, in primis p. 584. 594. ubi simul Balsamum quendam in membris Paralyticis comprobatum sequentibus describit.

℞. Pinguedinis Human.

cunicul.

murium Alpin. (*Murmenten schmalz*) an. ℥. j.

Cervin. ℥. ij.

Ol. scorpion. ℥. j.

Mastich. Thur. an. ℥. β.

Ceræ ℥. iij. Terebinth. ℥. iij.

Misce omnia & ex Retort. destilla, & tertia vice repete rectificando: Hujus balsami cum anatica portione Pingu. Human. misce & partes inunge.

Vide pag. 613. 619. 621.

4. In Pectoris affectibus.

In Pleuritide spuria, ut materia peccans magis dissipetur exterius Emplastrum de Meliloto pro maturatione & resolutione cū iniunctione amygd. dul. & Pingu. Hum. frequentur apposit. *Horstius l. c. p. 39.*

In Catharro ad pectus delabente, pectus, Ventrem, scapulas & collum sequenti linimento bis in die inunxit. *Hildan. C. 3. obs. 41.*

℞. Pinguedin. Human. anseris.

Ol. lilior. albor.

amygd. dulc. an. ℥. j.

Mucilag. sem, cydon. aqua hyssopi extractæ, ℥. j. β.

Croci pulverisat. ℥. β. misc. F. liniment.

5. In Ariduris & Atrophia membrorum:

℞. Axung. Hum. q. pl. misce exacte

exacte cum Spiritu Vitrioli ex actione & reductione relinquitur aliquod viscidum, quod penetrans est, usumque insignem habet in ariduris: Mistura fiat sensim & paulatim, si guttulatim propter metum dislosionis: Locus v. primum asperis linteis fricetur, postea diligenter inungatur, & quidem aliquoties.

Vel ꝑ. Axung. Hum.

Succ. Terebinth.

Ol. Vitriol. an. q. pl. misce:

Hoc linimento membra inungantur, & semper calidioribus pannis s. exuviis vulpinis non præparatis foveantur.

Poppius l. c. pag. 637. seq. commendat.

ꝑ. Pingued. Microc.

Canin.

Ol. Iuniper.

Sulphur. per. c. an. ꝑ. iiiij. misce invicem, pro linimento: & primo fricentur membra spiritu aromatico, deinde ad calorem hoc inungantur:

Et *pag. 683. ꝑ. Smegmat. Venet. lib. ꝑ.*

Baccar Iunip. rec.

Sem. canab. an. M. iiij.

Pingued. Hum. ꝑ. ij. Conquassata misce invicem, & superfunde spiritum Vini, quantum compositio requirit: stent in leni calore per octiduum; postea exprime, sic unguentum fiet viride, adde lumbric. terrest. pulverisat. vel ol. lumbric. & parum ol. Terebint. destillat: quo partes inungendæ.

p. 639. ꝑ. Ol. Terebinth. Iuniper. an. ꝑ. ij.

Pingued. Hum. ꝑ. j. ꝑ.

Ol. Cerae destill. ꝑ. ꝑ.

lini destill. ꝑ. ij.

Pulv. lumbric. terr. ꝑ. ij.

Camph. ꝑ. i. Misce invicem, & ex Retorta destilla, egreditur Bal-

samus elegans, quo partes inungendæ.

VVeickardus ad membrorum Atrophiam ex P. H. Dropacem seq. componit. *l. 4. p. 582.*

ꝑ. G. ammoniac. bdell.

elem. picis nigr. in aq. Vitæ dissolut. an. ꝑ. ij.

Ol. laurin. Iuniper. an. ꝑ. j.

Pinguedinis Hum. ꝑ. ꝑ.

Pulv. piper Zingib.

gr. parad. bacc. laur. Iunip. an. ꝑ. ij.

Flor. chamomæl. melilot. an. ꝑ. j.

Cum paucâ Cera. F. Emplastr. s. a. extendatur super alutam & applicetur.

6. In Artuum Debilitate, articulorum Languore. Hic quoque Pingued. Hum plurimum valet: nam parti cuidam imbecilliori adhibita, eam roborat, & vi discussoria excrementitios humores resolvit, ut docet *Renodæus l. 3. de mut. medic. p. 570.*

Finckius in Encheirid. p. 222. tale quicquid commendat:

ꝑ. Pinguedin. Human.

taxi an. ꝑ. iiij.

Ol. Terebinth. ꝑ. ꝑ.

vermium terrest. ꝑ. j. ꝑ.

baccar Iunip.

nucis mosch. vulpin. an. ꝑ. j.

petrol. ꝑ. ꝑ.

spicæ. ꝑ. ꝑ. misce, pro li-

nimento, quo affectæ partes inungendæ ad calorem.

Libavius in Alchym. Pharmaceut. p. 222. articulos post Luem Veneream languidos sequenti modo cum P. H. curat: dum inquit:

Truncum fraxini vel Iuniperi excava ad instar tubi aquarii, farci cavitatem Sale comm: obturato foramine cono ex eodem ligno, truncum combure: fiet idem Sal lapideus: Serva loco

loco calido: cū uti voles, solve Spiritu Vini vel aqua stillaticia Guajaci, aut spuma decocti, & perfrica articulos & tendines in contractura ex Pleonasmō: addeliquirem Taxi & Pinguedinē Humanam recentem.

Pharmacopœa Angustan pag. 265. hoc habet Unguentum Nervinum, cuius compositionem quoque ingreditur Ping. Hum.

℞. Herb. salv. Ivæ arthetic.
major. rorism. menth.
rut. lavend. Hyperic.
paralyseos cum flore.
Flor. chamom. melilot.
sumitat. aneth. an. M. ℞.
Baccar. laur. Iunip. an. ℥. j.
Rad. pyrethr. ʒ. ij.
Mastich ℥. ℞.
Benz. ʒ. vj.
Terebinth. ℥. j.
Axung. Humanæ.
cati sylvestr.
canis an. ℥. ℞.

Vini optim. lib. j. Infundantur per noctem mane fiat decoctio ad consumptionem Vini: addendo in fine Cerę ℥. j. Spiritus Vini ℥. ij. Coque s. a.

Nervinum hoc dicitur, & merito frigidos enim nervorum & articulorum morbo tollit, ac doloribus eorundem opitulatur, nec non robur debilioribus partibus addit.

7. In Hernia.

Emplastrum quoddam cuiusdam *Eustachii Empirici* describitur à *Veickardo pag. 315.* quod præmissis aliis fomentationibus sub retinaculo gestandum, & sic habet.

℞. Gummi. ammoniac. tragac. Sanguin. drac. an. ℥. ℞.

Thuris mastich. colla piscium an. ʒ. ij. incisa & crassiuscule contusa, dissolvantur in aceti fortissimi s. q.

& exprimantur fortiter, deinde.

℞. PINGVEDINIS HUMAN.

℥. j.

Vrs. taxi, capon.

medullæ cruris vitul. ol.
laurin. an. ℥. ℞.

Sevi Cervin. Ceræ virgin.
Terebinth. an. ℥. j. misce omnia, coquanturque lento igne circa finem addendo.

pulver. spodii præpar. ℥. ℞.

Hæmath. ʒ. ij. agitentur probe, fiatque Ceratum, quod supra alutam, vel corium hircinum molle extensum, atque sindone rara obductum parti affectæ applicetur, ac triduo elapso semper renovetur, miris modis cōvenit, præsertim pueris Herniosis.

Aliud pro Senioribus seq. modo describitur.

℞. G. ammon. tragac. sangu. drac.

succi hypocist. acaciæ an. ℥. ℞.
Aloes succotr. ʒ. iiij.

Thuris, mastich. Ichthioc. Sarcocoll. an. ʒ. ij. pulverisata infundantur in aceti fortissimi s. q. stent per biduum in loco calente, ut dissolvantur; exprimantur fortiter per linteum deinde.

℞. Pinguedinis Humanæ.
℥. j.

Vrsi, Tax. Leporis, canis.
Medull. cervin.

Ol. lumbricor. laurin. an.
℥. ℞.

Sevi hircin. Ceræ virgin.

Terebinth. lot. an. ℥. ij.

Picis navalis ℥. j. Colophoniæ ℥. ℞. Liquefiant omnia lento igne, & misce cum supradictis, demum inspergantur sequentia subtilissime pulverisata.

Eboris usti ℥. j.

Lapid. hæmath. ℥. ℞.

Boli armen. ʒ. ij.

Minii officin. ʒ. j.

Rad. Aristol. rotund.

Cortic. granat. Gallar.

balauft. an. ʒ. j. Coq. ad Cera-
rati crassitiem spatula semper agitan-
do, & manibus oleo humectatis F. ma-
gdaleon S. gross Bruchplaster vor alte
Leite.

8. Contra Scrophulas. *Veickard.*
pag. 608.

ʒ. Axungie Human.
porci castrat.

Mucilag. sem. lini, fænogr an.
ʒ. j. ʒ.

Olei Nucum, lilior. albor.

Sambuc. Irin. cheirin.

amygd. amar.

Medull. crurum vitul. Cervi
an. ʒ. j. F. Vnguentum,
vel Ceræ quantitate aucta
Ceratum.

9. Ad Tumores & Tophos Poda-
gricos.

In hoc affectu nihil præstantius
Veickard. p. 507. ait, quam oleum ex
ossibus humanis, & oleum Ceræ, qui-
bus sequentia addit.

ʒ. Pingued. tax. ʒ. ij.
human. ʒ. j.

Salis usti ʒ. ʒ.

Olei ex ossibus H. ʒ. v. mi-
sce probe in mortario, & fiat Vn-
guentum.

Vel ad Tophos in juncturis pro-
hibendos.

ʒ. Mucilag. rad. alth. sem.
lin. cum Vino extr. an. ʒ. j.

Pingued. Tax. ol. vulpecul.
lumbricor. terr. an. ʒ. j.

Pinguedin. Hum. Sevi Hir-
cin. an. ʒ. ij.

Salistriti ʒ. iiij. Fiat Mixtura
apud Ignem, qua junctura inungan-
tur, & semper inspergatur pulvis lum-
bricorum terrestr. lotorum in Vino,
& combustorum, addendo simul

pelliculam leporinum cum ligatura.

10. IN TUMORIBVS ex Con-
tusione.

Idem pag. 510.

ʒ. Axung. Hum. ʒ. j. ʒ.

Spiritus V. ʒ. j. misce, & in-
ungatur postea parti affectæ, insperga-
tur semin. cumin. pulveris. ac obvol-
vatur pannis linteis bene calidis, &
mastiche suffumigatis.

11. In Calli Repressione.

Quidam ex usu Ostiocolle impru-
denter exhibitæ callum insignem in
loco fracto sensit, cui præmisso deco-
cto emolliente, locum quotidie bis fo-
mentante hoc linimentum adhibuit.

Hildan. cent. 1. p. 278.

ʒ. Axung. Hum. Vrsi.

anser. an. ʒ. ij.

Succi lumbricor.

Aceti Scyllit. an. ʒ. j. Misce.

F. Vnguentum, quo callus & tota ti-
bia post fotum inungantur.

12. Adversus Atrophiam mem-
brorum.

Poppius l. 2. Thesaur. medic. seq.
p. 243. describit.

ʒ. Pinguedinis Human.

Ol. butyr. destillat. an. ʒ. j. ʒ.

Ol. colophonix destill. ʒ. ʒ.

& tandundem ol. Cumin.
destill.

Sach. Saturn. ʒ. iiij.

Ol. Vitriol. ʒ. ʒ.

Camphor.

Pingued. serpent. an. ʒ. j.

Butyr. Caprin. ʒ. iiij. Om-

nia probe invicem misceantur pro
Vnguento, quo partes affectæ sæpius
inungendæ.

Aliud ibid. in simili casu.

ʒ. Smegmat. Venetian. lib. ʒ.

Baccar. Juniper.

Semin. cannabin. an. M. iiij.

Contusa & concisa misce invicem, &
pone in cucurbita vitrea, superfund

Vin

Vini adusti optimi q. s. Digere in forti calore per octiduum, & postea exprime: sic viride habebis linimentum: cui adde Pingued. Human. & Can. an. $\mathfrak{z}$. j. Lumbric. terr. pulveris $\mathfrak{z}$. ij. Omnia misce pro Vnguento: Quo membra prius Spiritu V. optimo fricata, inungenda, sicque ad exoptatum devenies finem.

In magnis combustionibus ad magna vasa Arter. & Ven. ubi atrophiae ex penuria alimenti metus est, tota pars affecta primis quidem diebus oleo rosaceo ad reprimendos humores, postea sequenti unguento inungenda est: ut habet *Hildan. l. de combust. c. 8.*

℞. Succum lumbric. $\mathfrak{z}$. ij. Pingu. Human. Gallinae, Vrsian. $\mathfrak{z}$. j. Aq. Vitae $\mathfrak{z}$. ij. Misce: Hoc Vnguent, emollit, resolvit, corroborat & aperit, si quae Venae propter violentiam Ignis contractae & opilatae fuerint, atque adeo Atrophiam impedit vide plura apud eundem. *l. c. c. 8. & 9.*

Præstans Balsamus ab eodem Poppio pag. 244. seq. describitur.

℞. Pingued. Human. mur. sylvestr. an. $\mathfrak{z}$. j. β .

Medull. Cervin.

bubul. an. $\mathfrak{z}$. iiij

Mastich. Thur. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Cerae $\mathfrak{z}$. iiij. Terebinth. $\mathfrak{z}$. v.

Omnia invicem probe misceantur, & ex Retorta destillantur, & rectificentur tertia vice, hoc oleo misce cum pinguedin. Human. an. & partes inunge.

Vel. ℞. Ol. Terebinth. Iunipe. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Pingued. vulp. $\mathfrak{z}$. iiij.

Human. $\mathfrak{z}$. j.

Ol. cumin. destill. $\mathfrak{z}$. iiij.

Lumbric. terrestr. pulveris. $\mathfrak{z}$. ij.

Spiritus V. lib. β .

Vitrioli ad rubedinem calcinati lib. ij. Omnia invicem misce, ex Retorta destilla, & membra inunge: vide plura apud *Popp. Thes. Med. p. 637. 638. 639. 640.*

13. In Tremore involuntario inter alia commendat *Horstius l. 3. observat. p. 2. p. 283.* Balsamum Axungiae Humanæ, qui sic paratur.

℞. Axungiae Hum. $\mathfrak{z}$. vj.

Terebinth. claræ tantundem.

Axung. Taxi, vulp. an. $\mathfrak{z}$. iiij.

Ol. laurin. mastich. spice an. $\mathfrak{z}$. β .

Fol. laur. Chamæpyt. Salviae nobilis.

Majoran. an. Mj.

Aq. Vitæ rectificat. $\mathfrak{z}$. viij. macerentur horis 24. deinde F. destillatio per Retortam.

14. Ad confortandos Articulos.

Oleum elegans parari potest.

℞. Terebinth. Ol. laurin. an. $\mathfrak{z}$. iiij.

Pingued. Human. $\mathfrak{z}$. iiij.

Pingued. Tax. vulp. Vrs. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Castor $\mathfrak{z}$. iiij.

Gum. Galban. Opopanac. mastich. myrrh. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Misce & distilla per alembicum in arena secundum Ignis gradus.

15. Adversus Pustulas ex Lue Venerea obortas.

Poppius l. 3. Thesaur. p. 761.

℞. Aquilæ caelest. s. Mercur. dulc. q. pl. resolve eundem in aceto destillato, separa inde acetum: sic remanet pulvis albus, quem misce cum PING. HUMAN. & cutim rugosam & faciem eo inunge: addi quoque potest parum Camphor. & Sal. Saturn. removet ardorem

& rubedinem cum pustulis, hasque exsiccat.

Vel. ℞. Ol. lin. ℥. j.
Vitriol.
Salis.

Pingued. Human.

Ol. Hypericon. an. ℥. ℞.

Terebinth. ℥. j. ℞.

Mastich. balsam ℥. ℞. Omnia misce, & cutim scabiosam ter, quaterve singulis diebus inunge: vide plura ibidem 16. Pro foveis post variolas & morbillos relictis explendis Axungia humana commendatur à Cl. Senn. lib. d. febr. pag. 1004. potest hæc ipsa aliis idoneis ad id medicamentis permisceri: Sic & Ferrarius l. 4. de Medicin. Infant. pag. 264. sequens describit.

℞. Pingued. Human. Vrsi.

Medull. cervin, bubul.

Balsami veri. Pulver. Camphor. an. partes æquales.

Musci parum: Misce & inunge.

17. Si Cicatrices cute sint duriores, & proinde valde rubræ appareant, cutim emollit Pinguedo Humana: hæc enim familiaritate quadam temperamenta efficacius reliquis agit, testibus Hieron. Fabr. ab Aquap. lib. de Vulner. pag. 815. Peccett. in Chirurg. pag. 746.

18. Ingreditur denique Unguenti Magnetici s. Stellati confectionem, de quo postea:

CAPVT III.

DE CEREBRO.

CEREBRUM est pars illa medullata, quæ demto cranio & Menyngibus, nostro sese offert conspectui: id ipsum Hippocr. lib. de morb. sacro Glandi comparat; ab usu po-

tius, ut vult Riolan. lib. 4. anthropogr. quam similitudine Substantiæ, quia Calvæ capacitate concluditur, quæ instar cucurbitulæ trunco corporis imposita, omnis generis expirationes attrahit, quarum assiduis haustibus, tanquam magna, Cerebrum inebriatur.

Magnitudo ejus in homine amplior est, quam cæteris animalibus, quin etiam Cerebro Elephanti majus, ut olim Lycus peritissimus Anatomicus scripserat: Rustus Ephesius Hominis Cerebrum duorum boum Cerebris grandius esse affirmat: Sed diligentius examinanti, inquit Riolan. l. c. pag. 385. Cerebrum humanum, tam mole, quam pondere sextuplo majus bubullo apparebit: cum in statera Cerebrum humanum librarem,prehendit trium librarum mercatoris pondus æquasse, quæ quatuor libris Medicis respondent:

Est a. Cerebrum universale sentiendi Organum, estque domicilium Animæ sensitivæ, ad edendas functiones animales; in quo tanquam in promptuario spiritus animales continentur, & conservantur: Interdum Balsamicam ejusmodi virtutem obtinet, ut putredinem respuat: sic n. Cerebrum cadaveris quinquaginta annis sub terra repositum non putrefactum observavit apud Hildan. Cent. 5. obs. 4. Georgius Faber. historia sic habet.

Hesternæ die, cum ad deductionem funeris cujusdā Nobilissimi in vicinia vocatus essem, Cranium humanū interfodiendum forte fortuna exemptum, & 50. annis sub terra repositum, in quo Cerebrum continebatur, plane crudum, incorruptum, nullique putredini obnoxium, sed albicans, & instar olei diffuens, neque fætens, à me multisque visum fuit, non sine magna

magna admiratione: Referēbat mihi defuncti filius nobilissimus &c. cada-
ver istud fuisse avi sui, qui ex vulne-
re capiti inflicto, diem suum obierat:
An viribus Balsamicis alicujus Medi-
ci illud adscribendum sit, tuum erit
judicare.

Hujus ad profligandos, inprimis
Epilepticos insultus, elegantes præpa-
rationes Medici suppeditant.

I. Arcanum cerebri Humani.

Hujus descriptio habetur in *Praxi*
Hartm. & est sequens.

℞. Cerebrum integrum ho-
minis adolescentis infra annum 24.
fani & violenta morte perempti: su-
matur cum omnibus membranis, ar-
teriis, venulis & Nervis, & cum me-
dulla spinæ tota, cum aqua Cerasor.
& Lavendul. in modum pultis con-
quassetur in mortario lapideo, adde
in Cucurbita vel phiola capaci aquas
quoque alias Cephalicas, & Spirit.
V. inprimis Diaphoreticum in per-
acutis ad supereminentiam trium, vel
quatuor digitorum: claudatur vas
Hermetice, & insoletur, vel hyeme
etiam juxta fornacem digeratur: sic-
que relinquatur per annum unum,
duos vel tres: Destilla ex B. Rotis,
& cohoba toties, donec maxima pars
Cerebri cum Sp. V. simul alembicum
transierit: Ex fecibus post sextuplex
& octuplex cohobium, calcinatis, ex-
trahe Salem, quem deinceps cum
Spiritu facto junge, & totum curiose
severa.

A proprietate Caducum curat,
non tantum Paroxysmum, sed mor-
bum penitus tollit: si ejus continetur
usus:

Dosis a ʒ. β. ad ʒ. ij. in aq. ap-
propriata Luna decrescēte.

II. QVINTA ESSENTIA.

Hujus descriptionem habes apud
Poppium in Thesaur. Med. p. 52.

℞. Cerebrum Hominis ulti-
mo supplicio affecti, idipsum Sali &
ossibus calcinatis humanis probe mi-
sce, ut fiat instar pastæ, inde forma
globulos, qui in calido exsiccentur, &
deinde pulverisentur: Pulverem in-
de Retortæ vitreæ, & ei Spiritum V.
& Vitrioli an. q. f. ut pulvis bene
humectetur: Iam colloca vitrum in
arena, & subde Ignem, sensimque
destilla, mox prodibit Liquor & O-
leum, quæ invicem separentur: Li-
quorque tertio vice rectificetur: in
fundo reperies Salem fixum, quem
l. a. extrahe: Sic habebis tria Arca-
na Cerebri Microcosmici, quorum
quodlibet in specie dolores capitis mi-
nuere, propellere, & ex fundamento
curare potest: Sunt instar summi ar-
cani Cerebri: Inde ejusmodi paratur
pulvis.

℞. Cranii humani præparat.

ʒ. β.

Quinta Essent. Cerebri Mi-

crocosmici.

Ambr. mosch. an. gr. vj.

Sach ʒ. ij. Misce. F. pulvis.

Dosis. ʒ. ij.

III. Aqua Cephalica composita.

Hanc ex aliis describit *Mylius l. 4.*
Antidot. p. 538.

℞. Cerebrum integrum cum
Spiritu rectificato (per lilium convall.
essensificato) putrefactum: adde.

Magister: & essent. perlar. an.

ʒ. j.

corall. ʒ. j. β.

Specier. diacastor. diamosch.

an. ʒ. j.

Essent. pæon. ʒ. iij.

O 3

Specier.

Specier. confect. anacard. ℥. j. β.
mixtis omnibus digere cum Vino
malvatico q. s. deinde artificiose de-
stillā, & proprio cum Sale evacua.

IV. Aqua Insignium virium:

℞. Cerebrum recens, inte-
grum, nondū putrefactum, huic adde.

Spiritus Vini. lib. j.

rosar. lib. β.

lavend. lil. convall. an. ℥.

viiij.

Cinam. ℥. iiij.

Caryoph. ℥. ij.

Cardamom. ℥. j.

Macif. ℥. β.

Ambr. ℥. vj.

Benz. Styrac. cal. an. ℥. j.

Rad. Ireos ℥. j.

Santal. citr. Cortic. citr. an.

℥. vj. Mixta ac putrefacta per mensem
destillentur per cohobia, addendo in
secunda cohobatione lib. j. in tertia v.
cohobatione adde lib. j. β. tandem
vis omnis prodibit: feces calcina, &
per aquam lavendulæ elice Salem,
hunc cum aqua adde destillato, & ad
quartam vicem cum mosch. gr. vj.
rectifica: Est aqua nobilis & miracu-
losa: Si velis aquam fortiolem adde
Sanguinem Microcosmi, ut simul
quoque putrescat, & destilla.

V. Liquor Cephalicus proprio
Sale imprægnatus: Hunc Mylius de-
lineat l. 7. Basil. Chym. seqq.

℞. CEREBRUM Microcosm.
integrum.

Sanguinis ejusdem ℥. xij. His
mixtis affunde.

Tincturæ aloes, myrrh.

Thuris, castor. an. ad eminen-
tiam trium digitorum, putrescant per
sex menses. deinde destilla per Retor-
tam spiritum atque Oleum, rectifica
cum speciebus diamolch. & confect.
alkerm, an. ℥. ij. & habebis liquo-

rem divinū & miraculosum, in ca-
pitis affectibus singularem.

-VI. Mixtura Cephalica elegans:

℞. Arcani Cerebri Hum. de
quo supra. ℥. viij.

Essentiæ Sanguinis Microcosm.
℥. ij.

Tincturæ Auri Veræ ℥. β.

Essent. Corallor. ℥. j. β.

Perlar. ℥. j.

cinam. anis. an. ℥. β. Circula

hæc & destilla, & habebis thesaurum
divinissimum, inquit Myl. l. c.

Alia:

℞. Cerebrum Microcosmi in-
tegrum ac recens, vel de suspenso, au-
decollato, hoc in patina vitreata cum
pistillo vitreo optime contunde, mi-
scendo cum his Essentiis.

Q. Essent. Cinam. ambr. an.
℥. j.

succin. ℥. iiij.

Croci, anisi, caryoph. an.
℥. j. In harum Essentiar. defectu sub-
stitue aromata cruda ac pura, adden-
do satis magnam quantitatem Sacha-
albiss. depurati: His probe commix-
tis inde phiolæ satis magnæ, supe-
funde alcoholis Vini cum florib. li-
liorum convall. essensificati, pone co-
mnia in putrefactione, adaptato ca-
co alembico probe lutato: stent in di-
gestionem Solis, vel caloris per aliquas
septimanas: deinde in B. Roris circula,
cohoba, ultimo destilla, destilla-
tum proprio Sale impræгна, tandem
omne destillatum rectifica.

Hujus Essentiæ ℞. part. iij.
vel. iiij.

Essent. argent. p. ij.

Salis Cranii hum. p. i. Mixta

& redistilla, vel coagula in unam esse-
ntiam, quam habe pro thesauro the-
saurorum, & quamvis hic multum
consumatur.

consumat temporis, tamen non pœnitebit, quia tibi summum erit secretum curandis morbis Cephalicis, spiritualibus & animalibus.

SVCCEDANEVM.

Si quis tamen usum Cerebri humani reformidet, Cerebrum Leporis non sine ratione substituere poterit: æmulatur enim id ipsum vires Cerebri human. & à plurimis in curandis captis affectibus pro Cephalico commendatur.

Hinc adversus Paralyfin id ipsum commendat Senn. lib. 1. practic. & pag. 544. sequentia exinde parat Electuaria.

℞. Conserv. flor. lilii convall. primul. Veris.

salviæ an. ʒ. ij.

Mithridat. opt. antiq. ʒ. j.

Cerebri Leporis assi & exsiccati. ʒ. ij.

Specier diamb. ʒ. j.

Sem. pæon. baccar. junip. an.

ʒ. ij.

Cum syrup. stæchad. F. Electuar. de quo sumat æger singulis diebus ʒ. dimidiam.

Aliud. ℞. Cerebri Leporis recentis assi, vel in fictili frixi.

Succ. Salviæ an. lib. ʒ.

chamæpyt. betonic. an. ʒ. iiij

Cinam. caryoph. Piper. nigr. an. ʒ. j.

Terebinth. aq. chamæpyt. lotæ ʒ. iiij.

Sachar. dissoluti in aq. Ivæ, vel. mellis q. s. F. Electuar. de quo mane horis tribus ante cibum sumantur ʒ. ʒ. vel ʒ. vj.

Idem p. 503. ad confortationem nervorū præcipue post diuturnos morbos, in primis Tremorem seq. commendat.

℞. Pulpæ pullor. columbar sylvestr. vel Ciconiar. in Vino elixarum. ʒ. iiij.

Cerebri Leporis assati. ʒ. j.

Amygdalar. dulc. mundatar.

No. xxx.

Pinear. recent. lotar. cum hydromel. No. xx.

Passular. minor. ʒ. j.

Spec. elect. resumtiv. ʒ. ij.

Pulv. cinam. ʒ. iiij.

Zingib. caryoph. galang.

macis an. ʒ. j.

cardamom. ʒ. ʒ.

Mosch. gr. ij. Mellis despumati q. s. F. Electuar.

Vel. ℞. Cerebri Leporis assi. ʒ. j.

Conf. fl. lavendul. rorism.

salv. an. ʒ. ʒ.

Elect. diacor. ʒ. vj.

Castor. ʒ. ʒ.

Cranii hum. præparat. ʒ. ij.

Pulv. rad. & sem. pæon. an. ʒ. j.

Visci querni ʒ. ʒ.

Spirit. primul. Ver. ʒ. j.

Essent. salv. ʒ. ʒ. Cum Syrup.

de stæchad. q. s.

F. Electuar.

Vide simile quid ibidem p. 504. ut & apud Avicenn. & alios.

CAPVT IV.

DE CRANIO & OSSE

Triquetro.

CRANIVM est Os, quod totum Cerebrum ambit, & ei veluti quædam Galea imponitur: quod necessario totum debuit esse osseum, ut esset instar tutissimi domicilii: obtinet enim partem nobilem & ad omnes actiones apprimo necessariam, septo forti muniendam: Rotundum est, ut à periculis sit tutius; magnum, propter Cerebri totius molem: ex variis combinatum est ossibus, ne ex uno vulnere tota Calvaria undique frangeretur:

Hinc

Hinc & futuras varias obtinet, quarum principales sunt: Coronalis, Lambdoides f. ypsiloides & Sagittalis.

V S V S.

Cranium tam insignem in Cephalicis affectibus obtinet vim ac facultatem, ut vix Medicus Practicus reperitur, qui exinde non confectionem aliquam contra Epilepsiam, Paralyfin, Apoplex, Vertiginem &c. sibi præparet: Et certe de hoc ipso peculiare Volumem posset confici, si omnia Medicorum clarissimorum composita recenserem: potiora itaque & selectiora ex eodem præparata medicamina subijciam:

Vtuntur v. Cranio vel Crudo & pulverisato, aliisque mixto, aut Præparato.

CRUDI CRANII Vfus.

Existimant nonnulli strumas sine omni incisione curari posse, si patiens ex Cranio hominis sepulti sæpius bibat.

Plinius l. 28. c. 1. scribit Anthemum ex Calvaria suspendio interemti contra morsum canis rabidi catapotia fecisse vide & *Riol. lib. 7. anthr. pag. 668.*

Novi quendam, qui in Russia febricitantes ex pulvere Cranii humani curaret: alii in dysenterico fluxu similiter exhibent.

Varia a. medicamentorum formulæ ex Cranio ad diversos imprimis tamen Capitis morbos, conficiuntur: sintque vel Pulveres, vel Electuaria, vel Tabulæ &c.

Pulveres.

Rodericus à Fonseca l. 2. consult. medicar. pag. 463. in Epilepsia viro 35. annor. seq. præscribit.

℞. Rasuræ Calvaria Hum. ʒ. j. ungulæ alcis

C. C. an. ʒ. ij.

Visc. quern. Gran. pæon.

Rad. pæon. mascul.

tormentill.

Sem. dictamn. alb. an. ʒ. j. ʒ.

Corall. utriusque præparat.

Eboris rec. rasi.

Margar. præpar. an. ʒ. j.

Fol. ʒ. Nu. xxx.

sachar. opt. ʒ. ij. Misce, terantur omnia in pulverem, detur cum aq. lil. conval. ʒ. ʒ.

Similem fere habet *Steegh. med. prætic. p. 322.* simpliciorum autem *VVitchius p. 56.*

Dorncrellii est sequens, quem in *Dispensatorio p. 178.*

℞. Rad. pæon. mascul. de crescente Luna & Sole in piscibus collectæ.

Cranii Humani vi interemti partis anterioris.

Sem. pæon. mascul. excortic. eodem tempore coll. an. ʒ. ij.

Rad. tormentill. ʒ. ij.

Visci querni recent. ʒ. ij. ʒ.

Diptamn. alb. ʒ. j.

Sem. gallitric. ʒ. j. ʒ.

cubebæ. ʒ. ʒ.

Smaragd. præpar.

Corall. rubr. præpar.

Margar. præparat. an. ʒ. ʒ.

Corn. C. præpar.

Ungulæ alcis pedis poster. an. ʒ.

Taleorum leporis pedum poster. Nu. xij.

Corallin ʒ. ʒ.

Succin. alb. præparat ʒ. ij.

Fol. Aurifini No. vj.

Argent. fini No. v. pulveriscentur subtilissime & F. pulvis: cui adde Oleor. stillatic. nucis mosch. rorisman. an. g. vj. M. F. pulvis pro usu:

Vale

Valet hic à tota substantia contra Epilepsiam: datur in ipso Paroxysmo Epileptico ʒ. j. cum aq. fl. tiliæ & cerafor. nigr. sylv. an. ʒ. j. & aq. Epilepticæ aureæ ʒ. ʒ. In præservatione datur in omnibus quadris Lunæ, vel etiam in humida aeris constitutione ʒ. ʒ. cum iisdem aquis, aut saltem cum sola aqua fl. tiliæ: Pueris sufficit dimidia, aut minor dosis pro ætatis ratione.

D. Fabri Pulvis Apoplecticus, simul contra Tremorem cordis Ferdinando Archiduci aliquando ordinatus, quem describit *Myl. Basil. Chymic. tract. 2. de Auro.*

ʒ. Cranii de Sphæra microc.
Rasur. Vngul. alc. an. ʒ. ij.
Spec. Diamosch. dulc. ʒ. iiij.
Corall. utriusq; Margar. præpar.
Lapid. ʒ. pretios. an. ʒ. ʒ.
Radic. dictamn. alb.
Sem. & rad. pæon, Rhabarb.
elect. an. ʒ. j.
Visc. quern. Cubeb. Cardam.
an. ʒ. j. ʒ.
Fl. salv. anth. calendul. an. ʒ. iiij.
Nucis mosch. galang. Piper.
long.
Coriandr. præpar. Zingib. an.
ʒ. v.
Sem. citri excortic. ʒ. ij.
Zedoar, Doronic. Been utriusque
an. ʒ. j.
Fl. borag. bugloss. méth. meliss.
Nymph. violar. an. ʒ. ʒ.
Fol. Auri, Argent. an. No. iiij.
Ossis de C. Corde ʒ. j. ʒ.
Vnicorn. g. xv.
Terræ sigillat ʒ. ʒ.
Rosar. rubr. ʒ. j.
Spec. Diamarh. fr.
De gemm. an. g. xv.
Mosch. ambr. gryf. an. g. x.
Misc. & F. pulvis cujus Dosis est ʒ. ij.
cum Vino Rhenano vel Malvatico.

Plateri est sequens, quem describit
tr. 1. pr. p. 86.

ʒ. Cranii Hum. ʒ. j.
Vngul. asin. Ciner. hirund.
an. ʒ. ʒ.
Rasuræ eboris ʒ. j.
Corall. rubr. ʒ. j.
Margar. præparat. ʒ. ʒ.
Auri limati. ʒ. j.
Sem. pæon. ʒ. ʒ.
Diamosch. ʒ. j. F. pulvis.
Brunnerus consil, 13. p. 84. pulverem
Caput simul roborantem netam facile,
vel etiam violenter à vapore maligno
afficiatur, depingit.
ʒ. Rad. pentaphyll. Pæon.
Angelic. an. ʒ. ij.
eryng. Gentian. an. ʒ. ʒ.
visci querni.
Fol. Pentaph. betonic.
H. Paralyf. an. ʒ. j.
Fl. lil. convall. Sem Coriandr.
præparat.
Sem, fesel. an. ʒ. ʒ.
pæon. excortic. ʒ. j.
C. C. præparat. ʒ. ij.
Vngul. alcis, asini Corall. rub.
præpar.
Margar. præpar. Coagul. lepor.
Sem. palm, Chr. an. ʒ. j.
Rasuræ Cranii Hum. ʒ. j. ʒ.
Sach. cand. ʒ. j. Misc. F. pulvis.
Sigismund. Kolreuterus sequentem
Pulverem antepilepticum confecit &
in usu habuit.
ʒ. Fol. Betonic. hyssop. quinquefol.
Herb. Paralyf. an. ʒ. ʒ.
Rad. bryon. pæon.
eryng. gentian. an. ʒ. ʒ.
Lign. visci quern. corylin.
Coriandr. præpar. Sem. pæon.
exc. an. ʒ. viij.
C. C. usti præparat ʒ. vj.
Vngulæ alcis ʒ. ij.
Vnicor. ʒ. iiij.
P
Fl. pæon.

Fl. pæon. lil. convall. violar. purp.
 tilia an. 3. iij.
 Fol Auri puri No. vj.
 Corall. rubr. & alb.
 Margarit. præp. an. 3. ij.
 Vnguim anter. pedum me-
 diorum leporis 3 j.
 Coaguli leporis vel hædi 3. iij.
 Ossis de C. C. No. iij.
 Rasuræ Partis anter. Cran. 3. iij
 Vngul. asin. 3. iij. Misc. F.
 pulvis.

Pulvis Marchionis Epilepticus in
 dispensatorio Augustano descriptus
 est seq.

℞. Cranii Human. 3. j. β.
 Visc. quern. Gran. pæon.
 Fl. pæon. omnium j. t. col-
 lect an. 3. ij.
 Solut. Corall. 3. ij. perlar. 3. j.
 Vngul. alc. 3. j.
 Succin. alb. 3. β. Fiat pulvis :
 Dosis à 3. j. ad 3. j.

Clariss. Senn. præceptor honorandus l. 1.
Prætic. sequentes Pulveres antepilepti-
cos cum Cranio paratos describit.

1. ℞. Cranii Humani 3. ij.
 Succin. præpar.
 Magist. Corall. perlar. 3. j.
 Vngul. alcis. Visc. q. rad. pæon.
 an. 3. ij.
 Fl. tilia, lavend. an. 3. β.
 Lap. Bezoar.
 Vnicornu veri an. 3. β. F.
 pulvis, Dosis ad 3. β. vide *Vntzer. tr.*
de Epil. pag. 221.

2.

℞. Sem. pæon. Visci querni.
 Cran. Hom. è parte anteriore.
 Stercoris Pavon. an. 3. j. β.
 Spec. diaxyloal.
 Diamosch. dulc. an. 3. β.
 F. pulvis.

Possunt addi sachar. 3. iij.

3.

℞. Rad. & gr. Pæon. Cubebar.
 visc. q.

Cinam. an. 3. j.
 Succin. alb. præpar Castor.
 an. gr. iij.
 Cranii Hum.
 C. C. usti præparat. an. 3. j.
 Lapid. Smaragd. 3. β.
 Spec. diamosch. d. diaplir.
 an. 3. j.
 Fol. 3 No. ij. F. pulvis.

4.

℞. Cranii Human. 3. iij.
 Rad. pæon. & sem. ejusdem.
 tormentill.
 Lapid. 5. pretios. præpar. an. 3. β.
 Spec. diamosch. dulc. Pulv.
 visc. q. an. 3. j.
 Macis, Cardamon. Cubebar.
 Coriandr. an. 3. j.
 Fol. 3 & argent. No. vj. F. pul-
 vis sacharo edulcoratus. Vide *l. c. p. 634.*
VVeickerus in Antidotario Special. l. 2.
f. 20. sequentes tradit.

1. *Rondeletii:*

℞. Cranii 3. iij.
 Cineris cuculi, hirund. an. 3. ij
 priapi Taur. 3. β.
 Galang. 3. β. sachari q. s. Misc.
 & F. pulvis, detur mane sorbendo
 parum Vini albi diluti aqua betonic.
 vel gallitrici.

2. *Angeli de Tarunto.*

℞. Cranii Homin.
 Sem. pæon, gallitric. vel ra-
 dic. ejus.
 Rad. tormentill. Misc. F. pul-
 vis: Dosis. 3. j. cum brodio pulli se-
 mel in septimana, præcedenti purga-
 tione cum pillulis cochiis.

3. *Proprium:*

℞. Cranii Homin.
 Corall. rubr. Sem. pæon. an. 3. j.
 Misce & F. pulvis, de quo detur tri-
 bus vicibus, mane, meridie & vesperi
 cum brodio vel aqua appropriata.

D. Iohann. Navii est sequens.

℞. Visc. quern. cortice abrafo 3. j.
 Sem.

Sem. pæon. 3. j.
 Rad. pæon. 3. iij. β.
 Vngul. alc. Corall. utriusque
 an. 3. β.
 C. C. usti. 3. j. β.
 Margarit. præparat. 3. j.
 Cranii Hum. 3. ij.
 Sachari alb. 3. j. β. F. pul-
 vis S. Pulvis puerorum.

*Franciscus Ioel l. 1. practic. p. 85. se-
 quentis expertissimi pulvisculi 3. β. aut
 3. j. pro ætatis ratione exhibet.*

✧. Ossis Cranii Hum. suspen-
 dio necati 3. β.

Rad. pæon. sem. ejusdem an.
 3. j.

Corn. Vnicorn. 3. ij.

Corall. rubr. præpar. Margar.
 an. 3. β.

Mosch. gr. iij. F. pulvis subti-
 lissimus, qui in Paroxysmo cum aq.
 lavend. bibendus propinetur.

*Idem p. 92. experientia comproba-
 tum & efficacissimum, cum ad præser-
 vationem, tum à Paroxysmo libera-
 tionem remedium seq. pulv. tradit.*

✧. Rad. Cichor. artemis. rubr.
 an. 3. j.

Sem. pæon. 3. ij.

Cranii Hum. Visc. q. an. 3. iij.

Corall. rub. præpar. Vnic. an.
 3. j.

Mosch. margar. an. 3. β. re-
 digantur in subtilissimum pulverem:
 Cujus 3. j. cum aq. lavend. in Pleni-
 lunio vel tempore, quo Paroxysmus
 recurrere solet, exhibeatur.

*Lic. Greifenhagio, Archiatro Ducum
 Boruss. sequens in usu fuit.*

✧. Visc. q. Rad. & sem. pæon.
 an. 3. j. β.

Nucis mosch. 3. β.

Cranii Hum. 3. ij.

Sem. anis. 3. β. Sach. rosat.
 tabul. 3. ij. β.

M. F. pulvis. Dosis 3. j.

Elegans & magnarum virium est
 sequens Pulvis, & prophylacticus &
 Curativus non tantum Epilepsiæ, sed
 & aliorum Capitis & Cordis affe-
 ctuum, sæpissime à me comprobatus.

✧. Rad. pæon. j. t. coll.
 3. j.

Fecul. Ireos.

C. C. Philosoph. calcin. an.
 3. ij.

Cranii Human.

Hyacinth. Smaragd. an. præ-
 par. 3. j.

Magist. Corall. Perlar. an.
 3. β. Misce. F. pulvis: Dosis variat,
 pro ratione ætatis, poterit & pro lubi-
 tu sacharum addi: Sæpius v. repetatur
 ejus in aq. conveniente.

Parantur & ex Cran. H. pulveres
 adversus alios affectus.

*Antidysentericum Doreri Med.
 Dresd. describit Cl. Senn. lib. 3. Pract.
 p. 2. f. 2. c. 7.*

✧. Tormentill. Zedoar.

C. C. usti præpar. an. 3. β.

Margar. præpar. Ossis de Cord.
 C. an. 3. ij.

Rasuræ Cranii Hum. maris.

fæminæ an. 3. ij.

Fol. Auri. No. xij. Sach.
 cand. albiss. 3. iij.

M. F. pulvis.

*Antipodagricus exsiccat corporis
 ferositates, reperitur apud VVeick. pag.
 497.*

✧. Pulv. Cranii Hom. suspensi.

C. C. usti an. 3. β.

Ciner. hirund. eboris usti an.
 3. ij.

Succin. albiss. Margarit. non
 perforatar.

Corall. rubr. an. 3. j.

Lapid. Bez. occident. 3. ij.

Spec. diagalang. diamosch.
 dulc. an. 3. β.

Sem. urtic. alb. 3. ij.

Sach. rosat. tabulat. & sach. candi an. ad pondus omnium; F. pulvis subtilissimus: de quo capiat pro vice 3. j. vel ʒ. vel sacharum dissolvatur in Aq. Chamædr. & Ivæ arthet. q. f. & F. tabulæ pondere 3. ij.

Contra *Vertiginem* cum metu Epilepsiæ idemp. 46. sequens habet:

ʒ. Cranii Hum.

Ciner. hirund. an. 3. ij.

viperarum 3. ʒ.

Sem. fænicul. 3. ij.

carui 3. j.

pæon.

Macis an. 3. ʒ.

Cubebæ 3. j. Fol. euphras. major. an. 3. j. Sachari rosati tabulati ad pondus omnium; F. pulvis.

Pulvis *Purgans*, quotidie Tartarum resolvens & educens à *Poppio l. 1. The-saur. Med. p. 61.* delineatur seqq.

ʒ. Scammon. Turbith.

Hermodact. fol. senæ.

Ossu Hom. ex Cranio an. 3. ʒ.

Sachar. ad pondus omnium:

Dosis 3. ij. Mane & vesperi exhibeatur.

Antidoti & Electuaria.

Senn. l. 1. Practic. p. 634.

ʒ. Castor. 3. iiij.

Rad. & sem. Pæon.

Sem. Nigell. rutæ sylv.

Rad. Pyrethr.

Hyssop. an. 3. j.

Succi rec. Rut. majoran. an.

3. ʒ.

Cranii Hum.

Vngulæ alcis an. 3. ij.

Mithridat. el. Rad. condit.

Eryng. an. 3. j. ʒ.

Pulv. ligni sassafr. 3. vj.

Conserv. betonic.

rorismar. an. 3. ij. ʒ.

Cum aceti scyll. q. f. F. Electuarius Soli per mensem exponendum: Dosis 3. ij. vel iiij.

Et pag 644.

ʒ. Conserv. pæon. 3. j.

Margarit. præparat.

Corall. rubr. præparat.

Smaragd. Sapph. Hyacinth. præp. an. 3. ʒ.

Rad. pæon. sem. ejusdem: agni casti.

Visci querni.

Cranii Humani an. 3. j.

Theriac. 3. j. ʒ.

Caryoph. 3. ʒ. Cum Syrup. stæchad. simpl. M. F. Electuarius.

Apud *Hollerium* seq. Electuarius Epilepticum habetur.

ʒ. Ossis Calvariæ Hum. 3. j.

Sem. pæon. mascul. rad. ejusd. an. 3. ij.

Salv. Hyssop. Rut. sicc. an. 3. ij.

Flor. rub. anagall. borag. an. 3. j.

Semin. atriplic. 3. j.

Vngulæ asin. tusæ, tali suilli.

Rasur. ebor. C. C. Corall. rubr. an. 3. ij.

Diamargar. fr. & calid. an. 3. j. F. pulvis ex omnibus, deinde incorporentur in conserv. anth. & boragin. an. 3. j. ʒ. mellis cum acet. scyllit. ad crassitudinem cocti 3. ij.

Theriac. & Mith. an. 3. ij.

Misce, pro Opiato.

Platerus tr. 1. pr. pag. 86. remedium quoddam Epilepticum proponit Galeni, ex Scylla paratum, sed correctum sequens.

ʒ. Scyll. rec. incis. mellis selectiss. an. lib. ʒ.

Pulv. rad. pæon. 3. j.

Sem. ejusdem 3. ʒ.

Cranii Homin. 3. iiij.

Agaric, Visc. quern.

Fol. hyf-

Fol. hyssop. rut. an. 3. ij.

Rad. Pyrethri 3. j. Hæc vitro clauso excepta, macerari sinantur in calore fini, aut arenæ ad Solem per dies quindecim: postea expressus succus per se, vel leniter prius coctus, ut ad usum asservari possit, exhibeatur: capiat æger cochleare unum, vel duo plena bisterve in septimana.

Idem p. 87. sequentem componit antidotum.

℞. Cranii Hom. 3. ℞.

Rad. pæon. Visc. quern. an. 3. ij.

tormētill. aristoloch rotūd.

filipendul. pentaphyll.

dictamn. an. 3. j.

Scyllæ præparat. 3. j. ℞.

Agar. fol. hyssop. major. an. 3. ij.

Fl. stæchad. lavendul. an. 3. j.

Sem. pæon. 3. j. ℞.

callitr. 3. j.

Sesel. ocym.

nasturt. an. 3. ℞.

Cinam. Cubebæ. cardam.

Nucis mosch. an. 3. j.

Piper. long. Zingib. an. 3. ℞.

Pulv. diamosch. D. 3. ij.

pliris arch. Diamarg. fr. an. 3. j.

Vngulæ asini 3. ij.

Ciner. hirund. & cuculi an.

3. j. ℞.

Rasur. ebor. & C. C. an. 3. ℞.

Coaguli leporis 3. ij.

Benz. mastich. ammoniaci

dissoluli in aceto scyllitico an. 3. j. Cum melle scyllitico. Misc.

Ibidem, ex illis, quæ Venenis in genere resistunt, & privatim Epilepsie, sensumque nonnihil obtundunt, tale concinnat.

℞. Theriacæ veter. 3. iij.

Cranii Homin. 3. ij.

Rad. & sem. Pæon.

Visc. quern. an. 3. j.

Sem. callitrich. Ocym. an. 3. ℞.

Cum melle scyllitico, vel Sy. d. papav. F. Electuar. Detur. 3. j. noctu cubitum ituro: hoc ipsum administra- vit Epileptico, ut videre est l. i. ob- servat. p. 23.

Brunnerus Consil. 13 p. 85. sequens habet.

℞. Diacor. 3. vj.

Conf. fl. pæon. stæch. an. 3. iij.

Cortic. myrobal. chebul. cond.

Nucis Indic. condit. an. 3. ℞.

C. C. præparat. Vngul. alc.

an. 3. j.

Rasuræ Cranii. Hum.

Magist. Corall an. 3. ℞. Cum Syrupo fl. Pæon. F. mixtura: aliam vide ibidem p. 107. & 121.

In Epilepsia sequens commendatur ab *Hercul. Sax. p. 73. Panth.*

℞. Cranii Humani. 3. ij.

Sem. pæon. 3. j. ℞. Visc. quern.

Cerebr. mustel. an. 3. j.

Coaguli leporis 3. ℞.

Piperis, cardamom. an. 3. j.

Mellis q. f. F. Electuar.

Nec inelegans est sequens apud *Myl. tr. 2. de Auro.*

℞. Conf. violar. rosar. nymph.

borag. bugl. an. 3. j.

Cortic. citr. condit.

aur. cond. an. 3. ℞.

Cranii Humani.

Spec. electuar. è gemm. an.

3. j. ℞.

lætif. G. 3. ij.

Rad. pæon. visc. quern. tor-

ment. an. 3. j.

Smaragd. 3. ℞.

Fol. Aur. No vj. Cum Syrupo rosar. & acetos. citr. an. q. f. M. F. Electuar.

In Vertigine Confortans seq. cum C. H. parat. *VVeickard p. 46.*

℞. Cranii Humani.

Rad. pæon. Visc. q. Origan.

P 3

Sem.

Sem. anisi, Carui an. 3. j.

Fol. euphrag. 3. iiij.

majoran. anth. an. 3. ij.

Sem. fœnicul. 3. iiij.

cumin. filer. montan.

ocym. pæon. cubebar. ebor.

mac. caryoph. cinam. an. 3. β.

Corallor. 3. ij. Margarit. 3. β.

Pulverisentur omnia subtilissime, & excipiantur melle anthosato: sumat æger mane ad quantitatem nucis moschatae.

ROTULAE.

Confortantes, & contra Palpitationem Cordis utiles, à quodam sequentes commendantur.

℞. Cranii Hum. 3. j.

Offis de Corde C. No. viij. conterantur super marmor cum aq. rosar, q. s. addendo.

Corallor. rubr. præpar. 3. j.

Perlar. præparat. 3. β.

Santal. rubr. g. xij.

Sach. alb. lib. β. in aq. rosar. redolentissima dissol.

M. F. Rotulæ, aut Tabellæ cordiales.

Sennertus l. i. Practic. pag. 634. sequentes in Epilepsia præscribit.

℞. Cranii Hum. crudi.

limatur. C. C. crudi.

Nucc. mosch. Caryoph.

Succin. alb. an. 3. β.

Rad. Pyreth.

Sem. pæon. citr. an. 3. β.

Spec. diamosch. d.

Diaplr. diapæon.

Visci q. Carduib. an. 3. j.

Cum Sachar. in aq. lil. convall. dissol. q. s. F. Rotulæ.

Plures medicamentorum antepilepticorum ex Cranio Hum. crudo præparatorum formulæ reperiuntur passim, ut & apud *Hercul. Sax.* p. 72. Pillulæ: apud *Plater. in observat.* pag. 21. & *Brendelium Consil* pag. 328. & pag. 68.

tabulæ: *Senn. lib. i. Practic. pag. 628.* ubi Antidotus Phœdronis describitur.

Vinum medicatum antepilepticum seq. reperies apud *Mylium. Basil. Chymic. p. 873.*

℞. Ramentorum Cranii Hum. rec. 3. ij.

Visci querni minutim incisa 3. j. β.

Flo. pæon. lilior. convall. ti-liæ an. Piiij.

Sem. pæon. Carduib. contus. an. 3. vj.

Cinamom. sesquiunciam.

Nucis moschat. 3. iiij. Indantur vasi vitreo oblongi colli, affundatur Vinum optimum: occluso vase, macerentur omnia in B. M. tepidissimo per 4. aut 5. dies, colentur bis vel ter, & si voles dulcificare colaturam adde paululum Sachari.

Hoc remedium optimum est in Epilepsia: Ejus dosis sunt aliquot cochlearia tempore matutino, idque quatuor Lunæ temporibus, seu in quovis Lunæ septenario.

Aque Antepilepticæ cum Cranio crudo Paratæ. Variorum autorum.

1. *Hercules Saxon. lib. i. Pract. Med. pag. 73.* seq. habet.

℞. Rad. Pæon. M. j.

Sem. ejusd. 3. ij.

H. majoran. salv. Rutæ.

calendul. maj. Paralyf. an.

M. j.

Caryoph. nucis mosch.

Zingib. an. 3. ij.

Cerebri leporis 3. iiij.

Cranii Human. 3. β.

Hirundin. No. iiij.

Theriac. 3. vj. Macerantur omnia in f. q. Vini, ponantur in alembico, &

co, & destillentur: Dosis hujus aquæ ℥. j.

2. *Platerus Tr. I. p. 85.* hanc describit.

℞. Cranii Homin. ℥. j.

Hirundin. pullor. No. xv.

Picæ, Cuculi pullor. No. iv.

Sanguin. hirci. ℥. iiij.

Castor. ℥. β.

Rad. Pæon. quartar. j.

Sem. ejusdem. ℥. j.

Scyllæ præparat. ℥. ij.

Visci quern. ℥. β.

H. Rut. hyssop. an. M. ij.

betonic. major. salv.

Fl. rosar. lavendul. an. M. j.

Cinam. ℥. ij.

Caryoph. nucis mosch. Cube-

bar. Piper an. ℥. j.

Vini præstantiss. lib. iiij.

Aquar. lil. convall. & fl. tiliæ
an. ℥. ij.

Aq. vitæ ℥. j. macerentur per
horas tantum aliquot, ne corrumpantur,
deinde destillentur:

Detur ab ℥. β. ad ℥. j. ad præcau-
tionem, quæ & aqua in Paroxysmo
infusa, excitat.

3. *Quercetanus in Pharmac. Dogmatic.
vestitut.* inter alias aquas Cephalicas
Cranium Hom. recipientes, & hanc
describit p. 84.

℞. iiij. aut v. Hirundinum ni-
dos, quos in frusta cum ipsis plumis ac
lanugine & visceribus diffecabis: co-
quantur in 5. aut sex hydromelidis
sextariis, eo modo, quo & aliæ carnes
in olla elixantur: His adde.

Rasuræ Cranii Hum.

Radic. & sem. Pæon.

angelic. Visc. quern.

Cor C. Gran. Iunip. conuas.

Dictamn. Meliss. Betonic.

Thym. Hyssop. an. q. voles:

Iusculum prælo fortiter exprimatur ac
percoletur: expressioni aut colaturæ se-
quentia adjiciantur.

Macis, Nuc. mosch.

Garyoph. Cinam. an. ℥. ij.

Castor. ℥. β.

Flor. purpureor. anagall.

lilior. convall. tiliæ arbor.

rosmar. Salv. betonic. an.

P. ij.

Croci ℥. β.

Camphor. ℥. ij.

Aquarum flor. primul. Ver &
calendul. an. lib. j. Macerentur simul
omnia ad aliquot dies: deinde fiat li-
quoris destillatio s. a. cujus & in ipso
Paroxysmo, & extra ipsum, prout
morbus exigit, semi cochleare.

4. *Cl. Sennert. Instit. medic. p. 1217.
croll. Basil. Chymic. p. 188. Vntzerus de
Epileps. p. 155.* sequentem ponunt a-
quam.

℞. Vitriol. Vngaric. ad flave-
din. calcinat. lib. iiij.

Limaturæ Cranii Hum. morte
violenta interemti,

Visci querni, Vngulæ alcis.

Gran. Pæon. j. t. coll. an. ℥. ij.

affunde in calcinatione de Phlegmate
decessit s. quantum materia imbibere
potest: misceantur & indantur in Re-
tortam Waldeburgicam ac s. a. per
gradus destillentur: destillatum per B.
rectificetur: Hujus singulis libris
adde.

Theriac. veter. ℥. iiij.

Castor. Spec. diambr. ℥. β.

Mista indantur Cucurbitæ vitreæ, &
destillentur: spiritui destillato adde.

Salis Pæon. ℥. ij.

succin. volatil. ℥. j. β.

Liquor. Corall. perlar. an. ℥. ij.

Ol. succin. ℥. j.

salviæ. ℥. ij.

angelic. ℥. β. digerantur

omnia per Menlem in phiola sigillo
Hermetis clausa, donec uniantur: Do-
sis cochlear. β. in aq. Pæon. per no-
vem dies.

Alia.

Alia.

5. Quæ ab aliis Cratoni, ab aliis Monavio adsignatur, & describitur à *Libavio in Syntagm. cap. ultim. & spicileg. in Sylv. p. 536.*

Primo. ℞. Rad. Caryopophillat. dentar.

Fl. tilia, Visci q. affundatur Spir. V. q. f. destillentur:

Deinde ℞. Stercor. leon. lib. j. affunde partem istius Vini destillati.

Tertio. ℞. Cornices quinq; nondum plumatas vivas, quæ in vase fictili clauso comburantur in Cineres: quos inde in Vitrum, & affunde etiam de isto Spiritu Vini.

Quarto. ℞. Turtur. ij. deplumentur, & similiter comburantur: pulverisatis in peculiari vitro itidem affunde istius spiritus V.

Quinto. ℞. Cranii Hum. violenta morte peremti (nonnulli suspensi hominis Cranium calore Solis dealbatum recipere jubent.) ℥. ij. pulverisato quoque affunde de isto Spiritu V.

Sexto ℞. Semin. tilia ex tilia annosa circa festum Michaelis ℥. iij. pulverisatis etiam affunde in peculiari vitro Spiritum V. istum: singula seorsim tres dies stent in digestionem, postea singula seorsim colentur, & exprimantur: Colaturam expressam omnem misce, & si turbida est, filtra.

Deinde. ℞. Aq. florum tilia tantum, quantum est Spiritus V. istius adde Sachari cand. ℥. ij. & in vase clauso incalescant, donec sacharum liquecat: Hic liquor diligenter aservetur, cujus sumat æger mane singulis diebus cochlear, j. vel dimid. & potui, quem die uno exhausturus est misceantur duo cochlearia; Pueris instillantur gutt. 4. vel 5.

6. *Senn. l. I. Practic. pag. 611. sequentem præscribit.*

℞. Cranium Hum. non sepultum, destilletur per Retortam in arena f. a. igne valido, ac destillatio ter repetatur.

Postea ℞. Pæoniam marem cum toto, comburatur, & cum aqua f. Lixivium.

Tandem ℞. Hujus lixivii.

Aq. Cran. Hum. an. ℥. iij.

Castor. ℥. j. ℞.

Spec. diamosch ℥. ℞. Destillentur per B. M. destillato adde.

Margaritar. præparat. gr. xx.

Olei Vitriol. gutt. v.

anif. gutt. x. M exhibeatur in Paroxysmo cochlear unum.

7 *crato* Aquam suam Picarum cum Cranio parat, & est sequens:

℞. Picar. juven. No. x. scindantur in frustula, & infundantur in aq. paralyf. & Pæon. an. q. f. Fiatque putrefactio per aliquot dies: postea adde

Flor. cordial. Pæon.

Fol. rutæ, hyssop. anth.

salv. epithym.

Fl. til. lilior. convall. an.

M. j.

Rad. Pæon. Ireos, Visci. q.

an. ℥. ℞.

tormentill. diptamn. an.

℥. ij.

Sem. Pæon. erucæ an. ℥. ij.

Castor. Piper. long. fl. lavend.

an. ℥. iij.

Cinam. rasur. ebor. C. C. ust.

an ℥. ij.

CRANII MICROC. lapid. pretiosor.

margarit. præparat. Corallor.

præparat. rub. & alb.

Lign. aloes an. ℥. j.

Stercoris Pavon. ℥. j.

Spec. electuar. è gemm.

Diamosch

diamosch. dulc. aromat. ro-
fat an. 3. ij.

Zingib. zedoar. an. 3. j.

Folior. o. No. xx. Contun-
dantur omnia grosso modo, & adda-
tur aq. flor. tilia, lavendul. meliss. an.
q. s. F. s. a. destillatio per B. M.

8. Vntzerus de Epileps. p. 157.
seq. reliquit:

℞. Roris Vitriol. Aq. Pæon.
an. lib. ℞.

Rad. Pæon. Visc. q. minutim
incisi an. 3. j. ℞.

Cranii Hom. suspensi & pul-
veris. 3. j.

Camph. 3. ij.

Spiritus Vin. 3. ij.

Vitriol. rectificat. 3. ℞. O-
mnia commixta in B. M. in digestio-
ne relinquuntur per octi duum, & sub-
tile à crasso ac spisso separetur, separa-
tumque filtretur mundissime.

Dosis 3. j. ad 3. ij. pro una
vice cum aq. Pæon. in ipsa accessione:
Modum compositionis pluribus de-
scriptum vide apud Mylium l. 5. Basil.
Chym. p. 61. qui & in Antidotar. pag.
530. seq. habet.

℞. Rasuræ Cranii Hum. 3. vj.

C. C. optimi 3. v.

Visciq 3. ij.

Scobis ligni cupress. 3. ij.

Sem. Pæon. 3. j.

Aq. fl. pæon. q. v. infundan-
tur ad tres digitos, digerentur, deinde
cum aq. Cinam. distilla. per secun-
dum coholum: destillatum miscea-
tur cum Sacharo Vitriolato ad aco-
rem.

MAGISTERIA.

Cum crudo CRANIO HUM.
sequentes Pulveres Magisterii instar
componuntur.

℞. Cinabar. Vngaric. natural.

probe lot. & depurat. lib. ℞. deinde
imbibe cum Spirit. Vitriol. 3. ij.
Scobis Cranii humani nunquam se-
pulti 3. j. ℞. postea relinque in loco
calido per 15. dies, & per Retortam
destilla liquorem, & restans seorsim
serva: Tertio.

℞. Scobis unguis alc. 3. j. ℞. Myrrh.
rub. 3. ℞. solve in oleo s. Spiritu Salis,
solutū à fecibus separa, & serva: quarto
ex Croci 3. ℞. cum Sp. V. Tincturam
extrahe: liquores omnes simul misce,
& iis imbibere paulatim Cinabrium lo-
tum & pulverisatum calore lento sem-
per exsiccando, donec omnem liquo-
rem imbibierit, & in pulverem siccum
Magisterii instar abierit.

Dosis à gr. ij. ad iiij. cum Vino ge-
neroso, aut Sp. V. vel aqua antepilept.
in, ante & post Paroxysmum.

Aliud.

℞. Spiritus Vitriol. cordial.

3. vj.

Cranii Hum. 3. ij.

Corallor. rutilant. Margarit.

an. 3. j.

Aq. flor. til.

lil. convall. an. 3. vij.

Sem. pæon. excortic. 3. ij.

Camphor. 3. j.

Olei fl. lavendul. g. xv.

Pulverem componendi modum de-
scribit Mylius in Basil. Chymic se-
quentibus: Cranium, Corall. & Mar-
garit in pulverem subtilissimum redi-
ge: postea liquoribus ista omnia affun-
de: Exinde in arena calente per dies o-
cto digerito: postmodum humiditatē
omnem Igne lento elcito, donec re-
manentia sicca in fundo vasis resideat:
digestum exime: quod calcem albiss.
referet: ℞. deinde dictam calcem ad-
ditisque reliquis omnibus ingredien-
tibus, subtilissime pulverisato: pulve-
rem diligentissime servato;

Vfus : Pulvis iste contra Epilepsiam puerorum, & alios Paroxysmos, vel timore, vel vermibus causatos, præsentaneo remedio exhibetur: Potest a. omni tempore & hora, necessitate postulante, porrigi: datur cum aq. calida destillata, aut cum jusculo, tenellulis cum lacte propinatur:

Dosis est à gr. tribus & quatuor in maxime debilibus, auctior tamen pro ætatis accretione, exhiberi potest, & reiterari, si requirat necessitas: ab Infantibus modo natis per 7. aut 8. dies continuos sub vesperâ præbitus tutos eos à memoratis accidentibus præstabit: Dosi præscripta singulis septimanis per totum semestre à malo Caduco potenter præservat: ita tamen, ut dosis pulveris pro symptomatum incursum subinde ad augeatur: Sedat n. pulvis iste tormina, infantum, si ex cochleari pleno amygdal. dulc. & rec. propinetur. Phlegmata n. illa frigida, adeoque quemvis peccantem humorem purgat, qui stomachum propter alterationem lactis, lactantium occupavit: & Infantes ab illa corruptione potenter præservat, quæ Vermes abundanter gignit & producit. Mulieres, quæ vel tremore Cordis, vel syncope crebrius laborant, eoque liberos epilepticos, ut plurimum pariunt, pulvere isto bis aut ter singulis mensibus Scrupuli pondere per vicem cum aq. Majoran. sumto, mire se servari sentient: Quod si sex aut octo diebus mane ante partum exhibeatur, Naturam confirmat: à præternaturali item pavore defendit, Cor lætificat, & partum optatum, Deo bene juvante, procurat, non sine magno liberorum beneficio, quos ita à pluribus Paroxysmis ab Epilepsia provenientibus præservat, &c.

De præparato CRANIO HUMANO, & pri- mum de CAL- CINATO.

NON tantum CRVDVM in usum Medicum venit, sed & à spagyro varie præparatur, quo sic feliciores perficiat operationes: Inter præparationes verò prima est CALCINATIO.

Hæc duplex est, vel vulgaris illa & rudis, vel. Philosophica: Vulgaris nil aliud est, quam ustio, qua CRANIVM in craticula tostum in pulverem redigitur, vel etiam in fornace intensissimo ignis calore in calcem abit.

Philosophica v. est: quæ in vesica perficitur actione continua mediante aqua dulci, per cujus vaporem Cranium in collo vesicæ, qua parte maximè attingi & penetrari queat, suspensum jucundo & miro modo ad perfectam albedinem absque flammis violentis, vires alias exurētibus (ut in vulgari calcinatione fieri solet) calcinatur: ut habet *Hadrianus Munsicht in Thesouro Medico Chymic. p. 22.* Vesicæ. a. pars quarta debet esse vacua, & si aqua interebullendum evanescit, alia fervida affundenda, usq; dum fumigatoria hæc calcinatio penitus absoluta fuerit.

Loco itaque usti & vulgariter calcinati, CRANIVM hoc modo præparatum substituere poteris: sequentia a. nonnullorum auctorum medicamenta subungere placet.

Adversus EPILEPSIAM *Henric. Ranzovius l. de sanitat. tuenda* medicamentum Regis danicæ Christiani III. describit.

℞. CRANIVM furis suspensi, vel alterius hominis, nullius tamen morbi interventu mortui: hoc in craticula tostum in pulverem redigito, deinde sumito grana Pæon. iij, atque

que hæc cum. ʒ. j. prædicti pulveris
& aq. lavendul. ad quantitatem unius
cochlearis, ægroto tempore matutino
exhibe postero & tertio die fac idem:
jejuno a. stomacho hic pulvis sumen-
dus est: hoc medicamentum habet ex
eodem *Wecker. l. de secret p. 142.*

In EPILEPSIA & PARA-
LYSI *D. Schorterus in Consil. Brendel. 12.*
seq. præscribit Tragæam.

ʒ. Coriandr. præparat ʒ. iiij.

Anis. fœnicol. acetotempe-
rat. an. ʒ. j.

Visc. q. sem. Pæon. luna de-
cresc. collect. an. ʒ. j. ʒ.

Cinam. elect. ʒ. ij.

Pulver. citon. exsic.

Specier. rosat. novell. an
ʒ. j. ʒ.

diamb.

Corall. rubr. an. ʒ. iv.

CRANII HOM. Suspen-
si & usti.

Smaragd. veri an. ʒ. ij.

Sachar. optim. ad pondus
omnium M. F. tragæa.

Antepilepticum Electuarium sequens
componit *Plather. l. j. observat. p. 20.*

ʒ. CRANII HOM. cre-
mati.

Cinerum hirundin.

ungul. alc.

Rad. pæon. Visci. q. an. ʒ. ij.

Rad. pyrethr. ʒ. j.

Herb. Hyssop. Polii mont.

Dictamn. Cret.

Fl. stæchad. an. ʒ. ʒ.

Sem. vitic. pæon. ocimi

scarl. filer montan. an. ʒ. j.

Spic. mac. Cubebar. an. ʒ. ʒ.

Corall. utriusque ʒ. ij.

Coaguli lepor. ʒ. j. Cum sy-
rup. de Pæon. rec. q. f.

m. f. electua.

In VERTIGINE seq. morsulos
habet *Senn. l. 1. Practic. p. 281.*

ʒ. CRANII HVM.

præparat.

Rad. pæon. Visc. q.

Cubebar. Grā. parady. an. ʒ. ʒ.

Spec. diamosch. d. ʒ. ij.

Seni. pæon. pastinac. sylv.

carvi an. ʒ. j.

Sachari albiss. in aq. rosar. &

rarism. displut. q. f.

F. morsul.

Cum Cranio ita præparato conficitur

Aqua illa Antexileptica elegans C.

Dornavii, quam pluribus describit Cl.

Sennert. l. 1. Pract. p. 626. vide Schenck.

l. 1. obsmedic. p. 508. Alex. Masar. p. i. 22.

Brendel. l. c. p. 45. 49. 59. & alios.

Pulverem Epilepticum mirabilem
ponit *Munsticht in Thesauro Medico Chy-
mic. p. 27.*

ʒ. CRANII HOM.

strangulati & sine igne

calc. ʒ. j.

Vngul. alc. visc. q.

Cinabar. factit. an. ʒ. ʒ. M.

F. pulvis: Datur statim post paroxis-
mum Pueris ʒ. ʒ. Adultis v. ʒ. j. ite-
retur, certissime liberat.

Senn. l. c. p. 623. seq. ponit.

ʒ. Cinab. nativ. & mineral.
veræ. ʒ. j. leniter supra ignem lentum
in tabula torrefiat: postea subtilissime
teratur, supra marmore in pulverem
inpalpabilem: deinde adde

Margarit præpar.

Corall. rubr. præpar. an. ʒ. j. ʒ.

CRANII HVM. præpar.

C. C. usti præpar. an. ʒ. j.

Croci. ʒ. j. Exactissime misce,

& iterum terantur super marmore.

Morsuli Cephalici adversus va-
rios Capitis affectus cum CRA-
NIO calcinato conficiantur à *Mun-
sticht. l. c. p. 151.*

ʒ. Conf. fl. Pæon cum spir. Vit.
prius tinctæ ʒ. j.

Cranii hum. spagyricæ calcin.

C. alcis similiter calcinat. an.

3. j.

Rad. & sem. pæon. j. t. collect.

Visci quern. an. 3. iiij.

Ol. succin. alb. 3. j.

lavendul. nucis mosch.

rorismar. an. g. vj.

Spec. diamb.

diamosch. d. an. 3. j. β.

Sachar. albiss. lib. j. in aq. lilior.

colvall. disso. F. l. a. confectio in mor-
fulis.

Vires, usus, dosis.

A tota substantia, tam in curando, quam præservando, Epilepsiæ, Apoplexiæ, Paralyfi Caro &c. cæterisque periculosissimis Capitis, Cerebri & Nervorum affectibus profunt. In præservatione Dosis à 3. j. & 3. β. ad 3. ij. & 3. j. in omnibus Lunæ quadris, malaque aeris constitutione: In curatione a. datur à 3. j. ad ij. in ipso Paroxysmo Epileptico, vel paulo post, vel per se, vel in vehiculis appropriatis: Et si necessarium fuerit reiterandum: Pueris, pro ratione ætatis dimidia, aut minor dosis sufficit.

In Sedando Catharri defluxu hoc exhibet *VVeickard. p. 106.*

℞. Pulv. Cranii Hum. calcinat. 3. ij.

Corall. albor. rasur. ebor.

C. C. usti an. 3. j.

Boli armen. 3. ij.

Nucis moschat. No. j.

Camphor. 3. j. Fiat pulvis subtilis, ex quo, cum infusione Tragacanth. in aq. Cinam. facta, addendo sachari ad pondus omnium: F. Orbiculi, quorum usus sit vesperi ante somnum.

Contratissim puerorum *Münsicht l. c. p. 35.*

℞. Spec. diatr. simpl.

diatr. fr. an. 3. β.

Rad. Pæon. 3. ij.

Lactis Sulph. 3. j. β.

Succ. liquirit. 3. j.

Croci Or. præpar. 3. ij.

Cran. Hum. f. igne calc 3. j.

Sach. penidii 3. iiij. Misce & F. pulvis.

In sedando dolore ac strangulatione Matricis, non sine fructu expertus est seq. *D. Navius in consil. Scholtz. 357.*

℞. Sem. dauc. 3. β.

pastinac. syl. 3. ij.

Rad. & gran. Pæon. excortic. ligustic.

Sem. cym. n.

Anterioris ossis Cran. Hum. ex futura coronali, usti.

Cinam. elect. an. 3. j. β.

Baccar. laur. Zedoar. el. an. 3. iiij.

Fol. betonic. Rad. bistort. an. 3. j.

Succin. alb. amneos sesel. an. 3. β. redigantur singula in tenuissimum pulverem & misceantur.

Dosis, mane & sero cum aq. matricar. betonic. & modico Vini albi, clari.

Externus usus Cranii usti.

In vulnerato Cranio *D. Foppius l. 1. Thes med. p. 184. seq. tradit.*

℞. Succ. Pimpinell. P. vj.

Cranii Hum. calcinat. P. iiij.

Pingued. human. q. s. Misce ad formam Unguenti, & unge eo vulnus.

Vel. ℞. Ossis calcinat Cran. Hum. pulverisati instar pollinis, admisce medull. crur. human. rota confracti q. s. Vtere, ut supra.

Aqua ex Cran. Hum. destillata.

Simplicem modum exhibet *Baldum. clodius in Officin. chymic. pag. 45.*

℞. Cra-

℞. Cranium Hum. pulverisa, & destilla exinde aquam, quam secunda vice rectifica: Deinde ℞. Essent. Perlar. ʒ. β. Rad. Pæon. Castor. an. ʒ. j. Musc. meliss. anacard. an. ʒ. j. & aquæ Cran. Hum. ʒ. j. Inde propina ægroto cochleare unum in initio Paroxyismi:

Vel.

℞. Cran. Hum. non humat. pulverisa, & ex Retorta per arenam aquam inde destillando elice: proventem fecibus affunde, & secundo destilla: tandem rectifica per B.

Hujus aq. ℞. ʒ. iiij.

Castor. ʒ. j.

Specier. diamosch. d. ʒ. ij.

Mellis anacardin. ʒ. β. destilla adhuc semel, & adde succi Perlar. ʒ. ij.

Ol. Vitriol. g. v.

anif. g. x. misce, & jejuno patienti exhibe per novendium cochleare unum.

Spiritus, Oleum, Sal Cran.
Human.

℞. Vnum, aut alterum Cranium rec. exquisitissime omni carne nudatū, & in frustula, aut ramenta cōcisum, in Cornutam inmittatur, cuius tubo adhæreat capax recipiens, ne strictius spirituum vi & copia ex Retorta arenæ immerla & inhumata prodeuntium, diffiliat. In qua operatione Igne nequaquam parcendum, qui infra, supraque ac circumcirca, ta ex arte est admovendus, ac assidue perflandus, ut Retorta ex incendio excandescat. & exardeat, nec ab igne movendo prius desistendum, quam ex Cornuta spiritus albidus in Vas Recipiens effluere desierint: quod facile cognoscetur ex Recipientis Vasis declaratione, cujus perspicuitas nihil

spirituum amplius ex halantium, aut rubri olei, unde antea, turbabatur, restare, satis arguet. Quo cognito ab Ignis continuatione cessandum: sinendumque est, ut per se sensim extinguatur, & citratæ vasa refrigerant: à quibus agitandis supersedendum ad horas 24. ut per otium spiritus, melius in Recipiente firmentur, infideant, ac conquiescant: Ex quo tandem effundendus seorsim liquor subalbidus, ac instar lactis turbidus, qui ex singulis Craniis ad quatuor circiter, aut quinque Vncias extillare solet, cui rubrum oleum Sanguinis instar, supernatabit ad sex Drachmas, vel semiunciam: at feces in fundo Retortæ residuæ, carbonis instar comminuti, nigerrimæ in cineres albos erunt Igne Reverberii redigendæ, ex quibus Sal. Aqua Pæoniæ, aut alia antepilepticarum eruatur (Phlegma enim unius alteriusve Cranii huic rei satis esse nequit, nisi forte copiosa ex multis Craniis proliciatur.) Ejusmodi a. Sal solvatur, filtretur, ac coaguletur, cum eadem ipsa aqua: idque multoties repetatur, dum perfectissime emundatus sit, ac depuratus: Interim a. dum hujus Salis operationi incumbetis, ter aut quater repetetis ac iterabitis liquoris cum Tinctura sua supernatante, conjuncti, destillationem.

Cum a. omnia ista gravem admodum ac fragrantem odorem spirant, ut is detrahatur, trajiciendus erit liquor per modicum Colchotarum, qui vere aureus, ac summe pretiosus inde evadet, Mercurium cum sua Tinctura mixtum, oleo aut Sulphure, continens, in quo liquore, si Salem suum dissolveris, qui per se solusque summum est Epilepsiæ remedium in perfectissimum evadet medicamentum.

Hujus g. ii. aut tres ex semicochleari aquæ Antepilepticæ aut Theriacalis intra & extra Epilepsiæ Paroxysmum exhibitæ, idque per mensem singulis diebus continuatum, perfectam hujus mali curationem, favente Deo, suppeditat, ut docet *Quercetan, in Tetrad. p. 325.* qui compositionem hanc Magisterium Cran. Hum. vocat.

Spiritus iste simplex tum per se, tum aliis mixtus propinatur: Infantibus. g. vj. vel. vij. adultioribus plures exhibenter: sal quoque volatilis, qui in destillatione colligitur maxime valet, ut habet *Senn. l. 1. Practic. p. 663.*

Reperiuntur & apud autores plures alii modi eliciendi Oleum ex CRAN. HVM. quorum nonnullos consignandos duxi.

Andernacus Comm. 2. de Nova & Veteri Medic. Dialog. 7. p. 641. sequentem reliquit.

CALVARIA in pulverem contunditur, is vino stillaticio, vel aqua Betonicæ irrigatur paululum: deinde vasi fictili vitreato imponitur, & per descensum super aquam Pæoniæ, quæ subjecto vasi infunditur, oleum extillatur: hoc postea in fimo digeritur, corrigiturque, & per Cineres calidos rursus evocatur, dum clarum fiat: Peculiare ad morbum comitiale auxilium.

Vel.

℞. Limaturæ CRAN. HVM. violenter mortui, & nunquam humani q. v. inde cucurbitæ vitreæ, eique superfunde spir. V. optime rectificati ad eminentiam trium, quatuorve digitorum: Vitrum optime clausum ne quid expiret, pone ad digerendum in

arenam calidam per tres aut quatuor septimanas, quotidie agitando materiam, & sensim spiritum tuum affusum colore rubicundissimo tingi videbis, quem ita tinctum & coloratum, per Vitri inclinationem effunde in aliud vitrum, posteaque per chartam emporeticam bis vel ter filtretur, seu coletur, ac ita filtratus ac depuratus, usui reservetur.

De quo Epileptico cadenti, vigesimum ætatis annum egresso. Guttas 8. 11. 15. cum 3. dimidia aquæ Pæon. exhibe.

Libavius l. 2. Alchym. tr. 2. p. 137. & 148. De hoc Oleo agit. & p. 408. sic inquit: CRANIVM recens pulverisat ū mediocri igne per Retortam destillant, additis aquis antepilepticis: Oleum non facile apparet: Itaque, quod destillavit, refunditur suis fecibus etiam quarta vice: ultimo debet esse fortis; corrigitur ablu-tione, maceratione, & repetita destillatione super aqua flor. Pæon. spiritu Vitrioli condita, aut destillatione limonior. Vide *Vntserum tr. de Epileps. p. 155.*

Henricus de Schennis in Apothec. spagyric. p. 44. hunc præscribit modum:

℞. Rasuræ CRAN. HVM. Salis fusi & contusi an. q. pl. misce, & destilla per Retortam, recipiente magno præposito: Serva primum Phlegma spiritibus permixtum: frange Retortam, materiam exime sic Cranium instar spongiæ sali adherens, apparebit, quod separa a sale, & tere, indeque phiolæ: adde supradictum Phlegma pone in digestionem, & quotidie materiam movendo agita, tam diu, donec instar pultis incrassescat: Tum Retortæ inde & destilla secundum ignis gradus, quarta hora egredietur

dietur oleum flavum C R A N.
H V M. quod à Phlegmate separe-
tur.

Hoc Oleum *Henr. Petrus in Nofo-
log. Hermetico Dogmat. tr. 1. p. 139.* cum
Spiritu Vitrioli mistum in aq. lilior.
Convall. exhibitum, egregium esse
scribit in Epilepsia: Dosis G. iij.

Alius modus extrahendi & confi-
ciendi S A L E M C R A N I I
H V M.

Hunc apud *Quercetan. in Tetrad. p.
328.* legimus descriptum: sic. à.
ille:

Cum non semper C R A N I V M
recens occurrat: nec pervius sit omni-
bus illius excarnandi modus, ut illis,
qui de more in Anatomiis versantur,
eorum loco usurpari illa poterunt, quæ
recens è sepulchris effodiuntur, & si
aliorum bonitatem non æquant, quod
minus Mercurialis essentia, aut nihil
prorsus obtineant, quam quæ recen-
tia sunt, & nunquam sepulchro condi-
ta, abunde possident & retinent: nihil
enim in his humo absorpta est, ut in
aliis, quæ diutius Cæmeteriorum ter-
ra nitrosa obruta, atque idcirco ab ea
omni carne, medulla & liquore spo-
liata, quem à propria Natura Mercu-
rialem & sulphureum obtinent,
prorsus exaruerunt & depasta sunt:
Quod eorum Salibus non accidit,
quos propter fixiorem illorum natu-
ram in residuo ossium restantem, ter-
ra non attingat, ne dum possit ab-
sumere: Hac enim ratione ad infinita
æcula ossa & nitida & integra, citra
ullum formæ, aut fixioris suæ sub-
stantiæ detrimentum & jacturam per-
stare, ubique perspicere est: Eligantur
ea Crania, quæ minorem in se-
pulchro moram passa fuerint, ex qui-
bus Sal, ut sequitur, proliciatur: quod
præsentius, & magis specificum Epi-

lepsiis futurum est remedium, quam
si Pulvis solus, aut imparatus, aut ad
albedinem calcinatus, exhibeatur: si-
quidem Sal, qui ex Cranio arte ex-
trahitur, in liquorem facile resolvitur,
qui eo venis nostris ac spiritibus com-
municabilior est & penetrantior ullo
pulvere, aut cineribus terra sua &
corporea mole adhuc obtusis & ex-
pressis: &c. Modus. a. parandi est se-
quens.

℞. Tria quatuor, aut etiam
plura C R A N I A, quæ parum diu
in terra delituerint: ea, in frusta con-
tundantur (solum Calvariam intelli-
go, citra maxillas, aut mandibulas)
quæ prius Vino optime deterfa, &
mundata, postea in Vinum album
infundantur, in quo Caryoph. mac.
flor. roris. lil. convall. tiliæ, calen-
dul. salv. macerata fuerint: quod bis
aut ter subinde repetendum: atque sic
parata Craniorum frusta in cupellam
terream, non vitreatam immittantur,
quæ in furno reverberationis posita
flamma carbonum, non ligni in cal-
cem, aut cinerem redigantur albissi-
mum: Qui quidem cinis in matratium
vitreum injiciatur, cui tantum aquæ
roris marini superfundatur, ut quatuor
aut quinque digitos superemineat: ob-
ducatur firmissimo luto vas, quod a-
biète & cera constet Hispanica, ne-
quid expiret: atque in M. B. bul-
liente collocetur, in quo ad qua-
tuor aut quinque dies in digestio-
ne & circulatione retineatur: quo
tempore aqua, lixivii instar, cra-
nii sale tingetur ac imprægnabi-
tur: Refrigerato vase, aqua per in-
clinationem effundatur: & mate-
riæ recentem aquam superfunde
denuo, ut nova fiat digestio, &
Circulatio, ut supra, idque to-
ties reiteretur, donec totus
Sal

Sal in aquas transierit : Istius aquæ Sale imprægnatæ, vel dimidium cochleare argenteum propinari potest, in curationem vel præsentis vel futuræ Epilepsiæ Chronicæ: At, si ab ista aqua Salem separare voluerimus, omnes istæ aquæ imprægnatæ in alembicum profundantur : ex quo destilletur aqua à Sale: qui in fundo alembici remanebit: quem, si animus est, puriorem reddere & crystallinum, solutionibus, filtrationibus, coagulationibus identidem crebro repetitis ad summam puritatem deducetur: qui & solus pretiosissimus est, ac magnæ virtutis: verum & aliis permiscetur ut in fine hujus capitis videre est.

EXTRACTVM.

Quercetanus in Pharmacop. dogmatic. restitut. hanc habet Extracti descriptionem p. 726.

* Duo vel tria Crania recentia, hæc in mortario crassomodo terantur: materia trita indatur in matratium capax cum longo collo, superaffundendo Aquam vitæ Juniper. vel Salviæ, ut 4. vel 5. digitos supernater: vase accuratissime clauso, ne quid transpiret: fiet digestio in B. vaporoso per duodecim dies ad minimum: post coletur & exprimatur materia per torcular fortissime: ex qua liquor exibit rubicundus instar sanguinis, qui oleosus & resinosus erit: iterum affundatur fecibus novum menstruum digerendo per 4. vel 5. dies, colando & exprimendo adhuc omnia per Torcular, ita ut omnis essentia substantifica exactissime extrahatur: Omnes hæc expressiones & liquores invicem mixti, & in alembicū inditi destillentur per B. vaporosum: donec remaneat Extractum instar sapæ, imprægnatum tum

Sulphure, tum Sale, quo potissimum Cranium abundat, imo fere totum Salinum existit: Hoc extractum digestum, & perfecte de puratum, tanquam Thesaurum pretiosissimum adversus Epilepsiam diligenter serva.

Dosis ʒ. ʒ. ad ʒ. j. cum aqua appropriata: commendat id ipsum *Rodericus à Forsecal. 1. consult. medicin. p. 121. Vide & Libav. l. 2. Alchym. tr. 2. p. 118. & Alchem. Pharmac. p. 150.*

Vel.

* Rasuram non humati Cranii, decoq. cum Melissæ Spiritu & Betonica decocto, effunde seorsim aquam, iterumque novam affunde: donec nulla vis Cranii amplius remaneat: Tum aquas omnes in B. evapora: remanet in fundo coagulum, quod iterum resolve, evapora & coagula tantisper, dum Igne lentissimo materia in fundo remanens sublimari possit: Quod sublimatum multum confert Epilepticis, & alvum sine perturbatione, quamvis copiose movet.

ESSENTIA.

Limaturam Cranii Hum. nunquam humati, sed aere exsiccati: cum Spiritu Vini Salviato ad supereminentiam sex digitorum digere per quindecim dies: deinde more aquæ fortis per Retortam destilla: liquorem capiti mortuo reaffunde, denuo per quindecim dies digere, ac vicissim, ut prius destilla, idque tertio repete: Destillatum omne per quinque aut sex dies digere circulando, & tandem Spiritu Vini lento B. calore per alembicum destilla: Essentiam instar coaguli in fundo remanentem serva:

Hæc

Hæc Paracelso propter mucilaginosam substantiam Galreda dicitur: de qua *Libav. l. 2. Alchym. tr. 2. pag. 127. Quercetan. de Spagyric. medicam. preparat. pag. 104.*

Est Epilepsiæ verum Curativum. Si ejus gr. v. aut vj. in conveniente vehiculo exhibeantur: Conficiuntur etiam sequentia cum eadem essentia, sive etiam prædicto Cranii liquore parata medicamenta.

Quintam Essentiam Cranii Humani, quam & Arcanum vocat, describit Faber in *Myrothecio Spagyr. l. 1. c. 9.*

Sumatur, inquit, Cranium Humanum, sepulturæ non datum eo quod Sal terræ his sepultis Craniis illico conjungitur: Et caro, dum resolvitur per corruptionem in Salem abit, qui Ossa penetrat, & Sali Ossis connectitur, aut si longius ambo permaneant, corrumpitur tandem Cranium, & dissolvitur in corruptionem, quia Saltum Internus, tum Externus corrodunt illud, & dissolvunt: Sumatur ergo Cranium, quod diu noctuque cæli aperti, & Iovis frigidi injuriis expositum est: Contundatur in frustula, & ollæ novæ non vitreatæ imponatur, cooperiatur suo tegumento, & comburatur fortissimo Igne, donec optime candescat: Calx istius Cranii adhuc Igne candens projiciatur in aquam Pæon. aut fl. tiliæ, aut in Phlegma Vini depuratum, & ter saltem destillatum, cui dissolutum sit parum Salis Vitrioli f. a. deinde auferatur & iterum plusquam fortissimo Igne comburatur & calcinetur, & candens adhuc projiciatur in eandem aquam & simul per sesqui horam bulliant in Catino stanneo, aut argenteo: Bullitione frigida facta, aquam impones vitreo vasi, ut feces seponat: His

sepositis, aquam clarissimam & limpidam factam per inclinationem in Catinum stanneum, aut argenteum, aut vitreum alembicum infundes, ad evaporandum, quicquid erit humiditatis: Sal in fundo remanens calcinabitur fortissimo Igne in tigillo forti, & adhuc calens & candens projicientur in aquas supradictas, iteretur opus, donec Sal ad summam devenerit puritatem & nitorem, quod in septima saltem calcinatione continget: habito huic Sali puro & nitido, conjunge Spir. dulcem Vitrioli (fit a. dulcis, si enim rectifices cum Spir. Vin. optimo, & à Phlegmate puro) & serva in vase vitreo, perquam optime clauso, aut si destilles super limaturam ferri ter aut quater, aut super coralla rubea.

Vires & usus.

1. Mirum & stupendum arcanum est, contra inveteratas & recentes Epilepsias, per Idiopathiam capitis, & communicationem aliarum partium inferarum, vapores sursum ferentium contractas.

2. Hemicraniam & Vertiginem curat, ex quacunque causa ortum habeant.

3. Omnes sensus, tum externos, tum internos acuit.

4. Membrorum tremori succurrit, & convulsionum omnium speciebus.

5. Passionibus tandem omnibus capitis, tum frigidis, tum calidis, occulta quadam proprietate succurrit.

Sumitur mane, jejuno stomacho, cum optimo Vini Spiritu, & noctu eundo cubitum, modo digestio perfecta sit, h. e. tribus horis à cibo sumto.

I. Confectio Antepileptica.

℞. Liquoris Cran. Hum. ℥. vj.
 Specier. diamosch. dulc. ℥. β.
 Confect. anacard. Castor. an.
 ℥. iij. vicissim ex Cineribus per Retortam, vel potius ex B. roris destilla, liquori destillato adde.

Salis perlar. ℥. iij.

Spiritus Vitriol. antepilept.
 ℥. i. Misce : De hac confectione f. Mixture exhibe Epileptico Cochleare unum quotidie jejuno stomacho, continuando ad dies novem.

II. Mixture Antepileptica Vntzeri.

℞. Liquoris C. C. ℥. vj.

Mistura spiritualis.

Essentia Cran. Hum. an. ℥. β.

Extr. Pæon. ℥. ij.

Iuniper. ℥. j.

Syr. de succo Pæon.

cinam. an. ℥. j.

Moschi, ambræ an. gr. iij.

Misce perfecte : Dosis est cochlear parvum.

Mistura illa Spiritualis, cujus in compositione facta est mentio, sic fit:

℞. Spiritus Theriacal. camphorat. ℥. j.

Tartari opt. rectific. ℥. v.

Vitriol. opt. ℥. ij. β. Optime invicem misce : Dosis huius ℥. j. vel ℥. β. Certe tum in expugnando & abigendo tum in futuro arcendo paroxysmo Epileptico ad stuporem usque hæc mistura operatur, ut ipsi in uno aut altero exemplo præsertim in pueris ac juvenibus compertum habemus.

Spiritus Theriacalis Camphoratus sic paratur.

℞. Theric. Venet. antiq. ℥. v.

Myrrh. rub. ℥. ij. β.

Croci ℥. β.

Spiritus V. optim. ℥. x. Indi-

tis omnibus Cucurbitæ vitreæ, impositoque alembico cæco, in cujus rostro prius sint positæ ℥. ij. Camphoræ stent in Infusione per Octiduum in loco calido : deinde fiat in M. B. distillatio igne lentiss. Sic habebis Spiritum Theriacal. subtiliss. calidiss. ac penetrantiss. qui vel solus ℥. j. β. vel ℥. ij. pondere cum cochleari aq. Carduib. exhibitus ad miraculum sudorem prolicit, venenumque contagiosum in totum disjicit ac dissipat, id quod non uno experimento in peste Hallensi, quæ viguit An. 1610. compertum habuit Vntzerus, ut ipse testatur tract. de Peste p. 244.

III. Tabulæ Epilepticæ, quas notat Libav. in Alchym. Pharmaceut. pag. 221.

℞. Conserv. ex pulpa Citri vel limon. ℥. j.

Magister. matris perlar. ℥. ij.

Essentia Cran. hum. ℥. j. β.

Magist. perlar. ℥. j.

Salis C. C. ℥. j.

Sachar. dissol. aqua ex succo Citri destillata. ℥. iij. m. f. l. a. Tabulæ.

Medicamenta cum Sale Cranii Humani composita.

Qui Sal Cranii parari possit supra delineatum est, iam composita cum Sale Medicamina subungenda: quorum primum reperitur apud Quercetanum in Pharmacop. Dogmat. restituit. pag. 444. & est.

Tragæa Antepileptica.

℞. Essent. Corall. margar. an. ℥. iij.

ungul. alcis verç.

Vnicorn. an. ℥. β.

SALIS CRANII HUM.

℥. j. β.

Puly. fl. lilior. convall.

calendu.

calendul. tilia arbor.

anth. an. ʒ. j. ʒ.

Sem. pæon. rutæ.

Visci q. an. ʒ. ij.

Lap. Bez. veri, Ambræ gryf.
an. ʒ. j.

Cinam. Cardamom. lign. al.
an. ʒ. j.

Camphor. ʒ. ʒ. Sachari an-
thosaf. q. f. Epilepticus post genera-
lem & congruentem vacuationem hu-
jus Trageæ capiat semi cochlear, con-
tinuando per integrum mensem: qua
sumta statim unam atque alteram Vn-
ciam aquæ antepilepticæ superbibat:
moxque sudet, & in cæteris bona vi-
ctus ratione utatur.

Idem, ibidem p. 478. sequentem
componit

Antidotum Cephalicam, quæ

ʒ. Extracti Cephalici major.
(cujus descript. v. de ibid p. 480.) ʒ. ij.

Magisterii Cranii Hum. ʒ. j. ʒ.

Salis Cran. Hum. ʒ. ij.

Essent. Castor. ʒ. iiij.

Spec. diambr. diamosch. dulc.
an. ʒ. j.

Ol. Garyoph. nuc. mosch, an.
destill. g. x.

Syr. conserv. citr. q. f. Misc.
F. Electuar.

Dosis est ʒ. j. Iuvatque hæc Anti-
dotus in primis ad omnes Cerebri af-
fectiones, ejusque substantiam, facul-
tatem animalem mirifice corroborat:
prodest apoplex. epileps. vertig. fu-
mosque, vaporosos qui in sublimi re-
gione Cerebri suspensi, somnolen-
tiam, stuporem & torporem plerunq;
inducunt, dispellit & discutit: memo-
riam roborat, oculorum hebetudinem
acuit, ad aurium tinnitum & surdita-
tem confert, & humores lentos cras-
sosque extenuat & dissipat: non ne-
glectis tamen universalibus.]

Vntzero seq. placet cum Sale Con-
fectio p. 223. l. c.

ʒ. Extr. gran. Iunip. ʒ. ʒ.

pæon. fl. til. an. ʒ. j.

Essent. succin. ʒ. ij.

castor. ʒ. ij.

Magist. Corallor.

Salis Cran. Hum. an. ʒ. ʒ.

Ol. stillat. Salv. ʒ. ʒ.

fl. lavend. Gr. 7. Syr. de

succo Cerafor. q. f. Misc. invicem &
redigantur in Electuarii mollis consi-
stentiam.

Dosis ʒ. j. vel ʒ. ʒ. vel etiam plus
cum pauxillo Aq. Pæon.

Crato consil Scholzia. p. 88. com-
mendat, seque bono successu Wiennæ
usum fuisse seq. pulvere cum Sale Cr.
parato testatur.

ʒ. Magister. Corall. & Per-
lar. & cum Sale Cran. Hum. pulve-
ri ex Cinabrio antimon. & sublimat.
in præparatione Mercurii Vitæ eleva-
to, conjunge: fit sic præstantissimus
adversus Epilepsiam pulvis.

Mylius l. 2. Basyl. Chym. pag. 88. ex
aliis hanc habet Medicinam Cephal-
icam cum eodem sale paratam.

ʒ. Salis Carn. Microc. ʒ. ʒ.

perlar. Corall. an. ʒ. iiij.

Castor. recent. ʒ. j.

Spec. diamosch. d.

Confect. alkerm an. ʒ. ʒ.

Mellis anacard.

Cinam. an. ʒ. j. Mixtis his
atque extractis circulentur artificiosif-
sime cum duabus superioribus ingre-
dientibus.

Tinctura confortans ejusdem p. 592.

ʒ. Dianth. diamosch. d.

diacalaminth. plires arch. an. ʒ. j.

mac. cubear caryoph.

granor. pæon. an. ʒ. ʒ.

Salis Cranii Hum.

Magister. Corall. perlar. an. ʒ. j.

Piper lōg. Carui. Zing. an. ʒ. ʒ.

R. 2

Sachar.

Sachar. lib. j. F. cum Vino
super lilia convallium correcto Tin-
ctura artificiosa;

Hactenus de Cranio & ejus præ-
paratione, restant nonnulla de
OSSE TRIQVETRO.

Hoc aliis Triangulare dicitur, &
negat id ipsum in Cranio reperiri
Thomas Erastus; Paracelsumque id-
ipsum affirmantem mendacii arguit:
Verum immerito: Etsi enim Erastus
id ipsum suis nunquam conspexerit o-
culis, alii tamen celeberrimi Medici,
fide maxime digni id ipsum viderunt:
Clariss. Sennert. de seipso scribit *lib. 1.*
pract. pag. 663. penes se adhuc esse e-
jusmodi officula, quæ ex dono cujus-
dam Medici habuit: monstrabat &
& mihi aliquando D. Petræus p. m.
Marpurgi officula illa; qui & *Nosolog.*
sua pag. 1. disput. de Epileps. inter spe-
cifica antepileptica ea numerat: huic
subscribunt & alii, in primis *Francisc.*
Tidicæus tr. de Theriac. pag. 209. Senn. l.
c. pag. 619. Poppius cap. de Epileps. p. 58.
Hildan. Centur. 1. epistol. 65. sic ad-
quendam:

Mitto ossa aliquot Triangularia,
quæ ad Epilepsiam debellandam sin-
gularem vim habere expertus sum:
Ante sexennium ultra centum horum
ossium habui; inter quæ, quod no-
tandum, vix duo reperiebantur, quæ
sibi invicem magnitudine & figura re-
spondebant.

Potest v. officulum illud in princi-
pio Paroxyismi vel per se in conve-
nienti liquore, vel cum aliis medica-
mentis misceri & Epileptico, Verte-
ginoso & similibus exhiberi.

CAPVT V.

DE VSNEA s. MVSCO

Cranii Humani, & simul de
Vnguento Hopliatrico s.
Armario,

VSNEA Microcosmi, nil aliud est,
quam muscus ille, qui Calvariæ
humanæ adnascitur: hancque revera
dari vel loca sepulchris destinata, do-
cent. Sic Hildanus partem ejus inde
desumptam, immo frustrum Cranii
hum. cui Vsnea adhuc dum adhære-
bat, amico cuidam transmisit, ut vide-
re est *Cent. 3. observ. 38.* Vtrum v.
Vsnea hæc in Craniis suspensorum
inveniat dubitat quidam magni no-
minis Medico-Chirurgus, qui se nun-
quam eam reperire potuisse ait, per-
gitque: Et profecto, quomodo Cra-
niis in patibulo Ventis, pluviis, gran-
dinibusque impetuosius expositis, Vs-
nea adnasci possit, nondum video:
Verum vix sufficere videntur hæ ra-
tiones ad impugnandam Vsneæ gene-
rationem in Cranio suspensorum:

Primum enim, quod ipse non
observavit, observarunt alii Medici
clarissimi: Immo est adhuc nunc ali-
quod Cranium apud Clarissimum
Ducis Boruss. in Regiomont. Phar-
macopæum Dn. Casparum Pance-
rum, exoticis & raris gaudentem, quod
ex patibulo fuit desumptum Vsnea de-
coratum:

Deinde: Venti, pluviae grandi-
nes magis disponent solidam Cranii
partem, quo Solis radii, in caput to-
tum agentes facilius florem hunc ex
ipso Cerebro, alias, ut supra dictum,
magnarum in Medicina virium, eli-
cere & evocare possint: hinc, teste Ta-
bernæmontan. *lib. 2. pag. 488.* non-
nulli Medici aut Pharmacopæi Cra-
nium

nium aeri locoque humidiorique exponunt, quo sic facilius muscus proveniat.

Tertio, nec impetuse eorundem Meteororum generationem hanc impediunt, cum & è locis minus dispositis, imo saxeis, & illi tempestatibus æque expositis, herbulas egregias enasci videamus:

Enascitur ergo & adnascitur Muscus, quem *Libav. l. 2. Alchym. p. 185.* florem Cranii appellat, Craniis strangulatorum, rota contusorum, aut palo affixis, aliisque in locis sepositis capitibus ex sepulchris desumptis: cujus usus est.

1. In Hæmorrhagia narium, si portio ejus indatur: sic n. *Hildan. Centur. 2. pag. 54.* Muscum, qui Craniis hominum aeri expositis, adnascitur, in subtilissimum pulverem redactum præstantissimum esse in sistenda Hæmorrhagia non raro expertus sum: subscribit *Finckius pag. 68. Paracels. in manual. pag. 94. & Tabernamont. l. c.* Ego similiter exoptatum in Praxi ejusdem vidi effectum, desperatamque sic emendavi hæmorrhagiam, tum in Juvene quodam An. 1626 qui jam pro agonizante ab astantibus habeatur, tum in aliis.

Eandem in sindone rubra de collo suspensam in similicasu commendat *Senn. l. 1. Practic. pag. 977.* ubi & compositum amuletum cum eadem parat, & est sequens.

℞. Cinerem bufonis unius.
Lapid. hæmatit. 3. ℞.
Musci Cran. Hum. pulverifat.
Umbilici marini.
Corall. rubr. præpar. an. 3. j.
Rad. tormentill. bistort. an.
3. ℞.
Bursæ pastor. fl. bellid. minor.
anagall. rubræ an. P. j.

F. pulvis, qui in sericum rubrum includatur. F. saccus collo appendendus.
2. In Hæmorrhagia Vulnerum:
VVeickard. p. 566.

℞. Thuris, Aloes an. partes æquales, pulveris subtilissime, & cum albumine Ovi incorporentur, addendo Muscum de Cranio hominis defuncti, excipiantur lanugine Panni veteris, & utere.

Hildan. Cent. 1. Epistolar. Centur. 4. Observ. adnexarum sequens Pessarium ad sistendum sanguinem commendat.

℞. Farinæ volatilis 3. ij.
Terre sigill. Sanguin. dracon.
Gypsi, Ciner. aquatil. ranar.
an 3. iij.

Musci Cran. Hum. 3. j. Misce
F. pulvis subtilissimus.

Vntzerus lib. de Pest. 3. p. 267. Vfsneam in manibus retentam in Hæmorrhagia incantamenti instar quemcunque sanguinis fluxum è vestigio suppressere & restringere tradit.

3. In Dysenteria.

Poppius l. 2. Thesaur. med. p. 410.
3. j. Vfsneæ exhibet.

4. In Vteri procidentia:

Hinc *Weickard. pag. 356.* In Vterum sequens injiciendum efficax esse scribit:

℞. Gandul. exsicc. 3. iij.
Vfsneæ Cran. 3. j.
Rad. consolid. bistort.
tormentill. an. 3. ℞.
Terræ sigillat. 3. iij.
Lapid. calamin. Ciner. farmet.
Herniar. sicce an. 3. ij.
Absinth. 3. j. Coq. in aq. fol.
quercus, & tertia parte Vini rubri ad
Mens. j. pro injectione, quæ efficacior
erit, si parum aluminis addatur.

5. Sunt, qui in desperato mensium profluvio ex Vfsnea pillulas parandas & exhibendas suadent: E. g.

℞. Musci Cran. Hum.

Magist. Corall. perlar. an.

℥. ℥.

C. C. Philos. præparat. ℥. j.

Boli Orient. gr. vij. M.

Alii linteolo obvolutam Vsneam inferiori immittunt parti.

6. Ingreditur quoque confectio-
nem Vnguenti Hopliatrici, cuius ba-
sin constituere nonnullis creditur: de
quo hic paululum agere placet: Vn-
guentum hoc alias Magneticum dici-
tur, quod, ut Magnes ferrum abscon-
dita & occulta facultate trahat, ita &
haut dissimili occultaque vi vulnus in-
flictum sanetur: alias Armarium, vel
etiam Martiale, quod non vulneri,
ut communiter fieri solet, sed armis
unguentum affricetur, & sic sanatio
peragatur: alias Sympatheticum, quod
ejusmodi cum vulvere habeat sympa-
thiam, ut, si non nihil sanguinis, quod
telo adhereat, eo imbuatur, virtus sa-
nativa à cælo in vulnus transferatur, &
in hoc ex disjunctione & solutione
unitatis, Unionem efficiat naturalem:
vocatur & Stellatum, quod à sideri-
bus mirificam illam facultatem ha-
beat; vel, quod certo stellarum po-
siti & constellatione componendū sit.

Quis hujus Vnguenti autor pri-
mus sit, dubitatur: Nonnulli Paracel-
sum fuisse existimant, verum in To-
mis ejusdem, ne gry de eodem reperit-
ur; *Keckerm. lib. 1. Systemat. Physic. c. 9.*
Curationis hujus per prædictum Vn-
guentum autorem Italum quendam
Parmensem Anshelmum insignem
Magum fuisse asserit.

Descriptiones ejusdem Vnguenti
variæ circumferuntur, & diversimode
à diversis paratur:

*VVeckerus l. 5. de secret. p. 189. & ex eo
Franciscus Tidicus de Theriac. pag. 279.*
sequentem ponunt compositionem.

℞. Vsneę Humane. ℥. ij.

Axungię hum. ℥. ij.

Mumie. Sanguin. Hum. an.

℥. dimid.

Oil. lin. ℥. ij.

rosar.

Boli armen. an. ℥. j.

Omnia simul in mortario terantur
tamdiu, donec subtilissimum inde fiat
Vnguentum, quod in capsulam re-
ponas. ut, cum vulnus aliquod obla-
tum fuerit, lignum in sanguine vulne-
ris intingas, ut sanguinolentum fiat,
quod exsiccatum Vnguento supra scri-
pto prorsum intrudatur, & in eo re-
linquatur: Postmodum vulnus mane
singulis diebus recenti fascia, lotio
proprio patientis madefacta, ligetur
& sanabitur &c. Poteris ad hunc mo-
dum curare distantem à te miliarium
bus decem, aut viginti, cum sangui-
nem ejus habueris: Prodest etiam ad
alios dolores, uti dentiū, & quorumvis
damnorum, sanguinolentum lignum
hoc in Vnguentum trusum, & in eo
relictum: Item, si clavo pes equi per-
ferrarium fabrum lēsus fuerit, lignum
sanguine tincto, & in capsulam trusum
vel in Vnguentum ibidemque relictum
curabitur.

Aliam descriptionem habet *Fr. Ti-
dicus p. seq. & seq.* describit.

℞. Axungiam Apri alii ha-
bent Fibri i. e. Castoris, id quod ra-
tioni consentaneum est, propter utili-
tatem, quę ex Castorio in Theriaco
expectatur:

Axungiam Vrsi, quę quo vetustior
est, eo melior: Hęc dissolvantur Igni
leni, tum infundantur aque frigidę
inde quicquid salsuginosi inest, subsi-
det in fundo:

Tum accipe lumbricorum terrest-
purgatorum Vncias tres,

Spermat. ranarum ℥. tres: Hęc
exsiccentur supra prunas in patella fer-
rea, eousque, ut pulverisari possint.

In con

In confectiōe Vnguenti accipe.

Lumbricor. tostor. ligni santalin.

Lapid. hæmatit. rad. consolid. maj. an. ℥. β.

Vsneæ Human. ℥. ij. Hæc omnia in pulverem redigantur tenuem, huic admisce Axung. Vrsi.

apri sylvestr. an. ℥. x. vel tantum ut æquale pondus sit pulverum & pinguedin. bene invicem incorporentur in formam Vnguenti.

Haut absimilem, nonnullis tamen omissis habet *Cornarius in præmeditationibus Medicinal.* & est seq.

℞. Adipis apri ℥. ij.

ursi sine sale ℥. i. β.

Pulver. lumbricor. terr.

santal. rubr.

lapid. Hæmatit. an. ℥. j. β.

Musci ex ossibus defunctor.

℥. β. Misceantur & incorporentur omnia simul pro linimento, quo vulneratorum arma inungantur:

Weickard lib. 4. de extern. corpor. aff. p. 641. seq. depingit,

℞. Pingued. apri, Vrsæ an. ℥. iiij.

Cervi ℥. ij.

Castor. vetustissimi & rancid.

℥. v. dissolvantur ad Ignem, & coquantur per linteum, adde.

Lumbricor lib. i. (qui tamen prius in musco Fagi, aut quercus repurgati, deinde in clibano torrefacti & pulverisati)

Santali rubri odorif.

Hæmatit an ℥. β.

Musci de Cr hominis, aut, si desit, ipsius Cranii human. ℥. j. misceantur & coq. ad Vnguenti consistentiam.

In officina Magdeburgensi quondam tale sine Mumia conficiebatur.

℞. Axung. apri sylvestr.

Vrsi an. ℥. ij.

Dissolve simul lento igne cum Vini rubri ℥. iiij. deinde fundantur in aq. frig. separa hinc, & collige axungias: postea adde.

pulver. lumbricor. terr.

santal. rubr.

lapid. hæmatit. præp. an. ℥. j.

Mumiae, Vitriol. an. ℥. β.

M F l a. Vnguentum.

Tandem maxime commendatur illud, quod est apud *Croll. Basilic. Chymic. pag. 278.* ubi simul modus applicandi depingitur.

℞. Adip. Verr. aprugn.

Vrsi an. ℥. iiij.

utriusque animalis adeps prius in Vino rubro per diuini horam lento igne bulliat, postea effunditur super aquam frigidam, & cochleari colligitur pinguedo innatans, quicquid fundum petit, abjiciatur.

Postea ℞. Lumbricor. ex Vino vel aqua lotor. sextarios duos, torrefiant in olla tecta in fornace pistoris, cavendum tamen, ne adurantur, postea terantur in pulverem.

℞. Hujus pulver.

Cerebri aprugn. in Vesica propria cum Urina eiusdem aliquantulum macerati, & postea siccati.

Santal. citr. odorif.

Mumiae comm.

Hæmatit. an. ℥. ij.

Demum accipe Vsneæ è Cranio hominis violenta morte peremti, imprimis patibulo, abrafæ, Luna crescente, & in bona domo existente, Veneris, si fieri possit, non Martis aut Saturni, ad pondus unius drachmæ: Ex omnibus tritis & invicem mixtis cum adipe l. a. Vnguentum fiat, in vitro clauso, vel pixide ad suos usus diligenter asservandum: paretur hoc unguentum in Autumno circa 10. & 11. Septembr.

Hoc

Hoc Vnguento sanantur omnia vulnera, quocunque telo, ictu, jactu, cuicunque etiam lexi inflicta, modo telum haberi possit (ne tamen Nerviarieria, nec unum è tribus principioribus membris læsum sit.)

OBSERVATIONES.

1. Vngatur telum, quo homo vulneratus est, semel singulis diebus, si necessitas urgeat, & vulnus sit ingens: alioquin secundo vel tertio die inunxisse sufficiat: servetur in mundo linteolo, & loco tepido non nimis calido, nec squalido, ne damnum inferatur patienti:

2. Cavendum, ne pulvis super telum cadat, nec ventus afflet in loco frigido, alioquin patiens ad insaniam redigeretur.

3. Antequam telum ungas, considera, an punctum vulnus factum sit, quod si est, ungatur defensorium illud superius, non inferius, descendendo, alioquin nocumentum adferetur egrotanti.

4. Si v. non possis cognoscere, quam profunde vel quomodo defensorium in carnem introiverit, poteris illud totum perungere, alioquin sufficiat locum teli, quo aliquis læsus, inunxisse.

5. Non est necesse consuere vulnus, more barbitonorum, sed saltem linteolo mundo quotidie circum ligare in patientis urina prius madefacto.

6. Quo die inungitur telum abstinere à Venere, & vulneratus, & is, qui telum inungit.

7. Ante inunctionem teli, vulnerato etiam sistatur citissime sanguis.

8. In fracturis & ruptura ossium aliquid pulveris symphiti majoris, vel Ostiocolle poteris addere unguento, vel de radicibus Ellebori nigri:

9. Habito telo, quo quis læsus, & cupias scire, utrum patiens sit moriturus, vel supervicturus, sic experire,

antequam telum inungatur: Si ille telo supra carbonem calefacto in tantum, quod possis manum desuper tenere, subtilissimum pulverem è Santalo rubro & hæmatite asperferis, si sudat guttas sanguinis moritur patiens: sin minus, evadet.

10. Non habitis armis s. telo nihilominus quamlibet cutis aperturam & læsionem violentam, per quam sanguis egreditur, hoc unguento sanari posse, ita, ut lignellum de salice in apertura cruenta madefiat, & postquam sanguis adhærens siccatus est sponte per se, demum infigatur supradicto Vnguento in pyxide asservato, intus relinquendo:

11. Si vulnus forte magnum & profundum esset, singulis auroris mundificari potest, & recenti linteolo ligari, sine omni alio usu extraneorum oleorum, unguentorum & similium: Tunc sanatur hoc vulnus quoque modo inflictum per se, & sufficit lignellum semel tantum in apertura seu vulnere cruento prius madefactum, unguento pyxididis infixum manere usque ad sanationem plenariam.

12. Sic etiam in dolore dentium sanando, dens dolens tamdiu sacrificetur scalpello, donec sanguinem emitat: scalpellum post exsiccationem sanguinis ungatur hoc unguento sic confectum sedatur dolor.

13. Si equus sit clavo transfixus in pede, extrahatur prius clavus, & inungatur, & cito curabitur pes equi sine suppuratione.

Hæc itaque est ratio, qui componi & in usum trahi possit medicamentum prædictum, cujus felicem curationis successum plurimi deprædicant, infinitaque sic curatorum exempla in medium adducunt: & quotidiana de his quoque testatur experientia, plurimos vulneratos solo hujus medicamenti usu re-

usu restitutos esse : Infelicem tamen ejus Vnguenti successum ex Hildano notare possumus : Is enim *Cent. 3. observ. medicin.* sic habet.

Genere & Virtute verè Nobilis matrona juvenis, & optimo corporis habitu prædita, cùm ante mensẽ feliciter peperisset, nescio, quoniam infortunio factum, quod divinã die post partum vulnus ad latus papillæ sinistræ versus sternum acceperit : Vulnus, etsi non usque adeò profundam esset, sanguis tamen copiosè effluxit : à Chirurgo restricto sanguine, non vulnus, sed cultrum, quo inflictum fuerat, curabant & tractabant quotidie, & quidem, ut par est, diligenter; citò, & uti videbatur, satis feliciter, & ferè absque dolore curatum fuit vulnus: sed quid fit? Vix cicatrice inductâ, obtuso in profundo mammæ oborto dolore, febre cum rigore, lumborum & capitis dolore, obruta fuit ægra: mox indurescit mammæ maximo cum dolore, non solum mammæ, verum etiam nuchæ & scapulæ, adeoque totius istius lateris: Iterum advocatur Chirurgus, qui etsi omnem adhiberet diligentiam, symptomata tamen de die in diem magis magisque accreverunt: Tandem decimâ novâ Aprilis, ego quoque accersitus ad ipsam perveni & mammam supra modum tumefactam, ac undique ferè indurata ostendi: Dolor maximus & pungitivus, febrisque continua aderant: Cicatrix præcedentis vulneris vix apparebat: circa papillam livida erat cutis, ita tamen mollis, ut fluctuatio puris tactu facile deprehendi posset: quapropter suasi, ut incideretur vomica: Consensum porro cum dedisset ægra, & adstantes negotium adprobassent, scalpello incurvato abscessum inci-

dipus copiose, & quidem cum impetu effluxit: Hinc dolor mox sedatus est: reliqua quoque symptomata paulatim remiserunt, &c.

Si quis vero de causa curationis Hopliatricę scilicet Magneticę hujus Vnguenti velit esse sollicitus, varios hac de re, & contrarie sentientes audiet autores, quorum rationes breviter recensendo, enarrabo, & cuique liberum sine omni decisione relinquam judicium.

Sunt primo, qui Naturale quid hic subesse negant: alii vero his sese opposcentes, tanquam pro aris & focis pro Vnguento hoc pugnam suscipiunt.

Illi, utut concedant ingredientia esse ex rerum naturalium Catalogo, modumque ipsum compositionis omni carere suspicione, curationem tamen ipsam omni Philosophico & Physico carere fundamento dicunt: nec sine rationibus:

Nam Primo: Curatio illa non peragitur secundum Indicationes in curandis vulneribus necessarias: In naturali enim & Media, methodicaque vulnerum curatione plures indicationes: eæque differentes occurrunt, quibus certo ordine, prout diversa vulnerum tempora requirunt, satisfaciendum: quod sane hic non fit, nam incunção unicâ, & unico remedio indifferenter omnibus & diversis occurrere volunt:

Secundo. Nullus hic est applicandi modus naturalis: Contactus enim mutuus, unde vis Vnguenti in locum affectum derivari potest, necessarius est: hic vero nullus datur, cum non læsæ parti; sed instrumento lædenti Vnguentum affricetur: Immo Vnguentum non animato & vivo adhuc corpori, quod medicamentum adhibitum in actum deducere possit

possit, sed inanimato & vitæ experti, quodque nullam vim in Vnguentum exercere potest, applicatur.

Tertio: Nulla hic virtualis actio aut contactus admitti potest: Verum quidem est, varias & occultas in Natura dari proprietates, unde admirandi sæpe conjiciuntur effectus: varias & infinitas rebus naturalibus inesse facultates, unde sympathiæ & antipathiæ suam ducunt originem: In hopliatria tamen nulla virtualis actionis conspicitur ratio: Trahit Magnes ferrum vi sane occultâ, sed non ex remotiori loco; certa hic requiritur distantia: sunt plantæ plantis, animalia animalibus infensa, infesta, & infausta, at nulla à remotioribus partibus actio observatur, in immensum enim & infinitum vis illa diffundi nequit: at facultati Vnguenti Hopliatrici de telo inuncto ad vulnus peregrinandæ, duodecim, viginti, immo plura præfiguntur milliaria: Quæ hic inter agens & patiens distantiae proportio? Quod si vero mirifica illa Magnetica & Balsamica vis ad distantissima etiam efficax objicitur: quî, quæso, à tantillo sanguinis, & quidem concreti, tanta vis promanare potest? quî spiritus illi balsamici multiplicem fasciarum super indutarum convolutionem transire, cistam perrumpere. ad remotum vulnus in lecto forsan & cubiculo undique concluso repositum permeare poterunt? Quod si aëre existente turbido vix radii solares vires suas exercere, & ad corpora nostra extendere possunt, quî spiritus illi vectorii, à ventorum turbine facile agitandi, ad vulnus illæsi pervenient! Quinimo nulli hic spiritus vitales, aut medicinales, ne dum ad distantissima etiam operantes, admittuntur: Cum

ejusmodi in sanguine illo profuso, confuso non restitent, sed primo momento evanescant: emoritur enim illico refrigeratus sanguis, nullamque viventis facultatis opem amplius edere valet.

Quarto: Vinea pro fundamento & basi haberi nequit: Hanc quidem defensores Curationis Hopliatricæ pluribus extollunt, verum sine causa: si enim basis esset hujus medicamenti, omnium quoque compositionem ingrederetur; verum dantur descriptiones, quæ Vinea destituuntur: Et dum alii portionem de Vinea instar avellanæ sumunt, quid quæso auxilii ex tantilla quantitate sperandum.

Quinto: Curatio, si quæ peragitur, non medicamenti illius, sed Naturæ beneficio peragitur: videmus id in similibus vulneribus, ubi Natura, quæ morborum curatrix est, ipsam sanationem & consolidationem molitur, & procurat: in primis, si impedimenta omnia removeantur, & vulnus diligentiam quâdam tractetur: quod hic fit, ubi mundificatio, & quidem cum Urina propriâ bis de die instituitur: quis non diceret, ab ipsa Natura scilicet balsamo naturæ interno sui sanationem promovente, consolidationem provenire: Canes sane & alia animalia, vulnera sibi inflicta, lingendo sæpissime curant: quidni & hic à Natura simile quid expectandum?

Sexto: Nulla hic ab Anima Mundi, quam Vectorem illius facultatis Magneticæ statuunt, provenire potest: Non Entis enim nulla est affectio, nulla qualitas, nulla actio: de cuius examinatione & exanimatione alii videantur auctores.

Hisce sese opponunt alii, Hopliatriæ patrociniū strenue suscipientes:

Clariss.

*Clarissimus Tidiceus in tractatu de The-
viaca* fidem huic rei non omnino de-
negandam esse censet, quippe cum
à tanto tempore experientia certa &
affirmatio non levium, sed fide di-
gnissimorum hominum hanc cura-
tionem confirmarint, & potius in id
incumbendum dicit, an aliquid pro-
babilitatis & verisimilitudinis ex
Philosophiæ abditis & approbatione
atque testimonio summorum Philo-
sophorum huic rei conciliari possit:
Fundamentum vero totius curatio-
nis dicit esse, mirum & occultum il-
lum rerum naturalium consensum;
Et quemadmodum, inquit, Magnes,
& quicquid Magneticam naturam
contraxit in pyxide nautica, in Sola-
riis vel Horologiis perpetuo, semper
& infallibiliter plagas mundi distin-
guit à septentrione: Ita & occulto
modo, licet distantissima sint corpo-
ra, curationem tamen perfici posse:
Et cum inter agens & patiens requi-
ratur quædam repassio, simile quid
& hic fieri: Telum, inquit, in vul-
nus agit suum, caro vulnerata rursus
agit in telum infundens in illud ali-
quid sui, etsi id adeo exiguum sit, ut
gradus illius mutationis & alteratio-
nis à nobis percipi nequeat, tantum
tamen est, ut jam telum cum vulne-
re cognitionem quandam, affinita-
tem atque consensum contraxerit,
adeoque similitudinem, quæ utut
non sit idem, est quasi idem: Inde
Vnguentum agens in totum, est, ac
si ageret in vulnus, telo affinitate q.
iunctum.

Hæc omnia melius explicare co-
natur *Goclenius junior in Synarthrosi Ma-
gnetica*, ubi inter alia pag. 226. hæc ha-
bet: Virtus Magnetica à telo, Vn-
guento delibuto propagatur ad vul-
nus propter Naturæ cognitionem
& continuationem, quam sequitur

successiva impulsio per medium aë-
rem, spiritu stellato & primario quo-
dam ac Magnetico vigore ac poten-
tia imprægnatum: In Vnguento est
Spiritus Balsamicus (in sanguine
humano, Mumia & adipe humano
potissimum latitans) hic excitatur
scilicet potius evocatur à spiritu con-
simili, sibi que sympathetico, Spiritu
scilicet mundi stellato, ad effectum
singularem producendum: Hic spi-
ritus evocans, dirigens, disponensque
corpora ac res mutuo quodam Na-
turæ nexu sibi devinciens, non est
quivis, sed determinatus, is scilicet
quo præsentem & tangente fit effe-
ctus, absente non fit, decedente ces-
sat: Hic ergo prima motus causa
agnoscendus est: hic dirigit, de-
ducitque vim sanativam in spiritu
balsamico fixam ad vulnus: Sunt
enim hi spiritus sympathetici, mu-
tuoque se appetunt, & propter hunc
occultum, naturalem tamen appeti-
tum ad determinatum effectum con-
spirant, ut ita in totum & vere di-
xisse liceat: Magneticam curam vul-
nerum fieri per meram virtutum
transplantationem, quam efficit &
perficit appetitus inter Spiritum Bal-
samicum & Spiritum Mundi.

Uterius progreditur *Cl. D. Ioan-
nes Hartmannus Professor olim Marburgi*,
qui in collegio Chymico privato
vindicias hujus Vnguenti sequen-
tibus aliquando exhibere voluit: Ita
autem ille.

Sanari Vulnera ab Vnguento,
non ipsis sed vel armis, vel quod ar-
morum vicem sustinet, affricato, ne-
mo non vidit, aut intellexit hæte-
nus, nemo non expertus est: quor-
um igitur attinet in manifesta expe-
rientiæ luce cæcutire: quamvis ad-
huc dum, cur isthæc fiant, causæ ve-
ræ & adæquatæ investigando explo-

rari non potuerint: Magnes trahit ferrum, & utrumque miro modo inter se afficitur, sed quis tam ingeniosus fuit unquam, qui istius mirabilitatis potuerit reddere causas con-natas, & effectiorem istam unice & ~~rupias~~ molientes? Eisdem pacto de Vnguento hoc statuendum est, nec statim ad Diabolicas artes, licet præter propter opinionem nostram valde efficaces, recurrendum, vel rei historia in dubium revocanda, aut prorsus perneganda, mundificationi vulneris totum assignando, quo pacto idem, vel sine inunctione teli consolidari possit, ubi in causarum momenta minus inquirere licet.

Sed dicant nobis ejusmodi exagitatores:

1. Quamobrem ab hac Chirurgia vulneris, parum aut omnino nihil efficiatur, si Vinea à capite suspensorum non admixta Vnguento fuerit!

2. Qui fiat, quod frustra telum inungatur, nisi cruore è vulnere manante tinctum fuerit?

3. Qui fiat, quod ægro vel dolores, vel levamina ab eo, qui curat prohibitu suo & per intervalla conciliari possint.

4. Quid causæ subsit, quod fractura ossium non resarciatur vel saltem non æque bene, nisi vel Ostiocola, vel radix Symphiti majoris Vnguento adjungatur?

5. Cur, prout vulnus vel punctum, vel cæsum inflictum sit telum diversimode perungi oporteat?

6. Quod denique, si vulneratus diætæ limites à Medico imperatos transgressus fuerit, totum id confestim prodatur in teli ligatura: Hæc & similia explicent illi, quicunque strenue contra hanc ipsam Chirurgiæ Martialis experientiam, calamū

stringunt: Libavius hic nullam sympathiam concedit, eamque rerum naturalium solum esse, contendit, atque sympathia est continuatio Naturæ, ejusque convenientia: tametsi enim dissita sint Magnetis & ferri corpora, in iis tamen ita Natura continuatur, ut etiam convenient in unam: quidni vero inter vulnus & Vnguentum ipsum continuationem quandam, ac propterea sympathiam esse, asseramus? Quid vero illa sit, in quo consistat, & quomodo fiat, & quæ sit ejus causa, hoc vero est, quod queritur: Atqui nemo unquam tantam ingenii divinitatem sibi attribuerit, ut isthæc per omnia ad Vnguentum explicare potuerit: Quiescendum tamen non est, sed conandum, quousque mens nostra potest.

Esse itaque sympathiam in hac cura exploratum est, in qua primo considerandum est SUBJECTUM seu materia in qua, ipse nempe sanguis: secundo EFFICIENS, à qua, quæ est SPIRITUS MUNDI secretus Vni-versalis omnia perlustrans. Tertio, causa INSTRUMENTALIS, sine qua non perficitur cura: Dicimus igitur Vnguenti Martialis basin esse VSNEAM s. spiritum animale coagulatum scilicet corporeum: cum enim stranguantur homines, Spiritus Vitales & Naturales sursum feruntur, ibidemque, cum exitus propter solidam Cranii duritiem nullus pateat inter suffocandum una cum animalibus includuntur, & quasi carceribus quibusdam circumscribuntur, donec temporis progressu in unum coalescant, & foras ad Cranii circumferentiam erumpant: Hinc accedente Mercurio seu spiritu Mundi à Neptuno per pluvias, rorem, nivem, pruinas, tanquam externa vehicula in hæc inferiora effuso, fit Vinea basis sc. hujus

sc. hujus medicamenti, quæ in se continet omnes virtutes animales, vitales & naturales, quas eodem modo postea ipsi Unguento communicat: Quoad sanguinem: etiam si, dum ille adhuc spirans è vulnere manat, spiritus volatiles illico in aërem evanescent, tamen spiritus salii sanguinis fixo inhærentes, quia non expelluntur, sed retinentur in ipso, cujus pars sunt, nullo prorsus modo sese subducere possunt: Est itaque in sanguine adhuc aliquid in qua tales operationes fiunt: Quamprimum ergo telum medicamento perungitur, quod fit actu calide, statim sal fixum sanguinis, in Ense sc. telo attrahit Magnetica & naturali, sibi que insita virtute spiritum animale ex Unguento, qui duo spiritus, interveniente spiritu Mundi, qui per cuncta diffusus, atque insertus, omnium idealium seminum & rationum vector, omnium complexu suo conciliator, atque ita activa secundum proportionem passivis applicando, omnium, quæ fiunt, proximus autor evadit, amicabili nexu & copula uniuntur: Hinc sane fit, ut quicquid vel commodi, vel incommodi spiritus ille extra venas coagulatus sentit, idem statim congeneri suo in venis residenti sympathetice communicat, idq; non nisi medio Universalis illius spiritus, omnium corporum claustra referantis, qui videlicet, huic congaudet, vel compatitur: Atq; exinde fit, cur æger doleat, si telum igni admoveatur, vel aeri turbido frigidusq; exponatur: quia sc. animalis, qui est extra hominem in telo prius patitur, & postea passionem suam communicat illi, qui intra corpus ægri degit per idem vehiculum, quo non tantum hæc, sed omnia alia in mundo fiunt. Quinimo, hinc quoque vice versâ &

id excutitur, quamobrem, si æger, vel coepas, vel allium, &c. comederit, Veneremque exercuerit id statim in telo observetur: quia nempe animalis spiritus in homine primum patitur, ac postea spiritum sibi Homogeneum in telo passionis suæ participem reddit: Hæc igitur est hujus actionis causa: atque exinde reliquæ illæ paulo ante enumeratæ quæstiones solvuntur & explicantur.

Tantum de hoc.

CAPVT SEXTVM

DE OSSIBVS IN GENERE, VT ET DE DENTIBVS.

in specie.

Ossa, ut loquitur *Galenus*, sunt animantis partes durissimæ, siccissimæ, maximeque terrestres, & quasi bases totius Microcosmi: Hæc Natura nobis concessit, ut toti corpori stabilimen, rectitudinem, figuram conciliaret. Sunt enim ossa propugnacula adversus omnes imperus, roburque corpori sustinendo præstant; non aliter, quam bases & columnæ ædibus subiectæ: His, si homo careret, more serpentum, vermiculorumque reperet; ab his corporis proceritas, & incrementi meta dependet: quibus enim Caput magnum, his Cerebrum amplissimum: quibus Thorax angustus, his Pulmo & viscera contractiora: Plura de his in Anatomicis.

Vtimur autem ossibus exsiccatis, i. ad Erigendum sceleton, cujus præparationem justam & legitimam *Columbus*, *Riolan.* & alii destinxerunt: Vtilis autem est ejus inspectio non tantum Medicinæ studiosis, verum & omnibus & singulis

singulis mortalibus, cum ad bene beateque vivendum nos excitare & quasi Virtutis speculum & incitamentum esse possunt: hoc est hodie multorum piorum hominum spectaculum in quod noctu & interdiu defixos habent oculos: Nec alio fine Veteres Ægyptii in Conviviis publicis Sceleton hominis ostendebant, quam ut assidua mortis cogitatione à vitiis revocarentur: In coenatione Cæsaris Domitiani, quod propter exiguitatem ipse vocabat Micam auream, è tholo pendeat Cranium, quod mortis admoneret, ut est apud *Martial. lib. 2.*

Mica vocor, quæ sim cernis coenatio parva

Ex me Cæsareum suspicis inde tholum.

Frangere thoros, pete vina, rosas cape, tingere nardo

Ipse jubet mortis te meminisse Deus.

Deinde & ossium exsiccatorum usus esse in Medicina singularis: Quæ Cranium & os Triquetrum præpari & usurpari possint, supernis dictum: reliquis vero utimur vel Crudis vel præparatis.

Ossa enim insignes edunt effectus in exsiccandis, absumendis & extirpandis vitiosis in corpore humoribus pituitosis: Salina enim, ut sunt corpora, ita etiam Salinam exsiccandi & absumendi obtinent facultatem.

CRUDA adhibentur ad purgandos vitiosos humores: Sic enim *Petrus in Nosolog. Tract. 1. p. 151*, notat, quosdam pulverem Ossium humanorum purgantibus miscere, sicque egregie conferre in Paralyfi ad purgandum.

Croll. Basil. Chym. p. 243. tale exinde componit.

℞. Hermodactyl.

Turbith. opt.

Diagrid.

Fol. sen. sel.

Ossium HUMANOR.

Sach. an. ʒ j. Misce, fiat

Puvis Dosis. ʒ. ʒ. ma-

ne ex aq. Chamæpyt. Ivæ arthet. fragor. per dies tres vel quatuor continuo.

Rodericus à Fonseca fere simile quid habet ex *Paracelso lib. 1. Consult. medic. pag. 70.*

℞. Rasur. Ossis corporis human.

Scammon. Hermodactyl.

Turbith. an. partes æquales: De quo medicamento exhibet ʒ. ʒ. mane & vesperi, & dicit, quod hoc medicamentum est mirabile propter proprietatem ossium corporis humani: potestque id ipsum corrigi per ea, quæ deleteriam vim illius confringunt, addendo pulverem Cinamom. anis. foenicul. adhæc præcipit, non esse temere dandum bis in die, in ea dosi, quia vires non ferent tam validi Pharmaci quotidie binam exhibitionem, satis esse dicit, si semel in die, & alternis diebus exhibeatur ʒ. ʒ. per aliquot dies, & in robustis: proque scammonio posset substitui Diagridium. *Poppius Theaur. Medic. lib. 7. pag. 647.* Compositum ex pluribus habet modo sequenti.

℞. Scammon. Hermodactyl. an. ʒ. ij.

Fol. Senæ ʒ. j.

Turbith. ʒ. j.

Fol. Hellebor. nigr. ʒ. ʒ.

Salis Corallor. rub. ʒ. j.

Mercurii Microcosm.

ʒ. ij.

Ossium hominis ʒ. ʒ.

Sachari Tabartet. ʒ. ij. ʒ.

Fiat

Fiat pulvis subtilissimus: Dosis scr.ij. usque ad 3.j. exhibetur ad evacuandos serosos in Podagra humores: si vero sensim eosdem evacuare satagis: scrup. unum ejusdem pulveris quotidie exhibe, & continua: resolvit enim materiam Tartari coagulata in aquæ, eandemque educit, ne in loco aliquo subsistat.

Poppius. Thes. medic pag. 688. in vagis arthriticis doloribus partem ossis hominis violentâ morte peremti exhibet cum aq. appropriata: illico exinde dolorem sedari scribit; Quod si quondam etiam absentem purgare placet: habeas tantum ejus excrementi partem & in Os brachii vel pedis imposito: foramen cerâ occludito, inque calidam immittito, & mira videbis.

Wecker. de secret. pag. 118. tradit, quod Os hominis demortui, qui nunquam febres passus sit, suspensum supra patientem, liberet à Quartana.

PRÆPARANTVR OSSA vel Calcinatione, vel Destillatione; & simili modo in præparatione illorum progredi poteris, quo in præparatione Cranii dictum est, tam vulgari, quam alio calcinandi modo.

Veteres jam ossibus humanis ustis usi sunt: quod ex *Aetio tetrab. 1. sermon. 2. cap. 161.* constat, qui sic ait: Ossa omnia usta discussoriam & siccatoriam vim habent: quidam tamen id de OSSIBVS HVMANIS maxime prædicant: Et novi sane ego quendam nostrorum hominum, qui Ossa usta potanda dabat, ignorantibus potantibus, quid potarent, ne abominarentur: atque sic multis & morbum Comitiale & articulare curabat.

Confirmatur id ipsum autoritate *Galen. qui lib. 11. de aliment. facult. pag. 164.* plurimos scribit arthriticos usu

Cineris OSSIVM HVMAN. fuisse re-stitutos.

Hinc & *Crato Medicus Cesareus*, ut videre est in *Consil. Scholtzian. cons 8.* sequentem mirifice deprædicat in Catharro sistendo pulverem ex OSSIBVS HVM. in fornace ad albedinem calcinatis, ac postea in pollinem confusis, & in Porphyrio lapide cum tantilla aqua rosarum confricatis, addito exiguo Cinam: ut.

℞. Pulver. OSSIVM HVMAN. combust. 3.j.

Cinam elect. 3.j.

Sachar. abibf. q.f. M. Dosis. 3. j. ante somnum in vino albo, aut mane in jusculeo calido:

Ex hoc præscripto *Donzeblin. Consil. 52.* sequent. parat.

℞. Pulv. OSSIVM HVMAN. combustor. 3.j.

Corall. rubror.

Rasur. eboris an. 3. j.

Camphor. 3. f. r. j. Misce F. Pulvis.

Dosis 3. j. in Vino.

Paracelsus in Manual. pag. 58. sequentem ex O.H. componit antipodragicum pulverem.

℞. OSSIVM HVMAN. calcinat. lib. j.

Lent. fabar. cicer. an quartar. j.

Fol. fenæ lib. j.

Sachar. q. f. F. pulvis & addantur.

Turbith. 3. v.

Hermodactyl. 3. iij.

Scammon. 3. ij. Misce.

Dysenterico medicamento Crollius pag. 251. Ossa quoque humana admiscet.

℞. Succin. Sanguin. Dracon.

Hæmatit. Corall. rubr.

Sem. plantag. portulac. anthor.

Rad.

Rad. Tormentill. terr. sigill. strigens. an. $\mathfrak{z}$ ij.

Balaustior. $\mathfrak{z}$. j.

Nucis moschat. N. iiij.

Ossium HUMAN. calcinat.

Croci Mart. Talci calcinant.

Matris perlar. calcin. an. $\mathfrak{z}$. j.

Cinamam $\mathfrak{z}$. β .

Lapides in porphyrio in tenuissimum pollinem conterantur, postea ex omnibus reliquis tenuissime tritis, & invicem mixtis F. pulvis.

In omnibus dolorificis alvi profluviis, cujuscunque originis & diurnitatis: Dysenteriâ, Lienteriâ, Hæmorrhagiâ narium: In muliebribus sanguinis profluviis quantumvis magnis & efficacibus etiam in prægnantibus: Sedantur enim illico in quibusdam, in aliis repetenda eadem dosis horis aliquot post, longe à pastu, aut die sequenti in aurora, rarissime tertio reperitur, fœminis eo malo, quantumvis gravi, liberatis.

Dosis à $\mathfrak{z}$. j. ad $\mathfrak{z}$. j. β . etiam ad $\mathfrak{z}$ ij. cum. $\mathfrak{z}$. iiij. vel iiij. liquoris stillaticii plantag.

Alii instar pisi de ossibus human. calcinat. mulierculis, nimios fluxus patientibus, ut & Dysentericis exhibent.

In Lienteria Popp. lib. 2. Thes. Med. pag. 392. sequens habet.

$\mathcal{R}$. Ossium HUM. calcinat.

C. C. calcinat. an. $\mathfrak{z}$. β . pulverisa, & cum aq. menthæ exhibe.

In Cancro, scilicet ejusdem mortificatione quidam Ossium hum. præparatorum pulverem accipiunt, & cum rad. Pentaphyll. & fuligine miscent, Cancroque imponunt.

Mizald Cent. exper. 12. citat ex Ge-

bero, quod contra Arthritidem & quodvis ulcus depascens summe pro-
fit HUMANI Brachii vel Tibiæ Os combustum, factum ex eo pulvere, & quod album intus mansit, parti affectæ apposito.

Hadrianus Munsicht. Pulverem Diamantis cum iisdem componit, cujus descriptio extat in Thesaurio Medico Chymic. pag. 27. & sic legitur.

$\mathcal{R}$. Magister. Croci Mart.

Croci Hæmatit.

Corall. rubr. an. $\mathfrak{z}$. iiij.

Ciner. spongiæ.

Terræ sigillat.

Boli rub. Orient. præpar.

Acaciæ an. $\mathfrak{z}$. j. β .

Sem plantag.

anthes. an. scr. iiij.

Animæ Vitriol.

C. C. Spagyricæ calcin. & præpar.

Alumin. plumos. calcin.

Ossis MICROCOSMI.

Herm. calcinati an. $\mathfrak{z}$. j.

Rad. quinquefol.

Zedoar. Cal. aromat.

Succin. alb. præpar.

Cariophyll. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Tormentill. Gallor. Turc.

Nuc. mosch. an. $\mathfrak{z}$. v.

Misce & F. Pulvis.

Vires, usus Dosis.

Stomachi molliem corrigunt, & dysentericis, cæliacis, purulenta & sanguinolenta exscreantibus mirabiliter auxiliantur. Gonorrhææ, hæmorrhoidibus, Vrinæ incontinentiæ, lotioque cruento medentur: fœminarum menstruam purgationem perfectissime morantur & inhibent: Hæmorrhagiam variam & sanguinem denique undecunque emanantem sistunt & suppriment.

Dosis à scr. j. ad $\mathfrak{z}$. β . in convenienti liquore.

DESTILLANDO ex OSSIBVS HVMANIS OLEVUM parari potest, simili quoque modo, quo in cap. de Cranio dictum est:

In libro cui titulus. *vereinigung der Galenieschen vnd Paracelsieschen Arzneikunst.* pag. 178. depingitur tale.

℞. OSSA HUMANA è brachio vel femore, exsiccato, non tamen vermiculoso, ea crassiusculè contunde, & inde in vas vitreum circumpone carbones ardentes, ut ossa ignescant: Hinc illa sic ignita impone in ollam vitream aut cupream, oleo olivarum ad dimidium repleta: postea exime ossa, partemque illorum pulverisatam destilla, ut Oleum Philosophorum, & rectificetur.

Præstantissimum hoc est ad sedandum dolores Podagricos, & confortanda membra post morbum Chronicum debiliora.

Præscribit id ipsum *Crato in Consil. Scholtzian.* pag. 610. in tumoribus & arthriticis doloribus.

Crollius eo utitur in confectione *Balsami antipodagrici*, descripti pag. 245.

℞. OLEI ex OSSIBUS HOMIN. siccis, Soli & Lunæ multis annis expositis ℥. j.

Olei Philosophor. Terebinth.

Iuniper. an ℥. iiij. Misce & destilla omnia adhuc semel in B. & postea ungatur locus affectus: E vestigio tollit omnes dolores Podagricos è frigida causa ortes: si à calida, in destillato Oleo solve Camph. ℥. j. Misce.

Weickardus in Theaur. Pharmaceut. p 501. efficax auxilium antipodragicū cum oleo prædicto delineat, & est sequens.

℞. Sem. foenugr. psyll. an. ℥. β.

Locustarum tilia. i. e. propaginum recentium tilia incisarum, infundantur in aq. solan. & aceto; extrahatur mucilago: In qua dissolve

Boli armenæ

OLEI ex OSSIBVS HVM.

℥. j. F. Catupl.

QVINTA ESSENTIAM ex OSSIBVS HVMANIS exhibet nobis Faber in *Myrothecio spagyr.* l. i. c. 10. sequentibus.

Sumantur OSSA HUMANA, quæ per annum saltem terræ absconsa non erunt, abstergantur à pulvere, & Vino per quam optimo mactant in frustula concisa per Octo dies. Deinde destilletur ex his Oleum per descensum, quod septimâ destillatione per Retortam erit rectificandum, ut penetrandi summam acquirat potentiam: feces seu Caput mortuum, quod remansit in prima destillatione, fortissimo combures igne, & ex calce illius elicies salem cum aqua Ebuli: Purificatus hic sal nitidus & purus, conjungendus est cum Oleo suo, & incorporandus, quod facillime fiet, modo sal nitidus sit, & oleum summo opere depuratum. Hæc autem conjunctio, si fieri potest ad majorem efficaciam facienda est, dum Sol arietem ingreditur, quod fit 21. die Martii, uniuscujusque anni, similisque conjunctio observanda erit in sale Cranii Hum. cum sp. Vitrioli dulci: Tunc enim temporis partes omnes solidæ corporis humani succulentiores sunt, & plus humidi habent radicalis, &c.

VIRES & VSVS.

Non datur in rerum natura potentius medicamentum, ne dicam Balsamum prædicto, ad curandos & sedan-

sedandos quoscunque dolores arthriticos: Cariem etiam citissime tollit, & omne ossium Vitium corrigit: Applicatur autem tepide Balsami more cum gossipio partibus affectis, ad curandam autem arthritidem purgandum erit corpus ter aut quater pillulis ex Mercurio spargyricæ præparato, cum quibusdam granis Extracti hellebor. & tunc temporis mirandos videbis effectus.

Tandem notare hic possumus, quod habet *Riolan lib. 7. anthropograph. pag. 668.* Elixatorium scilicet ossium spumam supernatantem certo experimento faciei maculas delere & abstergere.

Huc referuntur & insinuantur **DENTES**, qui sunt ossa durissima, intus aliquantulum cava, alveo maxillarum instar clavi affixa, & cibis crassioribus comminuendis imprimis dicata: Suntque triplices: Primores s. incisores s. *γελᾶσμοι*, quod inter ridendum primi nudentur: Canini s. Oculares, non, ut vulgus somniant, quod Oculorum ambitum fere attingant, sed quia in eos defertur portio nervi Oculos moventis, unde & eorum extractio periculosa putatur: Et Molares *G. die Back zähnen.*

Communiter sunt viginti octo: aliquando triginta, aliquando plures: Duo postremi dentes sapientiæ dicuntur, quia tum primum erumpunt, quando homines sapere incipiunt circa annum vigesimum octavum, vel tardius: aliquando in summa senectæ: Latini Genuinos vocant.

Major numerus dentium secundum Hippocrat. & Galenum longævitatem; minnor vero brevitate innuere videtur: paucitas enim & raritas eorundem mala, ut signum, & ut causa: Ut signum: Nam deno-

tat materiæ inopiam & formatricis imbecillitatem adfuisse: Ut causa, quia pauciores dentes cibos non recte præparant, unde vitatur concoctio prima, & ob hanc secunda: Notandum tamen brevitatem vitæ sic denotari, ut plurimum, & magna ex parte, non semper, ut recte disputat *Scaliger exercitat. 271.* contra Cardanum: Augustus enim, qui annos 76. vixit, dentes raros, paucos & scabros habuisse dicitur.

Indicationes quasdam & judicia Physiognomica ex dentibus petita inter alios & *Moldenarius* habet in *Exercitat. pag. 57.*

Dentes, inquit, firmi, spissi, canini, sanitatis bonam constitutionem arguunt.

2. Marcidi vacillantes, mobiles, rancidi, brevitatem vitæ, abundantiam Cacochymiae, cholericumque notant.

3. Rari, temperamentum imbecille & languidum, sanitatemque minus prosperam significant.

4. Dislocatio dentium, quâ unus vel plures extra ordinem prominent, vel extra seriem consistunt, loquaculum, instabilem, pomposum, insolentemque arguere videntur.

5. Continuïtas eorundem, quâ integra dentium series unico osse continuo constat, eoque integro orbiculari, & secundum proportionem maxillarum solido, hominem audacem, fortem, militarem, bellicosum & magnanimum notat heroem: Taliter dentatum fuisse Xerxem, Darium Persarum, Tygranem Armeniorum Regem historiæ commemorant.

Vsvm dentis hominis demortui autores quoque habent.

Petrus Hispan. in Thesaur. pauper. cap. 81. p. m. 112. contra maleficia & veneficia

ficia prodesse scribit, si fiat suffumigium cum dente hominis mortui trito, quo suffumigio & ligatos indubitanter solvi dicit *Weckerus lib. 4. de secret. pag. 108. & pag. 175.* sequens tradit.

Si DENTES pueri, inprimis cum cadunt, suspendantur, antequam ad terram deveniant, & ponantur in lamina argenti, & suspendantur super mulieres, eas prohibent imprægnari & parere.

Weickardus lib. cap. pag. 585. Si DENTI ipsiusve radici admoveatur DENS calvariæ, ut sponte elabatur, conferre posse putant: Idem fere docet Chymiatra Hartmanni: si DENS ex maxilla mortui evulsus cum radice sua dentem corrosum sæpius tangat, tandem post aliquot dies frustulatim cadere dentem facit.

CAPVT SEPTIMVM ET VLTIMVM DE MVMIA.

CARO Anatomicis quadruplex censetur. 1. Est caro viscerum, quæ alias Parenchyma dicitur, ut Cordis, Epatis. &c. 2. Est ea, quæ cuilibet parti est peculiaris, qualis reperitur in Oesophago, ventriculo, Intestinis, Vtero, Vesica, &c. 3. Est caro glandularum, quæ valorum divisionibus firmandis apponitur, ut circa venam portam, &c. 4. Maxime proprie vocatur caro, musculi interior pars mollis & rubicunda ex sanguine mediocriter resiccato genita, quam Galenus Carnem fibrosam vocare solitus est.

Vtut vero nonnulli primum Carnis genus propter singularem viscerum affinitatem & consensum in

Medicum forum & usum trahere haut erubescant: merito tamen ab iisdem abstinemus, pluribus de causis, inprimis vero quod viscera facile alterationem & pravam dispositionem contrahant: adhæc ab animalibus petita brutis, similem spondeant effectum: rejicimus simul alterum, ut & tertium Carnis genus: De quarto autem genere, nobis jam sermo erit: Quî nempe Musculosâ carne uti possimus.

Execramur vero hic primo limine execrandum illam Lamiarum abusum: quæ, ut notant autores Infantium carnes miris modis ad devorandum expetunt: Sic enim de his Antropophagis *Kornamius in templo Natura historico part. 1. cap. 1.* habet.

A pud Niderium hæc unius de Lamiarum initiatione scripta extat confessio: Infantibus nondum baptisatis insidiamur, vel etiam baptisatis, præsertim si signo Crucis non muniuntur, & Orationibus, hos in cunabulis, vel ad latera jacentes parentum ceremoniis nostris occidimus, quos postquam oppressos putant, vel aliunde mortuos, de tumulis clam furto recipimus, in calidario recoquimus, quousque avulsis ossibus tota fere caro efficiatur forbilis & potabilis: De solidiore hujus materia unguentum facimus, nostris voluntatibus & artibus, transmutationibusque accommodatum: De liquidiore vero humore Vtrem replemus, de quo is qui potaverit, additis paucis Ceremoniis statim conscius efficitur, & magister nostræ sectæ: postea addit; quod striges carnibus Infantium à se primo occisorum, & postmodum exhumatorum delicatissimis vesci consueverunt, &c. vide *Bartolæum de Strigibus cap. 33.* *Davidædo-*
rum in quarta concione de Lamiis

De aliis Anthropophagis s. consuetudine, s. necessitate ad id compulsi, siue etiam morbo quodam ad Carnium humanarum esum redactis, historica nonnulla inferere placet.

Consuetudine quidem apud Indos introductum, ut humana carne plurimi vescerentur, ut Indiarum historiae satis testantur: Huc referri potest, quod *Casspar. Burgatus lib. 6. historiar. suarum* habet.

Mediolani scilicet artificem mulierem quandam, rotæ atque Ignis tormento peremptam, ita à justitiæ iudicibus damnatam, quod blanditiis pueros alliciens, inque domum introducens, enecaret, & sale condiret, indiesq; comederet, cuius ferina, bestialisque immanitas ita detecta fuit. Cum enim parentes filiam amissam diligenter perquirerent, forte felis puellæ manum subreptam in vicinorum domum asportavit, quo spectaculo commoti, catum venari cœpere, qui ad domum Elisabeth confugiens, qui illam insequiebantur eo traxit, hi que introgressi adhuc Catharinę corpus interfectum invenere, &c.

Consimilem historiam tradit *Hector Boëtius histor. Scotorum lib. 18.* ubi hæc legimus: Mos erat cuidam latroni, homini truculento, adolescentes, quos aut furto sustulerat, aut absque arbitris jugularat domum adactos esitare: & quibus tenerior erat ætas, meliorque corporis habitudo, maioribus habere in delitiis, ob quod detestandum scelus cum conjuge, omni-que familiâ, unicâ sexus fœminei prole, vix dum annum unum nata, duntaxat excepta, vivus flammis traditus est, atque consumptus: parvula hæc Diodoni educata priusquam decimum superaverat annum in patris scelere depræhensa, ut viva terra foderetur sententiam acce-

pit: Cumque duceretur ad supplicium, & ingens mortalium vis mulierum præsertim effusa, quod tam immane facinus ausa fuisset, eam execraretur, conversa ad sequentes, vultu crudelitatem præ se ferente, quid, inquit, me objurgatis, veluti scelus homine indignum admisissem? mihi credite, ubi experti essetis, quam pilatum delectet humana caro, qui à liberorum esu abstineret, inveniret nemo: ita perpetrati criminis impœnitens destinatū supplicium contumaci animo obivit.

Famē plurimos ad esum carnis humanæ coactos, historiae testantur: Nota est historia illa, quam notat *Iosephus lib. 6. de bello Iudaico cap. 21.* ubi in obsidione Hierosolymitana à Tito facta, nobilis quædam mulier Maria, fame percita, infantulum, quem genuerat, jugulavit, in frustra secavit, atque Igni appositum & excoctum esitavit.

Procopius lib. 2. Belli Gothoi. meminit, eam tempore obsidionis Urbevetani à Bellisario tentatæ, fuisse annonæ caritatem, ut non defuerint, qui, fame cogente, alternos se esitarent, & fœminas binas fuisse, quæ divertentibus ad se peregrinis, noctuq; dormitantibus interfectis viscebantur, septemque ac decem diversis temporum spatiis in cibum assumptis: decimus octavus, qui ad has forte diverterat, somno subito exprorectus, cum illas ipsi necem moliri cognovisset, utraq; obtruncavit.

Martinus Cromerus lib. 11. de rebus Poloniarum tradidit: Ann. 1345. ac deinde anno interjecto uno, iterū duobus annis, famē tam acerbe Poloniam omnem afflixisse, ut nullo, quamvis fœdo edulii genere, ac ne cadaveribus quidem humanis vulgo abstineretur: ac, si D. Luglasso credendum est, ut paren-

parentes in liberos, & hi vicissim in illos lævirent: Videantur similes historiæ apud *Apianum Alexandr. lib. de bell. Mithridat.* Historiæ Livoniæ simile quid testantur: nec sane Anno 1629 in tractu Insterburgensi Electoralis Prussiæ homines annonæ caritate compulsi, à carniū humanarum esu abstinuerunt.

Morbo tandem eo interdum rediguntur homines, vel Pica, vel vesania laborantes: Eo refert Donatus Marcell. l. 4. de medic. histor. mirab. historiam à Casparo Bugato notatam: nec non huc pertinet id, quod habet Smirnæus de Leutharc Barbarorum duce, qui eo amentia devenit, ut propria membra dentibus carne lacerta, voraret, defluentemque lingeret cruorem: & notant Historici, quendam Nobilem à Cane rabido ante menses aliquot vulneratum novam suam nuptam prima nocte dentibus suis dilacerasse, & instar rabidi Canis eam dilaniasse, veneno tum demum vires suas exferente.

Verior & sanctior, ut nonnulli volunt, est usus medicinalis Carnis humanæ, nam non tantum à Veteribus, sed etiam Neotericis adversus plurimos affectus, inprimis vero insignes contusiones caro humana usurpata fuit: Hanc ipsam Carnem s. exsiccata s. peculiari modo paratam MVMIAM dixerunt.

Plurimi tamen quid MVMIA sit, dubitarunt & adhuc dubitant: Paracelsus varias & distinctas res, attamen ex homine depromtas MVMIAE nomine insignire voluit: Sanguinem enim humanum vocat MVMIAM liquidam: ut & sulphur microcosmi: Et in Chirurgia Essentiam Tartari, Mumiam dixit: alibi duplicem facit, Corporalem & spiritualē: Illam appellat Mumiam aeris, quæ è facinororum

corporibus patibulo adherentibus, depromitur, quæque à superioribus Luminaribus illuminatur, continuo-que cœlestium spiritū appulsu roboratur, unde postea nomen & exaltationem constellatæ Mumia mereatur, Spiritualem illam dicit, cuius beneficio Transplātatio proprie & proxime perficitur: & *Tract. 3. de Temp. p. 13.* definit illam sequent. MVMIA proprie sic dicta est substantia corporis tenuissima, spiritualis, æthereæ, cuiq; pro natura ac specie sua ingenta, in morte & post mortē aliquatenus permanens cum affectionum, tum virtutum ejusdem intimarū & propriissimarum plurimum abundans, indeq; cum suimet, tum proprietatum ejus, rite extractæ Transplantationis constellatæ medio mire prodiga & fecunda, ad eum finē, ut vel in suo, vel in alieno subjecto Naturā seu dispositio vitiosa morbidave corrigatur, integra & sana conservetur & roboretur: De hac vide præcitatum tractatum, quem nuper Typis divulgavit *Andreas Tentzelius Arch. Schvuartzburgensis*, *Avicenna* sæpius Mumiam commendat, illam tamen non Cadaverosam esse, sed Pissaphaltum pluribus probat *Libar. part. 3. singul. l. 7.* alii, misturam quandam ex aloë, myrrha & aliis Mumiam dixerunt: quadruplicemque constituerunt Mumiam.

Primò Arabum, quæ compositio quædam est ex Aloë, myrrha, Croco & Balamo, qua cadavera condiebant, deinde aliquanto post tempore ex sepulcris eximebant cum sanie, quæ ex cadavere exudaverat, servabatur in usum Medicum: Quod pluribus depingit Bellonius l. 2. observ. c. 37. Ægyptii enim mortuorum resurrectionem sperantes, corpora humana ab Elementis aeris, terra, vel Igne ablumi, flagrantem esse

cenfebant. Hinc Zuoroastes Philosophus corpora eorum cremari vetuit, neque humari, sed condiri, ut à vermibus & omni corruptelâ præservarentur, & ad æternitatem incorrupta manerent: Condiendorum vero corporum apud eosdem modus erat varius, ut enim quis majores sumtus impendebat, ita & accuratius condiebatur, atque ei splendor sepultura curabatur: Nemo tamen moriebatur, cujus funus quocunque tandem modo non condiretur: multos autem post annos, cum milites per bella omnia devastarent, sepulcraque funditus everterent, in quorundam feretris liquorem quendam mellaginis instar spissum, odoratum, nec insuavem invenerunt: Hunc Ægyptii Medici ac Philosophi, probabilissimâ ratione fulti, eximii pollere virtutibus arbitrati sunt, & sic ad quorundam affectuum curationem valere crediderunt, ægro-
tisque exhibuerunt: Et cum in curatione eos non falleret eventus, experientia hac facti audaciores hanc condituram in aliorum præsertim magnatum sepulchris quæsierunt: quibus inversis, & exhaustis, sic enim sæviebant & in mortuos, tandem ad virorum infimæ fortis tumulos manus iniecerunt: in quibus, licet, ut nonnulli volunt, multo deterius liquamen, cadaverosam nempe saniem, invenirent, eam ipsam tamen assumere, Mumiamque dicere volebant, ægro-
tisque dabant: postmodum ita invaluit ejus usus, ut multorum corpora s. peste, lue Indica s. elephantiasi mortuorum sale & alumine conspersa fuerint, è quibus post aliquot menses sanies intris decidens pro Mumia habita, ena sit.

Secundò Mumiam quandam ad

nos ex Ægypto deferre dicunt, quæ non est ex aloë & myrrha condimentum corporum, sed ex Asphaltoto: nam plebejos adversus corruptionem corpora consuevisse munire Strabo autor est.

Tertiò Pissaphaltû factitiam nonnulli pro Mumia venditant.

Quartò: Mumia habetur illa caro cum ossibus humanis retorrída, quæ nec condituram, nec aliud liquamen experta est, & Alexandriâ ad nos defertur: In Hammoniorum enim regione, quæ est inter Cyrenarum regionem & Alexandriam Viatores incauti arenarum syrtibus ventorum turbine sublatis obruuntur, qui arenarum quasi collibus & montibus obveluti & sepulti, indeque admodum cito flagrante Solis æstu torrentur & exarescunt.

De his vulgaris Mumie speciebus quodnam sit *Paræi* Chirurgi & Medici celeberrimi judicium audiamus: sic enim ille *lib. 10. Chirurg. cap. 7.* Mirum forte videri poterit, quid causæ sit, cur ego in hoc de contusionibus tractandis tractatu Mumie, vel in potum, vel in bolum lapsis ex alto, aut alioqui contusis, exhibendæ non meminerim, cum tamen vulgare id sit; imo primû & ultimum, omuium fere, qui hodie medicinam faciunt, Medicorum in tali casu remedium: At, cum intelligerem, & à Magistris Medicis didicissem in usurpandis remediis indicationem semper ab eo, quod morbo contrarium est, sumendam esse, qui potuissem ego, qui potuisset alius quisquam jure in hac morbi specie Mumiam exhibere, cum quid Mumia sit, quæ ejus Natura, aut essentia sit, nondum constare potuerit, adeo, ut ipsi, in sitne proprietas quædam contusionû naturæ & effectis contraria, certo judi-

cari nequeat? Id, quomodo habeat, placet nunc paulo fusius exponere, nec, qui Mumiam præscribunt Medici, nec qui ipsam scriptis celebrant authores, nec qui ipsam prostituunt Pharmacopolæ certi quidquam habeant, quod de ipsa statuunt.

Nam si *Veteres Serapionem & Avicennam*; si recentiores, *Belonius, Matthiolum & Thevetum* legeris, dissentientes plane opiniones, comperueris: Interroga mercatores, qui eam advehunt: interroga Pharmacopolas, qui eam à mercatoribus emtam nobis exhibent, plane diversos, de Mumia diversa, loqui, audies: ut in tanta opinionum varietate nihil occurrat, quod certum sit, exploratum: *Serapio* quidem & *Avicenna*, non aliam esse Mumiam putarunt a Pissaphalto, &c. *Belonius*, Mumiam ait Ægypto tantum & Græciæ notam esse: alii carnem esse humanam scribunt, detractam cadaveribus mortuorum & obrutorum sub desertæ Arabiæ arenis, quâ in regione ventorum vi & turbinibus arena tantâ mole sursum abripi dicuntur, ut viatores forte obvios obruant, & suffocent, has carnes arenâ & vento siccatas Mumiam esse.

Matthiolum tritam & vulgarem magis opinionem secutus, scribit, Mumiam, nihil aliud esse, quam cadaverum aromatibus conditorum fluentem liquorem, qui resiccatus concreverit: Quod, ut intelligatur, sciendum, olim ab omni antiquitatis memoriâ, Ægyptios sepeliendorum Cadaverum humanorum fuisse studiosissimos: non eo consilio, ut viventibus in remedium postea venirent: tantum enim, & tam horrendum nefas, ne suspicati quidem sunt: sed, vel, quod animos resurrectionis Universalis opinione delibutos ha-

berent, vel, ut in his, tanquam monumentis haberent aliquid, quo defunctos amicos pia ac sempiterna colerent memoria: Non valde ab hac opinione abhorrens *Thevetus*, scribit, veram Mumiam detrahi ex monumentis & lapideis urnis, s. capsis defunctorum in Ægypto, quarum rimæ tanta diligentia essent obscurata & lutata: inclusa vero corpora tanta arte nobilibus ad æternitatem aromatibus condita, ut, quæ ipsis statim mortuis obvoluta essent linteæ stolæ, eæ integræ adhuc hodie visantur: ipsa autem corpora adeo florida, ut vix tridui esse cadavera judicentur: Et tamen in illisavernis & specubus subterraneis, è quibus illæ reconditæ eruuntur, urnæ, nonnulla occurrere duorum millium annorum cadavera: Hæc vel horum disiecta corpora Venetias ex Syria & Ægypto deportantur, & inde in universum Christianum orbem differuntur: Cæterum pro varia hominum conditione, varia est aromatum, quibus farciuntur, conditura: Nobilium enim cadavera, myrrha, aloë, Croco, & aliis pretiosis aromatibus condiuntur: at plebeiorum hominum, quorum tenuitas, & rei familiaris angustia tantos sumtus ferre nequit ex Asphalto aut pissasphalto: Hujus ultimæ speciei & conditionis universâ esse Mumiam, quæ in nostras has regiones importatur *Matthiolum* ait, Nunquam enim passuros Provinciæ Magnates, & principes viros, sepulturæ religiosis sacris tanta pietate addictos, amicorum & cognatorum suorum cadavera huc, ad turpem quæstum & horrendum ministerium advehi: Quæ rei quædam ex nostris pharmacopolis movit, homines insigniter audaces, & lucri avidos, ut suspensorum cadavera de nocte raperent,

perent, & sale, atque aromatibus condita, furno exsiccarent, ut hoc mangonio interpolata pro vera Mumia venderent: Sic igitur & stulte & crudeliter cogimur vel vilissimæ Ægyptiorum plebeculæ, vel suspensorum dissectas & putrescentes cadaverum portiones, devorare, quasi lapsi ab alto hominis, ac contusi ab Orco eripiendi ars non esset alia, quam si hominem horrendâ plane insitione in sua, id est, humana viscera, conderes: Et tamen, si illi Pharmaco vis quædam inesset ad id, quod expetunt, esset fortasse, quod aliquam excusationem illi prætexere possent, plus quam barbaræ in humanitati. At, sic se res habet, ut pessimum hoc Pharmaci genus, non modo nihil ægris in eo, cui comparatum est, casu, præsidii aut adjumenti adferat, quemadmodum centies expertus sum, & quemadmodum *Thevetus* expertum se in seipso testatur: cum in Ægypto, unde advehitur, ejus aliquantulum Medici cujusdam Iudæi consilio sumsisset: sed multa præterea molesta symptomata inferat, ut, Cardialgiam, Ventriculi tumultum, conturbationem, Vomitum, Oris foetorem: quibus ego rationibus persuasus non modo ejus Pharmaci nihil ægris præscribere soleo, sed etiam in conciliis, ne præscribatur, magnopere contendo.

Hactenus *Paræus*, non tantum Mumiam cadaverosam, sed & *Avicennam* rejiciens, quam dextre vero videatur *Libav. citat. lib. cap. 20.*

Thomas Monfetus Anglicus ex sententia *Paracelsi* in Epistola quadam, quæ inter Epistolas *Scholtzianas* 279. & 280. est: in contraria plane est sententia. Mumiamque Cadaverosam miris extollit.

Rationes ex utraque ejus Epistola hæ videntur esse.

1. Si canum stercorea exhibentur ægrotis, quidni humanæ carnes, & album græcum Hydropicis propinatur: Et Cranium hominis Epilepticis præscribitur: Vtrum vero religiosius existimandum carnes comedere, an Offa.

2. Est oleosum quiddam substantificum in immature mortuis, immortale, incorruptibile, terram Igni, aquam aeri conglutinans, partibus stabilitatem, duritiem, verumq; alimentum præbens: Id vi solis externi aromatis immixtum, aut suavi in temperamento calore, digestionem cum oleis aromaticis extractum conducibile est: Id autem fit in Mumia nostræ extractione, quia ingreditur Tincturam oleosam & gratam.

3. Balsamis Mumia Theophrasti divinum est arcanum in ulceribus & apostematibus.

4. Si excuses cæteras Medicinas ut sterco asini, canis, muris, muli, equi, hominis (quæ à Galenicis etiam in corpora viventium pro Medicina ingeruntur) pulmones vulpis, lupi, intestina lupi & Hepar, & cordium genera multorum animalium, &c. dicatque illis non inesse putrilaginem cadaverosam, ut mumia: respondet imo inesse, & vel stercoreis solum nomen abominabile quid præ se ferre, & talia animalia morbis item plurimis obnoxia esse.

5. Comedere nos delicate Cadavera piscium & aliorum animalium, pauco sale & fumo delibutorum: interdum foedatâ carie, plenâ verminibus & sepulchrali foetore molesta: Quidni adhibenda sit Mumia potissimum aromatica, cum medicamentata ab omni corruptione, vel in binis annorum millia defenderunt, aut saltem

saltem exsiccarunt, istaque exsiccatione Balsamum ante extractum, quasi arte tincturarum Chymic. custodiant.

6. Si cruda ista & stercoracea vorantur, & sanies piscium, quod garum vocant, in deliciis est, & medicinis, per se, sine omni elaboratione; artificiose extracta Mumia non est fugienda.

Hilce & aliis Mumia Cadaverosa usum confirmare adversus *Monavium* nititur *Moufetus*: sed non ad palatum *Libavii*, qui solidioribus fundamentis contrariam fovet sententiam, & ad rationes *Moufeti* sequentia proponit, quæ hic inferere operæ pretium duxi: sic autem ille p. 949 l. c.

Thomas Moufetus de umbræ somnio sibi quæ placent, fingit: nullam amplectitur Mumiam, nisi aromaticam ex Balsamo tinctis cadaveribus, vel aliis balsamo non inferioribus, quæ & *Matthiolus* ponebat: sed talis Mumia neque adfertur, neque apud nos conficitur: Argumenta tamen habet speciosa: Non possumus negare salutis gratiâ multa absurda scientibus, ignorantibus obtrudi, & est, qui stercus vaccinum, vel equinum percolatum saltem infantulo recens nato sæpius ingerebat: ejusmodi Balsama noster Ventriculus non potest ferre: sed nisi necessitas cogat, talia medicamenta non laudamus: Et quid quæso nos impellat sepulchra solvere, & leges Naturæ, civilesq; violare, cum id, quod ex Cadavere expectatur; copiosissimis Medicinis compensaverit Deus? Sitantum est in membris humanis, sunt adipēs & Ossa, quorum Balsamo & Sale extracto, absque scelere possumus uti, sicut *Galenus* stercore puerili, & alias Urinâ, ex qua non contemnendus medicinas faciunt, vel

Chymici: interdum etiam Baln. for-
dibus ad externa, nonnunquam Cri-
nibus in Vteri motu, & Vnguibus:
Academici etiam lectorum cutes be-
ne norunt locare: Hæc si egent aro-
matum essentiis & Tincturis, adean-
tur non sepulchra, sed Pharmacopo-
lia: essentiæ extractæ, siquidē unio per
digestionem & fermentationem quæ-
ritur, longe rectius in Athanore
componentur, quam in sepulchro:
Ita statendum de sanguine est, cujus
magna vis ex bene sanis, idque sine
scelere & diritate suppetit, quid ad
Cadavera confugimus?

Secundum argumentum *Moufeti*
de Essentia Cadaverum immortalis,
magnifice quidem proponitur, sed
id redarguit vel rogos, & illud Ora-
culum, terra es, & in terram rever-
teris. Illud æternum & immortale
etiam arte ingeniosissimâ extractum
in auras vanescit, quid putas acci-
dere in sepulchrorum fermentatio-
nibus? Fingit sibi extractions per
liquores Balsameos, at consilium
erat, non extrahere Cadavera, sed
integra servare: non separare, sed
unire: Itaque & motus ansa quære-
batur præcidi. Verba grandia & Pa-
racelsicos fumos audimus sed, ut fir-
miter assentiri possimus, & expe-
rientiâ discere, rem tradi, non inve-
nimus: Supponere axiomata quæ-
dam de substantiarum caducarum &
resolubilium æternitate ex arte Chy-
mica in disputationibus Physicis,
quid est aliud, quam comparate di-
cta simpliciter & absolute inculcare:
Quæ Chymia habet de durabilitate
Essentiæ Balsameæ, non excedunt
hujus artis amplitudinem, & cum
per comparisonem cum cæteris,
quæ ipsa vocat corpora, & crudas
medicinas sint durabilia, tamen per
se simpliciter etiam interire & solvi
possunt,

possunt, &c. Consideretur illa, quæ affertur Mumia: Vbi carnes & balsamus harum? Demonstret vero idē disputator, Cedriam, asphaltum liquidum, Nitrum, aloē, myrtham, esse extractoria potius, quam corruptoria: Audiat Herodotum de medicis & plebeis condituris: non inveniet istam extractionem: Ita ex Corde, fonte vitæ, & Cerebro erat potissimus Balsamus faciendus: at hæc pereunt: Erat ex sanguine; hic, ubi apparet in evisceratis & ablutis? Immaturâ morte cadavera facta eligit: At hæc, quam sæpe sunt, peste, morbo gallico, exanthematis, febribus ardentibus, tabe, &c. quibus quicquid inest Mumiaæ balsameæ, vel vivis adhuc perit? bello occisi, & supplicio magistratus raro congiunguntur: Quos percussor violentus è medio tollit, age sane perveniant ad balsama, sed quo indicio deprehendentur post tot annos macerationis? Num signum additur sepulchris? sed addatur & hoc: si nobiles sunt, fieri non potest, ut in mercatorum perveniant manus: Itaque de umbra inani verba magnifica fundimus.

In tertio argumento si quæras, ex qua re Balsamus iste Paracelsi factus fuerit, invenies de pomis loqui Moufetum, de cepis Paracelsum: si non possumus balsameam Mumiam, quæ unicam probat Moufetus adipisci, frustra adducitur Medicina Paracelsica.

In quarto Objectionis solutio valde tractat imparia: consideret quispiam magisne debeamus Cadavera nostra, licet unguentis delibuta, & aromatis condita, vocare, si præparata bestiarum excrementa commode adhibemus? Quis sit adeo coecus, quin videat bestias à bestiarum,

atque adeo sui generis cadaveribus abstinere: Et divino permissu nobis inde nutrimentum esse, quod non ex homine: & vix esse ullam bestiam, quæ tam fœdas gignat sordes & excrementa, quam homo: & licet expurgentur Cadavera ante infusionem medicamentorum, tamen plurimum pernicialium humorum in recessu latitare, prodireque tandem, & si quid superest carniū morbi contagio infectum, vel suâ ipsius potentia, in tales abire impuritates, quales in ulceribus, fistulis, vulnibus purulentis, naribus fœdo mucore fluentibus, alvo dysentericâ, & aliis sæpe cum validâ nausea conspicimus, nec audire possumus, ne nomina quidem sine Ventriculi subversione: Et multos in sectionibus cadaverum tam commoveri, ut pluribus diebus nequeant ferre carnes: multos, ne sanguinem quidem humanum tolerare, ne quid dicam, horribilem Cacochymici ex Venis viventium emissi sæpius depravationem, & leprosam constitutionem: Quæ bestia est tot morbis & tantæ fœditati obnoxia, quam homo? Adde, nobiliores viros sæpissime horrendis morbis interire, & potentes, potenter tormenta pati: Olent bestia multæ admodum jucundæ, ut Zibeta, Moschi caprea & aliæ: Homo sæpe vivens adhuc & ambulans Titanicum ex Pulmonibus spirat: His & similibus rationibus conspiciendum evadit, satis commode nec petere posse à bestiis medicinas, utpote, quæ in nutrimentum nostrum concessæ sunt, & reliquis quoque nostrum sunt dissimiles: sed non ab hominis cadavere s. aromatibus sit conditum, s. aliis rebus: Si vis scire, quantum faciunt aromata ad conservanda cadavera præter cutem & ossa,

non tantum Galenum & Herodotum consule sed & vivum exemplū cuiusdam Græciæ Ducis Veneti Domi Sylvii uxoris delicatissimæ, quæ undique scatens, & delibuta balsamis adeo computruit viva, ut nemo foetorem posset tolerare: Considera Antiochum, Herodem & alios, qui procul dubio Balsamis sat crasse fuerunt obuncti: Qui Medici ejusmodi sanationibus viventium præsumunt, sciunt, quantum balsamis, nimirum & ipsis corruptibilibus sit tribuendum: at debebamus plus proficere in vivis, quam sepultis: Ibi enim anima est, & spiritus cum calore ingenito, vero vitæ balsamo: Si tam præclara res est cadaverum balsamus, ut etiam universale medicamentum Paracelsitis proclametur, qui sit, ut Iudæi tam facile inquinari à cadaveribus potuerint? Imo cum Herodes Antipa Tiberiadem condidisset, jussissetque Iudæos eo migrare, recusarunt omnes, quod esset locus cadaverum, ibi sepulcorum acervis inquinatus: at nobilissimum medicamentum conveniebat Dei populo devotissimo: scribendum itaque est Theta nigrum opinionioni Moufeti.

Quintum & sextum objectum eodem diluuntur judicio: Adjicimus non posse esse salutarem medicinam vivis id, quod cadavera præstat incorrupta, si præstat, ut tonitru, Cedria, & cætera, quæ cadavera gustata aliquando à bestiis lethalia ipsis fuerunt, nihil proficiente contra venenum Mumiâ. Quantæ quæso laudes conferuntur in Chymica balsama, olea, Tincturas, Quintas essentias? Quotus quisque est, qui istorum auxilio, non dicam a morte defensus est, sed à corruptione cadaverosa, exceptis his, quæ non fa-

cile putrescunt, Cute & ossibus: Satius est autem cum Horatianis patribus rancidum aprum laudare, & cum Saxonibus lardum comedere, & verminosum caseum, quam cadaverum tabem ex sepulchris egestam in stomachum immittere: Nam in principio putrefactionis horum, quæ consuevimus in cibis sumere, nondum periit essentia balsamea, ut in vino incipiente corrumpi, sed in tot annorum cadaveribus omnino pessundata est, nec potest ulla essentia laudabilis inde segregari, ut nec ex aceto vetere Vini, spiritus. Hætenus Libavius.

Ab hoc tamen hujusque sententia plurimi secedunt Medici, Mumiam Cadaverosam, in magnis contusionibus, in dissolvendis sanguinis grumis, in glutinandis vulneribus, adversus venena, & venenatos animalium morsus, & in similibus casibus, mire commendantes & præscribentes.

Mundrerus lib. de Aloëdario Carioco ft. pag. 63. testatur, se vidisse Augustæ in officina Pharmaceutica eximii viri N.N. Pharmacopæi Mumiam seu cadaver pene integrum, Cairo ad eos allatum, cujus ossa adeo fuerant integra & alba, immo candidissima, ut ne cariem ullam vel minimam teredinem senserint: Imo & pannus, quo Cadaver hoc involutum erat, nullatenus computruerat, sed substantiæ cadaveris, ac quondam carnis, quæ vi condituræ in Mumiam transit, firmiter adhærens, integer spectabatur.

Vtuntur vero Medici Mumiâ, vel eâ, quæ ad nos deferitur, ex Ægypto, vel aliâ præparatâ. quæ Philo-

Vulgaris illius Mumiæ usus Medicus ab Andernac. Comm. 2. Dialog.

log. 5. pag. 189. sequentibus in genere depingitur.

Arabum Mumia, inquit, antidotum est præsentaneum, variisque affectibus salutare. Drachmæ quidem semissis pondere ex Vino, Vertigini, morbo comitali, obstructionibus & Venenis auxiliatur: Ex amarici autem aqua, naribus indita, Hemisphericis, resolutis & ore distortis opitulatur, meatibus aurium cum leucoio oleo infusa, frigidos illarum dolores discutit: nec non rupturis, fracturis, plagis, & lapsis ex alto, eodem pondere ex Vino potui sumta succurrit: naribus indita cum moscho, castoreo, camphora & oleo balani no ad longos capitis dolores, & contumaces recte adhibetur, cum alia remedia nihil profecerint, tribus diebus ex Zizyphorum, hordei & myxariorum jure pota, tussientibus auxiliatur: quatuor autem granorum pondere, ex mentæ aqua sumta, cordis affectus tollit: Ex jure cumini, ammeos, & carui flatus tum Ventrliculi, tum intestinorum discutit: lapsis ex alto, cum siliquæ Egyptiæ medulla prodest, si Lemnium sigillum, & rubiæ radix adjungatur: pota quoque trium vel quatuor granorum pondere ex cumini & apii jure, singultum discutit: adversus anginam ex oxymelite, recte gargarisatur: Ex cari decocto Lienis affectus dissipat: contraque scorpionum ictus efficax est: foras illita, externa sanguinis profluvia astringit, pota autem, interna: eoque cruentas excreationes sistit, &c.

Hinc Medicivarias exinde medicamentorum concinnant formulas.

1. *Pulveres* ad dissolvendos sanguinis grumos à contusione; Sic *Mundererus in Medic. militar.* pag. 354. sequentem parat.

R. MVMIAE 3.ß.

Spermat. Ceti 3.ij.

Ocul. 69. 3. iij. adde parum liquiritiæ & Cinam. & paululum tormentill.

De hoc pulvere exhibe patienti quotidie vesperi & mane 3. j. hinc non tantum materia purulenta, cruenta & similis, sed & sæpe tela & globuli ejiciuntur ex corpore.

Mullerus in miracul. Chymic. in sanguine coagulato ex casu ab alto sequentem proponit.

R. Rhabarb. 3. j.

MVMIAE gr. viiij. misc. cum Vino albo.

Vel. R. Rhapontici 3. j.

Spermat. C. Mumiae an. scr. 3. Fiat pulvis, in aq. scabios. vel cærefolii assumendus.

Platerus l. 1. Observat. Medicin. in Apoplexia ex casu cuida hunc propinat.

R. Rhabarb. elect. 3. j.

MVMIAE sc. j.

Electuar. de succ. rosar. 3. j. 3. Cum aqua cærefolii bibat.

Stockerus pag. 140. pulverem contra sanguinem coagulatum sequentem conficit.

R. Balauftior. Boli armen.

Violar. myrth. an. 3. iij.

MVMIAE 3. j. 3.

Meliloti 3. j. misc. F. pulvis. Dosis 3. j. 3. cum aq. plantag. aut cærefol.

Forestus l. 6. Observat. Chirurg. 31. scribit, apud Colonienfes hunc in usu esse contra casum, cujus autorem dicit esse *Zittardum Medicum.*

R. MVMIAE.

Scabios. Pilosell. Hypericon. an. 3. 3.

Costi Dulcis, amari, nucis mosch an. 3. j. 3.

Terræ sigill. boli arm. an. scr. iij.

Rubiæ

Rubiæ Tinctor. Rhapont.
sem. nigell. an. 3. vj.
Spermat Ceti, rhabar. an. 3. ij.
Trochisc. de agar. Cumini
præpar. an. 3. j.
M. F. pulvis dosis 3. j.

Augustani in Pharmacopæa sua hunc
exhibent.

℞. Terre sigill. aut boli Armē.
M V M I Æ.

Sanguin. Dracon. an. 3. ij.
Spermat. Cet. 3. j.
Rhabarb. 3. β. M. F. pul-
vis: Qui propinatur præcipitatis, ru-
ptis, contusis, fractis ex Vino adstrin-
gente, vel cui incoxerint, quæ ad-
stringendi vim habent, ut rosæ, ba-
laustia, &c.

Deinde & Pulveres ad *partum acce-*
lerandum cum Mumia conficiantur.

Weickardus seq. habet.

℞. Myrrhæ elect. Castor. non
rancid.

Succini albiss. an. scr. j.
M V M I Æ, macis an. scr. β.
Crocigr. v.

Fol. auri puriss. N. j. pul-
verisētur subtilissime, & ejus 3. j. ex-
hibeatur cum Vini malvatici 3. iij.

Idem *pag. seq.* in simili casu notat
singularem quendam.

℞. M V M I Æ 3. β.

Flor. sulph. scr. j.

Cinam. Croci an. scr. β.

Misce F. pulvis, detur cum Vino
Malvatico.

Tertio & in *Dysenteria* ejus usus est.

Poppius Thesaur. medic. pag. 384. talem
propinat.

℞. Corall. rubr. præpar. 3. j.

Magnet. præparat 3. β.

Lapid Hæmatit. 3. j. β.

Sanguin. Dracon. 3. ij.

M V M I Æ 3. j. β.

Sem. plantag. 3. iij. Fiat

pulvis Dosis scr. j. vel 3. dimidia in
Vino bono albo.

Alius.

℞. M V M I Æ.

Rub. tinctor. an 3. ij.

Croc. Mart. 3. j.

Spermat. Ceti scr. ij.

Rad. plantag. 3. j. β. Misc.

F. pulvis: Dosis ad 3. ij. in aq. burs.
pastor.

4. In *Spasmo & convulsione* universali
cum aqua Salviæ juveni cuidam ali-
quando propinatus fuit Pulvis Mu-
miæ, quod levamen eximiū præstitit.

2. DECOCTA & potiones quoque
ex M V M I Æ componuntur, in prædi-
ctis aut etiam aliis casibus.

Forestus l. c. obs. 29. juveni cuidam ex
faltatione supra palū cadenti, ac seip-
sum lædenti, hanc exhibuit potionē.

℞. M V M I Æ spermat. Cet. an.
3. β.

Rhab. elect. scr. ij.

Trochisc. alkekeng. sine

Opio 3. β. ligentur in puppa rara, ex-
primenda, dum potio sumetur.

Quercetanus in Pharmacop. Dogmat. resti-
tuta p 172. hoc depingit sudorificum
singulare adversus vehementem cor-
poris concussionem ex alto & gravi
quodam lapsu contractam.

℞. Radic. bugloss.

Carduib. an. 3. ij.

Sem. Carduib. 3. β.

Butyr. recent. 3. j. β.

Spermat. Cet. 3. β.

M V M I Æ veræ 3. j. β.

Croc scr. j. bulliant in lib.

j. β. Vini albilento igne ad consum-
tionem tertiæ partis: De colatura
exhibe 3. iij. vel vj. calide: æger ex-
pectet sudorem in lecto cooperto
plus solito.

Idem *pag. 174.* ponit potionem V-
niversalem i. e. omnibus tam inter-
nis, quam externis vulneribus & ul-
ceribus conducentem, cum Mumia
paratam.

℞. MUMIÆ ʒ. β.

Rad. tormentill. consoli-
dæ utriusque an. ʒ. j.

H. Limonii utriusque Sa-
niculæ.

Pyrol. verben. alchemill.

Perficar. an. Mj.

Vincæ pervinc. herbæ

Robert. an. M. β.

Fl. verbasco. hypericon.

Centaur. min. an. P. ij.

Astacorū expurgatorum
& exsiccant. N. vj. macerentur per
duos dies in Vini albi & aq. Vero-
nic. an. lib. ij. in vase circulatorio ad
calorem B. M. vaporosum: deinde
fiat expressio, & colatura per mani-
cam Hippocr. aromatisata, pauco
Cinam. vel Coriandro in succo cy-
toniorum præparato.

Dosis cochlearia duo, vel tria ma-
ne & vesperi tantundem, tribus an-
te cibum horis.

Alia potio non minus elegans.

℞. Oculor. cancri ʒ. β.

MUMIÆ ʒ. ij.

Boli armen. ver. ʒ. j. β.

H. agrimon. Ophiogloss.
veronic.

Cyclamin. an. M. j.

Spermat. Ceti ʒ. j. Mace-
rentur in Vino albo per duos tresve
dies, deinde fiat expressio, & cola-
turæ clarificatio, de qua capiat co-
chlearia duo, vel tria mane & vesp-
eri, si opus fuerit.

Idem p. 176. potionem quandam
Venenatis vulneribus sclopetariis
convenientem similiter delineat.

℞. Rad. angelic. Zedoar.
galang. an. ʒ. β.

MUMIÆ.

Flor. vinc. pervinc. lil.
convall.

Boli armenæ veræ an. ʒ. β.

Spermat. Ceti ʒ. ij. di-

gerantur & circulentur in B. M. per
quatuor dies in s. q. Vini albi &
aquæ fumar.

Dosis & utendi modus, idem, qui
supra.

Vide pag. 177. potionem vulne-
rariam cum Mumia ʒ. j. β. in fracto
osse ab ictu sclopetarii: ut & aliam,
sanguinem ex vulneribus erumpen-
tem, prohibentem.

Decoctum peculiare ad morsum ca-
nis rabidi idem pag. 183. cum Mumia
conficit.

℞. Rad. Gentian. Valerian.
an. ʒ. j. β.

Consolid. minor. rutæ
sicc. puleg. an. Mj.

MUMIÆ.

Cancrorū calcinator an.
ʒ. j. coque cum Vino: De hoc de-
cocto æger capiat mane ʒ. ij. vel tres
per octiduum: Plura repetere ex eo-
dem ejusdem autoris sclopetario, ubi
multa habentur utilia medicamenta,
quorum compositionem Mumia in-
greditur pag. 96 97. 112. 143. 147. 151.

D. Schroterus in consil. Brendel pro con-
cussio Cerebro, præmisso clystere
hanc exhibet potiunculam purgan-
tem cum Mumia paratam.

℞. Elect. Catholic. ʒ. β.

Indi maj. Diaphænic.
an. ʒ. ij.

Rhabarb. scr. ij.

Rubiæ tinctorum.

MUMIÆ an. gr. xv.

Oxymel. scyllitic. mell.
anthos. an. ʒ. β.

Decocti stæchad. hyssop.
& betonic. an. q. s. F. potio.

.3 Laudanum Opiatum duplex cum
ea parat Crollius Basil. Chymic. pag. 174.
& 177.

4. Sympum adversus Herniam usur-
pandum cum Mumia paratum habet
Weickard. pag. 359. & est seq.

℞. Mv-

℞. MVMIAE ʒ.ij.
 Limatur. chalyb. præpar.
 ʒ. j.
 Stercor. lepor. sicc.

Cineris lumbricor. an. ʒ.ij.

cum succo Herniar.æ cum sacharo cocto in formam Syrupi redigantur, aut cum infusione Tragacanthi, fiat massa: Capiat. scr.ij. vel ʒ. j. pro una vice.

5. *Conditum* in conquassatis utile ex Mumia quoque concinnatum habet *Forest. lib. cap. obs. 29.* in comment.

℞. MVMIAE.

Capillor. Vener. millefol.

Hypericon an. ʒ. j.

Sem. ammeos, ciperi longi myrrh. an. ʒ. ʒ.

Nucis mosch. rubræ tinctor. sperm. cet. an. scr. iij.

Sem. nigell. trochisc. de agaric.

Costi dulc. & amar.

Boli armen. terr. sigill. an. scr. j.

Oxyfacchar. compos. q. s.

detur de magnitudine fabæ, vel ʒ. j. cum vino calide, vel paulo plus pro vice, & omnis sanguis coagulatus seipsum dividet, & expelletur: modo deinde detur semel decoctum Senæ cum rhabarb. ʒ. ʒ. pro evacuatione.

6. Tincturam ad sanguinem concretum legimus apud Mylium in antidotario suo pag. 599.

℞. MVMIAE ʒ.ij.

Sanguin. hirc. spermat.

Cet. an. ʒ. ij.

Rhapontic. Mechaoc. an. ʒ. ij.

Oculor. 69. ʒ. j. ʒ.

Terræ sigill. ʒ. j.

Carduiben. scr. iij.

Sem. natust. aquileg. an. ʒ. ij. ʒ.

Nucis mosch. Cinam. an. ʒ. j. ʒ.

Sach. ʒ. iij. Misce. F. cum Vino l. a.

Tinctura.

EXTERNUS usus Mumia est, in Vnguentis, emplastris & Ceratis, quibus ad diversos utuntur affectus.

Paracelsus in Chirurg. magn. varia inde parat medicamina: pag. 303. hoc habet Vnguentum in ulceribus antiquis.

℞. MVMIAE

Mastich. thur. myrrh. an. ʒ. ij. ʒ.

Flores æris ʒ. ʒ.

Ol. de Mumia. ʒ. iij. ʒ. j.

Aloëpatic. q. s.

Terebinthæ. lotæ ʒ. iij. ʒ.

Coque secundum artem F. Vnguentum, quo locus affectus inungatur.

Et pag. 305.

℞. Spumæ Saturn rub. ceræ. Olei an. lib. iij.

Chelidonæ: serpentin. guttosæ an. ʒ. ʒ.

Mastich. opopan. myrrh.

MVMIAE, Galban. an. ʒ. j.

Aristoloch. rotund. Thuris.

Ammoniac. an. ʒ. j. ʒ.

Terebinth. ʒ. vj. Misce s. a.

cura oleo lumbricor. F. Emplastrum.

Pag. 442. absolvit curationem ulceris post actum Venereum in membro virilis permanentis Camphorato & emplastro de Mumia.

Illud, ita fit.

℞. Camphor. ʒ. ij.

Vitell. ovor. ʒ. iij. F. mixtura: quæ posita super marmor in loco humido abit in Oleum.

Hoc sequenti modo paratur.

℞. MVMIAE ʒ. ʒ.

Resi-

Resinæ ablutæ per aquam
rolar. q. s. pro incorporatione F.
Emplastrum.

Pag. 443. hoc ponit consolida-
tivum.

℞. Consolid. regal. lib. β.
Aristot. long. ℥. iij.
MUMIÆ ℥. ij.
Myrrhæ ℥ β. Post tritu-
rationem adde.

Olei rosacei q. s. pro incorpora-
tione Emplastri: vide & pag. 451.
461. 463. &c.

Paracelsus quoque in usu habuit ex
Mumia Emplastrum quoddam Op-
podeloch. magnum dictum, ma-
gnarum & insignium virtutum usi-
bus plurimis inserviens: illudque ita
dextre componitur.

℞. Galban. opponac. an. ℥. ij.
Ammoniac. Bdell. an. ℥. j.
macerentur in aceto per octo, vel
plures dies, cola, & tandem inspissa
leniter ad mellis crassitiem. deinde.

℞. Lithargyr. tenuissime pul-
verisati lib. β. coq. in ol. commun.
lib. j. β. lento igne, & continuo mo-
ve cum spatula, donec spadiceum
colorem contrahat, adde lib. j. Ce-
ræ, quâ liquefactâ immisce etiam su-
periora gummata, & paulo post olei
laurini ℥. iij. move diligentissime
donec omnia exactissime fuerint mi-
sta, remove ab igne. & extremo ad-
de hos plures tenuissime tritos.

℞. MUMIÆ transmarin.
Croc. Mart. Magnet. præ-
parat.
Magist. corall. rubr. & al-
bor. an. ℥ β.

Lapid. calamin. præpar.
Rad. aristot. rot. an. ℥. ij. hos pulve-
res infunde in liquefactum Empla-
strum pedetentim, & proinde dili-
genter ut omnia perfectissime coëant
misce. Postremo omnium.

℞. Pulver. succin. ℥. j.

Ol. laurin. ℥. j.

Terebinth. ℥. β. misce,
& liquefac seorsim solve in eodem
Camphor. ℥. j. & tandem Croci
Oriental. pulveris. ℥. β. hanc solu-
tionem seorsim factam Emplastro
calido misce, idque fac prudenter,
ut omnia per minima conjungan-
tur: exinde fac magdaleones, ma-
laxando cum ol. hyperic. & serva.
Curat hoc Emplastrum omnia vul-
nera, cœsim vel punctim facta sine
omni pure: excrescentiam carnis in
vulneribus impedit, ejus, tantum,
quantum opus est, producendo: ul-
cera antiqua prius mundificata simi-
liter cum hoc emplastro curantur.

Quod si vero illud fortius deside-
ras, ad sananda etiam quævis æstio-
mena & corrodentia ulcera.

℞. Croci metallor.

Vitriol. ad rubedin. cal-
cinat.

Mercurii per se præcipit.
an. q. v. Misce, pulverisando: hujus
pulveris ℥. β. misce ad singulas ℥. β.
emplastri liquefacti prius in sarta-
gine, ac postea pulveres intritos mi-
sce superaddendo aliquid Ol. Tere-
binth.

Mundererus laudatum suum Empla-
strum *Opoteldoch* non sine MUMIÆ
quoque componit, describitur idip-
sum in *Dispensatorio ejus particular. pag.*
46. & lib. de Calcantho cap. 7.

Emplastrum quoque *Apostolicum* reci-
pit ℥. j. β. Nigrum, quod G. *Stück-*
flaster dicitur ℥. ij. Illud delineatur
in *Pharmac. August. pag. 274. & hoc*
pag. 282.

Ceratum insuper de *Betonica*, ut &
pro *Herniosis* cum Mumia paratur.
Illud sic conficitur.

℞. Terebinth. resin. pin.
Ceræ flav. an. ℥. ij.

Betonic.

Betonic. pulveris. $\mathfrak{z}$. β .

Mastich. thur. an. $\mathfrak{z}$. ij.

MVMIA $\mathfrak{z}$. j. β . Misce:
aliud alio modo paratum videre est
apud Forest. lib. 6. obs. Chirurg.

Hoc vero pro Herniosis, quæ fre-
quenter usus est Excellent. Chirur-
gus D. Coiter in Herniosis affecti-
bus magno cum emolumento & suc-
cessu, sic fit.

$\mathfrak{R}$. MVMIA, mastich.
thuris, succin.

Gumm. arabic. tragacant.

Aloës opt. balaustior. ro-
sar. an. $\mathfrak{z}$ β .

Sanguin. Dracon. boli
armen.

Hæmatit. an. $\mathfrak{z}$. vj.

Ol. rosar. $\mathfrak{z}$. iij.

Myrtin. mastich. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Cum, Cera & resina q. s. F. Ceratum.

Alium habet Fernel. lib. 7. m. m. pag.

432. & sic cum MVMIA paratur.

$\mathfrak{R}$. MVMIA, thur. myrrh.

Aloës, mastich. an. $\mathfrak{z}$. ij.

Consolid. maj. & min. cau-
dæ equin.

Glasti, scolopendr. rad. of-
mund. regal.

Et silic. an. $\mathfrak{z}$. j.

Boli armen. lot. cum ace-
to, lapid. calamin. præ-
par.

Litharg. aur. sang. Drac.
an. $\mathfrak{z}$. iij.

Picis navalis lib. ij.

Terebinth. $\mathfrak{z}$. vj. vel q. s.
ad Emplastrum fin-
gendum.

Forestus l. 6. Chirurg. obser. 44. se-
quens depingit Ceratum humanum
ex Mumia.

$\mathfrak{R}$. Terebinth. lotæ cum Vi-
no malvat.

Resin. pin. col. Cera alb.
an. $\mathfrak{z}$. iij.

MVMIA. $\mathfrak{z}$. j. β . lique-
fiant simul liquefacienda postea ad-
de Mumiam, paulatim cum spatula
miscendo, usque quo acquirant mix-
tionem perfectam circa Ignem, ne
coaguletur: factâ convente mixtio-
ne omnia projiciantur in vase ar-
genteo, vel alio mundo, in quo sunt
lib. iij. aceti rosar. ex Vino malva-
tic. & sic permittatur per diem ac
noctem: deinde manibus in eodem
aceto bene malaxetur, usque quo
Ceratum totum expressum sit ab
aceto: postea impone Ceratum in
vase vitreo, vel terreo vitreato sine
aceto, & in tali vase pone lactis mu-
liebris $\mathfrak{z}$. ij.

Succi tormentill. betonic.
an. $\mathfrak{z}$. ij.

Pentaph. $\mathfrak{z}$. β . bryon.
plantag. an. $\mathfrak{z}$ j. β .

Omnia lento igne bulliant usque
quo consumetur de prædictis liquo-
ribus tanta quantitas, quanta fuit
lactis: postea adde succi Verben.
 $\mathfrak{z}$. j. succi pimpinell. $\mathfrak{z}$ j. β . & po-
ne omnia in ferventi sole cum cau-
tione, ne à Vento pulvere externo,
repleatur, cooperiendo aliquo pan-
no raro, & ita stet in sole per men-
sem ad minimum: addendo singu-
lo die Lactis $\mathfrak{z}$. ij.

Succ. betonic. $\mathfrak{z}$. j. & ita exsic-
centur succi & Lac, donec veniat ad
formam Cerati, vel Vnguenti.

Vtitur vero hoc modo, parando
sc. petiam magnam circumdantem
vulnus per quatuor digitos, vel cir-
ca, pluribus foraminibus perfora-
tum, & in vulneribus supra os, vel
infra: cum amotum erat, supra pan-
niculum ponebat petiam magnam
dicti Ceroti, extensam super sin-
done, & sicut tentata aliqua, vel turun-
da, aut licinio ex panno lini subtilis
replebat vulnus, lenissime tamen:

Et hoc Ceratum circa septimum diem, nisi sanguinis fluxus impederet, applicabat: lavando semper vulnus cum Vino malvatico, in quo bullierant rosæ: & sic usque in finem procedebat, semper ponendo duas vel tres guttas mellis rosati bene cocti in vulneris fundo.

Adversus *suffocationem Vteri* suffitum quendam ex Mumia aliisque adjectis componit *Weickard. pag. 323.*

℞. MUMIÆ ʒ.ij.

Galban. bdell. opopanax.
an. ʒ. j.

Thuris, myrrh. styrac. cal-
lam. an. ʒ. j. β.

Alipt. mosch. ʒ. β.

Rad. asar. schænant. an.
scr. ij.

Vngulæ asin. scr. j. pulve-
risentur, & cum resin Laric. F. Tro-
chisci, urantur supra carbones igni-
tos in sella undique cincta & occlu-
sa dam mulier sedet, ut fumus inclu-
sus ad vulvam perveniat.

Cum & Ex prædicta Mumia, spi-
ritus quoque Olea, Tincturæ, & alia
parantur.

Paracelsus in Chirurg. mag. p. m. 306.
quatuor ponit medicamenta conso-
lidativa ex Mumia conficienda.

Primum experimentum est: ℞. Mu-
miam, eamque in vitro occluso
serva per quatrimum in tertio gra-
du Ignis: postea remove, & exsicca
pulveremque inde para.

Alterum hoc profert: ℞. Mu-
miam, & ei superfunde Ol. de vitell.
ovor. exsicca, postmodumque de-
stillata per descensum.

Tertium hoc est; ℞. Mumiam pul-
verisatam, affunde ei oleum ex se-
min. lini paratum an. stent in dige-
stione per biduum: Deinde tantun-
dem ei adde alcohol. vini stet, per
diem & noctem, postea spiritum

V. separa, exsiccatamque materiam
pulverisa.

Quartum dicit esse: si sine addi-
tione comburas Mumiam in cineres,
& exinde lixivio facto, salem con-
ficias.

AQUA BALSAMICA cum
Mumia parata hæc est.

℞. Aquæ destillat, ex æquis
partibus folior. & fl.
rorism.

Folior. & gran. lauri.

Sanicul. Veronic.

Peti, myrti, plant. lib. vj.

Terebinth. Venet. lib. j.

Gummi heder. & cerasor.
an. ʒ. iij.

Thuris mascul. myrrh.

MUMIÆ veræ an. ʒ. ij. β.

Aloës succotrin. ʒ. iij.

Macis. piper. caryophill.
an. ʒ. j.

Sachar. lib. β. Croc. ʒ. β.

Omnia invicem mixtis, fiat in
Retorta destillatio per cineres, ut ar-
tis est, donec recipiens sua sponte
refrigeretur: hanc aquam, quæ tota
oleaginea est, citra ullam rei aliquis
separationem serva in phialis probe
clausis.

Excellentissima & pretiosissima
adversus omnis generis apostemata,
ulcera interna & externa, potissi-
mum contra fistulas, & ulcera ma-
ligna & serpentia: ex ea lavabis fi-
stulas, ad motis solummodo aliquot
ejus guttulis: præstantissima quoq;
est ad carbunculum & anthracem
pestilentem, ad vomicas, abscessus,
apostemata & ulcera interna: offe-
rendæ tantum sunt aliquot guttulæ
cum Vino albo, aut cum alio quo-
dam jusculo, vel aqua vulneraria.

OLEVM præstantissimum in pa-
ralysi & contractura nervorum,
quæ ex vulneribus accidunt, de-
scribit.

scribit *Quercet. in sclopetar. pag. 128.* & est sequens.

℞. Olei hypericon. lib. j.
Terebinth. lib. β.
Ol. laurin. ℥. iiij.
Spicæ ℥. j. β.
Granor. Iunip. lib. β.
Castor. ℥. j.
Euphorb. ℥. ij.
Caryophyll. mac. Nuc.
mosch.
Cinam. an. ℥. j. β.
Fl. lavendul. Salviæ, lili
convall. an. Mij.
Mastich. myrrh. thur. an.
℥. ij.

MVMIAE ℥. j. β.

Pingued. taxi ℥. iiij. dige-
rantur omnia per mensem in fimo,
deinde destillentur in alembico æneo
secundum artem.

Cum oleo inungantur membra
paralytica & contracta, est n. me-
dicamentum efficacissimum.

Oleum Balsami Petri de Ebano cum Mu-
mia paratum, hoc est.

℞. MVMIAE, myrrh. aloes.
Spicæ nard. thur. sanguin.
dracon.

Opopanac. carpobalsam.
bdell.

Ammoniac. Sarcocoll.
Croc.

Mastich. gummi arabic.
styrac. liquid. an. ℥. ij.

Laudan. castor. an. ℥. ii. β.

Terebinth. ad pondus o-

mnium: tritis conterendis miscean-
tur, & ex alembico destillentur.

Balsamum hoc artificiale veri bal-
sami penuriam substituit, efficacia
non propemodum ad singulares
balsami vires accedit, atque id po-
tissimum, quod hoc loco descriptum
ab omnibus fere Chirurgis vulgo
usurpatut: tenuium partium est, ca-

lescit, exsiccat, & glutinat: nervo-
rum vitiis, paralyti, cæterisque noxis
frigidis spinæ illitum confert.

Quod si idem tepesfactum inun-
xeris ante febrium accessionem, ri-
gores mire subleuat, Cordis tremo-
rem, palpitationem ac Syncopen
sanat: hæcticos & emaciatos impin-
guat, addito Rhodo stigmatate occi-
piti & Renibus illitum: Vteri stran-
gulatus iuvat: comitialibus pluri-
misque aliis affectibus subvenit: tri-
stes, melancholicos, ac animum de-
spondentes, reficit, nec non cadave-
rum putredinem vindicat.

Nec omittendus *Balsamus ille anti-
podragicus Cratonis*, in consiliis Scholtzianis
descriptus, qui similiter ex Mumia
conflatur: & sic habet.

℞. MVMIAE. mastich. thur.

Myrrh. ammoniac. opo-
panac.

Bdelii an. ℥. ij.

Vitrioli lib. j.

Mellis lib. ij.

Tartari ℥. j. β.

Spiritus Vini lib. iiij. De-

stillata secundum artem, præbet opti-
mum balsamum, lenit mirifice, si
penna illinatur, & intolerabilem do-
lorem.

Alii hoc ipsum s. balsamum effi-
caciorem reddunt cum oleo Equi-
no, quod sic fit.

℞. Inferiorem mandibulam
equi, redige in tenuem pulverem, &
fac inde oleum: Hujus.

℞. ℥. ij.

Prædicti bals. ℥. iiij. Mi-
sce, & una adhuc semel destilla, &
reserva.

Alium balsamum mirabilis in vul-
neribus efficaciam cum Mumia con-
cinnatum depingit *Glandorp. in specul,
Chirurg. pag. 32.*

℞. Succī flor. hypericon.

℥. iij.

Nicotian. ℥. ij.

Betonīc. menth. apii, pi-
sollell. an. ℥. j.

Pulver. rad. consolid. maj.
℥. j. β.

Aristol. rotund. Iridis Il-
lyric. an ℥. β.

Lumbricor. terr. in Vīno
lotor. ℥. ij.

Vini rubri auster. ℥. vj.

Olei commun. veter. ℥. iiij.

Myrtin. rosac. hyperic. an.

℥. ij. bulliant simul ad succorum, &
ad Vini consumptionem: fiant postea
levis colatura, cui adde.

MUMIÆ subtilissime pul-
veris. ℥. vj.

Thuris, myrrh. an. ℥. β.

Terebinth. lotæ in aq.

Veronic. ℥. iij. penes Ignem tepi-
de misce, indantur Vitro, servando
ad usum.

*Quintam Essentiam ex Mumia edu-
cit Henricus de Schenis in Apothec. Syagyrīc.
pag. 121.*

℞. Quintā essentiam Vini Cheli-
doncati superfunde MUMIÆ, ut qua-
tuor digitos superemineat, digere
per decem dies, postea lento igne
destilla per quinque dies, ut demum
quintā die absolvatur destillatio:
postea repete destillationem illam,
ut ante, donec tota Mumia sol-
vatur.

Huic dissolutæ MUMIÆ adde
decimam sextam partem balsami
aromatarii, & duodecimam terræ
sigillatæ: Misce & vitro bene clauso
inde, circulentur ad solem per qua-
draginta dies.

Præstantissima est antidotus con-
tra Venena, & sanat internas læ-
siones s. à casu s. etiam aliunde, si
Vena aliqua rupta sit.

Hactenus de vulgaris Mumia, quæ
aliunde ad nos defertur Medicinali
usu: Nunc de Philosophicæ Mu-
mia & præparatione & usu.

Paratur autem MUMIA Philo-
sophice s. Chymice sequenti modo.

Eligatur cadaver hominis ruffi
(quia in hoc sanguis est sincerior,
ideoque caro præstantior) qui dum
in vivis esset, accuratâ integritate &
sanitate præditus, vel ad minimum
nullo difficilis passionis, aut in ipsa
partium essentialium constitutione
facultatisve per se læsæ Organo,
adeoque Mumiali quodam morbo
detentus fuerit, qui recens sine ma-
cula, viginti quatuor aut circiter an-
norum, quique suspensus, vel rotâ
contritus, vel hastatus per diem &
noctem in aëre relictus, tempore
tamen sereno collectus: hujus car-
nem musculosam brachiorum, fe-
moris, & aliarum partium à duobus
Luminaribus illuminatam ac con-
stellatam frustulatim conscinde, &
asperge pulvere myrrhæ, & tantil-
lo saltem aloës: postea imbibere ma-
cerando aliquot dies in S.V. suspen-
datur per horas sex, vel decem, ac
iterum cum eodem S.V. imbibatur,
tandem in aëre sicciori, locoque um-
broso, non vero sole, frustra suspen-
sa siccescant: tumq; assimulatur car-
ni fumo duratæ sine foetore.

Male tamen imo pessime Ander-
nac. Comm. 2. Dialog. 5. p. 189. in
defectu Mumia vulgaris, Cada-
vera ex nosodochiis desumenda, &
aloë, myrrhâ, Croco, & oleo nu-
cis moschatæ destillatio imbuen-
da esse docet: sic, ut liquor ex carne
humana extractus processu tempo-
ris, adjungatur.

Nam cum hæc balsamum morbi-
ficis Tincturis inquinatum, imo in-
terdum absumentū, & vix restibilem
possi-

possideant, facile assumentis vel utentis impressionem injicere possunt.

At corpus strangulatum, perque aeris interceptionem interfectum, nullam propterea impressionem tyrannicam in suam corporalem massam, elementaliter perpeffum, penitus indestructum permanet, elementaliori resolutioni s. putrefactioni minus obnoxium, donec sub udo cœlo & in aere sic conservatur: Idq; propterea, quod evolutio humoris aquei, quæ aere & motu accelerata, humorem oleosum balsamicum in suo esse conservavit, qui alias in consortio humoris aquei fuisset, una evolaturus, quod conspicue est, in palis ignem passis, & carnibus fumo castigatis, quæ eandem ob causam partim longissime durant, partim succum alibilem integrum retinere, & inde in delitiis sæpe haberi soleant: Accedit, quod pœnam tam contumeliose ferendo spiritus Mumiales ob mali præsentiam in summam *ἀμύνη* abrepti & exsperati, ipsis intimis substantiis acerrime & acutissime commisceantur: cujus causa, ut corpus in vivis ad quascunque facultates instructius redderetur: ita jam post mortem eo ipso balsamica quadam potentia intimius imbutum, habitudini elementorum putredinali fortius repugnat, seque contra omnem, cum putredinis, tum totalis corruptelæ insultum defendit: Propterea corpore s. domicilio spiritus s. balsami vitalis integro, illæsoque permanente, balsamus etiam ab ipso discedere non necessum habet; quousque ita in sua Elementa irresolutum illud perstiterit: Ideoque nihil hic derelinquitur, aut separatur, præter animam animantem rationalem s. formam hominis informantem, cujus præsentia specifica cujusvis differētia erat con-

stitutata: homo enim vita defunctus, & in Mumiam redactus, homo amplius, nisi æquivoce non est: spiritus vero vitalis, vegetabilis, balsamus Naturalis, symphytus, & cum eo occultarum virium exuberantia in tali corpore nullam jacturam patitur: ut habet Tentzchius Med. Diastat. cap. 6.

Tinctura elegans, ex prædicta Mumia Philosophica, paratur cum spiritu Vini s. a. vel spiritu Sambucino (qui fit ex floribus sambuci primo fermentatis, postea more spirituum aliorum destillatis) extracta, à qua sp. V. ad mellaginē usq; abstrahitur.

℞. Hujus extracti lib. β.

Theriac. Androm. ℥ iiij.

Ol. olivarum Mumiatæ ℥ ij.

Magister. Corall. perlar. an.

℥ ij.

Terræ sigillat. ℥ ij.

Mosch ℥ j. mīce, & diligēter circulando digere per mensem.

V S V S.

Tempore pestis matutinis horis utere 3. j. sic immunis ea die eris à veneno: infectus. v. 3. β. in aq. Carduib. vel Ulmar. vel Theriacal. assumat. in apostematibus, carbunculo, anthrace, Pleurisi maligna 3. j. administratur: proinde exactis sex horis alteram exhibe drachmam: Contra quævis venena à 3. β. ad 3. j. pelliturque hoc medicamento, quicquid est bestialium vel mineralium venenorum.

OLEVM olivarum MUMIATVM ita parat Quercetan. de medic. spagyric. præparat. cap. i.

MUMIAM Philosophicam antea paratam scinde per minima quantum fieri poterit, indatur matraccio oblongo collo, affundendo menstruum olivarum, putrefac omnia per mensem integram, vase clauso Hermetice, ut fiat solutio: Deinde aperto vase transfunde mate-

riam Cucurbitæ vitreæ, quam colloca in B. ut vase aperto exhalet Mercurius, quod fit cum incredibili fœtore: sic remaneat, donec nullus exeat fœtor, & Mumia tota dissoluta sit: solutionem infunde in aliud vas, quod superest, digeratur de novo in B. donec prodeat in oleum crassum & fuscum instar Syrupi: Quo factò, circulabis omnia cum Spir. V. optimo in B. per viginti dies, separato tandem spiritu remanebit in fundo rubicundum & odoriferum oleum, omnes balsami Naturalis habens proprietates, quodq; per se venenatis omnibus & pestilentibus affectibus valde conducit, & sic sufficit, ad priorem processum.

Anodynum externum ex Mumia hac paratur apud Popp. lib. 1. Thesaur. Med. pag. 68.

℞. MUMIÆ patibuli ℥.iiij.

Spiritus ligni Guajac.

Querni an. ℥.iiij.

ex invicem mixtis ex Retorta: quo inunge caput.

Balsamum ex Mumia Philos. parandum delineat Poppius l. 3. Thesaur. med. p. 743.

℞. Carnis Human. recentis, debito modo collectæ, à sano sc. & ultimo supplicio affecto homine, probe incisæ. lib. iij.

Adde Myrrhæ pulverisat.

Aloës an. ℥.iiij.

Croci. ℥.j.

Spiritus Vini lib. ij. Omnia Vitio indantur clauso, & per quatuordecim dies stent in leni digestionis calore: postea sensim ex Retorta destilla, primum lento, mox fortiori Igne: sic Balsamus cum liquore prodit: hunc poteris interne, balsamum vero externe usurpare. Idem commendati liquorem in defectu virium cujus scr. j. propi-

nat. lib. 1. Thesaur. Medic. pag. 216.

Libavius lib. 2. Alchym. pag. 142. ejusmodi describit.

℞. Carnes Micr. recentes, incide, adde parum salis & spiritus Terebinth. q. s. macera clauso vase, donec putrescant, segrega purum ab impuro per colum trajiciendo: & cave tibi à fœtore: quod ut facilius fiat, poteris vas apertum relinquere, donec fœtor exhalaret: post destilla per Retortam vel Alembic. rectum, separa Tereb. spiritum ab Oleo, cui poteris addere moschum, & affuso S. V. id circulare.

Hunc ipsum paucis immutatum habet Poppius loc. citat.

℞. Carnes Micr. incisas libras tres: asperge optime sale, sicque permaneant per quatrimum, deinde adde.

Olei Juniper. Terebinth. an. ℥.iiij.

Garyoph. ℥. β.

Mastich. pulveris ℥.iiij.

Omnia probe invicem misce, & ex Retorta destilla, sic exhibit liquor & Balsamus: quæ duo invicem separanda.

In primis autem commendatur in Gonorrhæa Gallica.

Quidam hunc commendat.

Pars humani corporis incisa ex Oleo olivarum per mensem digeratur: deinde ampullæ incurvatæ imponatur, separeturque.

Hujus liquoris lib. j.

Theriac. opt. ℥.vj.

Moschi. ℥.j. misce, macerenturque diebus triginta, atque tunc Theriaca præstantissima è Mumia provenit.

Hujus ℥.j. ex ol. amygd. dulc. iis feliciter datur, qui venenum hausserunt, aut peste correpti sunt, sic ut in

in lecto fudent: laterum inflammationibus, abscessibus, carbunculo & similibus medetur; ad venena præcavenda mane 3.j. sumitur.

QVINTAM denique ESSENTIAM ex Mumia human. sic parandam censet Poppius in Hodogetico Chymic. p. 189.

R. Carnes Microcosm. debito modo collectas, & incisas, putrefac per duos menses in continuo at leni calore: aperi deinde vitrum, & alembicum ei applica, & ex B. primum Phlegma destilla, deinde urge ignem, donec omnia prodeant: tunc separa aquam ab Oleo per separatorium: Phlegma vero à spiritu per alembicum, quem seorsim serva: Capiti mortuo calcinato affunde Phlegma, & extrahe salem, deinde destilla per Baln. inde Phlegma, donec cuticulam contrahat, sepone ad crystallisandum: Mox accipe salem fixum cum spiritu & ad putrefaciendum per 14. dies in B. colloca: tunc forti Igne destilla, idque sextâ vice repete: tandem id quod destillando prodiit cum sale simul in alemb. sublimato inde in phiolam, Hermeticeque eam claude, & in digestionem ad coagulandum colloca: Denique solve vicissim in S. V. & separa inde feces, perque quatuordecim dies circula: sic Quintam Essentiam optime paratam habebis.

Alium modum præparandi Q. ESSENT. ex HVMANA CARNE habemus apud *Fabrum lib. 1. Myrothec. Spagyr. cap. 11.* & sequentibus delineatur.

Sumatur CARO HVMANA, adolescentis hominis, violentâ morte ex justitia perempti, laudati sanguinis & quadratæ staturæ, si fieri potest, Sole Virginem ingrediente ad quantitatem librarum saltem trium,

ex Crure, lumbis, aut natibus, projiciatur in optimum & ab omni Phlegmate depuratum Vini spiritum, quoad spiritus Vini supernatet illi ad tres, aut quatuor digitos, & maneant simul in vase vitreo optime clauso per tres aut quatuor dies: Deinde auferatur caro, & irroretur in catino vitreo frequentissime spiritu Salis ab omni Phlegmate depurati. Catinus vero conservetur apertus in umbra, in loco, ubi pulvis, nec aliæ festucæ carnem inficere possint: dum autem caro maximam spiritus Salis copiam ebiberit, perquam optime siccandam permittes in eadem umbra & simili catino, versatâ semper undiquaque carne: Hæc Caro sic condita summum est humanæ Naturæ solatium, & vitæ propugnaculum: Reservari potest in conservis vitreis ad usus suos: nihilominus tamen potest adhuc efficacius præparari & in Q. Essentiam redigi hoc modo.

Sumatur hujus Carnis sic conditæ lib. j. & in pulverem redigatur, pulvis hic infundatur in perquam optimo Vini alcohole, in eo sc. quod per circulationem fragrantissimum odorem adeptum est, & maneant in digestionem lentissimam Balnei per quindecim dies, donec tingatur in colorem sanguinis spiritus V. Tinctum effunde per inclinationem in aliud vas vitreum circulatorium, & clausis optime omnibus juncturis digere circulando per octo dies lentissimo Igne, donec feces depoluerit omnes: Tinctura iterum effusa in aliud vas, quod optime claudes, feces, quæ in fundo remanent prioribus fecibus conjunge: & bulliente B. destilla, ex his, quicquid poterit humiditatis, illudque humiditatis, illudque humidum Tincturæ priori.

Priori conjunge: feces deinde combure, & violentissimo calcina Igne, donec albescant: & ex his, cum aqua Carduiben. aut fl. tiliæ, aut flor. lil. convallior. extrahe salem, quem calcinationibus, solutionibus, filtrationibus & coagulationibus sæpius iteratis, in candidissimum reduces sacharum, quod conjunges priori Tincturæ: Exque hac Tinctura lentissimo calore B. extrahes humidum aliquid, donec Tincturæ spissitudinem mellis acquisiverit, quæ in vasis aureis digna est conservari, propter stupendas in sanitate conservanda virtutes, & in morbis quibuscunque pellendis.

V I R E S & V S V S.

Virtutes hujus arcani reticere merentur, quod tot tantæque sint, ut in earum enumeratione hyperboles suspensionem adferat lectoribus: dicam tamen omnibus morbis accommodari & Principes omnes & Reges eo uti debere ad longissimæ beatæque vitæ usum.

Sumitur singulis matutinis horis, jejuno stomacho in juscule pulli vel forbili eo ad quantitatem trium aut quatuor granorum.

Ex Tentzelii Medicin. Diastatica tres adhuc modi extractionis.

MVMIAE MICROCOSMI restant, quos cap. 3. describit, quorum primus hic est:

Sumatur MVMIA corporalis dicta cum omni adhærente substantia cujusvis membri, nempe, Hepar, Pulmones, aut integrum corpus, per quod intelligatur Caro, vel sanguis, putrescant per mensem Philosophicum in phiola Hermetice clausa, ut formam q. mucilagineam assequantur: Expressa inde muccago denuo in fimum collocetur ad putrescendum per mensem Philoso-

phicum, ut materia vertatur in Embryonem spagyricum: ab hac Embryonia materia in B. M. sua separatur Aqua: in Cineribus, Aer: reafusa super residuum aqua, & signatura debite interposita adhuc unum mensem in B. M. putrescant: Hinc per Cineres Aqua simul & Ignis abstrahantur; aquam separando ab Igne per B. M. ignem vero rectificando seorsim per Cineres: His ita Elementorum separatio erit perfecta, quamvis Terra prædicta Embryonia adhuc repurgatione opus habeat, quin imo resolutione in sua tria principia: Propterea terra illa feculenta vale clauso quatrimum reverberetur: inde Elementum aquæ lentissimo B. gradu, ad humiditatis duntaxat heterogeneæ consumptionem destilletur: reliquam vero per Cineres perfectionem acquirat: Illam ipsam aquam super Terram reverberatam in Cineribus cohobando ter, quaterve forti igne propelle, & evadat clara & pellucida, cumque propria terra eadem opera rectificabitur. Eodem modo aerem quoque super terram cohobando ad puritatem, nonnullamque saporis gratiam perfice. Postea ad ignem fiat progressus: ille cum aqua mixtim dimittatur per aliquot dies in locum putrefactioni idoneum: Hinc aqua, destillatione arenaria detracta, Ignis empyreuma simul auferatur: Aquam inde in B. M. iterum separa, cumque Terræ commixtam denuo triduum circiter ad putrescendum colloca: denique per arenam forti Igne destilla, & Ignis simul assurget, qui ab aqua separandus, igne in fundo superstitet.

Hanc eandem infusionem, destillationem & separationem à Terræ Elemento, eousque repete, donec nihil Ignei illius in fundo amplius restiterit.

restitet. Aqua ultimo separata cum igne superstitute claro triduum usque digeratur, indeque ab eodem pro Baln. penitus abstrahatur igne ad Cinerum calorem ultimo provocato: Hac ipsa laboriosa licet rectificatione inferius Virtute superioris & vice versa nobilitabitur: igni siquidem per cohobationes Balsamicum aëreum ab aqua & aëre: Aquæ. v. per ignem balsamicum igneum conciliabitur, ut jam ultimi liquores primis duobus principiis Mercurio & Sulphure belle respondeant: quæ ipsa postea circulari motu in proprium centrum rectificanda veniunt, nempe, liquor Mercurialis cum Sale: Sulphur vero per se circulando in suum centrum gradetur: Tertium principium sequenti *inferia* perficiatur: Terra reverberata tuta super marmore imbibatur quadruplo aquæ in prima destillatione per B. separata, iterumque per cineres coaguletur. Id eoque continuetur, donec terra ignem penitus absorberit: dein, eadem sublimetur sublimabitur. v. instar nivis albæ: sic impurior pars, lolium sc. in agrum naturæ satum, copiam familiaritatis & concordiae impediens, relinquetur prorsus rejectitia.

Quæ terra sublimatione purior red-dita tertium principium puta, Sal merito constituet: Estque Mater, in quam alia duo, ceu spermata viri & foeminæ feminanda, inque novam admirandamque foeturam totius Mundi simulacrum & naturam in se continentem, adeoque Microcosmi nomine signatam, &c.

Secunda Mumia extractio est ad modum Q. Essentiæ & sic habet.

℞. Spiritum Terebinthinæ clarum & perspicuum; Is namque per se balsamicus est: misce cum Mumia tenuiter incisa, inque vase Hermetice clauso per mensem Philosophicum ad

putrescendum seponere: expressioni vesica bubula exceptæ affundantur aliquotæ partes spiritus V. rectificati: Inde in alembico cæco super Cucurbitam juncturis optime munitis adaptentur: ita ut Cucurbita in frigidam aquam posita, arena, prunaque, circa alembicum lento calore officium faciant: cujus beneficio liquor s. Q. Essentia in forma per quam subtili cum Spiritu V. per vesicam delabitur: Materia crassa residua reverberanda, & in Sal sublimatione redigenda: demum cum Q. E. posteaquam, illa à Sp. V. per B. fueret separata, circulationis medio unienda: quibus peractis Q. Essentia Mumia cum Theriaca & moscho amplius digeri, & ita in forma Elixirii pro remedio cum ipsiusmet pestis, tum aliorum deleteriorum maxime præsentaneo, reservari ac collaudari poterit.

Tertius extractionis Mumia aëreæ s. balsami corporis præfocati modus, medio transplantationis absolvendus ita habet.

Primo dissolvatur Mumia admixta quarta parte terræ cujusdam aridæ calidæque in clauso vase per mensem, vel donec mucilaginis aut pinguis cujusdam glebæ formam referat: Deinde semina earundem plantarum infementur: quarum virtutibus alias iidem morbi, quos jam cupis expugnatos, superantur: pesti videlicet opponendo anti pestilentialia; febribus, alexipyretica, & sic consequenter: Relinquantur ita sub dio, donec vegetari incipiant, ac crescant; Ita namque Magnetica ejusdem seminis virtus, Spiritusque in eo turgens cœli non solum proportionem respondens: sed & idem cum ejusdem Spiritu, licet aliter atque aliter modificatus, intimum, balsamicumque terræ Mumialis Spiritum nutrimenti in modum alliciet: dumque ita vegetabi-

tur, ejusque Mumia Spirituales proprietates atque vires sibi jugiter associabit, ejusdemque porro herbæ extractio ad imitationem Q. Essentiæ, vel

Magisterii mediante S. V. lepide succedat; opus ad conservandam valetudinem varios morbos expugnandum vere utile & mirandum.

DEO TRIVNI GLORIA.

I N-

I N D E X

Continens medicamenta ad curandos mor- bos de sumpta ex corpore humano tam vivo quam mortuo.

A.

Alvi ac stomachi dolorem sedantia, 16.
 Alvum subducentia, 36.
 Anasarcae & Ascitidis curatio, 43. 44.
 Anginae curatio, 156.
 Anhelitus remedium, 33.
 Animalia in ventriculo nata necantia, 26.
 Anodynum ex Mummia, 166.
 Anthracis curatio, 162.
 Anthropophagorum historia, 147. 148. 149.
 Antidotorum ex cranio humano præparatio-
 nes, 116. 117.
 Antipodagricus pulvis purgans, 49. 54.
 Apoplexiæ curationes, 4. 54. 89. 112. 113. 115.
 116. 117.
 Apostematis curatio, 162.
 Aqua Alkali febrim pellit, Anhelosis prodest. Ser-
 monem restituit. Foetum mortuum expellit, 33.
 Aquæ Alcalis præparatio, 33.
 Aqua Aurea, 57.
 Aqua balsamica cum mummia contra omnis gene-
 ris apostemata, ulcera, interna & externa, ma-
 ligna serpentia, fistulas, vomicas, 162.
 Aqua Cephalica, 109.
 Aqua ex cranio humano, 124.
 Aquæ ex stercore humano præparatio ejusque u-
 sus, 64.
 Aqua insigniam virium, 110.
 Aquæ ophthalmicæ, 51. 52. 53.
 Aqua podagrica, 47.
 Argenti vivi fixatio, 12.
 Arthritidis curationes, 144. 145. 146.
 Articulorum debiliū curationes, 104. 107. 145.
 156.
 Asthmatis remedium, 89.
 Atrophiciæ medicina, 103. 106.
 Auditus deperdiri medicina, 35.
 Auditum adjuvantia, 131. 156.
 Auri potabilis præparationes, 56.
 Aurium doloris medicina, 35.
 Aurium inflammationibus lac humanum opitula-
 tur, 19.
 Aurium fordes aureæ monetæ pondus augent, 14.
 Aurium fordes balsamis vulnerariis admiscen-
 tur, 13.
 Aurium sordium causæ, usus medicinalis, 13.
 Aurium tinnitus curatio, 20. 35.

B.

Balsamus antipodagricus, 163.
 Balsamus mirabilis in vulneribus, ibid.
 Balsamus mummie philosophicè præparatus in vi-
 rium defectu in Gonorrhæa Gallica, 166.
 Butyri ex lacte humano præparatio, ejusque usus, 21.

C.

Cachexiæ curatio, 43.
 Calcinatio duplex, 122.
 Calculorum generatio, 95. Fit in omnibus forè
 corporis partibus, Ibid.
 Calculorum remedia, 43. 46. 49. 56. 61.
 Calculus calculum dissolvit, 95. 96. 97.
 Calli curatio, 106.
 Cancrorum remedia, 37. 144.
 Canitiem inhibens, 84.
 Capilli pro sunt crudi contra icteritiam, Luxatio-
 nem, Vulnera à rabido cane inflicta, Epilepsiam,
 suffocationem uteri, 4. Hæmorrhagiam vulne-
 rum, 5. Febres, ibid.
 Capillorum causæ, eorumque usus, 1.
 Capillorum fumus auro colorem restituit, 5.
 Capillorum oleum juvat proventum barbæ & ca-
 pillorum, Ibid.
 Capillorum præparatio, Ibid.
 Capillorum signa, 3. 4.
 Capitis dolores mitigans medicamentum, 21.
 Capitis in omni affectu curatio, 112. 113.
 Caput roborans medicamentum, 113.
 Carbunculi sanatio, 162.
 Carcinomatis sanatio, 12.
 Cariei offium curatio, 146.
 Caro hominis quadruplex ejusque usus, 147. 148.
 Catharri curationes, 84. 103. 124. 143.
 Cephalalgici curatio, 84. 129. 156.
 Cerebri humani arcanum ad Epilepsiam, 109.
 Cerebri humani quinta essentia contra dolores ca-
 pitis, ibid.
 Cerebri substantia, magnitudo, 108. 109.
 Cerebrum valet contra omnes Epilepticos insul-
 tus, 109.
 Cervicis doloris mitigatio, 12.
 Chrysocolla urina præparatur, 59.
 Cicatricum curatio, 12. 39. 45. 61. 108.
 Cæliaci curatio, 144.
 Colicæ passionis remedia, 13. 27. 28. 43. 99.
 Y 2 Comitia-

Comitialis morbi curatio, 163.
 Conceptum iuventia, 25.
 Conceptum retardantia, 28.
 Consumptionem corporis desperatam restitu-
 tia, 41.
 Contracturæ remedia, 49. 92. 99.
 Contusionibus opitulancia, 38.
 Convulsionis curationes, 12. 98. 101. 121. 157.
 Cordis affectus curantia, 156.
 Cordis tremoris & palpitationis curatio, 163.
 Cranii humani conformatio, partes & usus, 111.
 112.
 Cranii humani diversæ præparationes ad capitis
 morbos, 112. 113. 114. &c.
 Cranii humani calcinatio, 122. 123.
 Cranii usus in strumarum curatione, contra Fe-
 brem, morsum rabidi canis, fluxum dysenteri-
 cum, 112.
 Cranium humanum valet contra omnes capitis af-
 fectus, Epilepsiam, Paralyfin, Apoplexiam, verti-
 ginem &c, 112.
 Crocus Martis præparatus cum urina, 59.
 Crurum affectus iuventia, 41.
 Cutis curat Epilepsiam, convulsionem, 98. par-
 tum difficilem, contracturam colicam, vulnera
 cranii, 99.
 Cutis quid & quem usum præstet, 81.

D.

D Ecoctorum ex mumia præparationes, 57.
 contra casum ad sudores proliciendos in
 vehementi corporis concussione, 157.
 Defluy capillorum, 20.
 Dens hominis mortui curat veneficia, 146.
 Dentis usus, 147.
 Dentium de finitio, finis, divisio, numerus, 146.
 Dentium sordes abstergit urina, 35.
 Diabetis curatio, 46.
 Diagridy cum saliva præparatio, 12.
 Diana s. aqua aurea ad metallorum transmutatio-
 nem 57. 58.
 Dolores post partum mitigant secundina, 25.
 Dolorum uteri mistigatio, 61.

E.

E Lectuvariorum ex cranio humano præparatio-
 nes, 116. 117. ad Epilepsiam, venenam,
 vertiginem, ibid.
 Elementorum separatio, 51.
 Elephantiasis indicium, 34.
 Emplastrum magnarum virium Paracelsi, 158.
 contra omnia vulnera & ulcera, ibid.
 Enterocelæ curatio, 94.
 Epatis obstructi remedium, 56.
 Epilepsiæ curatio, 17. 24. 28. 35. 44. 78. 81. 88.
 89. 98. 109. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 122.
 129. 130. 131. 132. 156. 163.
 Epilepsiæ præservatio, 112.

Epilepsiæ puerorum remedium, 40. 53.
 Epithema frontale ex lacte, 20.
 Erisipelatis remedia, 23. 40. 51.
 Essentia ex cranio humano, 128.
 Eventus morbi ex lacte cognoscendus, 21.
 Extracti ex cranio humano præparatio, 128.
 Extractio lunæ anti epileptica, 53.

F.

F Ebrui curatio, 5. 8. 17. 20. 33. 37. 41. 46. 112.
 Ficus ani curat urina, 37.
 Fissurarum & scissarum manuum curatio, 13.
 Fistularum curatio, 162.
 Fistularum purificatio, 78.
 Flatus discutientia, 156.
 Fœcunditatem conciliantia, 28.
 Fœcunditatis indicium, 27.
 Fœminii partus indicium, 27. 34.
 Fœtum mortuum expellentia, 33. 48.

G.

G Alea contra colicam præstat, 27.
 Galea nigricans indicat mentem fore deli-
 ram, multa que in fanti infausta portendit, 26.
 Galea rubra multorum faustorū indicium est, ibid.
 Galeæ abusus, 26, 27.
 Galeæ causa, 26.
 Gangrænæ remedium, 43. 46.
 Glaciei animalis præparatio & usus, 55. 56. Usus
 in obstructionibus Epatis & lienis, calculo, in-
 flammationibus, Gangræna, 56.
 Gonorrhææ Gallicæ curatio, 66. 144.
 Gravida mulier cognoscenda, 33.
 Gutturis strumas secundina tollunt, 24.

H.

H æmatopythos curatio, 144. 156.
 Hæmorrhagiæ vulneris curatio, 5. 74. 133.
 144. 156.
 Hæmorrhoidum doloris mitigatio, 20.
 Hebetudinem oculorum spiritus urinæ sanat, 45.
 Hecticorum curatio, 84.
 Hemicranie curatio, 84. 129. 156.
 Herniosorum curatio, 94. 105.
 Herpetis curatio, 93.
 Histericos affectus sanantia, 25.
 Hydropis curatio, 8. 35. 46. 82. 93.

I.

I Cteritiæ curatio, 4. 20. 36. 46.
 Ictus remedium, 12. 13.
 Impetiginum curatio, 11.
 Imprægnationem prohibentia, 147.
 Incantationes tollunt secundina & impotentias, 28.
 Inflammationum extinctio, 66.
 Intellectus & sensuum renovatio, 84.

L.

L Acte muliebri explorare possumus mulieris aptitudinem ad concipiendum, 17.
 Lactis electio, 16.
 Lactis natura & causæ, 14. 15.
 Lactis naturalis usus, 16.
 Lactis præparationes, 17. 18. 19.
 Lactis usus externus, 17.
 Lactis usus internus, 16.
 Lactis usus Medicinalis, ibid.
 Lac visum acuit, 18. aurium dolores mitigat, 19.
 podagricos dolores sedat, ibid. casum capillorum prohibet, 20. Phthisicorū calorē temperat, ibid.
 Lamiae taxantur, 147.
 Leptæ remedia, 12. 49. 74. 75. 84.
 Lichenum curatio, 11.
 Lienis affectus curatio, 156.
 Lienteriæ curatio, 144.
 Lippitudinis auxilium, 12.
 Liquoris cephalici ex cerebro præparatio, 110.
 Livoris oculorum remedium, 12.
 Ludi urinæ natura, usus ejus, 60. 61. In Erysipelate, mundificat palpebras, aufert cicatrices oculorum mitigat dolores uteri, suffocatis ab utero succurrit, calculum pellit, 61.
 Luem veneream curantia, 37. 48. 49. 80.
 Lumbricos necat urina, 36.
 Lumbricorum diuersitas, 66. Eorum usus in Medicina ad expellendos lumbricos, 77.
 Lunæ fixatio, 58. 59.
 Lunæ solutio sale perficitur, 48.
 Luxationis remedium, 4.

M.

M Acularum curatio, 21. 28. 146.
 Magis teriorum ex Cranio humano præparatio usus dosis, 121. 122.
 Mammillarum curatio, 74.
 Masculi partus signum, 27. 34.
 Matricis confortativum, 49.
 Melancholiæ curatio, 17. 25. 84.
 Membrorum laxatorum curatio, 94.
 Membrorum uistorum curatio, 78.
 Memoriam iuvantia, 131.
 Menses deficientes adjuvantia, 4. 40. 46.
 Mensium fluxum curantia, 133. 144.
 Mentagræ curatio, 11.
 Mercurii Microcosmici præparatio & usus, 49.
 Mercurii præcipitatio, 57.
 Mercurius lovis sale urinæ elicitur, 48. usus adversus luem veneream, viscera purgat, & obstructions referat.
 Mixturæ cephalicæ præparatio contra dolores cephalicos, 111.
 Morborum signa ex urinis, 30. 31. 32.
 Morborum transplantatio, 14.
 Morfili ex cranio humano, 123.
 Morfus à rabido cane facti auxilium, 12.

Morsus jejuni hominis venenatus motus convulsivos, febres, gangrænam excitar, 10.
 Mummia curat vertiginem, Epilepsiam obstructiones, attuum affectus, cephalalgiam, tussim affectus cordis flatus ventriculi, & intestinorum singultum, Anginam, affectus lienis, scorpionum ictus, profluvia sanguinis &c. 156. 157. 158. 159. 160. & seq.
 Mummiae definitio, æquivocatio, divisio, 149. 150.
 Rejectio, 151. 152. 153. 154.
 Mummiae præparationes Chymicæ contra Apostemata, carbunculos, anthraces, pleurisin malignā, 164. 165.

N.

N Ephritici doloris mitigatio, 46.
 Nervorum confortatio, 111.
 Nervorum contractorum curatio, 57. 163.
 Nodi in umbilico indicant fecunditatem, 27.
 Nodi in umbilico à se spatio quodam distantes ostendunt concipiendi intervalla, ibid.
 Nodi ruffi umbilici indicant masculos partus, albi foemineos. ibid.
 Nodorum curatio, 12.

O.

O Bstructionis jecoris aperit spiritus urinæ, 35. 46. 156.
 Oculos ab insultu variolorum & morbillorum lac defendit, 19.
 Oculorum dolorum mitigatio, 17.
 Oculorum Lachrymantium remedium, ibid.
 Oculorum nebulis lac medetur, 19.
 Oculorum ruborem lac muliebri tollit, 17.
 Oculorum suffusionis & fluxus auxilium, 35. 39.
 Odontalgiae curatio, 76. 134.
 Olei præparatio ex capillis, 56.
 Olei præparatio ex stercore humano, ejusque usus, 64.
 Oleum ex ludo præparatum contra calculum, 61.
 Oleum ex Mummia, 163. 164. In paralyti & nervorum contractura, ad cordis tremorem adversus rigores in febrium accessu, ad palpitationem cordis ac syncopen, ad uteri suffocationem, morbum comitalem morbum Melancholicum, putredinem à cadaveribus arcendam, 163.
 Olei ex Cranio humano præparatio, 125. 126.
 Oleum Martis, 59.
 Oleum salis viride ad dolores podagricos, 57.
 Oleum sulphuris cum urina ad nervos contractos, cancerum, maligna ac antiqua ulcera frigidos affectus, 57.
 Ophthalmiæ curatio, 21. 78. 84.
 Ossa curant Paralytin, 142. Podagram quartanar, Epilepsiam, Catharrum dysenteriam, 143. Lienteriam, hæmorrhagiam narium, fluxum mensium, cancerum arthrididem, ulcera, gonorrhæam, hæmorrhoides affectus, urinæ hæmorrhagiam omnem, 145.

Ossis in cranio humano Triquetri usus in Epilepsia, vertigine, 132.

Ossium elixatorum spuma curat faciei maculas, 146.

Ossium in homine usus naturalis 141 medicinalis, 142.

Ossium oleum confert podagræ, membris debilitatis tumoribus, & arthriticis doloribus, 145.

Ossium quinta essentia prodest arthritidi, cariei ossium, 145. 146.

P.

PAlpebrarum mundificatio, 51.

Palpitationis cordis remedia, 118. 163.

Panacæa solaris 54. Usus in omnibus morbis, 55.

Paralytici remedia. 40. 80. 81. 84. 89. 102. 111. 112. 122. 163.

Partum adjuvantia. 28. 99. 157.

Pectoralium affectuum curatio, 103.

Pediculi morborum signa præbent, 66.

Pediculorum causæ, 65. Usus ad icteritiam 66. febres, ibid.

Pernionis curatio, 46.

Pestis indicia, 34. 37.

Pestis remedia, 46. 84. 90.

Philti præparatio. 77.

Philtorum antidotus, 25.

Phthisis curatio, 16. 21. 49. 78. 84. 100.

Pilorum proventum impediencia. 39.

Pinguedinis generatio, usus, 99.

Pinguedo curat sanguinem coagulatum phthisin, Epilepsiam, tormina, dolores vesicæ. 100. Convulsionem, 101. Paralytin. 102. Affectus pectoris, 103. Atrophiam articularum 104. Herniam. 105. scrophulas tumores & tophos podagricos, tumores ex contusione 106. tremorem involuntarium, pustulas 107. cicatrices, 108.

Pleuritis curatio, 91. 93. 103.

Podagræ curatio, 19. 23. 37. 40. 44. 46. 49. 54. 57. 79. 84. 106. 143. 145.

Podagræ præservatio, 43.

Potio universalis ex mummia in omnibus tam internis quam externis vulneribus & ulceribus pustularum à venenatis bestiolis remediū, 11. 107.

Præcipitatio Mercurii cum urina. 57.

Procidencia uteri sanantia. 36.

Proventum capillorum promoventia. 12.

Pruritus oculorum sedantia, 14.

Pulmonum affectus cura, 46. 49.

Pulveres ex Cranio humano varii ad Epilepsiam, Apoplexiam, omnesque capitis & cordis affectus, 113. 114. contra disenteriam, podagram. 115. Vertiginem, 116. ad purgandos humores tartareos, 116. ad caput roborandum, 112.

Pulveres varii ex mummia contra casum ad dissolvendos sanguinis grumos à contusione. 156. ad partum accelerandum 157. disenteriam, spasmodum & convulsionem, ibid.

Q.

Quinta essentia ex cerebro humano, 109.

Quinra essentia ex mummia ad omnes morbos, 168.

Quinta essentia ex mummia contra venena, læssiones à casu, 164. 167.

Quinta essentia urinæ 49. contra calculum, gonorrhæam virulentam, vulnera & ulcera, difficultatem mingendi, putrefactionem internam 50. Pestem, 51. Tumores ibid.

Quinta essentia urinæ mitissime purgat & urinam ciet. 51.

R.

Rigor in febris accessione mitigatio, 161.

Rotulæ ex Cranio humano ad palpitationem cordis, Epilepsiam, 118.

S.

Salis & Cranio humano præparatio usus & dosis, 125. 126. 127.

Salis ammoniaci præparationes variæ. 59. 60.

Salis urinæ præparatio, usus in omnibus oculorum morbis, confortat ventriculum, educit partum mortuum, 48.

Saliva argentum vivum figitur, 12.

Saliva orichalcum instar auri reddit fulgidum. 13.

Saliva diagridium probatur, 12.

Saliva emplastris & linimentis admiscetur, 13.

Saliva hominis jejuni tollit lichenes, mentagram, imperiginem, pustulas, comitiales morbos. 11.

Sanat ictus. Lepram. Lippitudines. Carcinomata. Mitigat dolores cervicis. Aufert cicatrices, subvenit uteri suffocationi. Livori & albugini oculorum, vermes necat, Calculum extrahit. Curat nodos, morsus à rabido cane. Capillorum proventum impedit, 12.

Saliva jejuni hominis vi deleteria pollet ac te la inficit, 10. 11.

Saliva sanat scabiem, scirrhosos tumores, 13.

Saliva visum restituit, strumas sanat, contra venena valet, 9.

Salivæ natura differentia ab aliis excrementis, 9.

Sal urinæ diureticum insigne, 48.

Sanguine e humano composita curant Epilepsiam 88. apoplexiam, paralytin, Asthma, 89. pestem, venena, 90. pleurisin, 91. contracturam, hydropeem 92. Quartanam 93. &c.

Sanguinis coagulati dissolutio. 100.

Sanguinis generatio, ejus naturalis usus & diversæ partes 68. 69.

Sanguinis humani aqua præparata medetur phthisi, Epilepsiæ, impuris fistulis, membris adustis, emollit vitrum 78, curat ophthalmiam, ibid. confortat vires 79.

Sanguinis menstrui varia nomina, causæ 21. Fluxus per varia loca 22, usus, ibid.

Sanguinis oleum valet in lue venerea, paralyfi, ulceribus 80. caduco inveterato 81.
Sanguinis præparatio Magica 74. Magnetica 75. Philtrum subministrat, 77.
Sanguinis quinta essentia à quocunque morbo liberat, 82. 83. 84. 85. &c.
Sanguinis unguentum podagræ medetur, 79.
Sanguinis usus medicus est crudi vel præparati, 70.
Sanguis humanus potus perniciosus 73. Hæmorrhagiam sistit, leprosos sanat, puerperarum mamillas curat. 74.
Sanguis menstruus podagram mitigat 23. Erysipelati externarum partium prodest. ibid: Verrucas tollit, 24. Lepores congregat, ibid.
Sanguis 3 exhibet substantiam colorem & admixta, secundum quæ corporis indicat constitutionem, 69.
Scabiei cura, 13. 36. scrophulariæ remedia 36. 106
Secundinarum nomen, usus naturalis, medicus, 24.
Secundinæ gutturis strumas tollunt 24. retentas secundinas extrahunt 25. contra philtia sunt antidotus ibid. dolores post partus mitigant, hysterici affectibus pro sunt Epilepsiam curant ibid. conceptum juvant, melancholiam tollunt, ibid. animalia in ventriculo nata necant,
Serpiginis remedium, 11.
Spasmi curatio, 101. 157.
Spermatis natura & generatio. 67. 68. **Usus** in medicina abominabilis, 68.
Spiritus elici ur ex urinæ sale, usus in tophis aliisque morbis tartareis, 48. 49.
Spiritus ex Crânio humano præparatio, 125.
Spiritus metallici extrahentis vitriolum Metallorum præparatio, 55.
Spiritus puerorum anti epilepticus, 53.
Spiritus urinæ externæ usus in podagra, in curatione pernionis, in oculorum hebetudine in surditate, 46.
Spiritus urinæ extrahit tincturam Smaragdi, 77.
Spiritus urinæ præparatio, 45. 46. præstat contra pulmonum affectus, hydropem, menses suppressos, putredinem, febres, obstructionis jecoris, retentionem urinæ, calculosos affectus, podagram icteritiam, nephriticos dolores, pestem, stranguariam, Diabetem 46.
Spiritu urinæ præparatur vitriolum, cujus usus magnus, 46. 47.
Spleneticarum affectionum curatio, 39.
Stercoris humani diversitas, 61. usus externus in inflammationibus gutturis, 63. Adversus nævos originales, contra pestem, moscho odorem deperditum restaurat. ibid. coralliis colorem restituit, contra anginam, cancrum, 64. 65.
Sterilitatis indicium, 27.
Stranguriæ remedium, 46.
Succedanium cerebri humani, 111.
Sudoris natura, causa, usus medicinalis, contra scrophulas 14. ad oculorum suffusiones, 21.
Suffocationis uteri remedium, 36. 124. 161. 163.
Suffusionis oculorum remedium, 35. 39.
Surditatis curatio, 46.

T.

Tartareorum morborum remedium, 49.
Tinctura Smaragdi per Spiritum urinæ extractio, eisque usus. 47. valet contra cerebri affectus, phrenitidem, melancholiam ibid. Contra palpitationem cordis; syncopen sperma auget ibid mulieres fecundas reddit ibid. menses superfluos & hæmorrhoides sistit. ibid. disenteriam & quemvis alui fluxum sistit, ibid. Contra pestem & febres pestilenciales, 47.
Tinctura ex mumia præparatio, 164.
Tinearum capitis remedium, 34.
Tremoris cordis curatio, 163.
Tremorem membrorum tollit urina, 35.
Tussis puerorum curatio, 124.
Tympanitidis curatio, 42.

V.

Vasorum umbilicalium usus naturalis in utero & extra uterum. 27.
Veneficiorum curatio, 147.
Veneni assumpti signum, 34.
Ventriculi confortativum, 48.
Vermes enecat saliva, 12.
Verrucarum remedium, 24.
Vertiginis curatio, 112. 117. 123. 129. 132. 156.
Virium confortatio, 39. 79. 82.
Virium sustentatio, 38.
Visum acuentia, 39. 131.
Vlcerum curatio, 8. 48. 80. 144. 157.
Umbilici nodi seu rugæ in infante fecunditatem matris, deficientes sterilitatem indicant, 27.
Umbilici portio conceptum moratur; amorem conciliat, 28.
Umbilicus præcisus valet contra dolorem colicum 27. fecunditatem conciliat, 28. Apoplexiæ remedium est, visum acuit, ibid. contra maculas, ad partum promovendum, 28.
Unguenti hopliatrici præparatio, virtus, 132. 133. 134. & seq.
Ungues hydropem & febres curant, 8.
Ungues vomitum cient, 8.
Unguium causæ, 6. usus naturalis, 7. signa usus medicinalis, ibid.
Unguium segmenta & sordes atrophiam inducunt, 9.
Urina cruda valet contra tineas capitis, 34. Epilepsiam, 35. oculorum suffusionem, ibid. Aurium dolore, ibid. Auditum deperditum, dentium sordes, ibid. Tremorem membrorum, obstructiones, ibid. Hydropem, ibid. Icterus, 36. urinæ retentionem, ibid. Ad alvum subducendum, ibid. Contra procidentiam uteri & suffocationem, ibid. Lumbricos, ibid. Impotentiam, scabiem manuum, pruritum totius corporis, ibid. flicus ani. 37. podagram ibid. pestem, ibid. febres intermittentes, ibid. luem veneram, ibid. cancrum, ulcera, ibid. vulnera, 38. suffusionem, ibid.

